

A Z Ú J T E S T A M E N T U M

C S I A L A J O S

fordítása szerint

E L S Ő K I A D Á S

1 9 7 8

Felelős kiadó:

U N I V E R Z Á L I S B I B L I A I S K O L A

**Az evangéliumot minden nyelven és
minden teremtménynek !**

Mk 16,15- 6

**Ajánljuk
a magyar nyelvű népnek
hitvallásuk különbözőségére való
tekintet nélkül.**

Nyomtatták Ausztriában

ELŐSZÓ

Az Új Testamentum előttünk álló fordítása negyven évi tudományos, elmélyült és önfeláldozó munka eredménye: *Csia Lajos* igehirdető és bibliakutató életműve.

E mű alapját az E. Nestle által összeállított, világszerte elismert és használt eredeti görög szöveg képezi. A görög szöveghez való értelemszerinti ragaszkodás hozta magával, hogy némely kifejezés szokatlanul és újszerűen hat, de éppen ezáltal tud megérinteni bennünket.

A cél az volt, hogy az olvasót bevonjuk az elmélyült kutatásba. Az Új Testamentum eredeti szövegéhez való visszatérés a fordító és a kiadó közös szívügye.

Ennek az Új Testamentumnak az ingyenes terjesztését áldozatkész keresztyének tették lehetővé.

WORLD BIBLE SCHOOL
PALOS VERDES ESTATES, CA., 90274
U. S. A.

A szöveg gondozójának előszava

Csia Lajos jó harminc évvel ezelőtt még nem is álmodhatott művének digitalizálásáról. A fordító és a kiadó közös célja az ingyenes terjesztés volt, így az anyagot bárki kinyomtathatja és összefűzheti magának. Ha akad rá könyvkiadó, úgy mindenféle engedély és jogdíj nélkül is köteté alakíthatja. A világhálóra azért került fel, hogy a magyar nyelven beszélő emberek hozzájuthassanak a kánoni evangéliumok legjobb fordításához. Jómagam tiz évi szövegelemzés után ez alapján tudtam elkészíteni Jézus logionjainak kommentárját (*A szűk kapu*, 111 – 328. old., mek.oszk.hu/08000/08061).

Munkám során sokat bosszankodtam azon, hogy a műből „hiányzik” a tagolás. A jól ismert példabeszédek sokkal könnyebben kikereshetők, ha a már amúgy is bevett alcímek segítenek bennünket. Csia Lajos persze azért nem tördelte szét a szöveget, mert maga a tagolás is része az értelmezésnek. A nem exegéta olvasók miatt beírtam az alcímeket, annál is inkább, mert így nemcsak a kánoni, hanem az apokrif evangéliumok párhuzamaira is utalni tudtam.

A digitalizált mű betű szerinti hűséggel adja vissza Csia Lajos szövegét, mindössze a nyilvánvaló sajtóhibák vannak kijavítva. A lapszéli hivatkozásokat azért hagytam el, mert nem tartalmaztak minden lehetséges utalást, illetve oda nem illő igehelyeket is jeleztek. Ez azonban jól ismert jellemzője a hasonló munkáknak. Az Olvasó feladata lesz az, hogy megtalálja az összefüggéseket.

Természetesen vannak ennél élvezetesebben olvasható, jobb stílusú fordítások is. Azokban viszont némelyik jézusi terminus elsikkad, gyakran a mondanivaló egy részével együtt. Itt a „darabos” nyelvezet megőrizte az eredeti kifejezéseket, így az anyagot lábjegyzetekkel és egy Jézus-szótárral is ki lehetett egészíteni. Ezek segítségével szinte regényszerűen olvashatók el azok az események, amelyekkel egyszer mindenkinek meg kell ismerkednie.

Pintér István

AZ ÖRÖMHÍR MÁTÉ SZERINT

1. RÉSZ

Jézus származása

(Lk 3,23–38)

1 A Krisztus Jézus származásáról írt könyv, ő Dávid fia,* Ábrahám fia.**

2 Ábrahám Izsákot nemzette, Izsák pedig Jákóbot, 3 Jákób Júdát és testvéreit, Júda Támártól Fárest és Zárát, Fárez Ezrómot nemzette, Ezróm Arámot nemzette, 4 Arám Aminádábot nemzette, Aminádáb Naasszont nemzette, Naasszon Szalmónt nemzette, 5 Szalmón Boázt nemzette Ráhábtól, Boáz Nobédet nemzette Ruttól, Jobéd Izsait nemzette, 6 Izsai Dávidot nemzette, a királyt. *Dávid Salamont nemzette az Uriás asszonyától*,*** 7 Salamon Roboámot nemzette, Roboám Abiát nemzette, Abia Aszáfot nemzette, 8 Aszáf Józsafátot nemzette, Józsafát Jórámot nemzette, 9 Jórám Hóziát nemzette, Hózia Jóatámot nemzette, Jóatám Áházt nemzette, Áház Ezékiást nemzette, 10 Ezékiás Manasszét nemzette, Manasszé Ámószt nemzette, Ámós Jósiást nemzette, 11 Jósiás Jekoniást és annak testvéreit nemzette a babilóni áttelepítéskor. 12 A babilóni áttelepítés után Jekoniás Szalatiélt nemzette, Szalatiél Zorobábelt nemzette, 13 Zorobábel Abiudot nemzette, Abiud Eliákimot nemzette, Eliákim Azórt nemzette, 14 Azór Szádokot nemzette, Szádok Ákimot, Ákim Eliudot nemzette, 15 Eliud Eleázárt nemzette, Eleázár Mattánt nemzette, Mattán Jákóbot nemzette, 16 Jákób Józsefet nemzette, annak a Máriának férjét, akitől Jézus született, akit Krisztusnak mondanak.**** 17 Ábrahámától Dávidig az összes nemzedékek száma tizennégy nemzedék, Dávidtól a babilóni áttelepítésig tizennégy nemzedék, és a babilóni áttelepítéstől a Krisztusig tizennégy nemzedék.

Jézus születése

18 A Krisztus Jézus születése így történt: Anyja, Mária, Józseffel volt eljegyezve, de még mielőtt vőlegényével összekerültek volna, kitudódott, hogy a szent Szellemtől terhes. 19 Vőlegényében, Józsefben, mivel igazságos ember volt s nem akarta őt szégyenbe hozni, az a szándék fogamzott meg, hogy titokban elbocsátja őt. 20 Mikor ez az indulat megmozdult benne, álomban az Úrnak egy angyala jelent meg neki és így szólt: „Dávid fia József, ne riadj vissza attól, hogy menyasszonyodat, Máriát, magadhoz vedd, mert ami benne fogant, a szent Szellemtől való ! 21 Fiat fog szülni, s te majd nevezd annak

* Jézus nyilvánvalóvá tette, hogy ő nem a harcok király vérvonalából való (vö. Mt 21,41–6).

** Igen is, nem is. Genetikailag zsidó volt, magatartásában viszont nem. Az ősatya az Istennel kötött szövetség szimbóluma (vö. Jn 8,39b), ilyen értelemben tehát reá hasonlít, ám le is körözi őt (vö. Jn 8,52–6), a prófétákat is maga mögé utasítva (vö. Tm 52.).

*** vö. 2Sám 11,2–27

**** Jézus egyszerűbben utal a származására (vö. Jn 3,3; Tm 102.).

nevét Jézusnak, ami ezt jelenti: *Jahve megment*, mert ő fogja népét vétkeiktől megmenteni !” * 22 Ez az egész dolog azért történt így, hogy beteljesedjék, amit az Úr a prófétán át szólt: 23 „Lámcsak, egy szűz viselős lesz, fiat szül és azt Immánuel névvel nevezik, minek fordítása: Velünk az Isten !” 24 Mikor József az álomból felébredt, megtette, amit az Úr angyala neki elrendelt; magához vette asszonyát. 25 De nem ismerte őt addig, amíg fiat nem szült. Ennek aztán a Jézus nevet adta.

2. RÉSZ

A napkeleti bölcsek

1 Miután Jézus Heródes király napjaiban a júdeai Betlehemben megszületett, egyszer csak napkeletről mágusok érkeztek Jeruzsálembe, 2 akik ezt kérdezték: „Hol van a zsidók újszülött királya? Mert láttuk a csillagát napkeleten, és eljöttünk, hogy leboruljunk előtte !” 3 Ahogy Heródes király ezt meghallotta, nyugtalanná lett és vele egész Jeruzsálem is. 4 Összehívatta hát a nép valamennyi főpapját és írástudóját és megtudakolta tőlük: hol kell születnie a Krisztusnak? 5 Azok azt felelték: „A júdeai Betlehemben, mert így szól a prófétán át adott írás: 6 Júda földje Betlehem, semmiképpen sem vagy te a legkisebb Júda vezérei közül, mert belőled származik majd egy vezér, aki népet, Izráelt, terelgetni fogja”. 7 Ekkor Heródes titkon elhívatta a mágusokat, és pontos választ kért tőlük afelől az idő felől, mely óta az a csillag ragyog. 8 Aztán elküldte őket Betlehembe. „Menjetek – mondotta –, és tartsatok pontos kutatást a gyermek felől. Ha megtalálnátok, adjatok nekem hírt róla. Hadd menjek el én is, hadd boruljak le előtte én is”. 9 Azok, miután a királyt meghallgatták, elutaztak. Egyszerre az a csillag, melyet napkeleten láttak, előttük haladt, amíg el nem jutott afölé a hely fölé, ahol a gyermek volt, és ott megállt. 10 Mikor a mágusok a csillagot meglátták, igen nagy öröme gyuladtak. 11 Miután bementek a házba, megpillantották a gyermeket anyjával, Máriával, leborultak a földre és imádták őt. Azután felnyitották kincstartóikat és ajándékokat vittek neki: aranyat, tömjént és mirhát. 12 De miután álomban kijelentést kaptak, hogy ne térjenek vissza Heródeshez, más úton mentek vissza országukba.

Menekülés Egyiptomba

13 A mágusok visszatérése után egyszer csak megjelenik az Úrnak egy angyala álomban Józsefnek és megszólítja: „Kelj fel, vedd magadhoz a gyermeket s annak anyját és fuss Egyiptomba ! Légy ott, amíg nem szólok neked ! Mert Heródes kerestetni fogja a gyermeket, hogy elveszítse.” 14 József még azon az éjjelen felkelt, magához vette a gyermeket s annak anyját, és elköltözött Egyiptomba. 15 Ott volt, amíg Heródes be nem fejezte életét, hogy beteljesedjék, amit az Úr a prófétán át szólt: „Egyiptomból hívtam elő Fiamat !”

A betlehemi gyermekek megöletése

16 Heródest igen nagy indulat fogta el, mikor észrevette, hogy a mágusok kijátszották. Elküldött, s megölette mindazokat a fiúkat, akik Betlehemben és annak határaiban két éven alul voltak, annak az időnek megfelelően, melyet a mágusoktól pontosan kikérdezt. 17 Ekkor teljesedett be a Jeremiás prófétán át szólt ige: 18 „Kiáltást hallottak Rámában, nagy sirást, jajveszékelést: Ráhel gyermekeit siratta s nem akart vigasztalódni, hogy nincsenek.”

* A júdaizmusból hiányzó kinyilatkoztatás tolmácsolása által.

Visszatérés Izráelbe

19 Mihelyt Heródes befejezte életét, álomban az Úr angyala megjelent Józsefnek és azt mondotta: 20 „Kelj fel, vedd magadhoz a gyermeket s annak anyját, és menj Izráel földjére. Mert halottak már azok, akik a gyermek lelkére törtek.” 21 Felkelt József, magához vette a gyermeket és annak anyját, és bement Izráel földjére. 22 Mikor azonban meghallotta, hogy Júdeán atyja, Heródes helyén Arkhelausz uralkodik, félt odamenni. Miután álomban kijelentést kapott, félrevonult; Galilea vidékére ment. 23 Mikor odaért, egy Názáret nevű városban telepedett meg, hogy beteljesedjék a prófétán át szolt ige, hogy názáretinek fogják hívni.

3. RÉSZ

Bemerítő János

(Mk 1,2-8; Lk 3,1-20; Jn 1,6-28; Tm 45., 79.)

1 Azokban a napokban megjelent Júdea pusztájában Bemerítő János 2 és ezt hirdette: „*Térjetek új felismerésre, mert itt van közel a mennyek királysága!*”^{*} 3 Hiszen óróla mondja az Ézsaiás prófétán át szolt ige: „Egy hang kiált a pusztában: Készítsétek el az Úrnak útját ! Egyenesekké tegyétek ösvényeit !” 4 János ruhája teveszőrből volt, bőr övezte derekát és eledele sáska és vadméz volt. 5 Akkoriban Jeruzsálem, továbbá az egész Júdea és a Jordán egész környéke kiment hozzá, 6 s miközben vétkeiket megvallották, bemerítették magukat vele a Jordán folyóba. 7 De mikor látta, hogy sok farizeus és szadduceus is jön hozzá, hogy bemerítkezzék, így szólt hozzájuk: „*Víperák fajzatai, ki figyelmeztetett titeket, hogy a rátok következő harag elől menekülnötök kell?* 8 *Térjetek hát új felismerésre és teremjetek jó gyümölcsöt, 9 s ne véljétek, hogy így gondolkozhattok: Ábrahám az atyánk! Mert azt mondom, hogy Isten képes ezekből a kövekből gyermeket támasztani Ábrahámnak. 10 A fejsze pedig ott van már a fák gyökerén. Kívágnak minden fát, mely nem terem nemes gyümölcsöt, és tűzre vetik!*”^{**} 11 Én vízbe merítlek titeket, hogy más felismerésre térjetek, ám aki utánam jön, erősebb nálam, s én arra sem vagyok elég, hogy saruját vigyem utána, ő majd szent Szellembe és tűzbe merít titeket. 12 Kezében lesz szórólapátja, és áttisztítja szérűjét, búzáját csűrbe takarja, a polyvát pedig olthatatlan tűzzel megégeti !”

Jézus megkeresztelése

(Mk 1,9-11; Lk 3,21-2; Jn 1,32-4)

13 Ekkor érkezett Jézus Galileából a Jordán mellé Jánoshoz, hogy bemeríttesse magát vele. 14 De az erősen ellenállt és így szólt: „Nekem van arra szükségem, hogy bemeríts engem, és mégis te jössz énhozzám?” 15 Jézus azonban ezt felelte neki: „Hadd történjék ez most így: úgy illik ugyanis hozzánk, hogy minden igazságosságot betöltsünk.” Ekkor János engedett neki. 16 Miután Jézus bemerítkezett, azonnal feljött a vízből. Egyszerre csak megnyíltak az egek, és János látta,^{***} hogy Isten Szelleme, mint egy galamb jön alá, és rászáll. 17 Aztán szózat hangzott az égből, és az ezt mondta: „Ez az én szeretett fiam, benne leltem tetszésemet.”

^{*} A 2. vers és a 7-10. tipikusan jézusi szöveg. János ilyeneket nem fogalmazhatott meg ! (vö. Jn 8,33-9; Tm 18.) A „víperák fajzatai” és a „gyümölcs” hamisíthatatlan jézusi terminus !

^{**} Az embert csak az életre nemzett Pneumája mentheti meg ! (vö. Tm 39., 59., 71.)

^{***} Ez a biblikus képekkel megrajzolt közlemény csak azt akarja mondani, hogy János *elfogta*, hogy Jézus Isten Fia. Ez azonban, ott és akkor, még nem volt igaz ! (vö. Mt 11,11; Lk 7,28; Tm 45.)

4. R É S Z

Jézus megkísértése

(Mk 1,12-3; Lk 4,1-13)

1 Ekkor Jézust a Szellem felvitte a pusztába, hogy a vádló megkísértse. 2 Negyven napon és negyven éjen át böjtölt s utoljára megéhezett. 3 Ekkor hozzá ment a kísértő és így szólította meg: „Ha Isten Fia vagy, mondd, hogy ezek a kövek kenyerekké váljanak.” 4 Ám ő ezt felelte: „Írva van: Ne egyedül kenyérrel éljen az ember, hanem mindazzal a beszéddel, mely Isten szájából kijön.” 5 Ezután magával vitte őt a vádló a szent városba, s odaállította a szent hely ormára. 6 „Ha Isten Fia vagy – mondta neki –, vesd magad alá ! Írva van ugyanis: Angyalainak parancsol felőled, kezükön hordjanak, hogy lábad soha kőbe ne üsd !” 7 „Az is írva van – felelte neki Jézus – : Ne tedd próbára Istenedet, az Urat !” 8 Megint magával vitte a vádló egy igen magas hegyre, s megmutatta neki a világ összes királyságait és azok dicsőségét. 9 „Ezeket mind neked fogom adni, ha leborulsz és imádsz engem” – mondotta neki. 10 Akkor Jézus ezt felelte: „El innen, sátán ! Hiszen írva van: Istenedet, az Urat imádd és csak őt szolgálj !” 11 Ezzel elhagyta őt a vádló. Egyszerre angyalok jöttek hozzá, és felszolgáltak neki.

Jézus prédikálni kezd

(Mk 1,14-5; Lk 4,14-5)

12 Miután Jézus meghallotta, hogy Jánost börtönbe vetették, félrevonult Galileába. 13 Elhagyta Názáretet és átköltözött a tóparti Kapernaumba, Zebulon és Neftalim határába, 14 hogy az Ézsaiás prófétán át szolt ige beteljesedjék: 15 „Zebulon földje és Neftalim földje, tó mellék, Jordánon túl, nemzetek Galileája, 16 a sötétségben ülő nép nagy világosságot látott: A halál földjén és árnyékában ülő népnek világosság támadt !” 17 Ez időtől kezdve Jézus hirdetni kezdte: „Térjeteek új felismerésre, mert közel van a mennyek királysága !”

Jézus elhívja első tanítványait

(Mk 1,16-20; Lk 5,1-11; Jn 1,35-51)

18 Miközben a galileai tó partján járt, két testvért pillantott meg ott: Simont, kit Péternek mondanak, és a testvérét, Andrást, amint éppen a kőrhálót vetették a tengerbe. Halászok voltak ugyanis. 19 „Jertek utánam ! – szólította meg őket – majd emberek halászaivá teszlek titeket.” 20 Azok erre tüstént otthagyták a hálót, és követték őt. 21 Mikor onnan továbbment, két másik testvért pillantott meg: Zebedeus fiát, Jakabot és annak testvérét, Jánost, amint atyjukkal, Zebedeuossal a hajóban a hálóikat szedték rendbe. Őket is hívta, 22 s ők tüstént otthagyták a hajót és atyjukat; követték őt.

Jézus tanít és gyógyít

(Mk 3,7-12; Lk 6,17-19)

23 Majd bejárta egész Galileát, közben zsinagógáikban tanított, a királyság örömhírét hirdette és a nép között orvosolt minden betegséget és mindenféle gyengeséget. 24 Híre az egész Szíriába eljutott, elhozták hozzá azokat, akiknek mindenféle betegség gonosz bántalmakat okozott, akiket kínoztak leptegek meg és ördögök tartottak megszállva, akik holdkórosok, gutaütöttek voltak, és meggyógyította őket. 25 Nagy tömegek követték őt Galileából, a Tízvárosból, Jeruzsálemből, Júdeából és a Jordánon túlról.

5. RÉSZ

A HEGYI BESZÉD

- 1 Ahogy a tömegeket meglátta, felment a hegyre. Ott leült és hozzámentek a tanítványai.
2 Ekkor megnyitotta száját és így tanította őket:

*Kik a boldogok ? **

(Lk 6,20–3; Tm 6., 17., 18., 48., 53., 57., 68., 69., 70., 104.)

- 3 Boldogok a Szellem által szegények, mert övék a mennyek királyi uralma !
4 Boldogok, akik sírnak, mert meg fogják bátorítani őket !
5 Boldogok a szelídek, mert örökrészül fogják kapni a földet !
6 Boldogok azok, akik éheznek és szomjazzák az igazságot, mert majd kielégítik őket !
7 Boldogok a könyörülők, mert rajtuk is könyörülni fognak !
8 Boldogok a tisztaszívűek, mert látni fogják az Istent !
9 Boldogok a békességet készítők, mert majd Isten fiainak hívják őket !
10 Boldogok azok, akiket majd az (Isten) igazságosságáért fognak üldözni, mert övék a mennyek királyi uralma !
11 Boldogok lesztek, még ha gyaláznak is titeket, ha énérettem üldöznek és hazugul mindenféle rosszat mondanak majd ellenetek !
12 Örüljete, ujjongjatek ilyenkor, mert nagy a béretek a mennyekben ! Hiszen már a prófétákat is így üldözték, akik elöttetek éltek !

Só és világosság

(Mk 9,50; 4,21; Lk 14,34–5; 8,16; 11,33; Tm 23., 31., 32.)

- 13 Ti vagytok a föld sója ! Ha a só ízét vesztené, mivel sóznak azután? Semmi ereje nincs többé, másra nem való, minthogy kivessék és az emberek rajta tapossanak. 14 Ti vagytok a világ világossága. Lehetetlen elrejteni a hegyen épített várost. 15 Mécesest sem azért gyűjtanak, hogy véka alá tegyék, hanem a mécslábra, onnan világít mindenkinnek, aki a házban van. 16 A ti világosságotok is úgy ragyogjon fel az emberek előtt, hogy mikor nemes tetteiteket látják, mennyekben lakó Atyátokat dicsőítsék !

A törvény magyarázata

- 17 Ne gondoljátok, hogy a törvényt vagy a prófétákat eltörölni jöttem. Nem eltörölni, hanem betölteni** jöttem őket. 18 Bizony azt mondom nektek, hogy amíg a menny és a föld elmúlnak, a törvényből egy *i* betű vagy egy vesszőcske sem múlik el, amíg csak minden meg nem történik. 19 Ha tehát valaki a legkisebb parancsolatok közül egyet megront, és úgy tanítja az embereket, azt a mennyek királyságában a legkisebbnek***

* Boldog = jó annak, annak igazán jó, igazából jó annak.

** Felülmúlni.

*** Ez a *kicsiny* egy újjászületett, más felismerésre tért, megvilágosodott ember. Ennek ellentéte a „nagy”, aki hiúságában bölcsnek és belátónak hiszi magát, ám éppen ezért nem fog fel semmit (vö. Mt 11,25; 13,17; Lk 8,28; 10,24).

fogják nevezni. Azt ellenben, aki megteszi és tanítja is, nagynak fogják nevezni a meny-nyek királyságában. 20 Mert azt mondom nektek, hogyha igazságosságotok felül nem fogja múlni az írástudókét és a farizeusokét, semmiképp be nem mehettek a mennyek királyságába.

21 Hallottátok, hogy az ősöknek azt mondták: Ne ölj ! Aki öl, az ítéletre kerül ! 22 Én azonban azt mondom nektek: Mindenki ítéletre kerül, aki testvérével haragot tart. Annak, aki testvérének azt mondja: bolond, a nagytanács elé kell kerülnie ! Azt pedig, aki azt mondja: ostoba, megfogta már a tüzes gyehe. 23 Ha tehát adományodat oltárra viszed és ott eszedbe jut, hogy testvérednek valami panasza van elled, 24 hagyd az adományt az oltár előtt, eredj el, békülj ki előbb testvéreddel, és csak azután jöjj el és vidd fel adományodat. 25 Siess megegyezni ellenfeleddel, míg az úton együtt vagy vele, hogy ellenfeled valahogy a bírónak ne adjon át, a bíró meg a törvényszolgának és a börtönbe ne vessenek ! 26 Bizony azt mondom neked, elő nem jössz onnan, amíg meg nem fizetsz az utolsó fillérig.

27 Hallottátok, hogy azt mondták: Ne törj házasságot ! 28 De én azt mondom nektek, hogy szívében már házasságot tört az is mind, aki úgy nézett asszonyra, hogy megkívánta azt. 29 Ha jobb szemed törbe ejt, vágd ki, vedd el magadtól ! Hasznosabb neked, hogy tagjaid közül egy vesszen el, mint hogy egész testedet a gyehehennára vessék ! 30 És ha jobb kezéd ejt törbe, vágd le, dobd el magadtól ! Hasznosabb neked, ha tagjaid közül egy vész el, és nem egész tested jut a gyehehennára !

31 Azt mondták, aki feleségét elbocsátja, adjon válólevelet neki ! 32 Én azonban azt mondom néktek: Maga hajtja házasságtörésbe feleségét mindenki, aki azt parázna-ság okán kívül elbocsátja, és házasságtörő az is, aki elbocsátottal összeházasodik.

33 Azt is hallottátok, hogy az ősöknek azt mondták: Hamisan ne esküdj ! Add meg, amire megesküdtél az Úrnak ! 34 De én azt mondom nektek, hogy egyáltalán ne esküdjete ! Se az égre, mert az Isten trónusa, 35 se a földre, mert az lábának zsámolya. Jeruzsálemre se, mert az ama nagy királynak városa ! 36 Fejedre se esküdj, mert hajad egyetlen szálát sem tudod fehérre vagy feketévé tenni ! 37 Beszédetek igen-igen, nem-nem legyen ! Ami ennél több, az a rossztól való.

38 Hallottátok, hogy azt mondták: Szemet szemért és fogat fogért ! 39 De én azt mondom nektek: Ne álljatok ellene a rossznak rosszal, hanem ha valaki jobbfelől arcul üt, fordítsd oda a másik arcodat is, 40 annak pedig, aki el akarja perelni a köntösödöt, add oda neki a köpenyedet is. 41 Ha valaki egy mérföldnyi futárszolgálatra kényszerít, menj el neki kettőre ! 42 Adj annak, aki kér tőled, s el ne fordulj attól, aki kölcsönt akar tőled !

43 Hallottátok, hogy azt mondták: Szeresd felebarátodat, gyűlöld ellenségedet ! 44 De én azt mondom nektek: Szeressétek ellenségeiteket, imádkozzatok üldözőitekért, 45 hogy mennybéli Atyátok fiaivá lehessetek, mert ő napját rosszakra és jókra is felhozza, esőt ad igazságosoknak is, hamisaknak is. 46 Ha csak azokat fogjátok szeretni, akik szeretnek titeket, micsoda béretek lesz? Hát a vámszedők nem ugyanazt cselekszik-e? 47 Ha csak testvéreiteket köszöntitek, mivel tesztek többet? Hát a pogányok nem ugyanazt teszik-e? 48 Legyetek tökéletesekké, ahogy mennyei Atyátok is tökéletes (célját betöltött).

6. RÉSZ

Az adakozás

(Tm 62.)

1 Ügyeljete arra, hogy igazságos tetteiteket ne az emberek előtt műveljétek, hogy azok nézzenek titeket, ha mégis azt teszitek, nem kaptok jutalmat mennybéli Atyátoktól. 2 Ha könyöradományt osztanál, ne kürtöltess magad előtt a zsinagógákban és az utcákon, ahogy a képmutatók teszik, hogy az emberek dicsőítsék őket ! Bizony azt

mondom nektek, elesnek jutalmuktól. 3 Mikor könyöradományt adsz, bal kezed ne tudja, mit tesz a jobb, 4 hogy könyörületességed rejtve maradjon, s Atyád, aki rejtve néz, visszafizesse azt neked !

Az imádkozás

(Lk 11,1–4; Jn 1,47–51)

5 Mikor imádkoztok, akkor se legyetek olyanok, mint a képmutatók, mert ezeknek az kedves, ha a zsinagógákban és a piacok szegletein állva úgy imádkozhatnak, hogy az emberek látják őket. Én azonban azt mondom, elveszítik jutalmukat. 6 Te ellenben, mikor imádkozol, eredj be kamrádba, zárd be az ajtót, s úgy imádkozz rejtve levő Atyádhoz, és Atyád, aki rejtve néz, visszafizeti majd neked. 7 Mikor imádkoztok, ne fecsegetek, mint a pogányok, azok ugyanis úgy vélekednek, hogy sok beszédükért hallgatják meg őket. 8 Ne legyetek hozzájuk hasonlók ! Hiszen Atyátok, még mielőtt kérnétek őt, tudja már, mire van szükségetek !

A Miatyánk

9 Ti hát így imádkozzatok:

Mennybéli Atyánk ! Megszentelt legyen neved,* 10 jöjjön el királyi uralkodásod,** történjék meg akaratod, a földön éppúgy, mint a mennyben ! 11 Naponkénti kenyerünket*** add meg ma is ! 12 Engedd el tartozásainkat, ahogy mi is elengedtük azokat a nekünk tartozóknak ! 13 Ne vígy bennünket kísértésbe, hanem ragadj ki a rosszból !

14 Ha ugyanis elengeditek az embereknek eleséseiket, nektek is elengedi mennyi Atyátok azokat. 15 De ha ti nem engeditek el az embereknek, nektek sem fogja elengedni Atyátok a ti eleséseiteket.

A böjtölés

(Tm 5., 13., 26.)

16 Mikor böjtöltök, ne járjatok sötét arccal, mint a képmutatók ! Eltorzítják ugyanis az arcukat, hogy az emberek lássák, hogy ők böjtölnek. Bizony azt mondom nektek, hogy elestek jutalmuktól. 17 Te ellenben, ha böjtölsz, kend meg fejedet, mosd meg arcodat, 18 hogy az emberek ne lássák, hogy böjtölsz, csak rejtve lévő Atyád. És Atyád, aki rejtve néz, meg fog fizetni neked !

Az igazi kincs

(Lk 12,33–4)

19 Ne gyűjtsetek magatoknak kincseket a földön, hol azokat moly és rozsdá eszi meg, hol tolvajok átássák a falat és azokat ellopják, 20 hanem a mennyben gyűjtsetek magatoknak kincseket, hol sem moly, sem rozsdá azokat el nem emészti, hol tolvajok falat nem ásnak át, és azokat el nem lopják ! 21 Mert ahol a kincsetek, ott lesz a szívetek is.

* Általam, nyilvános működésem során.

** Bennem és körülöttem (vö. Tm 2., 114.).

*** A mennyei táplálékot (vö. Jn 6,27–58).

A homogén lelkiület fontossága
(Lk 11,34–6; Tm 21., 23., 49., 61.)

22 A test mécsese a szem. Ha tehát szemed *egyszerű*, az egész tested világos lesz, 23 de ha rossz a szemed, az egész tested sötét lesz. Ha aztán a benned levő világosság sötétség, mekkora lesz a sötétség!

A megosztott lelkiület
(Lk 16,13; Tm 46., 61., 63., Isz 29,90; 134/35; 139/41; 142/193; 143/162)

24 Senki sem lehet két úr rabszolgája, mert vagy gyűlölni fogja az egyiket és szeretni a másikat, vagy az egyikhez ragaszkodik és a másikat megveti majd. Nem szolgálhatok egyszerre Istennek és a mammonnak!*

A Fű-aspírások gondtalansága
(Lk 12,22–31; Tm 35., Isz 47/36,2; 62/145; 132/113)

25 Azért azt mondom nektek: Ne aggódalmaskodjatok lelketekért, hogy mit egyetek vagy mit igyatok, se testetekért, hogy mibe öltözzetek! Nem több-e a lélek, mint az eledel, s a test, mint az öltözet? 26 Tekintsetek az égi madarakra, hogy nem vetnek, nem aratnak, csűrbe sem takarnak, mennyei Atyátok mégis táplálja őket! Nem vagytok-e különbek azoknál? 27 Ki az közületek, aki azzal, hogy gondot hordoz, egy arasszal meg tudja nyújtani életét? 28 Az öltözet felől is miért viseltek gondot? Tanuljátok el a mező liliomaitól, hogyan növekednek! Nem fáradnak, nem szőnek, 29 mégis azt mondom nektek, hogy Salamon minden dicsőségében sem öltözködött úgy, mint közülük egy! 30 Ha pedig Isten így ruházza a mező fűvét, amely ma van, holnap a kemencébe vetik, mennyivel inkább fog titeket, kishitűek! 31 Ne vegyetek hát gondot magatokra ilyen beszéddel: Mit együnk? Mit igyunk? Mivel ruházkodjunk? 32 Mert mindezekre a pogányok törek-szenek. Hiszen mennyei Atyátok tudja, hogy mindezekre szükségetek van. 33 A királyságot és az Isten igazságosságát keressétek előbb, és *azokhoz* ezeket is hozzáadják majd nektek! 34 Ne viseljete hát gondot a holnapért, a holnapnak ugyanis meglesz a maga gondja, elég minden napra annyi a bajból, amennyi reá jut.

7. RÉSZ

A képmutató ítélkezés
(Lk 6,37–8; 6,41–2; Tm 25., Isz 33/7)

1 Ne ítéljete, hogy titeket se ítéljenek! 2 Azzal az ítélettel fognak titeket megítélni, amellyel ti ítéltek, azzal a mértékkel fognak mérni nektek, mellyel ti mérték. 3 Miért nézegeted a testvéred szemében levő szálkát, mikor a saját szemedben a gerendát sem veszed észre? 4 Vagy hogyan mondhatod testvérednek: Hadd vegyem ki szemedből a szálkát! Mikor a te szemedben ott a gerenda? 5 Képmutató! Vesd ki előbb saját szemedből a gerendát, és akkor jól fogsz látni ahhoz, hogy testvéred szeméből a szálkát kivesd.

* A „mammon” a világ javainak összességét jelenti, azok megszerzhetőségének ígéretével.

A szent dolgok megbecsülése
(Tm 94., 95., Isz 73/4)

6 Ne adjátok oda azt, ami szent, a kutyáknak, és ne dobjátok gyöngyeiteket a disznók elé, mert talán a lábukkal tapossák majd szét, s aztán visszafordulnak és belétek hasítanak ! 7 Kérjétek,* s adnak majd nektek, keressetek és találni** fogtok, zörgesetek és megnyitnak*** majd nektek. 8 Mert minden *kérő* kap, minden *kereső* talál és minden *zörgetőnek* megnyitnak majd. 9 Vagy talán van olyan ember közöttetek, aki ha fia kenyeret kér, követ ad neki? 10 Vagy ha halat kér, kígyót**** ad neki? 11 Ha tehát ti, noha rosszak vagytok, tudtok jó ajándékokat adni gyermekeiteknek, mennyivel inkább fog adni mennybéli Atyátok jókat***** *azoknak, akik őt arra kérik !*

Az aranyszabály
(Lk 6,31)

12 Mindenben úgy tegyetek hát az emberekkel, ahogy akarjátok, hogy ők tegyenek veletek ! Mert ez az, amit a törvény és a próféták kívánnak.*****

Szűk kapu, szoros út
(Lk 13,23–4; Tm 2.)

13 A szűk kapun át menjétek be ! Mert a tágas kapu és a széles út földre, a veszedelembe visz, és sokan vannak, akik rajta mennek be. 14 Mert szűk kapu és szoros út visz el az életre, csak éppen kevesen találják rája.*****

A hamis próféták
(Lk 6,43–4; Tm 42., 44.)

15 Óvakodjatok a hamis prófétáktól, akik juhok ruhájában mennek hozzátok, de belül ragadozó farkasok ! 16 Gyümölcsseikről ismeritek fel őket. Vajon szednek-e tövisbokorról szőlőt és a tüskéről fügét? 17 Így hát minden jó fa nemes gyümölcsöket terem, s minden hitvány fa rossz gyümölcsöket terem. 18 Jó fa nem képes rossz gyümölcsöket teremni, sem hitvány fa nem teremhet nemes gyümölcsöket. 19 Kívágnak és tűzre vetnek minden fát, mely nem terem nemes gyümölcsöt. 20 Tehát gyümölcsseikről ismeritek fel azokat is.*****

* Észet, értelmet (vö. Tm 40.), vagyis igazi mammont (vö. Lk 16,9–12).

** Választ az élet nagy kérdéseire (vö. Tm 95.).

*** Bebocsátást nyertek az Atya királyságába.

**** Maró, mérgező, halálos szellemi táplálékot. Ettől kíméli meg Jézus a benne hívő, Lélekben megkeresztelkedett (vö. Tm 52.) személyeket (vö. Lk 16,16–8).

***** Kinyilatkoztatásokat. Ő kizárólag szent Szellemet tud adni az embernek (vö. Lk 11,13).

***** Jézus (vö. Mt 7,21) és az Atya (vö. Jn 4,23–4) ennél többet kíván !

***** Lásd a Lk 13,22–30 és a Lk 14,25–34 alatti verseket, a lábjegyzetekkel együtt !

***** Az életre nemzett Pneuma erejében (vö. Mt 9,5–8; Mk 2,1–12; Lk 5,17–26) véghez vitt nemes tettekről van szó. Ezekre a „munkákra” (vö. Jn 10,32) egy nyilvános működés keretében kerül sor. Ez a fajta tanúságtevés az Atya akarata ! (Mt 7,21).

Isten akaratának cselekvése

(Lk 6,46; 10,1-12; 10,17-20; 13,26-7; Jn 6,35-59; 15,1-8; Tm 109.)

21 Nem mindenki fog a mennyek királyságába bemenni, aki nekem azt mondja: Uram, Uram ! Csak, aki mennybéli Atyám akaratát teszi. 22 Azon a napon sokan szólnak majd így hozzám: Uram, Uram ! Hát nem a te neveddel prófétáltunk-e? Nem a te neveddel úztünk-e ki ördögöket? Nem a te neveddel tettünk-e sok hatalmas csodát? 23 Én akkor ilyen vallomást fogok nekik tenni: Sohasem ismertelek titeket ! Távozzatok tőlem, ti, akik a törvény megrontásán munkálkodtok.*

Aki kösziklára épít

(Lk 6,46-9)

24 Így hát mindenki, aki meghallgatja beszédeimet és megteszi azokat, hasonló lesz az olyan eszes emberhez, aki házát sziklára építette. 25 Felhőszakadás támadt, áradások jöttek, szelek fűjtak, rázúdultak a házra,** de az nem omlott le, mert alapja sziklára volt vetve. 26 Ám mindenki, aki meghallgatja beszédeimet, de nem teszi meg, hasonló lesz az olyan ostoba emberhez, aki házát fövenyre építette. 27 Felhőszakadás támadt, áradások jöttek, szelek fűjtak, rázúdultak arra a házra, az leomlott nagy zúdulással.***

A Hegyi beszéd vége

28 Amikor Jézus befejezte ezeket a beszédeket, tanításán megdöbbentek a tömegek, 29 mert úgy tanította őket, mint akinek fennhatósága van az embereken, és nem úgy, mint az írástudóik.

8. RÉSZ

Jézus meggyógyít egy leprást

(Mk 1,40-5; Lk 5,12-6)

1 Ahogy lejött a hegyről, nagy tömeg követte. 2 Egyszer csak egy bőrpoklos futott hozzá, lábához borult és megszólította: „Uram, ha csak akarnád, volna hatalmad, hogy engem megtisztíts.” 3 Erre kinyújtotta kezét, megfogta és így szólt: „Akarom ! Tisztulj meg !” Azonnal le is tisztult annak poklossága. 4 Majd így szólt hozzá Jézus: „Vigyázz, senkinek ne szölj, hanem eredj, mutasd meg magadat a papnak, és vidd fel tanúbizonyságtételül nekik azt az adományt, melyet Mózes rendelt.”

* „Még ha keblemen vagytok is, ám az én Atyám akaratát nem teljesítitek, elűzlek titeket az én keblemről.” (Héberok evangéliuma). A „törvény” tehát az értelem vezérelte jócselekedetek (vö. Jn 4,23-4) véghez vitele, melyhez szert kell tenni az irgalom logikájára. Pneuma hiányában nincs „gyakorló” kereszténység ! A nagy szétválogatás ennek alapján történik (vö. Mt 25,31-46).

** Jézus nyelvezetében a „ház” az ember belső építménye, az a struktúra, ami tartást ad neki.

*** Lásd a lukácsi szövegváltozatot, a lábjegyzetekkel együtt.

Jézus meggyógyítja a kapernaumi százados szolgáját

(Lk 7,1–10; 13,28–9; Jn 4,46–53)

5 Bement Kapernaumba és egy százados lépett hozzá. 6 „Uram ! – esengett –, odahaza a legényemet ágyba döntötte a gutaütés és borzasztóan kínlódik.” 7 „Elmegyek és gyógyítani fogom” – mondotta neki Jézus. 8 De a százados ezt felelte: „Uram, nem vagyok én arra elég méltó, hogy fedelem alá jöjj, hanem csak szóval mondd, s legényem meggyógyul. 9 Hiszen magam is fennhatóság alatt álló ember vagyok, alattam katonák vannak. Ha ezt mondom egyiknek: Indulj útnak, elindul, a másiknak: Jer csak ! eljön, s a rabszolgámnak: Tedd meg ezt ! megteszi.” 10 Mikor Jézus ezt hallotta, elcsodálkozott és ezt mondta azoknak, akik őt követték: „Bizony azt mondom nektek, Izráelben senkinél ekkora hitet nem találtam. 11 Azt mondom nektek, hogy a mennyek királyságában* napkeletről is, napnyugatról is** sokan fognak érkezni,** s Ábrahámmal, Izsákkal és Jákóbbal**** asztalhoz dőlni. 12 E királyság fiait ellenben ki fogják dobni a külső sötétségbe,***** ott lesz aztán csak sírás és fogcsikorgatás.” 13 A századoshoz pedig így szólt: „Eredj ! Ahogy hittél, úgy történjék veled !” S még abban az órában meggyógyult a legénye.

Jézus meggyógyítja Péter anyósát

(Mk 1,29–31; Lk 4,38–9; Tm 87., Isz 195/37)

14 Jézus aztán Péter házába ment be. Ott meglátta, hogy a Péter napa fekszik és lázban ég. 15 Megfogta a kezét, és arra elhagyta azt a láz. Aztán felkelt az asszony, és felszolgált nekik. 16 Ahogy beesteledett, sok ördögöst vittek hozzá, és ő szavával sok szellemet kiűzött. Sokakat gyógyított, akik gonoszul szenvedtek, 17 hogy beteljesedjék az Ézsaiás prófétán át szolt ige: „Erőtlenségeinket elvette és betegségeinket elhordozta !”

18 Mikor Jézus tömeget látott maga körül, megparancsolta, hogy menjenek el a túlsó partra. 19 Ott hozzálépett egy írástudó és megszólította: „Tanító, követni foglak téged, bárhová mégy is.” 20 De Jézus ezt felelte neki: „A rókáknak van barlangjuk, az égi madaraknak fészük, de az Emberfinek nincs hová lehajtania fejét.” 21 Egy másik tanítvány így szólt hozzá: „Uram, engedd meg nekem, hogy elmenjek előbb s eltemessem apámat.” 22 Jézus azonban ezt felelte: „Kövess engem, és hagyd, hogy a holtak temessék el halottaikat !”

Jézus lecsendesíti a szelet

(Mk 4,35–41; Lk 8,22–5; Isz 152a/49 – 152b/126; 153/160)

23 Majd beszállt egy hajóba, s tanítványai követték őt. 24 Egyszerre nagy rengés támadt a tavon, úgyhogy a hajót már-már elborították a hullámok. Ő meg szunnyadt. 25 Hozzáléptek s ilyen szóval keltették fel: „Uram, ments meg, mert elveszünk !” 26 De ő azt kérdezte tőlük: „Miért vagytok gyávák, ti kishitűek ?” Azzal felkelt s megdorgálta a szeleket és a tavat. Nagy csend támadt, 27 az emberek pedig csodálkozva kérdezték: „Honnan való ő, hogy a szelek és a tó engednek neki ?”

* Vagyis: a közvetlen istenkapcsolat okozta királyi lelkiállapotban.

** Tehát nem zsidók, nem a választott nép fiai !

*** Belőlük tevődik össze az a „kisdéd nyáj”, akiknek nem kell félniük, hiszen értük jött.
(vö. Lk 12,32; Jn 10,16; 17,20–1)

**** Ezek az ósatyák az Istennel kötött szövetség szimbólumai.

***** Jézus terminológiájában ez egyszerűen a világ.

Jézus meggyógyít két gadarai megszállottat

(Mk 5,1–20; Lk 8,26–39)

28 Mikor átment a túlsó partra, a gadaréusok tartományába, két ördögös jött szembe vele, akik a sírokból jöttek elő. Nagyon veszélyesek voltak, úgyhogy olyan erős ember nem akadt, aki arra elmehetett volna. 29 Egyszer csak felkiáltottak: „Mi dolgunk van nekünk egymással, te Istennek Fia? Eljöttél, hogy idő előtt megkínozz bennünket?” 30 Messze tőlük nagy disznócsürhe legelészett s 31 az ördögök esengve kérték: „Ha kiűzöl minket, küldj bennünket a disznócsürhébe !” 32 „Menjetek !” – mondta nekik. Azok meg, ahogy kijöttek, bementek a disznókba. Egyszer csak az egész csürhe a meredélyen át a tóba rohant alá, s elpusztultak a hullámok között.* 33 A pásztorok pedig elfutottak, bementek a városba, s hírt adtak mindenről, az ördögösök dolgáról is. 34 Egyszerre az egész város kiment Jézus elé, s ahogy meglátták, azért esengtek, hogy határaikból menjen máshová.

9. RÉSZ

Jézus meggyógyítja a bénát

(Mk 2,1–12; Lk 5,17–26)

1 Be is szállt a hajóba és átkelt a tavon. Mikor a saját városába ért,** 2 hordágyra helyezve egy gutaütöttet vittek hozzá. Amikor látta hitüket, így szólt a gutaütöthöz: „Bizzál, fiam ! Vétkeid bocsánatot nyernek.” 3 Ekkor néhány írástudó ezt mondta egymás között: „Káromol ez az ember.” 4 Jézus, aki ismerte a tünődéseiket, megkérdezte: „Miért hatnak a rossz indulatok szívetekben? 5 Ugyan mi jár kevesebb fáradsággal: azt mondani-e: Bocsánatot nyernek vétkeid, vagy azt mondani: Kelj fel és járj?*** 6 Hogy azonban lássátok, hogy az Emberfinek felhatalmazása van a földön arra, hogy vétkeket megbocsásson – odaszólt a gutaütöthöz: Kelj fel, fogd az ágyadat s eredj haza !” 7 Az fel is kelt és hazament. 8 Amikor a sokaság meglátta ezt, elcsodálkozott és dicsőíteni kezdte az Istent, hogy ilyen nagy dolgokra felhatalmazást adott az embereknek.****

Jézus elhívja Mátét

(Mk 2,13–7; Lk 5,27–32)

9 Jézus, mialatt onnan távozott, egy embert látott ülni a vámnál, akit Máténak hívtak. „Kövess engem !” – mondta neki, mire az felkelt és követte. 10 Történt azután, hogy mikor benn a házban asztalhoz dőlt, egyszer csak sok vámszedő és vétkező ment oda, s Jézussal és tanítványaival együtt szintén asztalhoz döltek. 11 Mikor a farizeusok ezt meglátták, beszédbe ereszkedtek tanítványaival: „Miért eszik Tanítótok a vámszedőkkel és vétkezőkkel együtt?” 12 Ahogy Jézus ezt meghallotta, így szólt: „Nem azoknak van szükségük orvosra, akik jó erőben vannak, hanem azoknak, akik gonoszul szenvednek. 13 *Ha elmentek*,***** tanuljátok meg ezt: Könyörületet akarok, nem áldozatot, mert én nem azért jöttem, hogy igazságosokat hívjak, hanem hogy vétkeket”.*****

* A gonosz lelkek, akárhová kerülnek is, mindenhol rosszat tesznek.

** Kapernaumba.

*** Mindkettőhöz Fiúi státus kell (vö. Lk 5,24a).

**** Nem általában az embereknek, csak emberi Fiainak vagy Leányainak.

***** Maradhattak is volna ! (vö. Tm 83.)

***** A „vétkes” olyan ember, aki nem gondolja azt, hogy ő tiszta és egészséges, vagyis büntelen.

Jézus tanítása a böjtről

(Mk 2,18–22; Lk 5,33–9; Tm 5., 46., 105.)

14 Akkoriban János tanítványai jöttek hozzá ezzel a kérdéssel: „Miért van az, hogy amíg mi és a farizeusok böjtölünk, a te tanítványaid nem böjtölnek?” 15 „Hát lehetséges – felelte nekik –, hogy a lakodalmas ház fiai gyászban üljenek, amíg a vőlegény náluk tartózkodik? Jöhetnek napok, mikor a vőlegényt elveszik tőlük, akkor majd böjtölni fognak. 16 Régi köpenyre senki sem tesz toldatlan (új) anyagból foltot, mert az, amivel a lyukat betölti, magához szakítja a köpenyt, és így még rosszabb szakadása támad. 17 Új bort sem töltenek ócska tömlőkbe, ha mégis megteszik, szétszakadnak a tömlők, a bor elfolyik, a tömlők elpusztulnak, hanem új bort új tömlőkbe töltenek, és úgy mind a kettő megmarad együtt.”

A vérfolyásos asszony meggyógyítása

Jairus leányának feltámasztása

(Mk 5,21–43; Lk 8,40–56)

18 Míg ezeket beszélte nekik, egyszerre egy előljáró lépett hozzá, földre borult előtte s úgy kérte: „Leányom a végét járja, de jöjj, vedd rá kezedet és megéled!” 19 Jézus felkelt s tanítványaival együtt követte a főembert. 20 Egyszer csak egy asszony, aki tizenkét éve vérfolyásban szenvedett, hátulról odalépett és megfogta köpenyének bojtját. 21 Ha csak megfogom köpenyét – szolt magában – megmenekülnék! 22 Jézus azonban megfordult s ahogy meglátta őt, így szolt: „Bizzál, leányom! Hited máris megmentett”. Meg is menekült az asszony attól az órától fogva.

23 Mikor aztán Jézus az előljáró házába érkezett és megpillantotta a fuvalásokat és a kavargó tömeget, 24 így szolt: „Menjetek el innen! Hisz ez a leányka nem halt meg, hanem szunnyad.” Azok kinevették.* 25 Miután aztán kiűzték a tömeget, bement, megragadta a leányka kezét, és az felkelt. 26 Azon az egész földön szétment a hír felőle.

Jézus meggyógyít két vakot

(Mt 20,29–34; Mk 10,46–52; Lk 18,35–43)

27 És mikor Jézus onnan elmenőben volt, két vak követte, kik ezt kiáltozták: „Könyörülj rajtunk, Dávid fia!” 28 Hogy aztán betért egy házba, a két vak bement hozzá, Jézus megszólította őket: „Hiszitek, hogy képes vagyok megtenni ezt a dolgot?” 29 „Hiszszük, Uram!” – mondták. Ekkor megérintette szemüket és így szolt: „Történjék úgy veletek, ahogy elhittétek!” 30 És megnyílt a szemük. Jézus azonban indulattal rájuk szolt: „Ügyeljetez rá, hogy senki meg ne tudja!” 31 De ahogy azok elmentek, arra az egész földre szétvitték a hírét.

Jézus meggyógyítja a megszállott némat

(Mt 12,22–4; Mk 3,22; Lk 11,14–5)

32 Mialatt elmentek, egyszer csak néma ördöngöst hoztak hozzá. 33 Ő kiűzte az ördögi szellemet, s megszólalt a néma. A tömeg imígyen csodálkozott: „Még sohasem láttak ilyesmit Izráelben!” 34 De a farizeusok ezt mondták: „Az ördögi szellemek fejedelme által űzi ki az ördögi szellemeket.”

* Nyilván a fuvalások, akiknek ez a haláleset csak egy újabb „meló” volt.

35 Jézus aztán bejárta az összes várost és a falvakat is. Közben zsinagógáikban tanított, a királyság örömuzenetét hirdette, és minden betegséget és minden gyengeséget gyógyított. 36 S mikor a sokaságot meglátta, szánalom fogta el miattuk, mert el voltak kínozva és hányt-vetettek voltak, mint a juhok, melyeknek nincs pásztoruk. 37 Ezért így szólt tanítványaihoz: „Sok az aratnivaló, de kevés az arató. 38 Könyörögjétek hát az aratás urához, hogy küldjön munkásokat aratásába!”

10. RÉSZ

Jézus kiküldi tizenkét tanítványát

(Mk 6,7-11; Lk 6,13-6; 9,1-5; 10,1-12; Tm 15., 32., 38.)

1 Majd magához hívta tizenkét tanítványát, és fennhatóságot adott nekik a tisztátalan szellemeken, úgyhogy kiűzhették őket, és orvosolhattak minden betegséget és minden gyengeséget. 2 A tizenkét apostol neve a következő volt: első Simon, kit Péternek mondanak, majd testvére András, továbbá Zebedeus fia Jakab és annak testvére János, 3 Fülöp és Bertalan, Tamás és a vámszedő Máté, Alfeus Jakabja és Taddeus, 4 a vakbuzgó Simon és a karióti Júdás, ki elárulta őt.

5 Jézus aztán ezt a tizenkettőt küldte el a következő paranccsal: „A nemzetekhez vivő úton el ne induljatok, és szamaritánus városba be ne térjétek.* 6 Menjétek el inkább Izráel házának elveszett juhaihoz !** 7 Mikor hozzájuk mentek, ezt hirdesétek nekik: Közel jött a mennyek királysága ! 8 Erőtleneket gyógyítsatok, halottakat életre keltsetek, poklosokat megtisztítsatok, ördögi szellemeket kiűzzetek ! Ingyen kapátok, ingyen adjátok. 9 Övetekben aranyat, ezüstöt, rézpénzt ne szerezzetek, 10 se táskát az útra, se két köntöst, se sarut, se botot, hiszen méltó a munkás a táplálékára. 11 Abban a városban vagy faluban, melybe bementek, kutassátok ki, hogy ki méltó ott, és annál maradjatok, amíg onnan el nem távoztok. 12 Mikor egy házba beléptek, köszöntsétek azt. 13 Ha méltó az a ház, békességetek szálljon rá, ha nem méltó, rátok térjen vissza.

14 Ha valaki nem fogad be titeket, és igéiteket nem hallgatja meg, távozzatok abból a házból vagy városból, és még a port is rázzátok le lábatokról. 15 Bizony azt mondom nektek, Szodomának és Gomorrának az ítélet napján elviselhetőbb lesz a sorsa, mint annak a városnak. 16 Lám csak, úgy küldelek el titeket, mint bárányokat farkasok közé. Legyetek hát eszesek, mint a kígyók és egyszerűek, mint a galambok !

17 Óvakodjatok az emberektől, mert ítélő tanácsoknak fognak átadni titeket, zsinagógáikban meg fognak ostromozni benneteket, 18 helytartók és királyok elé hurcolnak titeket énérettem, tanúságtételül nekik és a nemzeteknek. 19 Ha átadnának titeket, ne legyen gondotok arra, hogy miképpen vagy mit szóljatok, mert abban az órában megkapjátok, amit mondanotok kell majd. 20 Hiszen nem ti lesztek a szőlők: Atyátok Szelleme lesz az, aki bennetek beszél. [21 Testvér a testvérét, atya gyermekét fogja halálra adni, gyermekek szüleikre támadnak *majd* és megölik őket. 22 Mindenki gyűlölni fog *majd* titeket az én nevem miatt. De aki végig állhatatos marad, megmenekül.]*** 23 Ha az egyik városban üldöznének majd titeket, fussatok a másikba. Bizony azt mondom nektek, Izráel városait nem járjátok végig addig, míg el nem jön az Emberfi.****

* A kishitű tanítványokat csak korlátozott dolgokra lehetett használni (vö. Mt 17,17).

** Azokhoz, akiket már nem kötöz meg a vallási csordaszellem.

*** Ez a két vers a Mt 24,1-22 közé illik. Egy tanítványi próbaút nem járhat ilyen következményekkel.

**** Itt csak a tanítványai nyomában járó Mester megérkezéséről van szó ! (vö. Lk 10,1)

24 Nincs tanítvány tanítója fölött, sem rabszolga ura fölött. 25 Elég a tanítványnak, ha úgy lesz a sora, mint tanítójának, és a rabszolgának, ha olyan lesz, mint ura. Ha a házigazda a Belzebub nevet kapta, mennyivel inkább a cselédjei. 26 Ne féljete h t tőlük ! Mert nincs olyan leplezett dolog, mely egyszer le ne leplez dn k, és nincs olyan rejtett dolog, melyet meg ne ismernének. 27 Amit a sötétségben szólok nektek, mondjátok ki a világosságban, és amit f lbe s gva hallotok, hirdessétek ki a házak tetejéről. 28 Ne féljetek azoktól sem, akik a testet megölik, de a lelket meg lni nincs hatalmukban ! Féljétek inkább azt,* akinek a lelket is, testet is hatalma van a gyehenn n** elvesztetni ! 29 Ugye k t verebet árulnak egy fill ren? Atyátok tudta nálók mégsem eshetik egy sem a földre közülük. 30 Nektek pedig m g a hajatok sz la is mind számolva van. 31 Ne féljetek h t ! Sok verébnél különbek vagytok.

32 Vallást fogok tenni mennybéli Atyám előtt mindazok mellett, akik mellettem vallást tesznek az emberek előtt. 33 De megtagadom  n is azt mennybéli Atyám előtt, aki megtagad engem az emberek előtt. 34 Ne gondoljátok, hogy azért jöttem, hogy békességet vessek a földre. Nem békességet, hanem kardot vetni jöttem. 35 Azért jöttem, hogy szétválasszam és egymás ellen fordítsam az embert és atyját, a leányt és anyját, a menyet és nap t 36 s hogy az embernek a saját h zn pe legyen az ellenségévé. 37 Aki atyját vagy anyját  nn lam jobban kedveli, nem méltó hozzám. Aki fi t vagy l ny t  nn lam jobban kedveli, nem méltó hozzám. 38 Aki nem fogadja el keresztjét és nem jön azzal utánam,** nem méltó hozzám. 39 Aki megtalálta lelkét, el fogja veszíteni, s aki értem elvesztette lelkét, meg fogja találni azt. 40 Aki befogad titeket, engem fogad be, s aki engem befogad, azt fogadja be, aki engem elküldött. 41 Aki prófétát befogad, azért, mert próféta, próféta jutalmát fogja kapni, aki igazságosat befogad, mert a neve igazságos, az igazságosnak jutalmát fogja kapni. 42 és aki e kicsinyek**** közül egyet megitat egy pohár vízzel, csupán azért, mert tanítvány a neve, bizony azt mondom nektek, nem fogja jutalmát elveszíteni.

11. RÉSZ

Bemerítő János kérdése és Jézus válasza

(Lk 7,18-30; Tm 45.)

1 Az történt, hogy miután Jézus a tizenkét tanítványának adott rendelkezéseit bevégezte, továbbment onnan, hogy városaikban taníthasson és az  g t hirdethesse. 2 János azonban hallott a t ml cben a Krisztus tetteiről, és tanítványaival megkérdezte  t: 3 „Te vagy-  az Elj v nd , vagy mást várjunk?” 4 Jézus ezt felelte nekik: „Menjete és vigyete hírt Jánosnak arról, amiket hallotok s láttok: 5 vakok látnak, s nt k járnak, poklosok megtisztulnak, süketek hallanak, halottak feltámadnak és a szegények *****  r mh rt hallanak, 6 és hogy boldog az, aki miattam t rbe nem esik.” 7 Miután azok elmentek, Jézus Jánosról kezdett a sokaságnak beszélni: „Miért is mentetek ki a pusztába? Hogy sz lt l ingatott nádat lássatok? 8 De hát mit is mentetek ki látni? Puha ruhába öltözött embert? Lám azokat, akik puha ruhákat hordanak, királyi palotákban***** lehet megtalálni. 9 Hát akkor miért mentetek ki ? Prófétát látni ? Azt ! Sőt, azt mondom nektek: prófétánál is többet. 10   az, akiről az írás sz l: Lám angyalomat küldöm el orcád előtt, hogy az előtted járva elkészítse majd utadat.

* Nem Istenről van szó, hanem az embergyilkos (Jn 8,44) S t nr l. Ezt a párhuzamos  gehely (Lk 12,5) is ny lv nval v  teszi.

** Jézus  gy minősíti a világunkat.

*** Meg kell barátkoznunk az elkerülhetetlen erőszakos halállal.

**** Kérdező-kereső, újjászületésben lévő ember.

*****  rz keny lelkületű, kivetett,  m a saját teológiai lábukon is meg ll , válaszokat kereső személyek.

***** Valóságos kastélyokban: fényűző rezidenci kban, pompás házakban-lakásokban.

11 Bizony azt mondom nektek: Az asszonyok magzatai között nagyobb nem támadt Bemerítő Jánosnál. Ám, aki a mennyek királyságában legkisebb, nagyobb nála. 12 Bemerítő János napjaitól mostanáig erőszakoskodnak a mennyek királyságán és erőszakosak* ragadják azt magukhoz. 13 A próféták mind, s a törvény is Jánosig prófétáltak. 14 Ha ugyan el akarjátok fogadni: Illés ő, akinek jönnie kell. 15 Akinek füle van, hallja meg!

16 Kihez is hasonlítsam ezt a nemzedéket? Hasonló az a piacokon ülő kisgyermekhez, akik így szólítgatják társaikat: 17 Fuvoláztunk nektek, mégsem táncoltatok, gyászdalokat fűjtünk, mégsem gyászoltatok. 18 Eljött ugyanis János, aki sem nem evett, sem nem ivott, és azt mondják róla: ördöge van. 19 Eljött az Emberfi, aki eszik is, iszik is, róla meg azt beszélnek: Ni, a falánk, a borissza ember, vámszedők és vétkezők barátja! És így a tudományt igazolták a tettei!”**

Jézus kárhoztatja a meg nem térő városokat

(Lk 10,13-5)

20 Ezután azokat a városokat kezdte szidni, hogy nem tértek más felismerésre, melyekben hatalmát a legtöbbször mutatta meg: 21 „Jaj neked, Koradzin! Jaj neked, Betsaida! Mert ha Tíruszban vagy Szidonban történtek volna ama hatalmas csodák, amelyek bennetek történtek, zsákban és hamuban ülve régen más felismerésre tértek volna. 22 Sőt, ezt mondom nektek: Tírusznak és Szidonnak elviselhetőbb sorsa lesz az ítélet napján, mint nektek. 23 Téged, Kapernaum, nem az égig emeltek-e fel? A láthatatlan országig (Hádész) fogsz alá szállni! Mert ha Szodomában azok a hatalmas csodák történtek volna, melyek benned történtek, a mai napig megmaradt volna. 24 Sőt, azt is mondom nektek: A szodomaiaknak elviselhetőbb lesz a sorsa az ítélet napján, mint neked.”

Jézus hálaadása és hívó szava

(Lk 10,21-2; Tm 91.)

25 Abban az időben Jézus e szavakra fakadt: „Vallást teszek rólad Atyám, mennynek és földnek ura, hogy a bölcsek és belátók*** elől elrejtetted e dolgokat,**** de a kiskorúak***** előtt lelepleztetted azokat! 26 Valóban így van Atyám, mert ezt te is így láttad helyesnek. 27 Nekem adott át mindent***** az én Atyám. Senki sem ismeri meg a Fiút, csak az Atya, és senki sem ismeri meg az Atyát, csak a Fiú, és az, akinek szeme előtt a Fiú a leplet el akarja vonni.***** 28 Jöjjetek hozzám mind, akik elfáradtatok és teher alatt éltek.***** Én nyugalmat adok nektek. 29 Az én igámat vegyétek magatokra, és tanuljátok el tőlem, hogy szívből szelid és alázatos vagyok, és nyugalmat találtok lelketeknek! 30 Mert az én igám boldogító, és a terhem könnyű.”*

* Akik magukat megtagadva hajlandók a szellemi fáradozásra (vö. Lk 13,22-4; Tm 57., 91.)

** Magatartásukból következtetni lehet az eszükre...

*** A hivatalos és hivatásos mértékadókra gondol.

**** A királyság titkait (vö. Tm 62.).

***** Más (világnézeti) felismerésre tért, újjászületett emberek.

***** Tudást.

***** Fiú-aspiránsokról van szó, akik elvileg nők is lehetnek (vö. Tm 115.).

***** Az élet nagy kérdésein gondolkodó, kérdező-kereső emberek.

***** A gondolkodás terhe könnyű, a logika uralma szelid és a boldogító belátás igája enyhe.

12. R É S Z

Kalásztépés szombaton

(Mk 2,23–8; Lk 6,1–5)

1 Abban az időtájban, szombati napon, Jézus vetések között ment át. Tanítványai megéheztek és kalászsokat kezdtek tépni és ettek. 2 Meglátták ezt a farizeusok és megszólították: „Nézd csak, tanítványaid azt teszik, amit szombatnapon nem szabad tenni.” 3 De ő ezt felelte nekik: „Hát nem olvastátok, hogy mit tett Dávid, mikor megéhezett ő is, a vele levők is? 4 Hogy hogyan ment be Isten házába, hogy ették meg az Istennek szánt kenyereket, melyeket sem neki, sem a vele levőknek nem lett volna szabad megenniük, egyedül csak a papoknak? 5 Nem olvastátok a törvényben, hogy szombaton a papok a szent helyen a szombatot közönséges nappá teszik és mégsem esnek vád alá? 6 Azt mondom nektek, hogy a szenthelynél nagyobb van itt.* 7 Ha megismertétek volna, mit jelent ez: Könyörületet akarok, nem áldozatot, nem ítéltétek volna el azokat, akik nem eshetnek vád alá. 8 Hiszen az Emberfi ura a szombatnak.”

Jézus meggyógyítja a sorvadt kezűt szombaton

(Mk 3,1–6; Lk 6,6–11)

9 Máshová ment onnan és betért zsinagógájukba. 10 Volt ott egy ember, akinek száradt volt a keze. Megkérdezték tőle, hogy aztán vádolhassák: „Megengedett dolog-e szombaton gyógyítani?” 11 Ő meg azt kérdezte tőlük: „Van valaki közöttetek, aki ha egyetlen báránya van s az szombaton verembe esik, meg nem ragadja és lábra nem állítja? 12 Mennyivel különb az ember a juhnál ! Így hát megengedhető, hogy szombaton nemes dolgot tegyünk.” 13 Ezzel odaszólt ahhoz az emberhez: „Nyújtsd ki a kezedet !” Az kinyújtotta s a karja helyreállott és olyan egészséges lett, mint a másik. 14 A farizeusok erre elmentek és tanácsot tartottak ellene, hogy hogyan veszíthetnék el. 15 Jézus pedig, mikor felismerte tervüket, eltávozott onnan. Sokan követték, s ő mindnyájukat gyógyította, 16 de keményen rájuk szólt, hogy őt nyilvánosságra ne hozzák, 17 hogy beteljesedjék az Ézsaiás prófétán át mondott ige, ki így szólt:

18 „Íme, ő az én szolgám, akit választottam, szerelmesem, kiben gyönyörködöm, ráteszem Szellememet s ítéletet fog hirdetni a nemzeteknek. 19 Nem vitatkozik, indulatosan nem kiált, a piacokon senki nem hallja szavát, 20 repedt nádszálat nem tör el, pislogó belet nem olt el, míg győzelemre nem viszi az ítéletet. 21 Neve által nemzetek reménységre jutnak.”

Jézust Belzebub szövetségesének mondják

(Mk 3,22–30; Lk 11,14–23; Tm 42., 43., 44.)

22 Ekkor egy vak és néma ördögöst hoztak hozzá, s azt ő meggyógyította, úgyhogy a néma beszélt és látott. 23 Az egész sokaság magánkívül volt és így szólt: „Hát nem ő a Dávid fia?” 24 Mikor a farizeusok ezt meghallották, ezt mondták: „Más módon nem űzheti ki az ördögi szellemeket, csak az ördögi szellemek fejedelme, Belzebub által.” 25 Ő pedig, minthogy ismerte töprengéseiket, így szólt hozzájuk: „Minden királyság, mely önmagával meghasonlik, elpusztul, nem állhat meg egy város vagy ház** sem, ha

* Az istenkapcsolat szimbóluma (a templom) helyett maga a megvalósult, közvetlen istenkapcsolat, Jézus személyében (vö. Tm 27.).

** „A ház” Jézus ajkán maga az ember, a legbensőbb lény, a lelke, belső struktúrája.

önmagával meghasonlik. 26 Ha pedig sátánt sátán űz ki, magával hasonlik meg, hogy állhat meg akkor királysága? 27 Ha én Belzebubbal űzök ki ördögi szellemeket, fiaitok kivel űzik majd ki őket? Ezért ők lesznek bíráitok. 28 Ha pedig Isten Szellemével űzök ki ördögi szellemeket, akkor hát eljött már hozzátok az Isten királysága.* 29 Hogy is volna képes valaki egy erős harcos házába bemenni s annak felszerelését elrabolni, ha előbb meg nem kötözi a harcost? Csak azután rabolhatja ki házát ! 30 Aki nincs velem, ellenem van, és aki velem nem gyűjt, széjjelszór.**

31 Ezért azt mondom nektek, minden vétket és káromlást meg fognak bocsátani az embereknek, de a szellem káromlását*** nem fogják megbocsátani. 32 Ha valaki az Emberfi ellen mond valamit, meg fogják neki bocsátani, de ha a szent Szellem ellen szól, nem fogják megbocsátani sem ebben a korban, sem a következőben. 33 Ha egy fát nemesnek ítéltetek, akkor annak gyümölcse is nemes, ha romlottnak ítéltetek a fát, akkor a gyümölcsét is romlottnak kell mondanotok, mert gyümölcséről lehet a fát felismerni. 34 Viperák fajzatai !**** Miután rosszak vagytok, hogy is volnátok képesek jót beszélni? A száj azt szólja, amitől túlrad a szív. 35 Jó ember jó tárházából hordja elő a jót, s a rossz ember rossz tárházából szórja ki a rosszat. 36 Azt mondom nektek, hogy minden felületes beszédért, melyet az emberek szólnak, számot fognak adni az ítélet napján, 37 mert beszédeid alapján fognak igazolni téged, és beszédeid alapján fognak elmarasztalni.”

Jézustól jelet kívánnak

(Mt 16,1–4; Mk 8,11–2; Lk 11,16; 11,29–32; 11,24–6)

38 Ekkor az írástudók és farizeusok közül némelyek megszólították őt: „Tanító, szeretnénk látni valami jelet, amit te teszel.” 39 De ő ezt felelte: „Rossz, házasságtörő***** nemzedék jelek után tör, de más jelet nem fognak neki adni, csak Jónás próféta jelét. 40 Mert ahogy Jónás három nap és három éjjel volt a tengeri szörny gyomrában, úgy az Emberfi is három nap és három éjjel lesz a föld szívében. 41 Ninivebeli férfiak fognak az ítéletkor ezzel a nemzedékkel együtt feltámadni, és kárhoztatják azt, mert ők Jónás ígehirdetésére más felismerésre tértek, itt azonban nagyobb van Jónásnál. 42 Délnek királynője az ítéletkor ezzel a nemzedékkel együtt fog felkelni és kárhoztatni fogja azt, mert ő a föld szélső tájáról eljött, hogy Salamon bölcsességét meghallgassa, itt azonban több van Salamonnál.”

A folyamatos munkálkodás fontossága

(Lk 11,24–26)

43 Ha a tisztátalan szellem kimegy az emberből, víztelen helyeket jár be, csillapodást keresve, de nem talál. 44 Erre így szól: Megtérek házámba, melyből kijöttem. El is megy, és azt *üres tétlenségben*, kisöpörve és felékesítve találja. 45 Ekkor elmegy, magához vesz hét másik, magánál rosszabb szellemet, bemegy s ott lakik. Annak az embernek utolsó állapota pedig gonoszabb lesz az elsőnél. Így jár ez a rossz nemzedék is.”

* Csakis így érthető (fizikailag) az, hogy „a királyság közöttetek van”. Az Emberfi ott és akkor embergyűrű közepén állt...

** Ez a mondas a magyarázat része, s nem általános érvényű logion !

*** A logikátlanságot !

**** Olyan személyek, akik halálos mérget (tévtanításokat, hibás teológiát) marnak bele az emberekbe.

***** Izráel a világgal csalta meg az Urat (Jahvét).

46 Még szólt a sokasághoz, mikor egyszer csak anyja és testvérei kinn álltak, arra igyekezve, hogy vele beszéljenek. 47 Valaki megszólította: „Nini, anyád és testvéreid kinn állnak és veled akarnak beszélni.” 48 Ő azonban ezt felelte neki: „Ki az anyám? Kik a testvéreim?” 49 Ezzel tanítványai felé nyújtotta kezét és szólt: „Ím, ezek az én anyám és testvéreim ! 50 Mert mindenki, aki mennybéli Atyám akaratát cselekszi, nekem testvérem és anyám.”

13. RÉSZ

A magvető

(Mk 4,1–20; Lk 8,4–15; Tm 8.)

1 Azon a napon Jézus elment hazulról* és a tó partján leült. 2 Nagy tömeg gyűlt hozzá, úgyhogy hajóba kellett szállnia, s abban ülnie. Ezalatt az egész tömeg kinn állt a parton. 3 Sokat beszélt nekik példázatokban. „Egyszer – szólott – elment a magvető vetni. 4 Mialatt vetett, volt olyan mag, mely az útfélre esett, jöttek is a madarak és felcsipegették. 5 Más mag sziklás talajra esett, ahol nem volt sok föld, az hamar ki is hajtott, mert nem volt mély földje, 6 de amikor a nap felkelt, elperzselődött, s mivel nem volt gyökere, elszáradt. 7 Megint más mag tövis közé esett s amikor a tövis felnőtt, elfojtotta. 8 Más mag végre termőföldbe esett, és megtermette gyümölcsöt, egyik százannyit, a más a hatvanszorosát, megint más harmincannyit.** 9 Kinek füle van, hallja meg !”

10 Ekkor tanítványai hozzámementek s megkérdezték: „Miért beszélsz nekik példázatokban?” 11 Ezt felelte: „Mert néktek adták meg, hogy a mennyek királyságának titkait megismerjétek, azoknak nincs megadva. 12 Mert akinek van, annak adni fognak, úgyhogy feleslege lesz, de attól, akinek nincs, még amije volna, azt is elveszik. 13 Azért beszéltem nekik példázatokban, hogy nézzék és mégse lássák, hallgassák, de mégse hallják, hogy belátásra ne jussanak, 14 hanem beteljesedjék rajtuk Ézsaiás prófétálása, mely így hangzik: Jól odahallgattok majd, mégsem látjátok be, jól megnézitek majd s nem veszitek észre, 15 mert háj nőtte be e nép szívét, fülük nehezen hallóvá lett, és szemüket behúnyták, hogy valahogyan ne lássanak szemükkel, ne halljanak fülükkel, szívükkel belátásra ne jussanak, hogy meg ne térhessenek, és én meg ne gyógyítsam őket. 16 Ám boldog a ti szemetek, hogy láthat, és fületek, hogy hallhat. 17 Bizony azt mondom nektek: Sok próféta és igazságos kívánczozott arra, hogy meglássa amit ti nézhettek, és meghallja, amit ti hallhattok, de nem hallották meg.

18 Ti hát halljátok meg a magvető példázatát. 19 Ha bárki hallja a királyság ígét, de nem jut belátáshoz, eljön a rossz és elragadja a szívébe vetett magot. Ez az a mag, melyet az útfélre vetettek. 20 Az, akinél a mag sziklás talajra esett, olyan ember, aki az ígét hallja, tüstént örömmel fogadja, 21 de nincs *saját magában* gyökere, ezért csak ideig-óráig tart ki, s mikor az ige miatt szorongatás vagy üldözés támad, tüstént megbotlik. 22 Akinél tövis közé esik a mag, olyan ember, aki hallja az ígét, de a kor gondja s a gazdagság csalárd volta megfojtják az ígét, úgyhogy nem terem gyümölcsöt. 23 Az ellenben, akinél jó földbe esett a mag, olyan ember, aki az ígét hallja, belátásra jut, aki bizonyára gyümölcsöt is terem, s meghozza a százszorosát, a hatvanszorosat, a harmincszorosat.”

* Az egykori építőmester Kapernaumban lakott, a Genezáreti-tó északnyugati partján (Mk 2,1), a Mt 13,36 és a 17,24 tanúsága szerint is.

** Az eltérő termés hozamok az egyénenként változó teljesítményre utalnak. A megvilágosodás mértéke ugyanis a befogadóképesség függvénye.

A búza és a konkoly

(Tm 56.)

24 Más példázatot tárt eléjük. „A mennyek királyságát – szólt – olyan emberhez hasonlítom, aki nemes magot vetett ugyan szántóföldjébe, 25 de mialatt az emberek szunnyadtak, eljött az ellensége, gyomot vetett a búza közé, majd odébbállt. 26 Mikor aztán szárba szökött és gyümölcsöt termett, akkor láthatóvá lett a gyom is. 27 Ekkor odamentek a gazdához a rabszolgái, s így szóltak hozzá: Uram, hiszen te nemes magot vetettél szántóföldedbe, honnan van hát benne a gyom? 28 Valamilyen ellenséges indulatú ember tette ezt – mondta a gazda –, mire a rabszolgák megkérdezték: Akarod-e, hogy elmenjünk és összeszedjük? 29 De ő így szólt: Nem. Esetleg, mikor a gyomot szeditek, vele együtt a búzát is gyökerestül kihúznátok. 30 Hagyjátok, hadd nőjön aratásig a kettő együtt ! Aratás idején majd megmondom az aratóknak: Először a gyomot szedjétek össze és kössétek kévébe, hogy megégjen, a búzát pedig csűrömbe gyűjtétek !”

A mustármag és a kovász

(Mk 4,31–4; Lk 13,18–21; Tm 19.)

31 Más példázatot is adott eléjük: „A mennyeknek királysága mustármaghoz hasonló, melyet fog és szántóföldjébe vet az ember. 32 A mustármag valamennyi magnál kisebb, de ha megnő, nagyobb a veteményeknél, sőt fává lesz, úgyhogy az ég madarai rászállnak és ágai között fészkelnek.” 33 Más példázatot mondott nekik: „A mennyek királysága kovászhoz hasonló, melyet elővesz és három mérce liszt közé rejt az asszony, s várja, hogy az egész megkeljen.” 34 Mindezeket Jézus példázatokban mondta a sokaságnak, példázat nélkül semmit sem szólt nekik, 35 hogy beteljesedjék a prófétán át kimondott ige. A próféta így szólt: „Példázatokra nyitom ajkamat, kimondom a föld megalapítása óta elrejtett titkokat.”

A búza és a konkoly példázatának értelme

36 Ezután Jézus ott elbocsátotta a sokaságot, és hazament. Tanítványai hozzájárultak és így szóltak: „Világosítsd meg nekünk a szántóföldbe vetett gyom példázatát !” 37 „Az, aki a nemes magot veti – felelte ő –, az Emberfi. 38 A szántóföld a világ. A nemes mag jelenti a királyság fiait, a gyom a rossznak fiait. 39 Az ellenség, aki a gyomot vetette, a vádló. Az aratás a kornak befejezéshez jutása, az aratók az angyalok. 40 Mármost, ahogy a gyomot összeszedik és tűzben elégetik, úgy lesz a kornak befejezésekor is. 41 Az Emberfi elküldi majd angyalait, s azok az ő királyságából összeszednek minden kelepécét, azokkal együtt, akik a törvényt megrontják, 42 és a tüzes kemencébe vetik őket. Ott lesz csak sírás és fogcsikorgatás. 43 Akkor az igazságosak, mint a nap fognak felragyogni Atyjuk királyságában. Akinek füle van, hallja meg !

Az elrejtett kincs, az igazgyöngy és a háló

(Tm 7., 77., 110.)

44 A mennyek királysága hasonló a szántóföldben elrejtett kincshez, melyet megtalált egy ember, aztán elrejtette, majd örömeiben elment, eladta mindenét, amiye csak volt, és megvásárolta azt a szántóföldet.

45 Ismét csak hasonló a mennyek királysága egy kereskedőhöz, aki szép gyöngyöket keresett, 46 és mikor talált egy nagyértékű gyöngyöt, elment, eladta mindenét, amiye volt, és megvette azt.

47 Újra csak hasonló a mennyek királysága a kerítőháléhoz, mely, mikor a tóba vetik, mindenfajta halat összefog, 48 mikor aztán megtelik, kivonják a partra, leülnek, és a használhatókat edényekbe szedik, a hitványakat kivetik. 49 Ekképpen lesz a *kor-nak* * befejezésekor: az angyalok** kimennek, a rosszakat az igazságosaktól különválasztják,*** 50 majd a tüzes kemencébe vetik őket, ott lesz csak sírás és fogcsikorgatás.

51 „Nyertetek-e belátást mind e dolgokba?” – kérdezte tőlük Jézus. „ – Nyertünk – felelték neki –, 52 mire ezt mondta nekik: „Ezért minden írástudó, akit a mennyek királyságára megtanítottak,**** hasonló a gazdaemberhez,***** aki kincsei közül hol új, hol régi dolgokat hoz elő.”

Jézus Názáretben

(Mk 6,1-6; Lk 4,16-30; Jn 6,42; 4,44)

53 Az történt, hogy mikor Jézus e példázatoknak végére jutott, eltávozott onnan. 54 Szülővárosába ment, és ott zsinagógájukban úgy tanította őket, hogy megdöbbenve szóltak: „Honnan kapta ez ezt a tudományt? Honnan vannak hatalmas tettei? 55 Hát nem az építőmester fia ez? Nem Máriának hívják az anyját? Ugye, hogy Jakab, József, Simon, Júdás a testvérei? 56 S a húgai is mind nálunk vannak? Honnan kapta mind e hatalmat?” 57 És belebotolva törbe estek. Jézus pedig ezt mondta nekik: „Sehol sincs a próféta megbecsülés híján, csak a saját szülővárosában, a saját házában.”***** 58 Hitetlenségük miatt nem is mutatta ott meg hatalmának egy jelét sem.

14. RÉSZ

Bemerítő János halála

(Mk 6,14-29; Lk 9,7-9)

1 Abban az időben hallott Heródes negyedesfejedelem Jézusról. 2 Azt mondta róla szolgálainak: „Bemerítő János ez az ember. Ő kelt fel a halottak közül. Azért működnek benne e hatalmas erők.” 3 Mert Heródes fogatta el Jánost, ő bilincselte meg s vetette tömlőcbe, saját testvérbátyjának, Fülöpnek feleségéért, Heródiásért. 4 János ugyanis ezt mondta neki: „Nem szabad őt megtartanod.” 5 Mikor meg akarta őt ölni, megijedt a tömegtől, mert Jánost prófétának tartották.

6 Mikor azonban Heródesnek születésnapja lett, Heródiás lánya táncolni kezdett a terem közepén, és úgy megtetszett Heródesnek, 7 hogy esküvel fogadta, hogy odaad neki mindent, amit csak kér tőle. 8 A lány, akit anyja előzőleg rávett a dologra, így szólt: „Add ide nekem egy tálban Bemerítő János fejét!” 9 A fejedelem elszomorodott, de esküje és a vendégek miatt megparancsolta,***** hogy adják meg neki. 10 Elküldte embereit a tömlőcbe és lefejeztette Jánost. 11 Mikor aztán a fejét elhozták egy tálban, odaadta a leánynak, az meg elvitte anyjának. 12 János tanítványai erre odamentek, elvitték a holttestet és eltemették. Azután útrakeltek, s Jézusnak is hírül adták a dolgot.

* A teljes megvilágosodás idején.

** A megértés segítői, a kinyilatkoztatás tolmácsolói (vö. Tm 89.), akik személyre szabott módon, túlszorduló mértékkel (vö. Lk 6,38) bővítik ki ismereteinket (vö. Lk 16,9-12).

*** Nem emberekről, hanem dolgokról van szó!

**** Jézus autodidakta módon szerezte ismereteit... (vö. Tm 26.)

***** Akinek mindent magának kell kitalálnia.

***** Ez egy közmondás. (vö. Lk 4,24; Tm 30., Jn 7,3-5; Isz 171/213)

***** A valódi ok a Lk 3,19b-ben található. Lásd még a Mk 6,14-29 alatti szöveget és a lábjegyzeteket.

Ötezer ember megvendéglése

(Mk 6,34–44; Lk 9,10–7; Jn 6,1–15)

13 Mikor Jézus meghallotta a hírt, hajón félrevonult onnan egyedül egy puszta helyre. Ahogy azonban a sokaság ezt meghallotta, a városból gyalog utánamentek. 14 Úgyhogy, amikor Jézus a bárkából kilépett, nagy tömeget látott. Szánalomra gerjedt irántuk, és akik közülük gyengék voltak, azokat gyógyítani kezdte. 15 Mikor már későre járt az idő, hozzáléptek a tanítványok és így szóltak: „Puszta ez a hely, az idő is elmúlt már, bocsásd el hát a tömeget, hadd menjenek el a falvakba, hadd vásároljanak maguknak ennivalót.” 16 Jézus azonban ezt felelte nekik: „Nincs szükségük arra, hogy elmenjenek, adjatok nekik ti enni.” 17 „Nincs egyéb nálunk, mint öt kenyér és két hal” – felelték azok neki. 18 „Hozzátok ide !” – mondta Jézus. 19 Parancsot adott, hogy ültessék le a sokaságot a fűbe. Aztán fogta az öt kenyeret és a két halat, az égre tekintett s megáldotta azokat. Majd megtörve a kenyereket, odaadta a tanítványoknak, azok meg a sokaságnak. 20 Mindannyian ettek és jóllaktak, végül tizenkét tele kosárral szedték össze a megmaradt darabokat. 21 Az étkező férfiak mintegy ötezren voltak, asszonyokon és gyermekeken kívül.

Jézus a vízen jár

(Mk 6,45–52; Jn 6,15–21; Isz 153/160)

22 Ezután mindjárt arra kényszerítette tanítványait, hogy szálljanak be a hajóba, és amíg majd ő a sokaságot elbocsátja, előtte menjenek át a túlsó partra. 23 De miután elbocsátotta a tömeget, egyedül felment a hegyre imádkozni.* Már késő volt, és egyedül tartózkodott ott. 24 A hajó pedig már sok stádiumnyira** volt a száraztól, s a hullámoktól hányt-vetetten, mivel ellenükbe fújt a szél.*** 25 Az éjszaka negyedik órsége idején aztán Jézus a tavon járva hozzájuk ment. 26 A tanítványok azonban, ahogy a tavon járva meglátták őt, megriadtak. Azt mondták, hogy kísértet, és a félelemtől felkiáltottak. 27 Jézus azonban azonnal szólni kezdett hozzájuk: „Bízzatok ! Én vagyok ! Ne féljete !” – mondta. 28 Erre megszólalt Péter és így beszélt hozzá: „Uram, ha te vagy, parancsold meg, hogy hozzád mehessek a habokon !” 29 „Jöjj !” – mondotta ő. Péter ekkor leszállt a hajóról s a habokon járva Jézushoz ment. 30 De mikor a szelet nézte, megijedt, süllyedni kezdett és felkiáltott: „Uram, ments meg !” 31 Jézus rögtön kinyújtotta a kezét, megkapta őt, és ezt mondta neki: „Kishitű, miért kételkedtél?” 32 Mikor a hajóba felhágta, alábbhagyott a szél. 33 Akik pedig a hajóban voltak, eléje borultak és így szóltak: „Te valóban Isten Fia vagy !”

Jézus sok beteget meggyógyít

(Mk 6,53–6)

34 Átkelés után kiléptek Genezáretben a szárazra. 35 Mikor annak a helynek lakói felismerték őt, szétküldtek az egész környékre, odavíttek mindenkit, aki gonoszul szenvedett 36 s rimánkodva kérték, engedje meg, hogy csak köpenyének bojtját érinthessék, s akik csak megérintették, megmenekedtek a bajból.

* Hiszen ezért jött. (Lásd a 13. verset.)

** Egy stádium 185 méter.

*** A vízen járás nem öncélú dolog volt, Jézus most is irgalomból cselekedett, mint mindig !

15. RÉSZ

Jézus tanítása a tisztaságról

(Mk 7,1–23; Tm 13b., 33., 39.)

1 Akkoriban Jeruzsálemből farizeusok és írástudók mentek Jézushoz és megkérdezték: 2 „Tanítványaid miért hágják át a vének hagyományát azzal, hogy evéskor a kezüket nem mossák meg?” 3 Jézus ezt felelte nekik: „Miért hágjátok át ti is Istennek parancsolatát hagyományaitokért? 4 Az Isten ugyanis ezt mondta: Tiszteld atyádat és anyádat ! Továbbá: Azt, aki gonoszat mond atyjára vagy anyjára, ki kell végezni ! 5 Ezzel szemben ti ezt mondjátok: Aki így szól atyjához vagy anyjához: Áldozati adománnyal tudok csak használni neked, 6 annak már nem kell tisztelnie sem atyját, sem anyját. Isten szavát erőtlenné tettétek hagyományotokért. 7 Képmutatók ! Helyesen prófétálta felőletek Ézsaiás: 8 Ez a nép ajkával tisztel engem, de a szívük messze távol van tőlem. 9 Hiábavaló a nekem adott tiszteletük, ha emberi parancsolatokat foglalnak tanításaikba.”

10 Majd magához szólította a sokaságot és így szólt hozzájuk: „Halljátok, és lássátok be ! 11 Nem az fertőzi meg az embert, ami a száján bemegy, hanem az, ami kijön a száján, az fertőzi meg az embert.” 12 Akkor hozzámementek a tanítványok és így szóltak: „Tudod-e, hogy a farizeusok belebotlottak a beszédedbe és törbe estek, amikor azt meghallották?” 13 Ő ezt felelte rá: „Gyökerestől kivész majd minden ültetés, melyet nem mennyei Atyám ültetett. 14 Hagyjátok őket ! Vakoknak vak vezetői ők. Ha pedig vak vezet világtalant, mindkettő verembe esik.” 15 Majd Péter szólította meg őt: „Magyarázd meg nekünk a példázatot !” 16 „Még belőletek is ennyire hiányzik a belátás? – mondotta – 17 nem értitek, hogy ami a szájon bemegy, a hasba jut, azután meg az árnyékszékre vezetik ki? 18 Ellenben ami a szájon kijön, a szívből kerül elő, s ez az, ami fertőzi az embert. 19 Mert gonosz fontolgtatások, gyilkos, házasságtörő, parázna, tolvaj szándékok, hamis tanúskodások, káromlások a szívből kerülnek elő. 20 Ezek fertőzik az embert, ellenben a mosdatlan kézzel evés nem fertőzi az embert.” *

A kánaáni asszony

(Mk 7,24–30; Tm 115.)

21 Jézus aztán elment onnan, s Tírusz és Szidon vidékére vonult vissza. 22 Egyszer csak azokról a vidékekről egy kananita asszony jött elő, s kiáltva szólott: „Könyörülj rajtam Uram, Dávidnak Fia ! Lányom ördögös és gonoszul szenved.” 23 De ő nem felelt neki egy szóval sem.** Tanítványai hozzáléptek és kérték: „Bocsásd el, mert kiáltozik utánunk !” 24 Ám ő így szólt: „Nem küldtek engem másokhoz, csak Izráel házának elveszett juhaihoz”.*** 25 Az asszony mégis odament, földreborult előtte, és úgy kérte: „Uram, segíts rajtam !” 26 Ám ő ezt felelte: „Nem szép dolog a kenyeret a gyerekektől**** elvenni, s az ölebeknek vetni oda.” 27 „Uram – válaszolta az asszony –, az ölebek is esznek az uruk asztaláról aláhulló morzsákból.” 28 Ekkor megszólalt Jézus: „Asszony – mondta neki – nagy a hited.***** Legyen neked, ahogy akarsz !” És leánya abban az órában meggyógyult.

* Rituális kézmosásról van szó (vö. Mk 7,3–4).

** Ha Jézus külföldön is ugyanazt csinálja, amit Izráelben, akkor átmeneti menedéke sem marad. (vö. Mk 7,24).

*** Azokhoz, akiket már nem köt a vallási csordaszellem.

**** Az újjászületés útjára lépett, módszeresen tanított egyénektől.

***** Az asszony tanúbizonyságát adta annak, hogy képes logikusan gondolkodni. Ez az élő szellemmé válás kritériuma (vö. Tm 115.). Jézus segítsége tehát nem ment veszendőbe.

Négyezer ember megvendéglése

(Mk 8,1–10)

29 Ezután Jézus onnan eltávozóban a galileai tó partjára érkezett. Ott felment egy hegyre és leült. 30 Nagy tömeg ment hozzá, sánták, bénák, vakok, némák és sok másféle beteg volt velük, és odatették őket a lábához. Ő pedig gyógyította őket, 31 úgy, hogy a sokaság csodálkozva látta, hogy a némák beszélnek, a bénák épekké lesznek, a sánták járnak, a vakok látnak, s dicsőítették Izráel Istenét.

32 Jézus aztán magához hívta tanítványait és megszólalt: „Megszántam a tömeget, mert három nap óta vannak már velem, és nincs mit enniük, nem akarom őket étlen elbocsátani, hátha kidőlnek az úton.” 33 A tanítványok azt mondták: „Honnan volna nekünk a pusztaságban annyi kenyérünk, hogy ekkora tömeget jóllakassunk ?” 34 „Hány kenyerek van ?” – kérdezte tőlük Jézus. „Hét és egy kevés halacszkánk” – felelték azok. 35 Erre megparancsolta, hogy a sokaság telepedjék a földre, 36 aztán fogta a hét kenyeret és a halakat, hálát adott, megtörte s odaadta a tanítványoknak, a tanítványok pedig a sokaságnak. 37 Mind ettek, jól is laktak, majd hét tele kosárral szedték fel a megmaradó darabokat. 38 Négyezren voltak a férfiak, akik ettek, asszonyokon és gyermekeken kívül. 39 Aztán elbocsátotta a sokaságot, és beszállt a hajóba.

16. R É S Z

A farizeusok jelet kívánnak

(Mk 8,11–21; Lk 11,16–29; Tm 92.)

1 Magdala vidékeire érkezett, s ott farizeusok és szadduceusok mentek hozzá, hogy kísértsék őt. Azt kívánták, hogy a mennyből jelet mutasson nekik. 2 De ő ezt a nyilatkozatot tette előttük: „Mikor jön az este, azt mondjátok: Tiszta idő lesz, mert tűzpiros az ég ! 3 Kora reggel meg: Ma vihar lesz, mert piros és amellet borult az ég ! Annyi tudásotok van, hogy az ég arcát megítéljétek, de az idők jeleit nem vagytok képesek megítélni.* 4 Rossz, házasságtörő nemzedék** jelet keres, mégsem adnak neki más jelet, mint Jónás jelét.” Azzal otthagya őket és továbbment.

A tanítványok átkeltek a túlsó partra, de elfelejtettek kenyeret vinni magukkal. 6 Jézus rájuk szólt: „Vigyázzatok ! Őrizkedjétek a farizeusok és szadduceusok kovászatától !” 7 Azok meg, ahogy fontolgatták magukban a dolgot, így szóltak: „Mert nem hoztunk kenyeret magunkkal?” 8 Jézus észrevette és megkérdezte: „Mit fontolgattok magatokban, ti kishitűek? Hogy nincs kenyerek? 9 Még most sem értitek? Nem emlékeztek az ötezernek öt kenyérére, s hogy hány kosárral kaptatok? 10 Sem a négyezer hét kenyérére, s hogy hány kosárral kaptatok? 11 Hogy lehet, hogy mégsem értitek, hogy nem kenyerekről szóltam nektek? Hát csak őrizkedjétek a farizeusok és szadduceusok kovászatától !” 12 Akkor látták be, hogy nem kenyérvadásról szólt, hanem arról, hogy a farizeusok és szadduceusok képmutató lelkületétől őrizkedjenek.***

* Van eszetek, csak nem arra használjátok, amire kéne.

** Izráel a világgal csalta meg az Urat (Jahvét).

*** Tudniillik, azokhoz hasonlóan csodát akartak kiprovokálni, látszólagos feledékenységükkel.

Péter vallástétele

(Mk 8,27–30; Lk 9,18–21; Tm 12.)

13 Mikor pedig Jézus Fülöp Cézareájának környékére érkezett, megkérdezte tanítványait: „Mit mondanak az emberek, ki az Emberfi?” 14 Azok ezt válaszolták: „Némelyek Bemerítő Jánosnak mondják, mások Illésnek, egyesek Jeremiásnak vagy a próféták közül egynek.” 15 „Hát ti kinek mondtok engem?” – kérdezte tovább tőlük. 16 Simon Péter ezt felelte: „Te vagy a Krisztus, az élő Istennek Fia !” 17 Mire Jézus a következőt felelte neki: „Boldog vagy Simon, Jónás fia, mert hús és vér nem leplezhette le előtted ezt, csak az én mennybéli Atyám.* 18 Én meg azt mondom neked: te Péter (kőszikla) vagy ! Én ezen a kősziklán építem fel majd az én eklézsiámat, s azon még a láthatatlan ország (Hádész) kapui sem vehetnek majd erőt. 19 Odaadom *ma* neked a mennyek királyságának kulcsait, úgyhogy ha valamit a földön megkötnél, az a mennyekben is kötve lesz, s ha valamit a földön feloldanál, a mennyekben is oldva lesz.”** 20 Azután keményen rászólt a tanítványokra, hogy senkinek meg ne mondják, hogy ő a Krisztus.***

Jézus először szól nyíltan haláláról és feltámadásáról

(Mk 8,31–33; Lk 9,22)

21 Akkortól fogva kezdett Jézus tanítványai előtt arra céloztatni, hogy neki Jeruzsálembe kell mennie, s ott a vének, főpapok és írástudók részéről sok szenvedést eltűrnie, megölettetnie, de harmadnapon feltámadnia. 22 Erre Péter magához vonta Jézust és korholni kezdte őt: „Irgalmat neked, Uram ! Nem fog ez megtörténni veled.” 23 Erre ő visszafordult és azt mondta Péternek: „Eredj a hátam mögé, sátán ! Kelepce vagy nekem, mert nem az Isten dolgain jár az eszed, hanem az emberek dolgain.”

Jézus követése

(Mk 8,34–8; Lk 9,23–7)

24 Akkortájt így szólt Jézus a tanítványaihoz: „Ha valaki utánam akar jönni, tagadja meg magát, vegye fel keresztyét**** és kövessen. 25 Mert aki lelkét meg akarná menteni, el fogja veszíteni, ha pedig valaki érettem elveszítené lelkét, meg fogja találni azt. 26 Ugyan mi haszna lenne az embernek abból, ha az egész világot megnyerné, lelke pedig kárba veszne? Vagy mit adhat majd az ember, cserébe a lelkéért? 27 Mert kell, hogy az Emberfi eljöjjön angyalaival Atyjának dicsőségében, s akkor kinek-kinek megfizet majd cselekvéséhez mérten. 28 Bizony azt mondom nektek, hogy vannak némelyek az itt állók közül olyanok, akik halált nem köstölnek addig, amíg meg nem látják az Emberfit királyként eljönni.”*****

* Aki a logika segítségével tudja megértetni magát. Péter érdeme annyi, hogy használta az eszt.

** Jézus nem anyakönyvvezetővé kívánta tenni Pétert, hanem vétkeket megbocsátó Fiúvá !
(vö. Lk 5,20–6; Jn 20,23).

*** Mert erre – Péterhez hasonlóan – mindenkinek magának kell rájönnie !

**** A kivégzőeszközt . Vagyis: barátkozzon meg az erőszakos halál gondolatával.

***** A szűkebb értelemben vett tanítványok meg fogják érteni, hogy kicsoda Jézus (Isten emberi fia), s mint ilyen, ő a Felhatalmazott, a Felkent, a Krisztus, vagyis az igazi Messiás, aki valóban Szabadító.
(vö. Mt 16,28).

17. R É S Z

Jézus megdicsőülése

(Mk 9,2–13; Lk 9,28–36)

1 Hat nap múltán Jézus magához vette Pétert, Jakabot, meg testvérét, Jánost, és felvitte őket egyedül egy igen magas hegyre. 2 Aztán a szemük láttára átalakult, az arca világítani kezdett, mint a nap, ruhái olyan fehérek lettek, mintha napfényből volnának. 3 Egyszerre láthatóvá lett nekik Mózes és Illés is, amint vele beszélgettek. 4 „Uram – szólt Péter Jézushoz – kellemes itt lennünk ! Ha akarod, három sátrat készítek; egyet neked, egyet Mózesnek és egyet Illésnek.” 5 Még beszélt, amikor hirtelen fénylő köd árnyéka esett rájuk, s a ködből hang hallatszott: „Ez az én szeretett Fiam, ő nyerte el tetszésemet ! Reá hallgassatok !” * Amikor a tanítványok ezt meghallották, arcukra borultak, és nagyon megijedtek. 7 De hozzájuk lépett Jézus, megérintette őket és így szólt: „Keljetek fel, ne féljete !” 8 Mikor azonban szemüket felemelték, senki mást nem láttak, csak Jézust egyedül.

9 Mialatt lementek a hegyről, Jézus megparancsolta nekik: „Senkinek se mondjátok el a látomást, míg az Emberfi a halottak közül fel nem támad.” 10 A tanítványok aztán megkérdezték őt: „Miért mondják az írástudók, hogy előbb Illésnek kell eljönnie?” 11 „Illés ugyan eljön – felelte – s helyre fog mindent állítani, 12 azt mondom azonban nektek, hogy Illés már eljött, de nem ismertek rá, hanem kényük-kedvük szerint bántak vele. Így kell az Emberfinek is szenvednie tőlük.” 13 Akkor látták be a tanítványok, hogy Bemerítő Jánosról beszélt nekik.

A holdkóros fiú meggyógyítása

(Mk 9,14–29; Lk 9,37–43a; Tm 26., 47., 107.; Isz 123/204; 139/41)

14 Mikor a sokasághoz érkeztek, egy ember hozzálépett, térdreborult előtte 15 és így szólt: „Uram, könyörülj a fiamon, mert holdkóros és gonoszul szenved. Sokszor esik ugyanis tűzbe, sokszor vízbe. 16 Elvittem őt tanítványaidhoz is, de képtelenek voltak meggyógyítani őt.” 17 Megszólalt ekkor Jézus: „Óh, hitetlen, elfajult nemzedék ! Meddig leszek még veletek? Meddig hordozlak még titeket? Hozzátok őt ide hozzám !” 18 Jézus aztán keményen rászólt, s arra kiment belőle az ördögi szellem, a fiú pedig attól az órától fogva meggyógyult. 19 A tanítványok aztán külön odamentek Jézushoz és megkérdezték: „Miért nem voltunk képesek mi kiűzni azt?” 20 „Kishitűségetek miatt – felelte nekik. „Bizony azt mondom nektek, ha csak mustármagnyi hitetek volna, s azt mondanátok ennek a hegynek: Eredj át innen amoda ! Átmenne. Semmi sem lesz nektek lehetetlen. 21 Ez a fajta (ördögi szellem) pedig nem távozik el, csak imádságra és böjtölésre.” **

Jézus másodszor szól haláláról és feltámadásáról

(Mk 9,30–2; Lk 9,43b–45)

22 Mikor Galileában összejöttek, Jézus ezt mondta nekik: „Kell, hogy az Emberfit átadják az emberek kezébe, 23 azok meg fogják ölni, de a harmadik napon fel fog támadni.” Erre igen elszomorodtak.

* Ne pedig Mózesre vagy Illésre !

** Lásd az eset márki leírását (9,14–29), a lábjegyzetekkel együtt !

24 Mikor Kapernaumba érkeztek, odamentek a két drahmaszedők Péterhez és megkérdezték: „Hát a tanítótok nem fizeti a két drahmát?” 25 „Megfizeti” – felelte Péter. De mikor hazaért, Jézus megelőzte őt ezzel a kérdéssel: „Hogy vélekedsz Simon? Kiktől szednek vámot és adót a föld királyai? Fiaiktól vagy az idegenektől?” 26 Péter azt felelte: „Az idegenektől!” „Akkor tehát a fiak mentesek – mondotta Jézus. 27 De hogy belénk ne ütközzenek és törbe ne essenek, eredj a tóra, vedd ki horgodat, vond ki az első feljövő halat, ha annak a száját kinyitod, egy szátért találsz majd benne. Fogd azt, s add oda nekik értem és magadért.”

18. RÉSZ

A kisgyermek példája

(Mk 9,33–7; Lk 9,46–8; Tm 3., 21., 36)

Botránkozás és botránkoztatás

(Mk 9,42–8; Lk 17,1–2; Tm 103., Isz 80/5,1; 108/197)

1 Abban az órában a tanítványok odamentek Jézushoz és azt kérdezték: „Ugyan ki a legnagyobb a mennyek királyságában?” 2 Ő erre magához hívott egy gyermeket, közéjük állította 3 és így szólt: „Bizony azt mondom nektek, *ha meg nem fordultok* és olyanok nem lesztek, mint a gyermekek, *még csak be se mentek* a mennyek királyságába.* 4 Aki tehát annyira lealázza magát, mint a gyermek,** az lesz a legnagyobb a mennyek királyságában. 5 S aki az én nevemben*** magához fogad egy ilyen gyermeket, engem fogad magához.

6 Aki törbe ejt egyet *e kicsinyek közül, akik bennem hisznek***** annak hasznára volna, ha malomkövet akasztanának a nyakába s a tengerbe süllyedne. 7 Jaj a világnak a kelepccék miatt! Mert elkerülhetetlen, hogy kelepccék támadjanak, azonban jaj annak az embernek, aki által keletkeznek a kelepccék. Ha kezded vagy lábad ejt törbe, vágd le és vedd el magadtól, jobb neked, hogy bénán vagy sántán menj be az életre, minthogy két kézzel vagy két lábbal vessenek az örök tűzre. 9 S ha szemed visz kelepccébe, vágd ki, vedd el magadtól, jobb, ha egy szemmel mégy be az életre, minthogy két szemmel vessenek a tüzes gyehegnára.*****

10 Jól vigyázzatok, hogy *e kicsinyek* közül egyről megvetőleg ne gondolkozzatok. Mert azt mondom nektek, angyalaik***** a mennyekben mindenkor látják mennybéli Atyám orcáját. 11 Azért jött az Emberfi, hogy megmentse, ami elveszett.*****

* A más felismerésre jutáshoz 180 fokos fordulatot kell tenni. Aki erre nem képes, az egészen biztos kívül marad.

** Azzal, hogy (mindent) megkérdesz.

*** Státusomban. Aki keresővé válik (vö. Tm 1.), az előbb–utóbb Jézushoz hasonló Emberfi lesz.

**** Az újszülött keresőkről van szó, akik Jézus kinyilatkoztatásai nyomán haladnak (vö. Tm 3.).

***** Lásd a márkai igehelyet is (9,43–9), a lábjegyzetekkel együtt!

***** Az angyalok önzetlen segítőtársaink a keresési folyamatban (vö. Tm 89., Mt 18,10b).

***** A józan ész, a logika tűnt el. Csak a következetesen gondolkodó „kicsinyek” érthetik Jézust, aki kizárólag hozzájuk jött (vö. Tm 1., 2., 3., 4., Mt 15,24).

Az elveszett juh
(Lk 15,3-7; Tm 108.)

12 Mi a véleményetek? Ha egy embernek száz juha volna, és azok közül egy eltévelyednék, nem hagyná-e a kilencvenkilencet a hegyekben s nem menne-e el, hogy megkeresse az eltévedtet? 13 Ha pedig úgy történnék, hogy megtalálja, bizony mondom, jobban örülne neki, mint a kilencvenkilencnek, mely nem tévedt el. 14 Így van ez ! S a ti mennybéli Atyátok nem akarja, hogy e kicsinyek közül egy is elvesszen.

Testvériség a gyülekezetben
(Lk 17,3; Tm 29., 47., 60., 107.)

15 Ha testvéred vétkezik, eredj, győzd meg őt négy szemközt egyedül. Ha hallgat rád, megnyerted testvéredet. 16 Ha pedig nem hallgat rád, vigyél magaddal egyet vagy kettőt, hogy két vagy három tanú szája erősítsen meg minden szót. 17 Ha rájuk sem hallgatna, mondd meg a gyülekezetnek. Ha a gyülekezetre sem hallgatna, olyan legyen neked, mintha vámszedő vagy pogány volna. 18 Bizony azt mondom nektek, hogy amit a földön megkötök, a mennyben is kötve lesz, és amit csak megoldotok a földön, a mennyben is oldva lesz. 19 Ismét mondom nektek, hogyha közületek ketten a földön bármi dolog felől is megegyeznek, és azt kérik,* mennybéli Atyám meg fogja nekik adni. 20 Mert ahol az én nevemben ketten vagy hárman összegyűlnek, közöttük vagyok.”

A gonosz szolga

21 Ekkor Péter lépett hozzá s megkérdezte: „Hányszor vétkezhet ellenem testvérem úgy, hogy meg kell bocsátanom neki? Hétszer is?” 22 Jézus ezt felelte neki: „Nem azt mondom neked, hogy hétszer, hanem akár hetvenhétszer.

Ezért a mennyek királysága olyan királyhoz hasonló, aki el akarta számoltatni rabszolgáit. 24 Mikor a számonkérést elkezdte, hozzávittek valakit, aki tízezer talentummal volt adósa. 25 Mivel nem volt miből megadnia, megparancsolta a király, hogy adják el őt, a feleségét, a gyermekeit és mindenét, amije van, s abból fizessék meg tartozását. 26 Leborult hát a rabszolga, a földet csókolta előtte, s úgy kérte: Légy hosszútűrő velem, és mindent meg fogok adni neked. 27 Az úr szánalomra gerjedt a rabszolga iránt és elbocsátotta őt, tartozását is elengedte. 28 Ahogy az a rabszolga elment, rátalált egyik rabszolgatársára, aki neki száz dénárral tartozott. Megragadta azt, fojtogatta, és azt mondta neki: Add meg, amivel tartozol ! 29 Leborult hát a rabszolgatársa s úgy esengett neki: Légy hosszútűrő velem, s mindent megadok neked. 30 De az nem volt rá hajlandó, hanem elment s tömlöcbe vettette, amíg tartozását lerója. 31 Mikor rabszolgatársai a történeteket látták, rendkívül elszorodtak, elmentek és felvilágosították a királyt arról, hogy mi történt. 32 Ekkor ura magához hívatta és ezt mondta neki: Gonosz rabszolga ! Én a te tartozásodat azután, hogy rimámkodtál nekem, mind elengedtem. 33 Hát nem kellett volna-e neked is könyörölnöd rabszolgatársadon, mint ahogy én könyörültem rajtad? 34 Ekkor megharagudott az ura, s a kínzóknak adta át őt arra az időre, míg tartozását mind meg nem fizeti neki. 35 Mennyei Atyám is így fog tenni veletek, ha nem bocsátotok meg szívből testvéreiteknek.”

* Mármint a megegyezést !

19. R É S Z

Kérdés a házassági elválásról

(Mk 10,1-12; Mt 5,31-2; Lk 16,18; Tm 88.)

1 Amikor Jézus ezeket a beszédeket befejezte, továbbment Galileából, és a Jordánon túl Júdea határába érkezett. 2 Nagy tömeg követte oda, s ott gyógyította őket.

3 Farizeusok is mentek hozzá és kísértették őt. Azt kérdezték tőle: „Szabad-e bármilyen okból feleséget elbocsátani?” 4 Ezt felelte nekik: „Nem olvastátok-e,* hogy a Teremtő kezdettől fogva férfivá és nővé alkotta őket 5 és ezt mondta nekik: Ebből az okból a férfi elhagyja atyját és anyját és feleségéhez ragaszkodik, úgyhogy a kettő egy hússá lesz? 6 Így hát többé nem két, hanem egy hús ők. Amit hát az Isten egy igába fogott, ember azt szét ne válassza.” 7 „Hát akkor – kérdezték tőle – Mózes miért rendelkezett úgy, hogy válólevelet kell adni, s úgy bocsátani el az asszonyt?” 8 „Mert Mózes – felelte nekik – keményszívűségetekre tekintett, amikor megengedte nektek, hogy elbocsátatok feleségeiteket. Kezdetül fogva azonban nem volt ez így. 9 Azt mondom hát nektek, hogy ha valaki feleségét – más okból, mint parázناسágért – elbocsátja és más-sal kél össze, házasságot tör.”

10 Ha ilyen az ember ügye az asszonnyal – mondották tanítványai –, akkor nem hasznos dolog a házasodás.” 11 Jézus ezt felelte: „Nem mindenkinben van helye ennek az igének, hanem csak azokban, akiknek képesség adatott annak befogadására. 12 Vannak ugyanis heréltek, akik anyjuk méhétől fogva úgy születtek, vannak heréltek, akiket az emberek heréltek ki, és vannak heréltek, akik a mennyek királyságáért magukat herélték ki. Aki képes arra, hogy ennek az igének helyet adjon, az adjon neki helyet.”

Jézus megáldja a gyermekeket

(Mk 10,13-6; Lk 18,15-7, Tm 1., 3., 21., 36.)

13 Akkoriban gyermekeket vittek hozzá, hogy kezét rájuk vesse és imádkozzék értük, tanítványai azonban korholták őket. 14 Ám Jézus így szólt: „Engedjétek ide a gyermekeket ! Ne akadályozzátok őket abban, hogy hozzám jöjjenek, mert ilyeneké** a mennyek királysága.” 15 S azután, hogy kezét rájuk vetette, elment onnan.

A gazdag ifjú

(Mk 10,17-27; Lk 18,18-27; Tm 111.)

16 Egyszer csak valaki hozzáment és megszólította: „Tanító, mi az a jó, amit tennem kell, hogy az örök élet enyém lehessen?” 17 „Miért kérdezel engem a jó felől?” – mondta neki. „Csak egy a jó ! Ha pedig az életre be akarsz menni, őrizd meg a parancsolatokat !” 18 „Melyeket?” – kérdezte tőle, mire Jézus ezt felelte: „Ezeket: Ne ölj ! Ne törj házasságot ! Ne lopj ! Hamis tanúságot ne tégy ! 19 Tiszteld atyádat és anyádat ! Továbbá: Szeresd felebarátodat, mint magadat !” 20 Az ifjú ezt válaszolta neki: „Ezeket megőriztem. Mi hiányom van még?” 21 Jézus ezt felelte neki: „Akarod a végső célt*** elérni? Eredj, add el vagyonodat, oszd el a szegényeknek, s kincsed lesz a mennyben. Aztán jér, kövess engem !” 22 Mikor az ifjú ezt a szót meghallotta, megszorodott és elment, mert sok szerzeménye volt.

* A ti szent írásaitokban !

** A folyton kérdező, kereső embereké ! (vö. Tm 1.).

*** Ez a homo sapiens viszonylatában a Jézushoz hasonló istengyermekeké válás.

23 Jézus pedig így szólt a tanítványaihoz: „Bizony azt mondom nektek, hogy a gazdag nehezen megy be a mennyek királyságába. 24 Újra csak azt mondom nektek: Kevesebb fáradsággal megy be valahova egy tevé egy tű fokán keresztül, mint ahogy a gazdag megy be a mennyek királyságába.” 25 Ahogy tanítványai ezt meghallották, nagyon megdöbbenek és így szóltak: „Ki menekülhet meg tehát akkor?” 26 Jézus azonban rájuk nézett és ezt mondta nekik: „Embereknél ez lehetetlen, de minden lehetséges az Istennél.”

A tanítványok jutalma

(Mk 10,28–31; Lk 18,28–30; Tm 16., 17., 109.)

27 Erre Péter megszólalt: „Lám, mi mindent elhagytunk és téged követtünk.* Mi lesz hát akkor velünk?” 28 Jézus ezt válaszolta nekik: „Bizony azt mondom nektek, hogy ti, akik követtek engem, *majd, az újjonnan születéskor,*** mikor az Emberfi dicsőséges trónjára fog ülni,** ti magatok is tizenkét trónon fogtok ülni,**** s úgy fogjátok ítélni Izráel tizenkét nemzetségét. 29 Mindenki, aki az *én nevemért ****** házakát, testvéreket, apát, anyát, gyermekeket vagy szántóföldeket elhagyott, ezeknek sokszorosát fogja kapni, és örökrésztül kap örök életet. 30 Sok első lesz majd akkor utolsó és sok utolsó első.”

20. R É S Z

A szőlőmunkások

1 A mennyek királysága ahhoz a gazdához hasonlít, aki mindjárt reggel kiment, hogy napszámosokat fogadjon fel szőlőjébe. 2 Miután a munkásokkal napi egy dénárban meg egyezett, elküldte őket szőlőjébe. 3 Három óra tájban kiment és másokat látott tétlenül állni a piacon, 4 azoknak is azt mondta: Menjetek el ti is a szőlőbe, és ami igazságos, megadom majd néktek. 5 Azok pedig kimentek. Hat és kilenc óra tájban is kiment, és hasonlóképpen tett. 6 Mikor tizenegy óra tájban kiment, s újra ott talált némelyeket állva, így szólt hozzájuk: Mit álltok itt egész nap henyén? 7 Mert senki sem fogadott fel minket – felelték neki. Menjetek el ti is a szőlőbe – szólt hozzájuk. 8 Mikor aztán este lett, a szőlősgazda így szólt tisztartójához: Hívd a munkásokat és add meg a bérüket ! Kezdd az utolsókon, míg majd az elsőkhöz jutsz. 9 Eljöttek azok, akiket tizenegy óra körül fogadtak fel, s egy dénárt kaptak. 10 Mikor az elsők mentek oda, azt gondolták, hogy többet fognak kapni, de ők is csak egy-egy dénárt kaptak. 11 S amikor megkapták, zúgolódtak a gazda ellen. 12 Azt mondták: Ezek az utolsók csak egy óráig végezték a munkát, te mégis egyenlőkké tetted őket velünk, akik a napnak terhét és izzó hevét viseltük. 13 De az mindegyiknek ezt felelte: Pajtás, én nem vagyok hozzád hamis. Hát nem egy dénárban egyeztél meg velem? 14 Vedd, ami a tied, és eredj ! Én ennek az utolsóknak ugyanannyit akarok adni, mint neked. 15 Vajon nem szabad nekem az enyémmel azt tennem, amit akarok? Vagy a te szemed azért rossz, mert én jó vagyok? 16 Ekképpen lesznek az utolsók elsőkké, és az elsők utolsókká.”

* Jézus követése az ő státusának megszerzése lenne, vagyis a Fiúvá-Leánnyá válás.

** Ha lesz ilyen a ti viszonylatotokban is, ha megértitek, hogy az én példám számotokra is járható út.

*** Bennetek, vagyis megértitek, hogy ki is vagyok én...

**** Belőletek is istengyermekek válik (vö. Tm 1., 2., 82.)

***** Státusomért... (Jézus maga-választotta neve Emberfi volt, mely a státusára utalt.)

Jézus harmadszor szól haláláról és feltámadásáról

(Mk 10,32–4; Lk 18,31–4)

17 Mikor Jézus arra készült, hogy Jeruzsálembe felmenjen, külön maga mellé vette a tizenkettőt, és az úton így beszélt velük: 18 „Most felmegyünk Jeruzsálembe, és az Emberfit át fogják adni a főpapoknak és írástudóknak. Azok halálra fogják őt ítélni 19 s majd átadják a nemzeteknek, hogy kicsúfolják, megostorozzák és megfeszítsék, de a harmadik napon fel fog támadni.”

Zebedeus fiainak kérése

(Mk 10,35–45; Lk 22,24–7; Tm 109.)

20 Ekkor hozzálépett Zebedeus fiainak anyja a fiaival együtt és lábához borult, hogy valamit kérjen tőle. 21 „Mit akarsz?” – kérdezte őt Jézus, s az így felelt neki: „Mondd ki, hogy két fiam jobb és bal kezéd felől üljön királyságodban.”* 22 Ő azonban ezt válaszolta neki: „Nem tudjátok, mit kértek ! Vajon képesek vagytok kiinni azt a poharat**, melyet nekem kell kiinnom?” – „Készek vagyunk” – felelték. 23 Mire ő ezt mondta nekik: „Poharamból ugyan inni fogtok, de a jobb- vagy baloldalamon való ülést nem az én dolgom megadni, hanem azoké lesz, akiknek Atyám elkészítette.”*** 24 Mikor a tiz ezt meghallotta, bosszankodott a két testvéren. 25 Jézus azonban magához hívta őket és ezt mondta: „Tudjátok, hogy a nemzeteket fejedelmeik uralmuk alá hajtják, s nagyaik hatalmukba kerítik őket. 26 Köztetek nem így van, hanem aki közületek nagy akar lenni, kiszolgálja majd a többi 27 és aki köztetek első akar lenni, rabszolgátok lesz. 28 Mint ahogy az Emberfi sem azért jött, hogy kiszolgálják, hanem hogy ő szolgáljon másokat s hogy lelkét sokakért odaadja váltságul.”

A két jerikói vak meggyógyítása

(Mk 10,46–52; Lk 18,35–43)

29 Mikor Jerikóból eltávoztak, nagy tömeg követte őt. 30 Két vak ült az út mentén, s ahogy meghallották, hogy Jézus arra megy el, kiáltozni kezdtek: „Uram, könyörülj rajtunk, Dávidnak fia !” 31 A sokaság azonban dorgálta őket, hogy hallgassanak, csak-hogy azok annál jobban kiáltozták: Uram, könyörülj rajtunk, Dávidnak fia !” 32 Jézus erre megállt és fennhangon szólította őket: „Mit akartok, mit tegyek veletek?” 33 „Uram – felelték neki –, hogy a szemünk megnyíljen !” 34 Jézus ekkor szánalomra gerjedt irántuk, és megérintette szemüket, azoknak meg azonnal megnyílt a szemük, és követték őt.

21. RÉSZ

Jézus bevonul Jeruzsálembe

(Mk 11,1–11; Lk 19,28–38; Jn 12,12–9)

1 Mikor Jeruzsálemhez közel jutottak, s az Olajfák hegyére, Betfagéba érkeztek, akkor Jézus elküldött két tanítványt. 2 „Menjetek a szemközti levő faluba – monda nekik – s ott azonnal letek egy megkötött szamarat és vele csikáját. Oldjátok el azokat és vezessétek

* A szóban forgó királyság már eljött (Mt 12,28), az nem a kereszthalál függvénye. Ez a végkifejlet *mások* királyá levését segíti elő ! (vö. Jn 12,24)

** Jézus „pohara” egy *folymat*, mely a kereséstől (vö. Tm 1.) a végső tanúságtevésig tart.

*** Az Atya nem készít keresztet senkinek !

hozzám. 3 Ha pedig valaki valamit szólna nektek, csak mondjátok: Az Úrnak* van szüksége rájuk ! Azonnal el fogja bocsátani őket.” 4 Azért történt ez így, hogy beteljesedjék a prófétán át szolt ige: 5 „Mondjátok meg Sion leányának: Nézd, királyod érkezik hozzád szelíden, számárháton, járombatört állat csikóján ülve.” 6 A tanítványok elmentek és úgy cselekedtek, ahogy Jézus elrendelte nekik, 7 elhozták a szamarat és a csikót, ráhelyezték köpenyeiket, ő meg felült azokra. 8 A tömeg legnagyobb része pedig köpenyét terítette az útra, mások ágakat tördeltek a fákról, és beszórták velük az utat. 9 A sokaság pedig, mely részben előtte ment, részben követte, ezt kiáltozta: „Hozsanna Dávid Fiának ! Áldott, ki az Úr nevében jó ! Hozsanna a magasságokban !” 10 Mikor aztán Jézus bement Jeruzsálembe, az egész város megmozdult s azt kérdezték: „Ki ez?” 11 A sokaság ezt felelte rá: „Ő a próféta, a galileai Názáretből való Jézus.”

Jézus megtisztítja a templomot

(Mk 11,15-9; Lk 19,45-8; Jn 2,14-22)

12 Jézus aztán bement a templomba, s kiüzte onnan mindazokat, akik a templomban adtak és vettek, a pénzváltók asztalait felforgatta, a galambárusok székeit úgyszintén 13 és ezt mondta: „Meg van írva: Házzamat imádság házzának fogják hívni. Ám ti azt latrok barlangjává** tesztitek. 14 Majd vakok és sánták mentek hozzá a szent helyen, s ő gyógyította őket. 15 Mikor a főpapok és írástudók meglátták azokat a csodálatos dolgokat, melyeket tett, és látták a ifjakat, akik a szent helyen így kiáltoztak: „Hozsanna a Dávid Fiának !” – bosszankodtak 16 és így szóltak hozzá: „Hallod, mit mondanak ezek?” De Jézus ezt felelte nekik: „Csakugyan ! Sohasem olvastátok még: Kiskorúak és szöpös gyermekek szájával fogom helyreállítani Isten dicséretét?” 17 Azzal otthagyta őket, kiment a városból Betániába, és ott szabad ég alatt töltötte az éjszakát.

A fügefa elszáradása

(Mk 11,12-4; 11,20-4; Tm 107., Isz 123/204)

18 Reggel, mikor a városba felment, megéhezett. 19 Ahogy az út mentén meglátott egy fügefát, odament, de semmit sem talált rajta, csak leveleket. Ezt mondta neki: „Amíg csak a kor tart, gyümölcs rajtad ne teremjen !” A fügefa azonnal kiszáradt. 20 Mikor a tanítványok ezt látták, csodálkozva szóltak: „Milyen hirtelen kiszáradt a fügefa.” 21 Jézus pedig így szolt hozzájuk: „Bizony azt mondom nektek: Ha hitetek volna s nem kételkednétek, nemcsak azt tehetnétek meg, ami a fügefával történt, hanem ha ennek a hegynek azt mondanátok: Emeljenek fel és vessenek a tengerbe – megtörténnék. 22 Meg is fogtok kapni mindent, amit csak hittel, imádságban kértek.”

Kérdés Jézus hatalmáról

(Mk 11,27-33; Lk 20,1-8; Tm 92.)

23 Miután a templomba bement, mialatt tanított, hozzámentek a főpapok a nép véneivel s megkérdezték: „Micsoda felhatalmazással cselekszed ezeket? S ki adta neked ezt a felhatalmazást?” 24 Jézus ezt felelte nekik: „Én is kérdezek tőletek egy dolgot. Ha azt megmondjátok nekem, én is megmondom nektek, hogy milyen jogon cselekszem ezeket. 25 János bemerítése honnan eredt ? Mennyből-e vagy emberektől?” Azok fontolgtatni

* Az Orvosnak, a Mesternek, a Tanítónak (aki valószínűleg korábban jót tett az állatok gazdájával).

** Üzletközponttá, ahol a kereskedelemmel összefüggésben fizikai munkát is végeztek.

kezdték magukban: „Ha így szólunk: mennyből, azt mondja majd nekünk: Miért nem hittetek hát neki ? 26 Ha azt mondjuk: emberektől, félünk kell a tömegtől. Hisz mindenki prófétának tartja Jánost.” 27 Ezt felelték hát Jézusnak: „Nem tudjuk.” „Én sem mondom meg nektek, micsoda felhatalmazással cselekszem ezeket” – mondta nekik Jézus.*

A két testvér példázata

28 „Mi a véleményetek? Egy embernek két fia volt. Odament az elsőhöz és ezt mondta: Gyermekem, menj el ma, dolgozz a szőlőben. 29 Az azt felelte neki: Elmegyek, uram. De nem ment el. 30 Aztán odament a másodikhoz, és hasonlóképpen szólt. Az azt felelte: Nem akarok. Utólag azonban megbánta, s elment. 31 E kettő közül melyik tette meg atyja akaratát?” „Az utóbbi” – felelték. „Bizony azt mondom nektek – mondta nekik Jézus –, hogy a vámszedők és a parázna asszonyok megelőznek titeket a mennyek királyságában. 32 Mert eljött az igazságosság útján János, és nem hittetek neki, a vámszedők és parázna asszonyok ellenben hittek neki. Ti azonban azután, hogy láttátok már amazok hitét, utólag sem bántátok meg hitetlenségeteket.

A gonosz szőlőművesek

(Mk 12,1–12; Lk 20,9–19; Tm 65., 66.)

33 „Halljatok más példázatot. Volt egy gazda, aki szőlőt ültetett, fallal vette körül,** sajtót véselt le benne s tornyot épített belé, aztán kiadta azt szőlőműveseknek és külföldre utazott. 34 Mikor a gyümölcserés ideje elközeledett, rabszolgáit elküldte a vincellérekhez, hogy a kert gyümölcset átvegyék. 35 Ám a vincellérek megfogták rabszolgáit s kit megvertek, kit megölték, kit megköveztek közülük. 36 Újra más rabszolgákat küldött, többeket az előzőeknél, de ugyanúgy bántak el velük. 37 Utoljára a fiát küldte el hozzájuk. Azt mondta: A fiammal szemben csak elszégyellik magukat. 38 A vincellérek azonban, amikor a fiút meglátták, így beszéltek egymás között: Ez az örökös ! Jertek, öljük meg, s tartsuk meg az örökrészt !*** 39 Megfogták azért, kivetették**** a szőlőből és megölték. 40 Mármost, ha a szőlő ura megjön, mit fog tenni azokkal a vincellérekkel?” 41 „Mivel gonoszak, gonoszul elveszti majd őket – mondták neki –, a szőlőt pedig más vincelléreknek adja ki, kik a gyümölcset idejében beadják.” 42 „– Nos hát – kérdezte erre Jézus –, sohasem olvastátok az Írásokban: Az a kő lett a szeglet fejevé, melyet az építők a próbán elvetettek.***** Az Úrtól származott ez, bár a mi szemünkben csodálatos. 43 – Ezért azt mondom nektek, hogy az Isten királyságát el fogják venni tőletek, s oly nemzedéknek adják, mely megtermi gyümölcset. 44 Aki erre a kőre ráesik, szétzúzódik, akire meg az a kő esik rá, azt a kő széjjel fogja morzsolni”. 45 Mikor a főpapok és a farizeusok ezeket a példázatokat meghallották, rájöttek, hogy róluk beszélt. 46 Igyekeztek elfogni őt, féltek azonban a sokaságtól, mivel prófétának tartották őt.

* Egyrészt már sokszor megmondta nekik (pl. Jn 8,25–9), másrészt nem tudja megmondani, mert nem foglalkoznak a Dolgokkal (vö. Tm 92., Mt 16,1–3; Lk 12,54).

** A szőlőművelésben teljesen felesleges fal az elkülönített, választott népre, azaz Izráelra utal.

*** Az Isten és ember közti közvetítés jogát és kötelességét (vö. Jn 12,19).

**** Jézust a zsidó nép „törölte” Izráel üdvörtörténetéből.

***** Jézus ez a szegletkő, aki maga a Logika (Tm 66.). Ezt a Logoszt vetik el azok, akik gondolkodás helyett kollektív módon akarják építeni Isten Országát (Mk 8,31). A királyság azonban egy lelki- vagy tudat-állapot !

22. R É S Z

A királyi menyegző (Lk 14,16–24; Tm 64.)

1 Jézus újra beszélni kezdett, és példázatokban mondta nekik a következőket: 2 „A mennyek királysága olyan emberhez, éspedig olyan királyhoz hasonlít, aki fiának lakodalmat készített. 3 Elküldte rabszolgáit, hogy hívják el a lakodalomba a hivatalosokat, de azok nem akartak elmenni. 4 Újra elküldött, ezúttal más rabszolgákat, és azt üzenté: Mondjátok meg a hivatalosoknak: Ebédemet elkészítettem, tulkaim, hizlalt állataim le vannak vágva, minden készen, jertek el a lakodalomba ! 5 Azok azonban nem törődtek a hívással, egyik a szántóföldjére ment ki, a másik a kereskedése után, 6 a többiek pedig megragadták a király rabszolgáit, bántalmazták és megölték őket. 7 A király erre haragra gyulladt, majd elküldte hadait, ama gyilkosokat elveszítette, és városukat felégette. 8 Azután így szólt rabszolgáihoz: A lakoma kész, de a hivatalosak nem voltak rá méltók, 9 menjetek el hát az utak keresztezéseire, s akiket éppen előtaláltok, azokat hívjátok el a lakodalomba ! 10 Azok a rabszolgák szét is mentek az utakra, összegyűjtöttek mindenkit, akit csak találtak, rosszakat is, jókat is, úgyhogy vendégekkel telt meg a lakodalmas ház. 11 Mikor azonban a király bement megnézni a vendégeket, észrevett ott egy embert, aki nem volt lakodalmas ruhába öltözve. 12 Pajtás – mondta neki –, idejöttél, holott nincs lakodalmas ruhád? Az néma maradt. 13 Ekkor a király ezt mondta a felszolgálóknak: Kötözzétek meg kezét-lábát* és vessétek ki a külső sötétségre, hol sírás és fogcsikorgatás lesz. 14 Mert sokan vannak a meghívottak, de kevesen a kiválogatottak.”**

Az adópénz (Mk 12,13–7; Lk 20,20–6; Tm 101.)

15 Akkor a farizeusok elmentek és tanácsot tartottak, hogy beszédben hogyan csalhatnák őt kelepcebé. 16 Elküldték hát hozzá tanítványaikat a Heródes-pártiakkal együtt.*** Így szóltak hozzá: „Tanító ! Tudjuk, hogy igaz vagy, s hogy az Isten útját a valóságnak megfelelően tanítod. Nem törödsz senkivel, nem nézed az emberek személyét. 17 Mondd meg hát nekünk, mi a véleményed: szabad-e a császárnak adót fizetni, vagy sem ?” 18 Jézus felismervén azok gonoszságát, így szólt: „Miért provokáltok, képmutatók? 19 Mutassatok egy törvényes adópénzt !” Azok odavitték neki egy dénárt. 20 „Kinek a képe ez és kinek a felirata?” – kérdezte tőlük. 21 „A császáré” – felelték. „Nahát – mondotta erre nekik –, adjátok oda a császáré a császárnak, és az Istenét az Istennek.”**** 22 Ahogy ezt hallották, elcsodálkoztak, azután otthagyták őt és eltávoztak.

* Akinek meg van kötözve keze-lába, az semmit sem tud tenni megmenekülése érdekében. Az embert természetesen a saját lelkülete tartja fogva...

** vö. Tm 22., 48., 74., 75., 76.

*** Vagyis a végrehajtó (világi) hatalom képviselőivel, átvitt értelemben a rendőrséggel !

**** Ez csak egy kibúvó, hiszen az istengyermekek nem lehetnek megosztott lelkületűek, nem szolgálhatnak két úrnak (vö. Tm 21., 29., 46., 47., 60., 61., 107.). A lelki homogenitás elérése éppenséggel feltétele a királlyá levésnek !

(Ez a logion a Tm 101-ben toldalékkal egészül ki: ...és ami az enyém, azt adjátok nekem.)

Kérdés a feltámadásról
(Mk 12,18–27; Lk 20,27–40)

23 Aznap szadduceusok mentek hozzá, kik azt állítják, hogy nincs feltámadás. 24 „Tanító – kérdezték tőle –, Mózes azt mondta: Ha valaki gyermekek nélkül hal meg, a testvére lépjen sógorházasságra a testvér feleségével, és támasszon a testvérének magot. 25 Volt nálunk hét testvér. Az első, miután megházasodott, gyermektelenül fejezte be életét, és feleségét a testvérére hagyta. 26 Hasonlóan cselekedett a második, a harmadik, sőt, mind a hét. 27 Mindnyájuk után pedig meghalt az asszony. 28 A feltámadáskor mármost a hét közül kié lesz az asszony? Hiszen mindegyiké volt.” 29 Jézus válasza így hangzott: „Tévelyegtek, mert sem az Írásokat nem ismeritek, sem az Isten uralmát. 30 Feltámadt testben ugyanis nem házasodnak, sem férjhez nem mennek, úgy lesznek az égben, mint az Isten angyalai. 31 A halottak feltámadása felől pedig nem olvastátok azt, amit Isten mondott nektek? 32 *Én vagyok Ábrahám Istene, Izsáknak Istene és Jákób Istene.* Nem holtak Istene az Isten, hanem élőké.” 33 Mikor a sokaság ezt hallotta, tanítása megdöbbenettette őket.

A nagy parancsolat
(Mk 12,28–34; Lk 10,25–8)

34 Mikor a farizeusok meghallották, hogy a szadduceusokat elnémitotta, összegyűltek ugyanott, 35 és közülük az egyik törvénytudó a következő kérdéssel kísértette meg Jézust: 36 „Tanító, melyik a törvényben a legnagyobb parancsolat?” 37 Ő így felelt: „Egész szíveddel, egész lelkeddel és *egész gondolkodásoddal* szeresd Istenedet, az Urat ! 38 Ez a legnagyobb és az első parancsolat. 39 A második hasonló hozzá: Úgy szeresd felebarátodat, mint magadat ! 40 E két parancsolaton fordul meg az egész törvény és a próféták is.”

Krisztus Dávidnak fia és ura
(Mk 12,35–7a; Lk 20,41–4)

41 Mikor a farizeusok odagyűltek, Jézus megkérdezte őket: 42 „Hogy vélekedtek a Krisztus felől? Kinek a fia?” Azok így feleltek: „Dávidé.” 43 „Hát akkor – kérdezte tőlük –, hogy hívhatja őt Dávid a Szellem által Urának, amikor ezt mondja: 44 Szólt az Úr az én Uramnak: Ül le jobbomra, míg ellenségeidet lábad alá nem vetem? 45 Ha tehát Dávid Urának hívja, hogy lehet fia neki?” 46 Ám senki, egyetlen szóval sem volt képes neki felelni, s attól a naptól fogva többé kérdéssel sem mert senki fordulni hozzá.

23. RÉSZ

Jézus beszéde az írástudók és a farizeusok ellen

(Mk 12,37b–40; Lk 20,45–7; 11,37–52)
(Tm 38., 103., Isz 80/50,1; 80/50,2; 84/144; 108/197; 109/53,3)

1 Akkoriban Jézus a sokasághoz és tanítványaihoz 2 a következő beszéddel fordult: „Az írástudók és a farizeusok Mózes székébe ültek.* 3 Tegyetek meg, őrizgetek meg mindent, amit csak mondanak nektek,** de (legalább) ne cselekedjetez úgy, ahogy ők

* Istenkeresés helyett bíráskodnak, mégpedig tekintélyi alapon.

** Ha ennyire esztelenek vagytok...

cselekszenek ! Mondják ugyanis, de nem teszik meg. 4 Súlyos terheket kötöznek össze, s az emberek vállára rakják,* ám ők maguk egy ujjal sem akarnak mozditani rajtuk. 5 Minden cselekedetüket azért teszik, hogy az emberek bámulják őket:** széles imaszíjakat, hosszú bojtokat raknak magukra, 6 a lakomákon az első helyeket és a zsínagókban az első üléseket, 7 a piacokon a köszöntéseket kedvelik, és szeretik, ha az emberek rabbinak szólítják őket.

8 Ti azonban ne hívassátok magatokat rabbinak, mert egy tanítótok van, ti meg mind testvérek vagytok. 9 Atyának se szólítsanak közületek senkit a földön, mert egy a ti Atyátok, a mennybéli. 10 Oktatónak se hívassátok magatokat, mert csak egy oktatótok van; a Krisztus. 11 Az, aki nagyobb közöttetek, szolgáljon ki titeket. 12 Azt, aki magát magasra emeli, meg fogják alázni, de azt, aki magát megalázza, magasra emelik.

13 Jaj nektek, képmutató írástudók és farizeusok, mert a mennyek királyságát elzárjátok az emberek elől. Magatok ugyanis nem mentek be, de a bemenni akarókat sem hagyjátok bemenni.

14 Jaj nektek, képmutató írástudók és farizeusok, mert felemésztitek az özvegyek házát, ráadásul színlelésből hosszasan imádkoztok: ezzel súlyosabb ítéletet vontok magatokra.

15 Jaj nektek, képmutató írástudók és farizeusok, mert bebarangoljátok a tengert és a szárazföldet, hogy egyetlen csatlakozót*** szerezzetek, ám, ha megszerzitek, magatoknál kétszerre inkább a gyehenna fiává teszitek.

16 Jaj nektek, vak vezetők, akik így beszéltek: Semmi az, ha valaki a templomra esküszik, de ha valaki a templom aranyára esküszik, az kötelezve van. 17 Ostobák, vakok, hát mi a nagyobb; az arany vagy a templom, mely szentté teszi az aranyat? 18 Továbbá, semmi az, ha valaki az oltárra esküszik, de ha valaki az áldozati adományra esküszik, mely rajta van, kötelezve van. 19 Vakok, hát ugyan mi nagyobb; az adomány vagy az oltár, mely az adományt szentté teszi? 20 Hiszen aki az oltárra tesz esküt, nemcsak az oltárra esküszik, hanem mindenre, ami rajta van. 21 S aki a templomra tesz esküt, a templomra is esküszik, meg arra is, aki benne lakik. 22 Aki pedig a mennyre tesz esküt, az az Isten trónjára esküszik, és arra, aki rajta ül.

23 Jaj nektek, képmutató írástudók és farizeusok, mert tizedet adtok a mentából, a kaporból és köményből, de elhagyjátok azt, ami a törvényben súlyosabb: Az ítéletet****, a könyörületet és a hűséget. Ezeket tennetek kellene, azokat el nem hagyotok. 24 Vak vezetők ! Megszűritek a szünogot, a tevét meg elnyelitek.

25 Jaj nektek, képmutató írástudók és farizeusok, mert a pohár és a tál***** külsejét megtisztítjátok, a belseje ellenben hemzseg a ragadozástól és mértéktelenségtől. 26 Vak farizeus, tisztítsd meg előbb a pohár belsejét, hogy így a külseje is tiszta legyen ! 27 Jaj nektek, képmutató írástudók és farizeusok, mert a meszelt sírokhoz hasonlítotok,***** melyek kívülről szépek, de melyek belül holt csontokkal és mindenféle tisztátalansággal vannak tele. 28 Így ti is kívülről igazságosoknak látszotok az embereknek, belülről azonban képmutatással és törvényrontással***** vagytok tele.

29 Jaj nektek, képmutató írástudók és farizeusok, mert a próféták sírjait építgetitek, az igazságosak síremlékeit díszítitek 30 és azt mondogatjátok: Ha atyáink idejében éltünk volna, a próféták vérének kiontásában nem vállaltunk volna velük közösséget. 31 Így hát magatok tesztek tanúságot magatok ellen: ti azoknak fiai vagytok, akik a prófétákat meggyilkolták. 32 Ti is betöltöttétek atyáitok mértékét.*****

* „Szent” kísérleteket folytatnak velük.

** Hiúságból.

*** Olyan személyt, aki hajlandó beállni „a hívek” táborába. Az ilyen ember a gondolkodásról lemondva más zsebébe helyezi a lelkiismeretét, ezzel azonban a vak vezet vakot (Tm 33.) állapotot idézi elő.

**** A helyes következtetések levonását (vö. Tm 42.).

***** Az ember lelke, mely edényhez hasonlóan felfoghatja a Dolgokat (vö. Tm 90.).

***** vö. Isz 80/50,2

***** Irgalmatlansággal.

***** Lelkületeileg ugyanolyanok vagytok, mert gondolkodás helyett haszontalanságokkal foglalkoztok.

33 Kígyók, viperák fajzatai,* hogy menekednétek meg a gyehenna ítéletétől? 34 Azért úgy lesz, hogy én prófétákat, bölcseket és Írás-tudókat fogok hozzátok küldeni, s ezek közül ti némelyeket meg fogtok ölni és meg fogtok feszíteni, közülük egyeseket zsinagógáitokban meg fogtok ostromoztatni, és városról városra fogtok üldözni, 35 hogy az igazságos Ábel vérétől Barakiás fiának Zakariásnak véreig, kit a templom és az oltár között gyilkoltatok le, rátok szálljon minden igazságos vér, melyet a földön kiontottak. 36 Bizony azt mondom nektek, mindezek elkövetkeznek erre a nemzedékre.

Jézus panasza Jeruzsálem ellen

(Lk 13,34–5)

37 Jeruzsálem, Jeruzsálem, ki megölöd a prófétákat és megkövezed azokat, akiket hozzád küldenek, hányszor akartam gyermekeidet magamhoz összegyűjteni, ahogy a tyúk gyűjti csibéit szárnya alá, ti azonban nem akartátok.** 38 Lám, pusztá lesz a házatok.*** 39 Azt mondom nektek: Meg nem láttok engem addig, amíg azt nem mondjátok: Áldott, aki az Úr nevében jó!” ****

24. R É S Z

Jézus jövendőlése a templomról

(Mk 3,1–2; Lk 21,5–6; Tm 72.)

1 Jézus aztán eltávozott a templomból. Mialatt az úton ment, hozzáléptek tanítványai, hogy a templom épületeit mutogassák neki. 2 Ő erre beszélni kezdett hozzájuk: „Látjátok mindezt? Bizony azt mondom nektek, hogy kő kövön nem fog itt maradni, melyet le nem rombolnak.” *****

A nagy megpróbáltatás ideje

(Mk 13,3–20; Lk 21,7–24)

3 Mikor később az Olajfák hegyén ült, hozzámentek tanítványai s megkérdezték: „Mondd meg nekünk, mikor történnek meg ezek, és mi lesz a te megérkezésednek és a kor befejeződésének jele?” 4 Jézus így válaszolt nekik: „Vigyázzatok, hogy valaki el ne tévelyítsen benneteket ! 5 Mert sokan jönnek majd el az én nevemmel és ezt mondják: Én vagyok a Krisztus ! És ezzel sokakat el fognak tévelyíteni. 6 Háborúkról, háborús hírekről is kell majd hallanotok. Vigyázzatok, meg ne riadjatok ! Ezeknek meg kell lenniük, de velük még nem jön el a vég. 7 Mert nemzet nemzet ellen és királyság királyság ellen fog felkelni, helyenként éhínségek és földindulások lesznek. 8 Mindezzel azonban csak kezdődnek a vajúdás fájdalmai. 9 Akkor lesz majd, hogy nyomorúságra adnak s megölnek titeket az én nevemért, s az összes nemzetek gyűlölete ér titeket. 10 Akkor sokan megbotlanak majd, s tör fogja meg őket, egymást árulják majd el, és egymást gyűlölni fogják.

* Olyan egyének, akik halálos mérget (tévtanításokat, hibás teológiát) marnak bele az emberekbe.

** A júdaizmus fellegetvárának a hivatalos mértékadó a „gyermekai”. Jézus „csak” a tudás védelmét ajánlhatta fel, de a hivatásos szaktekintélyek nyilván nem álltak szóba egy názáreti építőmesterrel.

*** Nem lesz bennetek Pneuma, azaz élő Lélek (vö. Tm 71.).

**** Amíg fel nem ismeritek a státusomat.

***** A Templom (a geocentrikus és emberközpontú) júdaizmus szimbóluma. Az ilyesmit az ember csak saját magában rombolhatja le, ha más (világnézeti) felismerésre tér...

11 Sok hamis próféta is támad, és sokakat eltévelyítenek. 12 Annak következtében, hogy törvényrontással* telik meg a világ, a legtöbb emberben elhidegül a szeretet. 13 De aki végig állhatatos marad, megmenekül. 14 A királyságnak ezt az örömhírét a nemzeteknek tanúságtételül az egész lakott földön hirdetni fogják, és csak akkor érkezik el a vég.

15 Ha aztán meglátjátok, hogy a Dániel prófétán át kijelentett utálatos pusztítás a szent helyen áll – aki olvassa, értse meg –, 16 akkor akik Júdeában lesznek, fussanak a hegyekre, 17 aki a háztetőn lesz, ne szálljon alá, hogy házából valamit elvigyen, 18 aki a mezőn lesz, ne térjen vissza, hogy köpenyét felvegye. 19 Jaj lesz azokban a napokban a várandósoknak és a szoptatós anyáknak. 20 Imádkozzatok, hogy futásotok ne télen legyen, se szombaton. 21 Mert akkor nagy szorongás lesz, amilyen a világ kezdetétől fogva mostanáig nem volt, és többé nem is lesz. 22 Ha azokat a napokat meg nem rövidítenék, egyetlen hús sem menekülne meg. De a kiválogatottakért azokat a napokat megrövidítik majd.

Az Emberfi eljövele

(Mk 13,21-37; Lk 17,23-7; 17,34-7; 21,25-31; 12,39-40; Tm 89., 112., 114.)

23 Akkor, ha valaki ezt mondaná: Ni ! Itt van a Krisztus ! Vagy: Ott van ! Ne higgyétek. 24 Mert hamis felkentek és hamis próféták fognak támadni, nagy jeleket, csodákat fognak tenni, hogy – ha lehetséges – még a kiválogatottakat is eltévelyítsék. 25 Lám, előre megmondottam nektek. 26 Ha tehát azt mondják majd nektek: Ni, a pusztában van ! Ne menjetek ki. Ni, a kamrákban ! Ne higgyétek. 27 Mert ahogy a villámlás napkeleten támad és napnyugatig ellátszik, úgy lesz az Emberfi megérkezése is. 28 Ahol hulla lesz, oda gyűlnek majd a saskeselyűk.**

29 Ama napok nyomorúságát követően tüstént elsötétül majd a nap, a hold nem sugároz fényt, a csillagok az égből lehullanak, és a mennyei hatalmak meginognak. 30 Akkor aztán láthatóvá lesz az égen az Emberfi jele. Akkor gyászolni fognak a föld összes törzsei, és meg fogják látni az Emberfit, ahogy az ég felhőin nagy hatalommal és dicsőséggel eljön.*** 31 Akkor hangos kürtszóval szét fogja küldeni angyalait, hogy az ég egyik szélétől a másik széléig a négy szél irányából őhozzá gyűjtsék kiválogatottait.

32 A fügefától tanuljátok el ezt a példázatot: Ha a fügefa ága kizsendül, és levelek hajtanak ki rajta, tudjátok, hogy közel a nyár. 33 Így akkor is, mikor majd mindezeket beteljesülni látjátok, tudni fogjátok, hogy közel van Ő, már a küszöbön ! 34 Bizony, azt mondom nektek, hogy ez a nemzedék nem múlik el addig,**** amíg mindezek meg nem történnek. 35 A menny és a föld el fognak múlni,***** de az én beszédeim el nem múlnak.

36 Ama nap és amaz óra felől pedig senki sem tud semmit, a mennyek angyalai sem, a Fiú sem, egyedül csak az Atya. 37 Mert amilyenek Nőé napjai voltak, olyan lesz az Emberfi megérkezése. 38 Mint ahogy az özönvizet megelőző napokban ettek, ittak, nősültek, férjhez mentek az emberek, ameddig csak Nőé be nem ment a bárkába 39 nem ismerték fel a veszélyt, amíg el nem jött az, és el nem ragadta valamennyiüket: úgy lesz az Emberfi megérkezése is. 40 Akkor ketten lesznek a mezőn: egyiket magukhoz veszik, a másikat otthagyják. 41 Két asszony örül egy malommal: az egyiket maguk-

* Irgalmatlansággal.

** Akiben nem lesz meg az Élet, azt ízekre szedik a (dögevő) hamis próféták. A „hulla” Pneuma nélküli testet jelent !

*** Jézus már a kezdet kezdetén megígérte ezt az angyalok segítségével végbemenő megvilágosodást ! (vö. Jn 1,51).

**** Más felismerésre térés hiányában senki nem fog megvilágosodni (vö. Tm 85.).

***** A régi isten- és világkép, mely geocentrikus és emberközpontú (vö. Tm 112.).

hoz veszik, a másikat otthagyják.* 42 Legyetek hát ébren, mert nem tudjátok, hogy melyik napon jön el Uratok ! 43 Azt meg tudjátok, hogy a ház gazdája, ha tudná, hogy melyik órváltáskor jön a tolvaj, ébren maradna és nem engedné, hogy házat keresztülvájj. 44 Ezért legyetek ti is készen, mert az Emberfi abban az órában jó el, melyben nem is gondoljátok !

Az okos és a gonosz szolga

(Lk 12,42-6)

45 Ki bizonyul hát akkor hűséges és eszes rabszolgának? Az illet azért állította ura cselédsége fölé, hogy azoknak a maga idejében kiadja a táplálékot. 46 Az a rabszolga lesz boldog, akit ura, mikor megjön, ebben a munkában talál. 47 Bizony azt mondom nektek, hogy mindene fölé fogja helyezni őt. 48 Ám ha az a rabszolga gonosz és azt gondolja szívében: elidőzik még az én uram, 49 s szolgatársait verni kezdi és a részekkel együtt eszik-iszik: 50 majd azon a napon, melyen nem várja, s abban az órában, melyet nem is sejt, megérkezik annak a rabszolgának az ura, 51 kettévágja őt, s részét a képmutatók között jelöli ki majd. Ott lesz csak sírás és fogcsikorgatás.

25. R É S Z

A tíz szűz

(Tm 40., Isz 91/29)

1 Akkor a mennyek királysága tíz olyan szűzhöz lesz hasonló, kik fogták fáklyáikat és kimentek a vőlegény elé. 2 Közülük öt ostoba volt, öt pedig eszes. 3 Ostobák voltak ugyanis azok, akik fáklyát fogtak ugyan, de nem vittek magukkal olajat. 4 Az eszesek ellenben a fáklyákkal együtt olajat is vittek edényeikben. 5 Miután a vőlegény késett, mindannyian elszunnyadtak és aludtak. 6 Éjfélkor kiáltás hangzott: Ni, a vőlegény ! Jertek ki elébe ! 7 Akkor a szűzek mind felkeltek és felszerelték fáklyáikat. 8 Az ostobák így szóltak az eszesekhez: Adjatok nekünk olajokatból, mert a fáklyáink kialusznak. 9 Csakhogy az eszesek így feleltek: Soha ! Nekünk is, nektek is, nem lesz elég ! Menjetek inkább az árusokhoz és vásároljatok magatoknak ! 10 De míg azok vásárolni jártak, megjött a vőlegény, és *akik készen voltak*, bementek vele a lakodalomba. Aztán bezárták az ajtót. 11 Később megjött a többi szűz is, és így szólt: Uram, uram, nyiss meg nekünk ! 12 De az így felelt nekik: Bizony azt mondom nektek, nem ismerlek titeket. 13 Ébren legyetek hát, mert sem a napot, sem az órát nem ismeritek !

A táltumok

(Lk 19,12-27; 16,10-12; Tm 40.)

14 Mert úgy van ez, mint mikor egy külföldre induló ember magához hívja a rabszolgáit, hogy rájuk bizza a vagyonát. 15 Egyiknek öt táltumot adott, a másiknak kettőt, a harmadiknak egyet, mindenkinek képességéhez mérten. Azután elutazott. 16 Elutazása után az, aki öt táltumot kapott, *tűstént elővette, dolgozni kezdett* a táltumokkal, és szerzett hozzájuk még ötöt. 17 Ugyanúgy a két táltumos szerzett még kettőt. 18 De az, aki egyet kapott, elment, gödröt ásott a földbe és belerejtette urának

* Egy malommal (kézi mozsárral) csak egy személy őrölhet (nyugodtan). vö. Tm 60.

ezüstjét. 19 Sok idő múltán megjött azoknak a rabszolgáknak az ura, s elszámoltatta őket. 20 Eléje járult az, aki öt talentumot kapott és vitt neki még öt talentumot. Uram – mondta –, öt talentumot adtál ide nekem, lásd, szereztem még ötöt. 21 Ura ezt mondta neki: Jól van, derék, hűséges rabszolgám, kevesen hű voltál, sokak fölé foglak állítani. Eredj be uradnak örömébe ! 22 A két talentumos is hozzámment és így szólt: Uram, két talentumot adtál ide nekem, nézd, még kettőt szereztem. 23 Ura ezt mondta neki: Jól van, derék, hűséges rabszolgám ! Kevesen hű voltál, sokak fölé foglak állítani. Menj be urad örömébe ! 24 Odajött az is, aki egy talentumot kapott és így szólt: Uram, úgy ismertelek meg téged, hogy kemény ember vagy, ott is aratsz, ahol nem is vetettél, onnan is gyűjtesz, ahová magot nem szórtál. 25 Féltemben elmentem és földbe rejtettem a talentumodat. Lásd, megvan neked, ami a tiéd ! 26 Ura ezt felelte neki: Lomha, rossz rabszolga ! Tudtad, hogy ott is aratok, ahol nem vetettem, onnan is gyűjtök, hová magot nem szórtam. 27 A pénzváltók asztalára kellett volna hát pénzemet adnod, hogy mikor megjövök, nyereséggel kaptam volna meg azt, ami az enyém. 28 Ezért vegyétek el tőle a talentumot, s adjátok oda annak, akinek tíz van. 29 Mert mindenkinek, akinek van, adni fognak, úgyszólván feleslege lesz, de akinek nincs, attól azt is elveszik majd, amije van. 30 Ezt a hasznavehetetlen rabszolgát pedig vessétek ki a külső sötétségre ! Ott lesz csak sírás és fogcsikorgatás.

Az utolsó ítéletről

(Mt 18,1–10; Mt 19,27–28, Jn 1,51; Tm 1.)

31 Mikor pedig az Emberfi eljön majd dicsőségével és vele jön valamennyi angyal, akkor ott fog ülni dicsőséges trónusán 32 és eléje gyűjtik a nemzeteket mind. Akkor ő különválasztja majd őket egymástól, ahogy a pásztor választja külön a juhokat a bakoktól. 33 A juhokat jobbfelől fogja állítani, a gödölyéket pedig balfelől. 34 Aztán ezt fogja mondani a király a jobbfelől állóknak: Jertek, Atyámnak áldottai, vegyétek örök birtokul azt a királyságot, mely a világ megalapítása óta nektek készült. 35 Mert megéheztem s ti ennem adtatok, megszomjaztam s innom adtatok, jövevény voltam s körötökbe fogadtatok, 36 meztelen voltam és felruháztatok, elerőtlenedtem és meglátogattatok, tömlőc-ben voltam és hozzám jöttetek. 37 Erre az igazságosak ezt fogják felelni: Uram, mikor láttunk éhezni téged, hogy tápláltunk volna, vagy szomjazni, hogy megittattunk volna? 38 Mikor láttunk téged jövevényként, hogy körünkbe fogadtunk volna, vagy meztelennek, hogy felruháztunk volna? 39 Mikor láttunk téged elerőtlenedve vagy tömlőc-ben, hogy hozzád mentünk volna? 40 Ám a király ezt fogja mondani nekik: Bizony, azt mondom nektek, hogy mindazt, amit *e legkisebb testvéreim* * közül eggyel tettetek, velem tettétek.

41 Aztán így fog szólni a balfelől állókhoz: Átkozottak, menjetek előlem az örök tűzre, mely a vádlónak és angyalainak készült. 42 Mert megéheztem, de ennem nem adtatok, megszomjaztam, de innom nem adtatok, 43 jövevény voltam, körötökbe be nem fogadtatok, meztelen voltam, fel nem ruháztatok, elerőtlenedtem, tömlőcbe kerültem, meg nem látogattatok. 44 Akkor azok is felelni fognak. Uram – fogják mondani –, mikor láttuk, hogy éheztél, szomjaztál, jövevény, meztelen, vagy elerőtlenült, vagy tömlőc-ben lettél volna, hogy kiszolgálhattunk volna? 45 Erre ezt fogja felelni nekik: Bizony azt mondom nektek, amit *e legkisebbek* * közül eggyel nem tettetek, azt velem nem tettétek. 46 Akkor ezek el fognak menni örök büntetésre, az igazságosak pedig az örök életre.”

* vö. Tm 3., 21., 36., 109.

(Az értelmezést a 25,32-ben szereplő „nemzetek” kifejezés kissé zavarja. Ez egy szolgál fordítás, mely egyszerre ostoba és magyartalan. A különböző szövegváltozatokban „népek”, „a világ pogányai”, ill. „a világ nemzetei” szerepelnek. E két utóbbi jó nyomon jár, csak hiányzik belőlük a határozottság. Természetesen a világ fiairól van szó, tehát olyan egyénekről, akiket a világ nemz (magának). A „nemzeteket mind” csupán annyit jelent, hogy minden létező személyt. Népeket ugyanis nem lehet nemek, vagy nagyság szerint szétválogatni.)

26. R É S Z

Jézus harmadszor szól szenvedéséről

(Mk 14,1-2; Lk 22,1-2; Jn 11,47-53)

1 Amikor Jézus bevégezte ezeket a beszédeket, így szólt tanítványaihoz: 2 „Tudjátok, hogy két nap múlva lesz a pászka ünnepe, és az Emberfit kiszolgáltatják majd, hogy megfeszítsék.”

3 Ekkoriban annak a főpapnak udvarába, akit Kajafásnak hívnak, összegyűltek a főpapok s a nép vénei 4 és tanácsot tartottak, hogy hogyan foghatnák el Jézust csellemel, és hogyan ölhetnék meg. 5 „De – azt mondták – ne az ünnepen, hogy a nép között zavargás ne támadjon.”

Jézus megkenetése

(Mk 14,3-9; Jn 12,1-8)

6 Mialatt Jézus Betániában a poklos* Simon házában volt, 7 hozzálépett egy asszony, akinél alabástrom korsóska volt, tele nagyértékű kenettel. Ezt, mikor éppen az asztalnál feküdt, a fejére öntötte. 8 A tanítványok, ahogy ezt meglátták, bosszankodva kifakadtak: „Mire ez a pazarlás ? 9 Nem lehetett volna ezt drága pénzen eladni és a szegényeknek juttatni?” 10 Jézus azonban, amikor meghallotta, hogy mit beszélnek, így szólt hozzájuk: „Miért bántjátok ezt az asszonyt ? Hiszen nemesen cselekedett velem. 11 A szegények ugyanis mindenkor veletek lesznek, én azonban nem leszek mindig veletek.** 12 Hiszen azzal, hogy testemre öntötte ezt a kenetet, már a temetésemre készülődött. 13 Bizony azt mondom nektek, hogy ahol csak hirdetni fogják az örömhírt a világon, órála is megemlékeznek, elbeszélve azt, amit tett.”

Júdás árulása

(Mk 14,10-11; Lk 22,3-6)

14 Ekkor a tizenkettő közül az egyik, akit Júdásnak, a karióti férfinak neveznek, elment a főpapokhoz 15 és így szólt: „Mit szándékoztok nekem adni? Én átadom őt nektek.” Azok harminc ezüstöt rendeltek neki. 16 Akkortól kezdve kereste a kedvező alkalmat, hogy átadhassa őt.

Az utolsó vacsora

(Mk 14,12-25; Lk 22,7-23; 1Kor 11,23-5; Tm 109., Jn 6,51-8)

17 A kovásztalan kenyerek ünnepének első napján a tanítványok Jézushoz mentek és megkérdezték: „Mit akarsz, hol készítsük el a pászkát, hogy aztán megehed?” 18 Ő ezt felelte: „Menjetek el a városba, ehhez meg ahhoz, és mondjátok meg neki: A tanító üzeni: Időm közel ! Tanítványaimmal együtt nálad ülöm meg a pászkát.” 19 A tanítványok úgy tettek, ahogy Jézus rendelte nekik, és elkészítették a pászkát.

* Ez csak ragadványnév lehetett, különben Jézus meggyógyította volna.

** vö. Tm 11., 37.

20 Mikor aztán este lett, Jézus a tizenkét tanítvánnyal együtt asztalhoz dőlt. 21 Mialatt ettek, így szólt: „Bizony azt mondom nektek, hogy közületek egy el fog engem árulni.” 22 Igen elszomorodtak s egyenként kérdezgették tőle: „Csak nem én, Uram?” 23 Mire ő azt felelte: „Aki velem együtt mártotta kezét a tálba, az fog engem elárulni. 24 Az Emberfi elmegy ugyan, ahogy róla írva van, de jaj annak az embernek, akivel az Emberfit elárultatják. Jobb volna annak, ha nem született volna.” 25 Megszólalt Júdás is, aki őt elárulta: „Csak nem én vagyok az, Mester?” Mire Jézus ezt mondta neki: „Te mondtad.”

26 Evés közben Jézus fogta a kenyeret, hálát adott, megtörte, s ezzel adta oda a tanítványoknak: „Fogjátok, egyétek, ez az én testem !”^{*} 27 Aztán a poharat fogta kezébe, hálát adott, odaadta nekik és ezt mondta: „Igyatok belőle mindnyájan ! 28 Mert ez az én vérem, a szövetség^{**} vére, mely – a vétkek megbocsátása végett^{***} – sokakért^{****} ömlik ki. 29 De azt is mondom nektek, hogy mostantól fogva a szőlőnek ebből a terméséből nem iszom addig a napig, amelyen annak új terméséből^{*****} majd *veletek együtt* iszom^{*****} Atyám királyságában.”

Az Olajfák hegyén

(Mk 14,26–31; Lk 22,33–4)

30 Énekeltek, s aztán kimentek az Olajfák hegyére. Akkormondotta nekik ezt Jézus: „Ezen az éjszakán valamennyien megbotlotok bennem és törbe estek. 31 Hiszen megírták: Megverem majd a pásztort és szétszóródnak a nyájnak juhái. 32 Feltámadásom után azonban előttetek megyek Galileába.” 33 Ámde megszólalt Péter: „Ha mindannyian megütköznek is benned, és soha meg nem ütközöm.” 34 „Bizony azt mondom neked – felelte neki Jézus –, ezen az éjszakán, még mielőtt a kakas megszólalna, háromszor is megtagadsz engem.” 35 Még ha veled együtt kellene meghalnom is – mondta neki Péter –, én meg nem tagadlak téged.” Hasonlóképpen szóltak a tanítványok mind.

A Gecsemáné-kertben

(Mk 14,32–42; Lk 22,40–46)

36 Ekkor Jézus arra a telekre ment, melyet Gecsemánénak hívnak. Ott így szólt a tanítványokhoz: „Üljetek itt le, míg én elmegyek amoda, hogy imádkozzam.” 37 Magával vitte Pétert és Zebedeus két fiát, s aztán bánat és otthontalanság kezdte gyötörni. 38 Így szólt hozzájuk: „Bánat fogja körül lelkemet, míg csak a halál el nem jön. Maradjatok itt, és legyetek velem ébren.” 39 Kicsit előbbre ment, arcára borulva imádkozott és ezt mondta: „Atyám, ha lehetséges, távozzék tőlem ez a pohár !” 40 Aztán odament a tanítványokhoz, de őket szunnyadva találta. „Hát ennyire nem volt erőtok arra, hogy egy óráig ébren legyetek velem? – szólt Péterhez. 41 Maradjatok ébren és imádkozzatok, hogy kísértésbe ne jussatok ! A szellem hajlandó ugyan, de a hús erőtelen.”

^{*} Egyétek a „testemet”, vagyis asszimiláljátok engem, magyarul: legyetek olyanok, mint én ! (vö. Tm 109., Jn 6,51–8).

^{**} Az Atya és Fiai-Leányai közti lényegi azonosulás.

^{***} Jézus kereszthalála és feltámadása arra fogja indítani a tanítványokat, hogy ők is szerezzék meg az istengyermeki státust (vö. Jn 12,24), s *ekkor* bocsátják majd meg előéletük vétkeit. Az Emberfi is így lett büntetlen !

^{****} Nem mindenkiért, csak azokért, akik ténylegesen követni fogják Jézust, mégpedig az életútjában.

^{*****} A Jézus után fellépő istengyermekek nyilvános működéséről van szó. Az ő nemes tetteik fognak „új termésnek” minősülni. Ezeket azonban Jézus közreműködésével végzik ! (vö. Jn 14,12–4; 15,1–8)

^{*****} Jézus a tanítványok királlyá válását akarja kibővíteni !

42 Másodszor is elment és így imádkozott: „Atyám, ha nem lehet, hogy ez eltávozzék tőlem, hogy ki ne igyam: Legyen meg akaratod !” 43 Mikor odament hozzájuk, megint szunnyadva találta őket, mert szemükre álmom súlya nehezedett. 44 Aztán újra elhagyta őket, elment és harmadszor is imádkozott, és megint ugyanazt mondta. 45 Ekkor tanítványaihoz ment és ezt mondta nekik: „Most már szunnyadhattok ! Csak nyugodjatok ! Ím, eljött már az óra, hogy az Emberfit odaadják a vétkezők kezébe. 46 Keljetek fel, menjünk ! Lám, itt van már az, aki elárul engem.”

Jézus elfogatása

(Mk 14,43–52; Lk 22,47–53; Jn 18,3–11)

47 Még szólt, mikor a tizenkettő közül az egyik, Júdás, odaérkezett és vele nagy tömeg, mely kardokkal és botokkal felfegyverkezve a főpapoktól és a nép véneitől jött. 48 Az, aki elárulta őt, jelt adott nekik: „Az lesz az, akit meg fogok csókolni. Ragadjátok meg !” 49 Tüstént oda is lépett Jézushoz és így szólt: „Örvendj, rabbi ! – s azzal összezsúfolta. 50 „Barátom – mondta neki Jézus –, ezért vagy hát itt !” Akkor a fegyveresek hozzáléptek, rávetették kezüket és elfogták őt. 51 Egyszer csak azok közül egy, akik Jézussal voltak, karját kinyújtva kihúzta a kardját és rásújtott a főpap rabszolgájára. Leszelte annak fülét. 52 De Jézus rászólt: „Tedd vissza kardodat a helyére, mert kardtól vesznek el mindazok, akik kardot fognak.* 53 Hát úgy véled, hogy nincs nekem hatalmam rá, hogy magam mellé szólítsam Atyámat, hogy Ő tizenkét légió angyalnál is többet állítson mellém? 54 De hát akkor hogyan teljesülnének be az írások, melyek szerint a történeteknek így kell végbemenniük ?”

Ugyanabban az órában Jézus így szólt ama tömeghez: „Mint egy haramiára, úgy törtök rám, hogy megfogjátok, kardokkal és botokkal felfegyverkezve. Napról napra ott ültem a templomban és tanítottam, de ott nem tartóztattatok le. 56 Ez az egész azért történt így, hogy beteljesedjenek a próféták írásai.” Ekkor tanítványai mind magára hagyták őt, és elfutottak.

57 Akik Jézust letartóztatták, Kajafás főpaphoz vezették el, hová az írástudók és vének is összegyűltek. 58 Péter távolról követte őt, egész a főpap udvaráig, ott bement s leült a szolgák közé, hogy lássa a végét. 59 A főpapok, valamint az egész nagytanács hamis tanúkat kerestek Jézus ellen, hogy megölhessék, 60 de bár sok hamis tanú jött, nem találtak megfelelő vallomást. Végre jött két tanú, 61 akik így szóltak: „Azt mondta, hatalmam van arra, hogy az Isten templomát leromboljam és három nap alatt felépítem.” 62 Erre a főpap felállt és megkérdezte tőle: „Semmit sem felelsz? Micsoda tanúságot tesznek ezek ellened !” 63 De Jézus hallgatott. Ám szólt a főpap: „Az élő Istenre kényszerítelek, mondd meg nekünk: te vagy-e a Krisztus, az Isten Fia?”** 64 „Te mondtad – felelte Jézus. Ezen felül még azt is mondom nektek: A hatalom jobbán látjátok majd ülni az Emberfit, és látni fogjátok őt az ég felhőin eljönni.”*** 65 Erre a főpap megszaggatta köpenyét és így szólt: „Káromolt ! Mi szükségünk van még tanúkra? Íme, most hallottátok a káromlást. 66 Mi az ítéletetek?” „Méltó a halálra” – felelték azok. 67 Ekkor szembe köpdösték, arcul verték, bottal ütötték 68 és azt kérdezték: „Prófétáld meg nekünk Krisztus, ki volt, aki megütött ?”

* A militarista *lelkület* öli meg az embert, országbeli értelemben.

** A júdaizmus szerint az Örökkévalónak nincs szentháromságtani értelemben vett fia. A zsidó nép egy hús-vér Messiást várt, s Jézus maga-választotta neve is ezt tükrözi. Az „Emberfi” tudniillik azt jelenti, hogy Isten emberi fia. Ő ugyan „Istenné tette magát” a nyilatkozataival, de ez csak az Atyával való *lényegi* egységét mutatja. Krisztusi – felkenti, felhatalmazotti – státusa nem csinált belőle igazi Istent. Ettől függetlenül a homo sapiens számára a lehető legvalóságosabb Isten volt, a közös lelkület okán (vö. Tm 107.).

*** Jézus itt csak ugyanazt mondja, amit máskor is: *ha* hisztek nekem, *akkor majd* megértitek, hogy ki vagyok (pl. Jn 1,51). Szavainak totális félreértését a hitetlenség okozza. Aki az események ellenére nem hiszi el, hogy az egykori názáreti építómesterből Isten felhatalmazott képviselője lett, az semmit sem foghat fel a Dolgokból !

Péter megtagadja Jézust

(Mk 14,66–72; Lk 22,56–62; Jn 18,15–27)

69 Péter ezalatt az udvarban ült. Hozzálépett az egyik rabszolgáló s így szólt: „Te is a galileai Jézussal voltál.” 70 Ő azonban mindenki előtt letagadta és azt mondta: „Nem tudom, mit beszélsz.” 71 Kiment a kapuba, ott meglátta egy másik szolgáló, aki így szólt az ott levőkhöz: „Ez is a názáreti Jézussal volt.” 72 Ekkor újra esküvel tagadta: „Nem ismerem azt az embert.” 73 Kis idő múlva az ott állók hozzáléptek s ezt mondták Péternek: „Tényleg, közülük való vagy te is. Beszéded is elárul téged.” 74 Erre átkozódni és esküdözni kezdett: „Nem ismerem ezt az embert.” És azonnal megszólalt a kakas. 75 Péter pedig visszaemlékezett Jézus beszédére, hogy azt mondta: „Mielőtt a kakas megszólalna, háromszor is megtagadsz engem.” Ekkor kiment és keservesen sírt.

27. R É S Z

Jézust átadják Pilátusnak

(Mk 15,1; Lk 23,1; Jn 18,23–32)

1 Mikor reggeledett, a főpapok és a nép vénei valamennyien tanácsot tartottak Jézus ellen, hogy megöljék. 2 Aztán megkötözték, elvezették és átadták Pilátusnak, a helytartónak.

Júdás halála

(ApCsel 1,16–20)

3 Akkor Júdás, aki elárulta őt, megtudta, hogy elítélték az Urat*. Megbánta tettét, s visszavitte a harminc ezüstöt a főpapoknak és a véneknek. 4 „Vétkeztem, hogy elárultam az ártatlan vért !” – mondta. De azok így feleltek: „Mit tartozik az ránk ? Magad lássad !” 5 Erre a templomba hajította az ezüstöket, és eltávozott. Aztán felakasztotta magát. 6 A főpapok pedig felszedték a pénzt, de ezt mondták: „Nem szabad az áldozati adományok közé tennünk, mert vérnek ára.” 7 Tanácsot tartottak hát, és megvásárolták rajta idegenek temetőjéül a fazekas mezejét. 8 Ezért aztán azt a mezőt a mai napig Vérmezőnek hívják. 9 Ezzel teljesedett be Jeremiás próféciaja: „Fogták a harminc ezüstöt, a felbecsültnek árát, kit Izráel fiai ennyire becsültek, 10 és odaadták a Fazekasmezőért.”

Jézus Pilátus előtt

(Mk 15,2–5; Lk 23,2–5; Jn 18,33–8)

11 Jézust pedig a helytartó elé állították. A helytartó megkérdezte tőle: „Te vagy a zsidók királya?” „Te mondd” – felelte Jézus. 12 Mialatt azonban a főpapok és a vének vádolták, semmit sem mondott. 13 Azután Pilátus szólt hozzá: „Nem hallod, mekkora vádakat mondanak ellened?” 14 De semmire, egyetlen szóval sem felelt, úgyhogy a helytartó nagyon csodálkozott.

* Az „Úr” meghatározás sohasem Istenre utal Jézus viszonylatában, hanem arra, hogy a tanítványok messterükként, előljárójukként tisztelték.

Jézus és Barabbás

(Mk 15,6–15; Lk 23,17–25; Jn 18,39–40; 19,4–16)

15 Szokása volt a helytartónak, hogy ünnepenként egy foglyot, akit a tömeg akart, elbocsátott. 16 Volt akkor egy nevezetes foglyuk, akit Barabbásnak hívtak. 17 Amikor a tömeg összegyűlt, Pilátus megkérdezte tőlük: „Mit akartok, kit bocsássak el nektek? Barabbást vagy Jézust, akit Krisztusnak mondanak?” 18 Tudta ugyanis, hogy féltékenységből** adták kézre.

19 Mialatt az ítélőszéken ült, felesége hozzá küldött ezzel az üzenettel: „Semmivel se ártsd magadat annak az igazságos embernek a dolgába. Ma sokat szenvedtem álmodban miatta.” 20 A főpapok és a vének azonban rábeszéltek a tömeget, hogy Barabbást kérjék ki, Jézust ellenben vesziék el. 21 A helytartó megkérdezte tőlük: „Mit akartok, a kettő közül melyiket bocsássam el nektek?” „Barabbást !” – mondták azok. 22 „Mit tegyek hát Jézussal, akit Krisztusnak mondanak?” „Feszítsék meg !” – mondták mindannyian. 23 „De hát mi rosszat tett?” – kérdezte Pilátus. Ám azok annál inkább kiáltottak: „Feszítsék meg !” 24 Mikor Pilátus látta, hogy rábeszélése semmit sem használ, sőt, csak nagyobb lesz a zavargás, vizet hozatott, a tömeg elé állt, megmosta kezét és ezt mondta: „Ártatlan vagyok ennek az igazságos embernek véréből. Ti lássátok !” 25 Az egész nép ezt felelte: „Vére ránk és gyermekeinkre szálljon !” 26 Ekkor elbocsátotta nekik Barabbást, Jézust pedig megostoroztatta, s átadta, hogy megfeszítsék.

Jézus megcsúfolása

(Mk 15,16–9; Jn 19,2–5)

27 Akkor a helytartó katonái magukkal vitték Jézust a kaszárnyába, s összegyűjtötték hozzá az egész helyőrséget. 28 Levetköztették, és veres katonaköpenyt adtak rá, 29 tövisből koszorút fontak és a fejére tették, nádszálat adtak a jobb kezébe, térdreborultak előtte és csúfolódva mondták: „Örvendj, zsidóknak királya !” 30 Azután leköpdösték, elvették tőle a nádszálat és a fejéhez verték.

Jézus megfeszítése

(Mk 15,20–32; Lk 23,26–39; Jn 19,16–24)

31 Miután kigúnyolták, levették róla a köpenyt, felöltöztették a saját ruhájába, és elvezették, hogy megfeszítsék. 32 Mikor kiértek a városból, egy Simon nevű cirénei emberre találtak, és rákényszerítették, hogy Jézus keresztyét vigye. 33 Ahogy egy Golgota nevű helyre jutottak – ami annyit jelent, mint Koponya helye –, 34 epével kevert bort adtak inni, de ahogy megköstolta, nem akart belőle inni. 35 Miután megfeszítették, sorsvetéssel elosztották ruházatát, 36 azután leültek, és ott őrizték. 37 Majd az ellene emelt vádat írásban a feje fölé helyezték: „EZ JÉZUS, A ZSIDÓK KIRÁLYA !” 38 Azután jobb keze felől és bal keze felől két haramiát feszítettek melléje.

39 Az arra elmenők** a fejüket csóválták 40 és így szóltak: „Te, aki lerombolod s három nap alatt felépíted a templomot, mentsd meg magadat; ha Isten Fia vagy, szállj le a keresztről !” 41 Ugyanúgy szóltak csúfolódva a főpapok az írástudókkal és vénekkel együtt: 42 „Másokat megmentett, magát nincs hatalma megmenteni. Izráel királya, szálljon le most a keresztről, s majd hiszünk benne. 43 Istenben bízott: hát ragadja ki most ő a bajból, ha ugyan akarja. Hiszen ezt mondta: Isten Fia vagyok.” 44 Ugyanúgy ócsárolták őt a haramiák is, akiket vele együtt megfeszítettek.

* Dávid Fia automatikusan atyja örökébe lépne, azaz Izráel uralkodójává válna.

** Ezek nyilván a főpapok által felheccelt csöcselék közül kerültek ki.

Jézus halála

(Mk 15,33–41; Lk 23,44–9; Jn 19,28–30)

45 A hatodik órától kezdve sötétség borult az egész földre a kilencedik óráig. 46 A kilencedik óra körül Jézus nagy hangon felkiáltott: „Éli, Éli, lamá szabahtani !” Azaz: „Istenem, Istenem, miért hagytál el?” 47 Mikor az ott állók közül egyesek meghallották a kiáltást, azt mondták, hogy Illést szólítja. 48 Közülük az egyik hirtelen oda-futott hozzá, fogott egy spongyát, megtöltötte ecettel és nádszálla tűzve megitta vele. 49 A többiek azt mondták: „Lássuk, eljön-e Illés, hogy megmentse.” 50 Jézus azonban, miután újra nagy hangon kiáltott, elbocsátotta szellemét.

51 Ekkor a templom függőnye felülről az aljáig kettészakadt, a föld megrendült, a sziklák meghasadtak, 52 a sírok megnyíltak, és sok alvó szentnek a teste feltámadt. 53 Miután a sírokból az Úr feltámadása után előjöttek, bementek a szent városba és sokaknak láthatókká lettek.

54 A százados, és akik vele őrizték Jézust, miután a földrengést és az eseményeket látták, nagyon megrémültek és ezt mondták: „Valóban az Isten Fia volt.” 55 Sok asszony volt ott, akik messziről figyelték a dolgokat. Ezek Galileából követték Jézust, hogy kiszolgálják őt. 56 Köztük volt magdalai Mária és Mária, Jakab és József anyja, továbbá Zebedeus fiainak anyja.

Jézus temetése

(Mk 15,42–7; Lk 23,50–5; Jn 19,38–42)

57 Mikor beesteledett, eljött egy Arimátiából való gazdag ember, név szerint József, ki maga is Jézus tanítványa volt. 58 Ez a József elment Pilátushoz, és elkérte Jézus testét. Pilátus erre megparancsolta, hogy adják oda neki. 59 József aztán átvette a testet, tiszta gyolcsba göngyölté 60 és a saját új sírjába helyezte el, amelyet sziklába vágatott. Miután nagy követ hengerítettett a sír bejáratába, elment. 61 Ott volt a magdalai Mária és a másik Mária is, akik a sírral szemközt ültek.

A sír őrzése

62 Másnap, mely az előkészületet követő nap volt, Pilátusnál összegyűltek a főpapok és a farizeusok 63 és így szóltak: „Uram, eszünkbe jutott, hogy ez a tévelyítő azt mondta: Harmadnapon feltámadok. 64 Parancsolt meg hát, hogy vegyék a harmadik napig a sírt biztos őrizet alá, hogy tanítványai oda ne mehessenek, s el ne lopják őt, hogy aztán azt ne mondhasák a népnek: Feltámadt a halottak közül, hogy így az utolsó tévelyítés gonoszabb ne legyen az elsőnél.” 65 Pilátus ezt felelte nekik: „Van őrségetek, menjetek, gondoskodjatok a biztonságról, ahogy tudtok.” 66 Azok elmentek, a követ lepecsételték, és a sírt őrséggel biztosították.

28. RÉSZ

Jézus feltámadása

(Mk 16,1–11; Lk 24,1–12; Jn 20,1–18)

1 A szombat után, a hét első napjának felvirradásakor elment a magdalai Mária és a másik Mária, hogy megnézzék a sírt. 2 Egyszerre nagy földrengés támadt. Az Úrnak angyala szállt ugyanis le az égből. Odament a sírhoz s elgördítette a követ, majd ráült. 3 Aki ránézett, mintha villámlást látott volna, öltözete fehér volt, mint a hó. 4 A tőle

való félelemtől reszkettek az őrt állók, és olyanoká lettek, mint a halottak. 5 Az asszonyoknak ellenben ezt mondta az angyal: „Ti ne féljetek ! Tudom, hogy a megfeszített Jézust keresitek. 6 Nincs itt, mert feltámadott, amint megmondotta. Jertek, nézzétek meg a helyet, ahol feküdt. 7 Aztán sietve menjetek el, és mondjátok meg a tanítványainak, hogy feltámadt a halottak közül, és hogy előttetek fog menni Galileába. Ott meg fogjátok látni őt. Íme, megmondta nektek.

8 Azok félve, mégis nagy örömmel, sietve távoztak a sírtól, futottak, hogy a tanítványoknak hírt vihessenek. 9 Egyszerre csak Jézus szembe jött velük és ezt mondta: „Örvendjete !” Ők odaléptek, megragadták a lábait, és a földre borultak előtte. 10 Jézus ekkor így szólt hozzájuk: „Ne féljete ! Menjete el, s adjátok hírül testvéreimnek, hogy Galileába kell menniük, ott majd meglátnak engem.” *

Az őrség megvesztegetése

11 Míg az asszonyok úton voltak, az őrségből egyesek a városba mentek, és a főpapkának hírt vittek mindarról, ami történt. 12 Ezek a vénekkel összegyűltek és tanácsot tartottak, azután sok ezüstpénzt adtak a katonáknak, 13 azzal a kikötéssel: „Mondjátok azt, hogy éjjel eljöttek a tanítványai, s amíg mi aludtunk, ellopták őt. 14 Ha pedig a helytartónak a fülébe jutna a dolog, mi levesszük rólatok a gondot.” 15 Azok elfogadták a pénzt és úgy tettek, ahogy kitanították őket. Ezt a beszédet a mai napig híresztelik a zsidók között.

Az apostolok kiküldése

(Mk 16,15-6)

16 A tizenegy tanítvány aztán útrakelt Galileába, arra aへgyre, ahová Jézus rendelte őket. 17 Amikor meglátták őt, imádattal borultak le, de voltak, akik kételkedtek. 18 Jézus aztán hozzájuk lépett és ezt mondotta: „Mennyben és földön minden fennhatóságot nekem adtak. 19 Menjete el azért és tegyéte tanítványokká az összes nemzeteket, bemerítve őket az Atyának, a Fiúnak és a szent Szellemnek nevében, 20 s arra tanítva őket, hogy őrizzenek meg mindent, amit nektek parancsoltam. Íme, én mindennap veletek leszek e kor célba érkezéséig !”

+++

* Jézus nem a világ (a társadalom, a közélet) számára támadt fel, hanem csak a tanítványainak !
(vö. Jn 14,22)

AZ ÖRÖMHÍR MÁRK SZERINT

1. RÉSZ

Bemerítő János

(Mt 3,1–12; Lk 3,1–9; 3,15–8; Jn 1,6–28)

1 A Krisztus Jézus örömhírének kezdete, 2 ahogy az Ézsaiás prófétánál írva található: „Íme, elküldöm követemet orcád előtt, az majd elkészíti utadat, 3 kiáltó szó hangzik a pusztában: Készítsetek utat az Úrnak, ösvényeit egyenesekké tegyétek.” 4 Így lett Bemerítő János a pusztában a bemerítkezésnek hirdetőjévé, mely a vétkek megbocsáttatását, az új felismerésre térést jelenti. 5 Ehhez a Jánoshoz kiment az egész júdeai vidék, a jeruzsálemiek is valamennyien, és bemerítették magukat vele a Jordán folyóba, azzal együtt vétkeiket is megvallották. 6 János teveszőr ruhába öltözött, bőrvet viselt csipeje körül, sáskákat és vadmézet evett. 7 Ezt hirdette: „Jön utánam valaki, aki nálam erősebb ! Én még arra sem vagyok elegendő, hogy lehajoljak és sarujának szíját megoldjam. 8 Én vízbe merítettelek titeket: Ő majd szent Szellembe fog titeket meríteni !”

Jézus megkeresztelése

(Mt 3,13–7; Lk 3,21–2; Jn 1,32–4)

9 Azokban a napokban történt, hogy Jézus a galileai Názáretből odament és Jánossal bemeríttette magát a Jordánba. 10 Tüstént feljött a vízből és látta,* hogy az egek meghasadnak, és a Szellem galambként rája száll. 11 Aztán szózat támadt az egekből: „Te vagy az én szeretett fiam, benned van gyönyörűségem.”

Jézus megkísértése

(Mt 4,1–11; Lk 4,1–13; Tm 89.)

12 Ezután a Szellem azonnal kiűzte őt a pusztába.** 13 A pusztában negyven napon át időzött, közben a sátán kísértette, együtt volt ott a fenevadakkal és az angyalok*** szolgálták ki.

* Máté szerint (3,16–7) János látta a teofániát, nem Jézus. Annak van értelme, hiszen a biblikus képekkel megrajzolt közlemény csak azt akarja mondani, hogy a Bemerítő *felfogta*, hogy Jézus Isten Fia. Ez azonban, ott és akkor, még nem volt igaz! (vö. Mt 11,11; Lk 7,28; Tm 45.)

** A „puszta” kifejezés csak egy olyan helyet jelöl, ahol zavartalanul lehet tartózkodni.

*** vö. Tm 89. (A „fenevadak” az angyalok ellentétei, tehát rossz gondolatokat sugalló lények.)

Jézus prédikálni kezd
(Mt 4,12-7; Lk 4,14-5)

14 Azután, hogy Jánost tömlöcbe vetették, Jézus Galileába ment, s közben az Isten örömhírét így hirdette: 15 „Betelt az idő, közel jött az Isten királysága, térjetelek más felismerésre, és higgyetek az örömhírnek!” *

Jézus elhívja első tanítványait
(Mt 4,18-22; Lk 5,1-11; Jn 1,35-51)

16 Mikor a galileai tó mentén járt, meglátta Simont és Simon testvérét Andrást, amint a tóba körhálót vetettek. Tudniillik, halászok voltak. 17 Jézus megszólította őket: „Jertek utánam, és megteszem, hogy emberhalászkká lesztek ! 18 Tüstént otthagyták hálóikat, és követték őt. 19 Kevéssel továbbmenvén, meglátta Zebedeus Jakabját és a testvérét, Jánost, amint a hajóban hálóikat hozták rendbe. 20 Azonnal hívta őket, s ők atyjukat, Zebedeust, a béresekkel együtt a bárkában hagyták, és elmentek utána.

Jézus tisztátalan lelket űz ki
(Lk 4,31-7)

21 Azután bementek Kapernaumba. Mindjárt szombaton Jézus bement a zsinagógába és tanításhoz fogott. 22 Tanítása megdöbbenetett a zsinagógában lévőket, mert úgy tanította őket, mint aki Istentől fennhatóságot kapott, s nem úgy, mint az írástudók. 23 Zsinagógájukban erre azonnal tisztátalan szellem hatásába került egy ember, s felkiáltott: 24 „Hah ! Mi dolgunk veled, názáreti Jézus ? Azért jöttél, hogy elveszíts minket? Tudom, ki vagy: az Isten Szentje !” 25 Jézus keményen rászólt: „Némulj el, és menj ki belőle !” 26 A tisztátalan szellem erre összerángatta azt az embert, és hangos kiáltással kiment belőle. 27 Mindannyian megdöbbenek, úgyhogy egymással vitatkoztak, és azt kérdezték: „Mi ez ? Valami Istentől fennhatóságot nyert új tanítás ? Csak úgy rendelkezik a tisztátalan szellemekkel, s azok engedelmeskednek neki.” 28 Azonnal szét is ment a híre mindenhová, egész Galileában.

* Ez a kiáltvány négy sokkoló állítást tartalmaz. A Jézus köré gyűlt emberek feltehetően így reagáltak a hallottakra:

1. Az idő nem telhetett be, mert akkor az egész világ megváltozik-átalakul.
2. A királyság nem jöhet testközelbe, hiszen az üdvtörténet kollektív dolog.
3. Mire lehetne lecserélni a geocentrikus és emberközpontú szemléletet ?
4. Milyen örömhírben kéne hinni ?

Nos, az Emberfi a következőket közölte velük, a maga rejtett módján:

1. Nincs mire várni. (A júdaizmus az üdvtörténeti várakozásról híres.)
2. A királyság mindenkinben benne van (vö. Tm 2.), éppen ezt demonstrálok (vö. Tm 27.).
3. A homo sapiensnek rossz a világképe.
4. Van egy nagy lehetőség, amivel élni lehet.

Ez a négy állítás egyetlen mondatban is összefoglalható... Fordítsuk hát „magyarra” a rejtélyes logiont:

Örömhírem van; *ha* hajlandók vagytok gondolkodni, *akkor* közvetlen istenkapcsolatra tehettek szert !

Jézus meggyógyítja Péter anyósát

(Mt 8,14–5; Lk 4,38–9)

29 Tüstént azután, hogy a zsinagógából kijöttek, Jakabbal és Jánossal együtt bementek Simon és András házába. 30 Simon napa lázasan ágyban feküdt. Azonnal szóltak neki felőle. 31 Ő hozzálépett, a kezén megragadta és felkeltette. Az asszonyt azonnal elhagyta a láz, és felszolgált nekik.

Jézus sok beteget meggyógyít

(Mt 8,16–7; Lk 4,40–7)

32 Mikor lenyugodott a nap és este lett, odahozták hozzá az összes gonoszul gyötrötteket és az ördögösöket, 33 úgyhogy az egész város odagyűlt az ajtóhoz. 34 Sokakat gyógyított, kik mindenféle betegségtől gonoszul szenvedtek, sok ördögi szellemet űzött ki, s nem hagyta szólni az ördögi szellemeket, mert azok felismerték őt.

35 Aztán igen korán, még sötét éjszakában felkelt, kiment a városból egy puszta helyre, és ott imádkozott. 36 A vele lévők és Simon követték. 37 Midőn rátaláltak, így szóltak hozzá: „Mindenki téged keres !” 38 De ő ezt felelte nekik: „Menjünk máshová, a szomszédos kisebb városokba, hogy azokban is hirdethessem a királyságot ! Hiszen evégre jöttem.” 39 El is ment mindenhova Galileában, s a zsinagógákban hirdette az igét és ördögöket űzött ki.

Jézus meggyógyít egy leprást

(Mt 8,1–4; Lk 5,12–6)

40 Hozzáment egy bőrpoklos is, és térdreborulva esengett. „Te, ha akarnád, képes volnál engem megtisztítani !” – mondta. 41 Mire ő szájalomra gerjedt, kinyújtotta kezét, megérintette őt és így szólt: „Akarom. Tisztulj meg !” 42 Nyomban eltávozott tőle a poklossága és megtisztult. 43 Jézus pedig felindult hangon szólva azonnal elűzte őt 44 és azt mondta neki: „Vigyázz, senkinek semmit ne szólj, hanem eredj, mutasd meg magadat a papnak ! Tisztulásod fejében pedig vidd fel, amit Mózes elrendelt, bizonyágtételül nekik.” 45 Az elment, és a dolgot sokfelé elhíresztelte, és annyira ismertté tette, hogy azontúl az Úr* mások szeme láttára nem mehetett városba be, hanem kinn, puszta helyeken tartózkodott. Mindamellet mindenünnen mentek hozzá.

2. RÉSZ

Jézus meggyógyítja a bénát

(Mt 9,1–8; Lk 5,17–26)

1 Napok múltán újra Kapernaumba ment, és híre ment, hogy otthon van. 2 Sokan összegyűltek, úgyhogy még az ajtónál sem maradt férőhely. Hirdette nekik az igét. 3 Ekkor emberek érkeztek hozzá, akik egy gutaütöttet hoztak. Négyen emelték. 4 Mivel a tömeg miatt nem voltak képesek bevinni hozzá, ott, ahol volt, a tetőt bontották meg, és miután kivésték azt, a hordágyat, amelyen ama gutaütött feküdt, leeresztették

* A Mester, a Tanító, az Orvos.

hozzá. 5 Jézus, miután látta hitüket, így szólt a gutaütöthöz: „Gyermekeim, meg vannak bocsátva vétkeid !” 6 Ott ült néhány írástudó is, kik szívükben ezt fontolgatták: 7 „Miért beszél ez így? Káromol ! Ki engedheti el a vétkeket az egyetlen Istenen kívül?” 8 Jézus, szellemével, azonnal felismerte, hogy milyen fontolgatások ébrednek bennük, és megszólította őket: „Miért fontolgatjátok ezeket a szívetekben? 9 Mi könnyebb,* azt mondani-e a gutaütöttnak, hogy: vétkeid meg vannak bocsátva, vagy ezt mondani: Kelj fel, emeld fel a hordágyadat és járj? 10 Hogy azonban lássátok, hogy az Emberfi felhatalmazást kapott arra, hogy vétkeket a földön megbocsásson, – odaszólt a gutaütöthöz: 11 Azt mondom neked; kelj fel, emeld fel hordágyadat és eredj haza !” 12 Az fel is kelt, tüstént felemelte hordágyát és kiment, mindenki szeme láttára, úgyhogy valamennyien magukon kívül voltak és Istent dicsőítették. „Sohasem láttunk ilyesmit !” – mondták.

Jézus elhívja Lévít

(Mt 9,9-13; Lk 5,27-32)

13 Megint kiment a tó partjára, s hozzáment az egész tömeg, ő pedig tanította őket. 14 Menet közben meglátta Lévít, az Alfeus fiát, amint a vámnál ült, és megszólította: „Kövess engem !” Erre az felkelt és követte. 15 Történt aztán, hogy Lévi házában asztalhoz dőlt, és sok vámszedő és vétkező is asztalhoz dőlt vele és tanítványaival. Tudniillik, sok ilyen ember követte őt. 16 Mikor azonban a farizeusok közül való írástudók meglátták, hogy a vétkezőkkel** és vámszedőkkel együtt eszik, ezt mondták tanítványainak: „A vámszedőkkel és vétkezőkkel eszik együtt?” 17 Ahogy ezt Jézus meghallotta, így szólt hozzájuk: „Az erejünkben levőknek nincs szükségük orvosra, csak a betegeknek. Nem azért jöttem, hogy igazságosokat hívjak, hanem hogy vétkesek.” ***

Jézus tanítása a bűtről

(Mt 9,14-7; Lk 5,33-9; Tm 5., 46., 105.)

18 János tanítványai és a farizeusok bűtölteni szoktak. Eljöttek hát és megkérdezték tőle: „Miért van, hogy a János tanítványai és a farizeusok tanítványai bűtölnek, de a te tanítványaid nem bűtölnek?” 19 Jézus ezt felelte nekik: „Vajon bűtölhetnek-e a lakodalmas ház fiai, amíg a vőlegény velük van? Ameddig maguknál láthatják a vőlegényt, nem lehet, hogy bűtöljenek. 20 Jönnek azonban napok,**** mikor a vőlegényt elveszik tőlük, akkor, azon a napon, bűtölteni fognak ! Új anyagból senki sem rak foltot régi köpenyre, ha mégis megteszi, a lyukat betöltő új magához szakítja a régit és gonoszabb lesz a szakadás ! 22 Senki sem tölt új bort régi tömlőkbe, ha mégis, a bor szétszakítja a tömlőket, elvész a bor és a tömlők is, ezért új bort új tömlőkbe töltenek !”

Kalásztépés szombaton

(Mt 12,1-8; Lk 6,1-5)

23 Történt, hogy szombaton vetések között haladt át, tanítványai pedig út közben kalászokat tépdestek. 24 A farizeusok megszólították: „Nézd csak, mit tesznek szombaton. Azt, amit nem szabad.” 25 Jézus azonban azt kérdezte tőlük: „Sohasem olvastátok, mit tett Dávid, mikor szükségét látott, s ő is, meg a vele lévő is megéheztek? 26 Hogy Abjátár

* Mindkettőhöz Fiúi státus szükséges (vö. Lk 5,24a).

** Haszonleső prostituált.

*** A „vétkes” olyan ember, aki nem gondolja azt magáról, hogy ő tiszta és egészséges, vagyis büntelen.

**** vö. Tm 37.

főpap alatt hogyan ment be az Isten házába és ette meg az Istennek szánt kenyereket, melyeket csak a papoknak szabad megenniük, s hogy adott a vele lévőeknek is ?” 27 Aztán ezt mondta nekik: „A szombat lett az emberért és nem az ember a szombatért, 28 úgyhogy az Emberfi a szombatnak is ura !”

3. RÉSZ

Jézus szombaton gyógyít

(Mt 12,9–14; Lk 6,6–1)

1 Megint zsinagógába ment be, s ott egy elszáradt kezű ember volt. 2 Szemmel tartották, hogy szombaton gyógyítani fogja-e, hogy azután vádolhassák. 3 Megszólította a száradt kezű embert: „Kellj fel ! Állj a középre !” 4 Aztán megkérdezte azokat: „Szabad-e szombaton jót vagy rosszat tenni, lelket menteni vagy megölni?” De azok hallgattak. 5 Ekkor haraggal körültekintett rajtuk, mert elszomorodott szívük kőkemény voltán. Aztán rászólt a beteg emberre: „Nyújtsd ki a kezedet !” Az kinyújtotta, és azzal helyreállt a keze. 6 A farizeusok meg azután, hogy kimentek, tüstént tanácsot tartottak a Heródes-pártiakkal* együtt, hogy miként veszíthetnék őt el.

Jézus sok beteget gyógyít a tó mellett

(Mt 4,23–5; Lk 6,17–9)

7 Jézus erre tanítványaival együtt visszavonult a tó mellé, ahová Galileából nagy sokaság követte, amellet Júdeából 8 és Jeruzsálemből, Idumeából, Jordánon túlról, Tírusz és Szidon környékéről nagy sokaság érkezett hozzá, hallva, hogy miket cselekszik. 9 Szólt tanítványainak, hogy a tömeg miatt állandóan egy csónakot tartsanak készen, hogy ne szorongassák őt. 10 Tudniillik, sokakat gyógyított, úgyhogy akiket csak valami ostor vert, hozzátódultak, hogy megérinthessék. 11 A tisztátalan szellemek is, ha látták, hozzáestek és azt kiáltották: „Te vagy az Istennek Fia !” 12 Ő azonban nagyon keményen rájuk szólt, hogy ne fedjék fel kilétét.**

A tizenkét tanítvány elhívása

(Mt 10,1–4; Lk 6,13–16)

13 Felment aztán egy hegyre, s akiket akart, magához szólított. Azok odamentek hozzá. 14 Tizenkettőt rendelt arra, hogy vele legyenek, hogy elküldhesse őket igehirdetésre, 15 és hogy felhatalmazást kapjanak ördögök kiűzésére. 16 Ekkor kijelölte a tizenkettőt: Simonnak a Péter nevet adta, 17 kijelölte Jakabot, a Zebedeus fiát és Jakab testvérét Jánost, és a Boanérgeusz nevet adta nekik, ami azt jelenti: mennydörgés fiai. 18 Kijelölte Andrást, Fülöpöt, Bertalant, Mátét, Tamást, az Alfeus Jakabját, Taddeust, a kananei Simont 19 és karióti Júdást, aki elárulta őt.

Jézus rokonainak szándéka

20 Ezután hazatért (velük), s ott ismét tömeg gyűlt össze, úgyhogy nem tudtak ebédelni sem. 21 Mikor rokonai ezt meghallották, elmentek, hogy hatalmukba kerítsék, azt gondolták ugyanis, hogy nincs magánál.

* A hatalom helyi képviselőivel, átvitt értelemben a rendőrséggel.

** Mert azt akarta, hogy az emberek maguktól jöjjenek rá erre, némi gondolkodás árán.

Jézust Belzebub szövetségesének mondják

(Mt 9,34; 12,22–32; Lk 11,14–22; 12,10)

22 Az írástudók, akik Jeruzsálemből jöttek le, azt mondták, hogy Belzebub van vele, s hogy az ördögi szellemek fejedelme által űzi ki az ördögi szellemeket. 23 Jézus magához szólította az írástudókat, s példázatokban a következőket mondta nekik: „Hogy űzhetné ki a sátán a sátánt? 24 Ha egy királyság önmagával meghasonlik, az a királyság nem állhat meg, 25 és ha egy ház* magával meghasonlik, az a ház nem állhat meg. 26 Ha a sátán önmaga ellen támad és magával meghasonlik, nem képes megállni, hanem vége van ! 27 Az erős harcos házába nem hatolhat be senki, és nem rabolhatja el a felszerelést, csak ha előbb megkötözte az erős vitézt, akkor aztán kirabolhatja a házát ! 28 Bizony azt mondom nektek, hogy mindent meg fognak bocsátani az emberek fiainak; a vétkeket, káromlásokat is, melyeket mondanak, 29 de ha valaki a szent Szellem ellen szól káromlást,** az nem kap soha bocsánatot, hanem örök vétkeknek terhe nyomja !” 30 Azt mondták tudniillik, hogy Jézusnak tisztátalan szelleme van.

Jézus igazi rokonai

(Mt 12,46–50; Lk 8,19-20; Tm 54., 100., 102., 106.)

31 Ekkor anyja és testvérei jöttek hozzá, de kívül megálltak, beküldtek hozzá és hívták. 32 Tömeg ült körülötte s megmondták neki: „Nézd, anyád és testvéreid kinn keresnek téged !” 33 De ő ezt felelte nekik: „Ki az én anyám? Kik a testvéreim?” 34 Aztán végignézett azokon, akik körben körülötte ültek, és így szólt: „Ezek az én anyám és testvéreim ! 35 Mert aki Isten akaratát teszi, az az én testvérem, az az én anyám.”

4. RÉSZ

A magvető

(Mt 13,1–9; 13,8–23; Lk 8,4–15; Tm 8.)

1 Ismét tanítani kezdett a tó partján. Igen nagy tömeg gyűlt hozzá, úgyhogy hajóba szállt be, s azon ült, míg a tömeg a tóparton, a fövenyen helyezkedett el. 2 Példázatokban sok mindenre tanította őket. Többek között ezt mondta nekik: 3 „Hallgassátok csak ! Egyszer elment a magvető vetni. 4 Történt, hogy mikor vetett, némely mag az útfélre esett, és a madarak felcsipegették. 5 Más aztán sziklás talajra esett, hol nem volt sok földje, úgyhogy – nem lévén a föld mély – hamarosan kihajtott, 6 de mikor a nap felkelt, elperzselődött, s mivel nem volt gyökere, kiszáradt. 7 Más magok a tövisek közé estek, a tövisek felnőttek és megfojtották azokat, úgyhogy gyümölcsöt nem teremtek. Egyik harmincannyit hozott, másik hatvanannyit, és megint más százannyit. Akinek füle van, hallja meg !”

10 Mikor egyedül maradt, a körülötte levők a tizenkettővel együtt megkérdezték a példázatok felől, 11 és ő ezt felelte nekik: „Az Isten királyságának titka nektek van szánva, azokhoz a kívülállókhoz minden példázatokban jut el, 12 hogy jól megnézzék, mégse lássanak, jól odahallgassanak, mégse lássák be, hogy valamikor meg ne térjenek, és bocsánatot ne kapjanak !” 13 Majd így szólt hozzájuk: „Nem értitek ezt a példázatot? Hát akkor hogyan ismeritek fel majd a többit ?

* A „ház” Jézus ajkán maga az ember, legbensőbb lénye, belső struktúrája.

** Vagyis: nem logikusan gondolkodik.

14 A magvető az igét veti ! 15 Az útfélre esők azok az emberek, akik meghallják ugyan az igét, de a sátán ki tudja belőlük ragadni. 16 Hasonló történik a sziklás talajra vetettekkel: Mikor az igét hallják, tüstént örömmel elfogadják azt, 17 de mivel nem érintettek a dologban, a nyomorúság és az üldözés hatására törbe esnek. 18 Másfélék a tövis közé vetettek, ezek, bár meghallották az igét, 19 a kor gondjai, a gazdagság családsága, s a többi dolgok után való vágyak beléjük hatolnak, megfojtják bennük az igét, úgyhogy az gyümölcstelenné lesz. 20 A jó földbe vetett magok ellenben olyanok, akik hallják az igét, befogadják, és harmincannyi, hatvanannyi vagy százannyi termést hoznak.*

A lámpás és a mérték

(Mt 5,15; 10,27; 25,29; Lk 6,38; 8,16; 11,33-6; 12,2-3; 19,26)

(Tm 4., 23., 32., 40., 89.)

21 Aztán ezeket beszélte nekik: „Ugyan hova teszik a mécsest? A véka alá vagy az ágy alá? Vajon nem a mécslábra helyezik? 22 Mert nincs semmi titkolt dolog, mely egyszer láthatóvá nem lesz, és nincs olyan elrejtett dolog, mely egyszer napvilágra nem kerül ! 23 Akinek füle van, hallja meg !

24 Vigyázzatok arra, amit hallotok !** – mondotta nekik. – Amely mértékkel ti mérték, azzal mérnek majd nektek is,*** sőt, hozzá is tesznek számotokra. 25 Akinek ugyanis van, annak adni fognak, de akinek nincs, attól azt is el fogják venni, amije van.”

A magától növekedő vetés

(Jn 4,35-8; Tm 19., 20d, 74.)

26 Majd újra szólt: „Hasonló az eset az Isten királyságával, mint azzal az emberrel, aki magot vetett a földbe, 27 aztán elszunnyadt, felkelt éjjel és nappal,**** azalatt a mag kihajtott, a szár megnyúlt anélkül, hogy tudott volna róla. 28 Magától terem gyümölcsöt *a jó föld*, először szarat, majd kalászt, aztán teli magot a kalászbán. 29 Mihelyt pedig a termés megengedi, *az okos gazda* azonnal nekiereszti sarlóját, mert az aratásnak itt az ideje.

A mustármag

(Mt 13,31-2; Lk 13,18-9; Tm 19.)

30 Mihez hasonlítsuk az Isten királyságát? – kérdezte –, milyen példázatba foglaljuk bele? 31 Olyan az, mint a mustármag, mely kisebb minden magnál, 32 ám ha a földbe vetik, felnő és nagyobb lesz minden veteményénél. Olyan nagy ágakat hajt, hogy az ég madarai***** fészket is rakhatnak árnyékában.”

33 Sok ilyen példázattal szólt nekik az igét, ahhoz mérten, ahogy képesek voltak annak meghallására, 34 példázat nélkül nem szólt nekik, de tanítványainak külön mindennek a megoldását megadta.

* Először *magukban* fognak aratni (vö. Jn 4,34-8), aztán a világban (vö. Mt 26,26-9).

** Ama másik, belső füllel ! (vö. Tm 32.)

*** A kinyilatkoztatás vétele a befogadóképesség függvénye.

**** Naphosszat csak lustálkodott. (Éjjel az kel fel, aki már nappal kipihente magát.)

***** A kinyilatkoztatásokat egyéni és személyre szabott módon tolmácsoló angyalok (vö. Tm 89.).

Jézus lecsendesíti a vihart

(Mt 8,23-7; Lk 8,22-5)

35 Mikor az a nap beesteledett, így szólt hozzájuk: „Menjünk át a túlsó partra !”
36 Erre otthagyták a tömeget, Jézust pedig – úgy ahogy volt –, magukkal vitték a hajóban. Mások csónakjai is követték őket. 37 Egyszerre nagy szélvihar támadt, a hullámok becsaptak a hajóba, úgyhogy az már-már megtelt vízzel. 38 Ő maga a hátsó fedélzeten a fejaljon elszunnyadt. De felébresztették és ezt mondták neki: „Tanító, nem törödsz vele, hogy elveszünk?” 39 Erre felkelt, megdorgálta a szeleket, a tónak meg ezt mondta: „Hallgass ! Fogd be a szád !” Erre ellankadt a szél, és nagy csendesség lett. 40 Nekik pedig ezt mondta: „Miért vagytok ennyire gyávák? Hogy van, hogy nincs hitek?” 41 Ám azok nagyon féltek, és ezt kérdezték egymás között: „Kicsoda hát ő, hogy a szél és a tó engedelnek neki?”

5. RÉSZ

Jézus meggyógyítja a gadarai megszállottat

(Mt 8,28-34; Lk 8,26-39)

1 Átértek a tó túlsó partjára, a gerazénusok vidékére. 2 Miután a hajóból kiszállt, a sírokból azonnal szembe jött vele egy tisztátalan szellemtől megszállt ember. 3 Ennek lakása a sírokban volt, és soha senki nem volt képes láncsal megkötözni, 4 mert bár sokszor kötözték meg már béklyókkal s láncokkal, ő a láncokat lehúzta magáról, a béklyókat összetörte, és senkinek sem volt annyi ereje, hogy megfékezhesse volna. 5 Egész éjen és egész napon át a sírokban tartózkodott, a hegyek közt kiáltozott, és kövekkel vagdalta magát. Ám, mikor Jézust messziről meglátta, odafutott, földreborult előtte 7 s nagy hangon kiáltott: „Mi dolgunk van egymással Jézus, a Magasságos Istennek Fia? Az Istenre kényszerítelek,** ne kínozz engem !” 8 Mert Jézus azt mondta neki: „Te tisztátalan szellem, eredj ki az emberből !” 9 És megkérdezte tőle: „Mi a neved?” „ – Légió a nevem – felelte neki –, mert sokan vagyunk.”*** 10 Aztán nagyon rimázkodott neki, hogy ne küldje őt el arról a vidékről. 11 Ott lefelé a hegy lábánál egy nagy disznócsürhe. 12 Rimázkodtak neki: „Küldj minket a disznókba, hadd mehessünk beléjük !” 13 Megengedte nekik. A tisztátalan szellemek, ahogy az emberből kimentek, bementek a disznókba. A mintegy kétezer darabból álló csürhe a meredélyen alárohant a tóba, s vízbefúlt. 14 Pásztoraik erre elfutottak, s hírt vittek a városba és a tanyákra. Jöttek is az emberek, megnézni; mi történt. 15 Odaértek Jézushoz és látták, hogy az ördögös, akiben a légió volt, felöltözötten ott ül, és észnél van. 16 Azok aztán, akik látták, elbeszélték nekik a történeteket. 17 Ekkor esengeni kezdtek, hogy távozzék el a határaikból. 18 Mikor Jézus beszállt a hajóba, a volt ördögös kérlelte, hogy vele mehessen. 19 De nem engedte meg neki, hanem így szólt hozzá: „Eredj haza a tiedhez, és hirdesd nekik mindazt, amit az Úr veled tett, s hogy hogyan könyörült rajtad.” 20 Az el is ment, és hirdetni kezdte a Tízvárosban mindazt, amit Jézus vele tett, úgyhogy mindenki csodálkozott.

* A szellemi „halmazállapotú” (Jn 4,23-4) Abszolútumról van szó, aki az alfa és az ómega (Lk 1,32).

** Ha te vagy a megtestesült irgalom...

*** Ha a tisztátalan szellem kimegy az emberből, víztelen helyeket jár be, csillapodást keresve, de nem talál. Erre így szól: Megtértem házamba, melyből kijöttem. El is megy, és azt *üres tétlenségben*, kisöpörve és felékesítve találja. Ekkor elmegy, magához vesz hét másik, magánál rosszabb szellemet, bemeleg s ott lakik. (Mt 12,43-5).

Jairus leányának feltámasztása
A vérfolyásos asszony meggyógyítása
(Mt 9,18–26; Lk 8,40–56)

21 Miután Jézus a hajóval újra átkelt a túlsó partra, nagy tömeg gyűlt hozzá. Még a parton volt, 22 mikor eljött az egyik zsinagógafő, Jairus nevű. Ahogy meglátta őt, a lábához borult 23 és igen kérlelte őt: „Mivel a leányom a végét járja, jöjj el, vedd rá kezedet, hogy megmeneküljön és éljen” 24 El is ment vele. De nagy tömeg követte, és szorongatták.

25 Ekkor hozzáment egy asszony, akinek tizenkét éve vérfolyása volt, 26 aki sok orvostól igen sokat szenvedett, s mindenét, amije volt, rájuk költötte, de belőlük semmi haszna nem volt, hanem csak rosszabbul lett. 27 Ez az asszony, miután Jézus dolgairól hallott, hozzáment a tömegben, és hátulról megérintette a köpenyét. 28 Azt gondolta ugyanis: „Ha csak érinthetem a köpenyét, megmenekülök.” 29 Vérének forrása azonnal kiszáradt, s észrevette testén, hogy az őt verő betegség ostorától meggyógyult. 30 Jézus is azonnal felismerte magán, hogy hatalmas erő távozott el tőle. Megfordult hát a tömegben és így szólt: „Ki fogta meg a köpenyemet?” 31 „Látod, hogy a tömeg szorongat – szoltak tanítványai – s mégis azt kérdezed, ki fogott meg?” De ő körültekintett, hogy lássa azt, aki így tett vele. 33 Az asszony, aki tudta, hogy mi történik vele, ijedten és remegve odament, lábához borult, s megmondta neki a teljes igazságot, 34 mire Jézus így szólt hozzá: „Leányom, hited megmentett ! Eredj el békességben, s légy egészséges, a téged verő ostortól szabad.”

Még beszélt, amikor emberek érkeztek a zsinagógafőtől és ezt mondták: „Leányod meghalt ! Miért zaklatod még tovább a Tanítót?” 36 De Jézus, aki meghallotta a szót, melyet mondtak, így szólt a zsinagógafőhöz: „Ne félj, csak higgy !” 37 Aztán nem engedte meg senkinek, hogy bemenjen vele, csak Péternek, Jakabnak és Jánosnak, a Jakab testvérének. 38 Mikor bementek a zsinagógafő házába, zajongó tömeget pillantott meg, mely sírt, jajveszékelt és igen kiáltozott. 39 Ahogy belépett, megszólította őket: „Miért zajongtok és sírtok? A gyermek nem halt meg, hanem szunnyad”. 40 Erre kinevették. Ő azonban, miután mindannyiójukat kiüzte, csak a gyermek atyját, anyját és a vele tartókat vitte magával, bement oda, ahol a gyermek feküdt. 41 Ott megragadta a gyermek kezét és rászólt: „Talitha kum !” Aminek fordítása: Leánykám, azt mondom neked: Kelj fel ! 42 A leányka rögtön felkelt és járt, mert tizenkét esztendő volt. A nagy döbbenettől azonnal magukon kívül jutottak. 43 Ő meg szigorúan megparancsolta nekik, hogy senki ne tudjon a dolgról. Aztán szólt, hogy adjanak a leánykának enni.

6. RÉSZ

Jézus Názáretben
(Mt 13,53–8; Lk 4,16–30; Jn 4,44; 6,42)

1 Aztán eltávozott onnan, és a hazájába ment. Tanítványai követték. 2 Szombat lett és elkezdett tanítani zsinagógájukban. Hallgatói közül sokan megdöbbenve kérdezték: „Honnan kapta ez ezeket az adományokat? Micsoda tudomány az, melyet kapott, hogy az isteni hatalomnak ekkora megnyilvánulásai támadnak kezétől? 3 Nem az ácsmester ő, Máriának a fia? Jakabnak, Józsnak, Júdásnak, Simonnak testvére ? Nincsenek-e nálunk férjnél a húgai?” És belé ütköztek, kelepce fogta meg őket. 4 Jézus pedig ezt mondta nekik: „Csak hazájában, a rokonai között, saját családjában nincs becsülete a prófétának !” * 5 Nem is mutathatta meg ott egy csodában sem hatalmát, csak kevés gyengélkedőre vetette rá kezét, hogy gyógyítsa őket. 6 Hitetlenségükön azonban elcsodálkozott. Aztán a tanyákat járta be, és tanított.

* Korabeli közmondás (vö. Lk 4,24).

Jézus kiküldi tanítványait
(Mt 10,5–16; Lk 9,1–6; 10,1–12)

7 Majd magához szólította a tizenkettőt, és elkezdte azokat kettesével szétküldeni. Felhatalmazást adott nekik a tisztátalan szellemeken 8 s megparancsolta nekik, hogy semmit se vigyenek az útra, csak egy botot. „Ne vigyetek kenyeret, tarisznyát, övetekben rézpénzt. 9 Hanem húzzatok sarut ! Ne öltsetek két köntöst !” 10 Majd ezt mondta nekik: „Ha valahol egy házba bementek, ott maradjatok, amíg el nem hagyjátok azt a helységet ! 11 S ha valamely hely nem fogad be titeket, és nem hallgatnak rátok, mikor onnan elmentek, még a port is rázzátok le, mely lábatokhoz tapadt, ellenük szolgáló tanúságtételül.” 12 Azok el is mentek. Kihirdették, hogy más felismerésre kell térni.* 13 Sok ördögi szellemet űztek ki, sok gyengélkedőt megkentek olajjal, s azok meggyógyultak.

Bemerítő János halála
(Mt 14,1–12; Lk 9,7–9; 3,19–20)

14 Mindezt meghallotta Heródes király is. Hiszen Jézus neve már ismertté vált. Azt beszélték, hogy Bemerítő János támadt fel a halottak közül, azért hatnak általa azok a hatalmas erők. 15 Mások azt mondták róla, hogy Illés ő, megint mások azt beszélték, hogy próféta, a próféták közül volna az egyik. 16 Heródes, miután hallott róla, ezt mondta: „Az támadt fel, akit én lefejeztettem, János.” **

Mert ez a Heródes volt az, aki Jánost elhozatta, letartóztatta, majd megkötözve börtönben tartotta Heródiásért, testvérének, Fülöpnek feleségéért, mert feleségévé tette. 18 János tudniillik azt mondta Heródesnek: „Nem szabad neked a testvéred feleségét magadnál tartani.” 19 Heródiás neheztelt Jánosra, és meg akarta öletni őt, de nem tehette. 20 Mert Heródes félt Jánostól, minthogy tudta, hogy igazságos és szent ember***, azért arra igyekezett, hogy megőrizze őt. Sokmindenben hallgatott rá.**** Ezért tanácsatosan állt vele szemben, annál is inkább, mivel szívesen hallgatta őt.*****

21 Jött azonban egy alkalmas nap, melyen Heródes születésnapjára ebédet adott nagyjainak, a (római) ezredeseknek és Galilea előkelőinek. 22 Bement a vendégségbe az asszonynak, Heródiásnak lánya is, és táncot lejtett. Heródesnek és a vendégeknek megtetszett a tánc. „Kérj tőlem, amkit akarsz ! – mondta a király a leánynak – megadom neked.” 23 Meg is esküdött neki: „Amit kérsz, megadom neked, még ha a fele királyságomat is.” 24 A leány kiment és megkérdezte anyját: „Mit kérjek?” Az így felelt: „Bemerítő Jánosnak a fejét.” 25 A leány nagy sietséggel ment be a királyhoz és ezt kérte: „Azt akarom, hogy azonnal add ide nekem egy tálban Bemerítő Jánosnak a fejét !” 26 A királyt bánat fogta el, de esküje miatt és a vendégek miatt***** nem akarta őt elutasítani. 27 Így elküldte a hóhért, és elrendelte, hogy hozza el annak fejét. 28 A hóhér elment, a börtönben lefejezte őt, aztán egy tálban elhozta János fejét és odaadta a leánynak, a leány pedig odaadta az anyjának. 29 Ahogy János tanítványai a történeteket meghallották, eljöttek, elvitték a holttestet és sírba helyezték.

* Jézus megértése csak helyes világkép birtokában lehetséges (vö. Mt 24,34–5; Tm 85.). A kinyilatkoztatások vételének ez az alapja.

** Ez megint egy olyan bajkeverő...

*** Inkább: tudta, hogy a törvény szerint igaza van, s maga mögé tudja állítani a népet.

**** Utóbbi két állítás teljesen valószínűtlen.

***** Hol? A tömlőcben?

***** A valódi ok a Lk 3,19b-ben található.

Ötezer ember megvendéglése

(Mt 14,13–21; Lk 9,10–17; Jn 6,1–15)

30 (Az apostoli próbaút után) azok Jézusnál gyülekeztek, és hírt adtak neki mindenről, amit tettek és tanítottak. 31 Ő így szólt hozzájuk: „Jöjjetek el, ti egyedül, egy puszta helyre, s nyugodjatok le egy kissé !” Sok volt ugyanis a jövő-menő, így evésre sem volt alkalmas idejük.

32 Elmentek hát külön egy hajóval egy puszta helyre. 33 De meglátták őket az arra járók, sokan felismerték őket, úgyhogy a környező városokból összefutottak oda az emberek, és megelőzték őket.

34 Mikor Jézus kilépett a hajóból, nagy tömeget látott. Szánalomra gerjedt irántuk, mert olyanok voltak, mint a pásztortalan juhok. Aztán hozzáfogott, hogy sok mindenre tanítsa őket. 35 Már későre járt az idő, mikor a tanítványai hozzáléptek és így szóltak: „Puszta a hely, és már késő az óra ! Bocsásd el őket, hadd menjenek el a környező földekre és falvakba, hadd vásároljanak valamit maguknak, hogy ehessenek.” 37 Ő azonban ezt felelte nekik: „Adjatok nekik ti enni !” „Elmenjünk és vásároljunk kétszáz dénár árú kenyeret, hogy enni adhassunk nekik ?” – kérdezték azok. 38 „Hány kenyereketek van? Menjetek, nézzétek meg !” – szólt nekik Jézus. Ahogy megtudták, így szóltak: „Öt kenyérünk van és két halunk !” 39 Ekkor Jézus elrendelte, hogy fektessenek le mindenkit a friss fűbe, társaságunként külön. 40 Le is telepedtek százas, ötvenes csoportokban. 41 Ekkor fogta az öt kenyeret és a két halat, feltekintett az égre, áldást mondott, aztán megtörte a kenyereket és a tanítványainak adta, hogy azok a tömeg elé tegyék, a két halat is elosztotta mindnyájuknak. 42 Mind ettek, és jól is laktak. 43 Azután összeszedték a darabokat, azok pedig tizenkét kosarat töltöttek meg, szedtek halat is. 44 Ötezer férfi volt, aki a kenyerekből evett.

Jézus a vízen jár

(Mt 14,22–33; Jn 6,15–21; Isz 153/160)

45 Tüstént azután arra kényszerítette a tanítványait, hogy szálljanak be a hajóba, s menjenek át előtte a tulsó partra, Betsaidába, míg ő a tömeget elbocsátja. 46 Miután elbúcsúzott tőlük, a hegyre ment imádkozni. 47 Késő este lett, s a hajó a tó közepén volt, míg ő egyedül a szárazföldön. 48 Aztán meglátta őket, hogy az evezéssel kinlódnak* amiatt, hogy a szél az ellenükbe fúj. Ezért az éjszaka negyedik órságának idején a tavon járva hozzájuk indult. Amikor melléjük ért, azok azt hitték, hogy kísértet, és felkiáltottak. 50 Mert mind látták őt, és nyugtalanság fogta el őket. Ám ő azonnal beszélni kezdett hozzájuk. „Bizzatok ! Én vagyok ! Ne féljete !” 51 Majd beszállt hozzájuk a hajóba. Ekkor alábbhagyott a szél. Azok bensejét az eset rendkívül felkavarta, úgyhogy egészen magukon kívül voltak. 52 A kenyerek esetéből ugyanis nem merítettek belátást, meg volt kövesedve a szívük.

Jézus sok beteget meggyógyít

(Mt 14,34–7)

53 Mikor átkeltek, Genezáret földjére tartottak, s ott vetettek horgonyt. 54 Ahogy kiléptek a barkedől, azonnal felismerték őt, 55 sietve bejárták az egész vidéket, és elkezdtek azokat, akik gonoszul szenvedtek, ide is, oda is hordozni, ahol csak hallották, hogy jelen van. 56 Ahová csak bement, falvakba, városokba, tanyahelyekre, a terekre kitétték az elerőtlenülteket és kérelték, hogy csak a köpenyének bojtját megérinthesék. S akik megérintették, megmenekültek a bajtól.

* A vízen járás tehát nem öncélú dolog volt, Jézus most is irgalomból cselekedett, mint mindig !

7. RÉSZ

Jézus tanítása a tisztaságról

(Mt 15,10–20; Tm 13b)

1 Összegyűltek nála* a farizeusok és néhány írástudó, akik Jeruzsálemből jöttek. 2 Ezek meglátták, hogy Jézusnak néhány tanítványa megszentetlen, azaz mosdatlan kézzel ebédel. 3 A zsidók, és különösen a farizeusok, nem esznek addig, amíg kezüket tenyérnyi vízzel meg nem mossák, mivel ragaszkodnak a vének hagyományához. 4 Nem esznek a piacról sem semmit, ha csak azt le nem loccsantják. Sok más dolog is van, melyeket átvettek, ragaszkodva hozzájuk: poharakat, korsókat, rézedényeket mártogatnak be. 5 A nála összegyűlt farizeusok és írástudók megkérdezték őt: „Tanítványaid miért nem viselkednek a vének hagyományainak megfelelően? Ellenkezőleg tesznek: megszentetlen kézzel ebédelnek.” 6 Ám ő így felelt nekik: „Igen helyesen prófétált felőletek, képmutatók felől Ézsaiás, amint az írva áll: Ez a nép ajkával tisztel engem, de szíve távol van tőlem. 7 Hiába tisztelnek engem, mikor tanítás közben emberi parancsolatokat hirdetnek. 8 Ti elhagytátok az Isten parancsolatát, és emberek hagyományaihoz ragaszkodtok.” 9 Majd ezt mondta nekik: „Ti ugyan szépen félretesztitek Isten parancsolatát, hogy a saját hagyományaitokat őrizgessétek ! 10 Mert Mózes ezt mondta: Tiszteld atyádat és anyádat ! Továbbá: Aki atyjának vagy anyjának gonoszát mond, annak vége biztos halál legyen ! 11 Ti ellenben ezt mondjátok: Ha egy ember azt mondja atyjának vagy anyjának: *korbán*, azaz oltári ajándék; ezzel lehetnék csak hasznodra, 12 akkor már nem engeditek, hogy valamit tegyen atyjáért vagy anyjáért 13 s így hagyományokkal, melyet utódaitoknak is átadtok, erőtlenné teszitek Isten beszédét. Sok hasonlót cselekedtek.

14 Ezután magához szólította a tömeget és így szólt hozzájuk: „Hallgassatok rám mindannyian s legyetek belátók. 15 Abból, ami az emberen kívül van, semmi olyan nem megy be az emberbe, ami megszenteltelenítené őt, csak olyan dolgok teszik szentségtelenné az embert, melyek az emberből jönnek elő. 16 Ha valakinek van füle a hallásra, hallja !”

17 Mikor utóbb a tömegtől elvált és bement a házba, tanítványai kérdést intéztek hozzá e példázat felől. 18 Ő ezt felelte nekik: „Hát ti is ennyire belátás nélküliek vagytok? Nem értitek, hogy semmi sem képes megszentelteleníteni az embert, ami kívülről megy belé? Mert az ilyesmi nem a szívbe megy be, hanem a hasba, onnan meg kikerül az árnyékszékre, mely minden ételt megtisztít.” Úgy mondotta, hogy ami az emberből jön ki, az teszi szentségtelenné az embert. 21 „Ugyanis belülről, az emberek szívéből jönnek elő a gonosz megfontolások, paráználkodás, lopás, gyilkolás, 22 házasságtörés, kapzsiság, rosszaságok, ármány, kicsapongás, rossz szem, káromlás, fennhéjázás, esztelenség ! 23 Mindezek a rossz dolgok belülről** jönnek elő, s úgy teszik szentségtelenné az embert !”

A pogány asszony hite

(Mt 15,21–8; Tm 115.)

24 Felkelt, és aztán elment onnan Tírusz határába. Ott bement egy házba, és azt akarta, hogy senki se tudja meg***, de nem tudott rejtve maradni. 25 Ellenkezőleg, egy asszony, kinek leányában tisztátalan szellem volt, azonnal, ahogy hallott róla, eljött és lábához borult. 26 Az asszony hellén volt, szíro-föníciai eredetű. Megkérte Jézust,

* Jézusnak saját lakása volt Kapernaumban.

** vö. Jn 8,38–44a

*** Ha Jézus külföldön is ugyanazt csinálja, amit Izráelben, akkor átmeneti menedéke sem marad.

hogy űzze ki leányából az ördögi szellemet. 27 „Hagyd, hogy előbb a gyermekek lakjanak jól !” – mondotta neki az Úr* –, mert nem szép dolog a gyermekek kenyerét elvenni, s az ölebeknek dobni oda.” De az asszony ezt felelte neki: „Így van, Uram. De a kutyácskák is esznek az asztal alatt a gyermekek morzsáiból.” 29 „Ezért a beszédért** – mondotta neki Jézus –, eredj el, kiment leányodból az ördögi szellem !” 30 Mikor az asszony hazaért, a gyermeket az ágyon fekvő találta, az ördögi szellem kiment már belőle.

A süketnéma meggyógyítása

(Mt 15,29–31)

31 Tírusz határából Szidonon keresztül a Tízváros területén menve át,*** újra a Galileai-tóhoz érkezett. 32 Egy nehezen beszélő süketet vittek hozzá, s kérték, hogy vesse rá kezét. 33 Jézus ekkor kivitte őt egyedül a tömegből, bedugta ujját a fülébe, köpött, s nyálával érintette a nyelvét, 34 aztán felfogta az égre és felfohászodott. „Effáta !” – mondta – ami azt jelenti: „Nyílj meg !” 35 S megnyílt a hallása. Feloldódott nyelvének bilincse, s hibátlanul beszélt. 36 Majd szigorúan megparancsolta nekik, hogy senkinek se szóljanak róla. De minél inkább tiltotta, azok annál inkább elhíresztelték. 37 S minden mértéket felülmúló döbbenettel mondták: „Mindent helyesen tett ! A süketeket is hallókká teszi, a némákat is beszélőkké.”

8. RÉSZ

Négyezer ember megvendégelése

(Mt 15,32–9)

1 Miután azokban a napokban ismét igen nagy volt a tömeg és nem volt mit enniük, magához hívta a tanítványokat s így szólt hozzájuk: 2 „Szánalmat érzek a tömeg iránt, mert már három napja nálam vannak s nincs mit enniük. 3 Ha étlen bocsátom őket haza, elernyednek az úton. Amellett némelyek messziről érkeztek.” 4 „Honnan volna képes valaki itt a pusztában jóllakolni ezeket?” – szólaltak meg a tanítványai. 5 „Hány kenyerek van?” – kérdezte tőlük Jézus. „Hét” – felelték. 6 Erre megparancsolta a tömegnek, hogy dőljenek le a földre. Majd fogta a hét kenyeret, hálát adott, megtörte és tanítványainak adta, hogy a tömeg elé helyezték. Azok eléjük tették. 7 Volt kevés haluk is. Megáldotta azokat is, és azt mondta, hogy azokat is tegyék eléjük. 8 Ettek, jóllaktak, s hét kosárral szedték fel a megmaradt darabokat. 9 Mintegy négyezren voltak. Aztán elbocsátotta őket. 10 Azonnal hajóba szállt, és tanítványaival együtt Dalmanuta vidékére ment.

A farizeusok jelet kívánnak

(Mt 16,1–12; Lk 11,16–29; 12,1; Mt 12,38–9)

11 Ott előjöttek a farizeusok és közösen vitába szálltak vele. Égből való jelet kívántak tőle, azzal kísértették őt. 12 Ekkor szelleme sóhajt váltott ki belőle: „Miért keres jelet ez a nemzedék? Bizony azt mondom nektek, nem fog jelet kapni**** ez a nemzedék.” 13 Azzal otthagyták őket, újra hajóba szállt, és a túlsó partra távozott.

* Az Orvos, a Mester, a Tanító.

** A logikus érvelésért ! Ez az a dolog, ami a nőket is elvezetheti a mennyek királyságába (vö. Tm 115.).

*** Igen nagy kerülővel, kétszeres határátlépés után.

**** Jézus minden csodálatos tette irgalomból fakadt. Irgalomból nem lehet vásári csodákat produkálni...

14 A tanítványok azonban „elfelejtettek” kenyeret vinni, s egy kenyéren kívül más nem volt velük a hajóban. 15 Ezért Jézus szigorú parancsot adott nekik: „Vigyázzatok, óvakodjatok a farizeusok kovászatól és Heródes kovászatától.”* 16 Azok azt fontolgatták egymás között, hogy nincs kenyérük. 17 Mikor észrevette, így szólt hozzájuk: „Mit fontolgatjátok, hogy nincs kenyeretek? Még most sem értitek? Megkövesedett szívvel jártok? 18 Szemetek van, és nem láttok, fületek van, és nem hallotok? Nem emlékeztek rá, 19 hogy amikor öt kenyeret törtem meg ötezer embernek, hány tele kosárral vittetek el a megmaradt darabokat?” „Tizenkettővel” – felelték. 20 S mikor a hetet törtem meg a négyezernek, hány tele kosár darabot vittetek el?” „Hetet” – válaszolták. 21 „S még most sem láttok a dolgokba be?” – kérdezte.

A betszaidai vak meggyógyítása

22 Betszaidába érkeztek. Egy vakot hoztak hozzá, s kérlelni kezdték, hogy érintse azt. 23 Ő a vakot kézenfogva kivezette a faluból, szemére köpött, rávetette kezét s megkérdezte: „Látsz-e valamit?” 24 Az felnyitotta szemét és így szólt: „Látom az embereket. Úgy látom őket járni, mintha fák volnának.” 25 Ekkor újra a szemére tette a kezét, mire annak látása mindenén áthatott és helyreállt, úgyhogy messzire is tisztán látott. 26 Ekkor hazaküldte őt ezzel a szóval: „Még csak be se menj a faluba!”

Péter vallástétele

(Mt 16,13–20; Lk 9,18–21; Tm 12.)

27 Jézus és tanítványai elmentek Fülöp Cézareájának falvaiba. Az úton kérdést intézett tanítványaihoz: „Kinek mondanak engem az emberek?” 28 Azok azt felelték, hogy „Bemerítő Jánosnak, mások Illésnek, mások meg, hogy a próféták közül vagy az egyik.” 29 Ekkor megkérdezte őket: „Hát ti mit mondtok, ki vagyok én?” Megszólalt Péter s ezt felelte neki: „Te vagy a Krisztus!” 30 Ekkor keményen rájuk szólt, hogy ezt senkinek se mondják meg.**

Jézus először szól nyíltan haláláról és feltámadásáról

(Mt 16,21–3; 21,42; Lk 9,22; Tm 65., 66.)

31 Elkezdte aztán oktatni őket, hogy az Emberfinek sokat kell*** szenvednie, *kell*, hogy a vének, főpapok, írástudók elvessek, mint próba nem állót,**** *kell*, hogy megöljék, de három nappal azután fel fog támadni. 32 Nyíltan beszélt velük a dologról. Péter azonban pártfogolni s korholni kezdte őt. 33 Jézus erre megfordult, ránézett tanítványaira, s aztán megdorgálta Pétert: „Eredj mögém sátán, mert nem Isten dolgain jár az eszed, hanem az emberek dolgain.”

Jézus követése

(Mt 16,24–8; Lk 9,23–7)

34 Aztán magához szólította a tömeget tanítványaival együtt, és ezeket mondta nekik: „Ha valaki utánam akar jönni, tagadja meg magát, vegye fel keresztyét***** és úgy kövessen engem. 35 Aki ugyanis meg akarja menteni lelkét, el fogja veszíteni azt, de aki énéret-

* Lelkületétől. Ti se akarjatok csodát kiprovokálni, mert az csak irgalomból fakadhat.

** Mert erre mindenkinek saját magának kell rájönnie!

*** Elkerülhetetlen, mivel a hivatalos mértékadók nem gondolkodnak, ők „építkezni” akarnak.

**** vö. Mt 21,42

***** A kivégzőeszközt. Vagyis: barátkozzon meg az erőszakos halál gondolatával.

tem és az örömmüzenetért elveszíti lelkét, meg fogja menteni azt. 36 Mert mit használ az embernek, ha megnyeri az egész világot, de a lelkét veszni hagyja ? 37 Hát mit is adhatna az ember lelkéért cserébe? 38 Mert ha valaki szégyell engem és beszédeimet e házasságtörő* és vétkes nemzedék előtt, az Emberfi is szégyellni fogja azt, ha majd eljön Atyjának dicsőségében a szent angyalokkal.”

9. RÉSZ

Jézus megdicsőülése

(Mt 17,1–13; Lk 9,28–36)

1 Azt is mondta nekik: „Bizony azt mondom nektek, hogy az itt állók között vannak olyanok, akik halált nem kóstolnak addig, amíg meg nem látják Isten királyságát, amint hatalommal elérkezik.**

2 Hat nap múltán Jézus magához vette Pétert, Jakabot és Jánost. Felvitte őket egy igen magas hegyre, s ott a szemük láttára más alakot öltött. 3 A köpenye csillogó lett, nagyon fehér, hogy kallós (fehérítő) nem képes a földön úgy megfehéríteni valamit. 4 Utóbb láthatóvá lett nekik Illés Mózesrel együtt, amint Jézussal beszélgetnek. 5 Ekkor megszólalt Péter és ezt mondta Jézusnak: „Rabbi, kellemes nekünk itt lennünk ! Majd készítünk három sátrat, neked egyet, Mózesnek egyet és Illésnek egyet.” Nem tudta ugyanis; mit beszél, a félelem tudniillik megrémítette őket. 7 Aztán felhő támadt s az beárnyékolta őket, a felhőből pedig szózat hangzott ki: „Ő az én szeretett Fiam ! Rá hallgassatok !”*** 8 De amikor körültekintettek, többé senkit sem láttak, csupán Jézust, ő volt egyedül velük.

9 Miközben lejöttek a hegyről, szigorúan megparancsolta nekik, hogy abból, amit láttak, senkinek semmit el ne beszéljenek, csak majd ha az Emberfi a halottak közül feltámad. 10 Belekapaszkodtak ebbe a szóba, és egymással vitatkozva azt kutatták, hogy mit jelent a halottak közül feltámadni. 11 Majd kérdést intéztek hozzá: „Azt mondják az írástudók, hogy előbb Illésnek kell eljönnie.” 12 Azt felelte nekik: „Illés valóban előbb jön el? És helyre is állít mindent? Akkor miért van megírva az Emberfiről, hogy sokat fog szenvedni, és hogy meg fogják őt vetni? 13 Én azonban azt mondom nektek, hogy Illés már eljött, és azt tettek vele, amit akartak – amint írva van felőle !”

A néma lélek kiűzése

(Mt 17,14–21; Mk 11,23; Lk 9,37–43a; Tm 107., Isz 123/204; 139/41)

14 Mikor a tanítványokhoz érkeztek, nagy tömeget láttak körülöttük, írástudókat is, akik együttesen vitatkoztak velük, 15 de ahogy meglátták őt, azonnal nagy döbbenet fogta el az egész tömeget, majd hozzáfutottak és köszöntötték őt. 16 Jézus megkérdezte azokat: „Miért vitatkoztok velük?” 17 Valaki így felelt neki a tömegeből: „Tanító, elhoztam hozzád a fiamat, akiben néma szellem van. 18 Ez a szellem, ahol éppen megragadja, szaggatni kezdi őt, aztán tajtékzik, fogát csikorgatja, majd elfonnyad a fiú. Szóltam tanítványaidnak, hogy űzzék ki, de nem volt rá erejük.**** 19 Ekkor megszólalt Jézus, és ezt mondta nekik: „Óh, hitetlen nemzedék ! Meddig leszek veletek?***** Meddig hordozlak még titeket ?

* Izráel a világgal csalta meg az Urat (Jahvét).

** A szűkebb értelemben vett tanítványok meg fogják érteni, hogy kicsoda Jézus (Isten emberi fia), s mint ilyen, ő a Felhatalmazott, a Felkent, a Krisztus, vagyis az igazi Messiás, aki valóban Szabadító. (vö. Mt 16,28).

*** Ne pedig Mózesre vagy Illésre !

**** vö. Lk 13,23–4

***** vö. Tm 11., 37.

– Hozzátok ide hozzám !” 20 Odavitték hozzá. Amikor a szellem megpillantotta Jézust, azonnal össze-vissza rángatta a fiút, úgyhogy az a földre esett és tajtékozva fetrengett. 21 Jézus megkérdezte az atyját: „Mennyi ideje annak, hogy ez történt vele?” „Gyermeckora óta” – felelte az. 22 Hol belázasodik, hol a hideg leli. De ha valamire képes vagy, segíts rajtunk, gerjedj számalomra irántunk.” 23 Jézus ezt felelte neki: „Ami azt illeti: *ha* képes vagy, hát minden lehetséges a hívőnek !” 24 A gyermek atyja így kiáltott fel: „Hiszek ! Segíts hitetlenségemen !”* 25 Mikor Jézus meglátta, hogy tömeg fut hozzá, keményen rászólt a tisztátalan szellemre: „Hangtalan, néma szellem, megparancsolom neked, hogy menj ki belőle, és többé ne menj belé !” 26 Erre az felkiáltott, nagyon összerángatta a fiút, és kiment. A fiú meg olyan lett, mint egy holt, úgyhogy a többség azt is mondta, hogy meghalt. 27 Jézus azonban megragadta a kezét és felkeltette. 28 Aztán, hogy Jézus bement a házba, tanítványai külön megkérdezték őt: „Hogyan nem tudtuk kiűzni azt ?” 29 Jézus azt felelte nekik: „Ez a fajta semmi másra nem megy ki, csak az imádkozásra (és bőjtölésre)”.**

Jézus másodszor szól haláláról és feltámadásáról

(Mt 17,22–3; Lk 9,43b–45)

30 Miután onnan eltávoztak, Galileán vonultak át, de nem akarta, hogy bárki is megtudja. 31 Tanítványainak oktatásával foglalkozott ugyanis. Arról beszélt nekik, hogy az Emberfit át fogják adni az emberek kezébe, meg fogják ölni, de három nappal azután, hogy megölték, feltámad. 32 Azok azonban nem értették meg beszédét, ám féltek hozzá kérdést intézni.

A kisgyermek példája

(Mt 18,1–5; Lk 9,46–8; Tm 3., 21., 36.)

33 Kapernaumba érkeztek. Mikor benn volt a házban, megkérdezte őket: „Mit fontolgattok az úton?” 34 Ők azonban hallgattak, mert arról vitatkoztak egymással az úton, hogy ki a nagyobb. 35 Miután leült és magához hívta a tizenkettőt, ezt mondta nekik: „Ha valaki első akar lenni,** mindenki között utolsó legyen, mindenkinek kiszolgálója.” 36 Ezzel fogott egy gyermeket és kiállította közéjük középre, majd ölébe vette és így szólt hozzájuk: 37 „Aki az ilyen gyermekek közül egyet az én nevemben befogad, nem engem fogad be, hanem azt, aki elküldött engem !” ****

* Jézus itt nem a gyerek apjára céloz, hanem saját magára, ill. a reménybeli Fiú-aspiránsokra. Az apa egyáltalán nem hívó, el is árulja a hitetlenségét. Az ő „hite” nem is játszik szerepet a gyógyításban. Azt, ott és akkor, csak Jézus tudta elvégezni, a saját hitével, ami a mivoltából fakadt. Igazi hívó ugyanis csak egy Emberfi lehet, akit a státusa képesít gyógyításra. A gyógyító erő tudniillik „Isten ujjából” (Lk 11,20) jön. Ez az erő támasztja fel a holtakat és űzi ki az ördögi szellemeket, akik nem működnek közre, sőt, egyenesen tiltakoznak. Amikor Jézus azt mondja, hogy: „hited meggyógyított”, akkor csak azt jelenti ki, hogy az illető hitt abban, hogy Isten Fiával áll szemben. A tanítványok gyógyítási kísérlete azért fulladt kudarcba, mert az ebbéli hit náluk is ingtag volt. Ők ugyanis kimaradtak a hegyen tartott megvilágosítási kísérletből.

** Ima + böjt = közvetlen istenkapcsolat és totális világtól való elfordulás (vö. Tm 26., Isz 139/41).

*** Az énutánam következő istengyermekek sorában.

**** Lásd az eset mátéi leírását (18,1–5), a lábjegyzetekkel együtt !

Az ismeretlen ördögűző
(Lk 9,49-50)

38 „Tanító – mondta neki János –, láttunk valakit, aki a te neveddel ördögi szellemet űzött ki, de nem követ minket. Eltiltottuk neki, mivelhogy nem követ minket.” 39 De Jézus ezt felelte: „Ne tiltsátok el, mert lehetetlen, hogy valaki az én nevemben úgy gyakoroljon isteni hatalmat, hogy utána nemsokára káromoljon* engem. 40 Hiszen aki nincs ellenünk, mellettünk van.** 41 Aki ugyanis titeket egy pohár vízzel megitat azon a címen, hogy a Krisztuséi vagytok, bizony azt mondom nektek, nem fogja elveszíteni bérét. 42 S ha valaki *e legkisebbek közül, akik hisznek**** egyet törbe ejt, az olyannak jobb volna, ha malomkövel a nyaka körül a tengerbe vetnék.”

Óvás a megbotrántoztatástól
(Mt 18,6-10; Lk 17,1-2)

43 „Ha a kezed törbe csal, vágd le ! Jobb volna neked, hogy csonkán az életre bemenj, minthogy két karral az olthatatlan tűzbe, a gyehekná**** vessenek. 44 Ott az ilyeneknek nem pusztul el a férgük, és a tűz nem alszik el. 45 Ha lábad törbe csal, vágd le ! Jobb volna neked sántán az életre bemenned, minthogy két lábbal a gyehekná**** vessenek. 46 Ott az ilyeneknek nem pusztul el a férgük, és a tűz nem alszik el. 47 Ha szemed csal törbe, vágd ki ! Kedvezőbb rád nézve, hogy félszemmel Isten királyságába bemenj, minthogy két szemmel a gyehekná**** vessenek. 48 Ott az ilyeneknek férge meg nem hal, és tüze ki nem alszik.

49 Mert mindenkit tűzzel fognak megsózni. 50 Hasznos a só, de ha elveszti só ízét, mivel fűszerezhetnék meg? Tartsatok *magatokban* sót, és legyetek egymás között békességben !” *****

10. RÉSZ

Kérdés a házassági elválásról
(Mt 19,1-9; Lk 16,18; Mt 5,31-2)

1 Felkelt és elment onnan Júdea tájaira s a Jordánon túlra. Ismét tömeg vonult vele, s amint szokása volt, újra taníttatta őket. 2 Farizeusok mentek hozzá, s megkérdezték: „Szabad-e a férfinak az asszonyt elbocsátani ?” Kisérteni akarták ! 3 „Mit parancsolt nektek Mózes ?” – kérdezte tőlük Jézus. 4 Mire azok ezt felelték: „Mózes megengedte, hogy válólevelet írjunk és elbocsássuk az asszonyt.” 5 Jézus erre ezt mondta nekik: „Kemény szívetekre tekintve írta nektek ezt a parancsolatot. 6 Ámde már a teremtés kezdetétől fogva férfivá és nővé tette őket Isten.***** 7 Ezért hagyja el a férfi atyját s

* Káromlás = logikátlan gondolkodás, rossz következtetések levonása, s az ezeken alapuló cselekvés.

** Jézus képes volt hatalmának átruházására, a befogadás függvényében. Sok tanítványa volt, de mindenkit nem gyűjthetett maga köré. A szóban forgó személy megerőltetett valamit a lényegből... Úgy tűnik, hogy a Tizenkettő szintjét elérte !

*** Az újszülött keresőkről van szó, akik Jézus kinyilatkoztatásai nyomán haladnak (vö. Tm 3.).

**** A „gyehenna” világgal egyenlő, ama „olthatatlan tűz” pedig az ember szenvedélye, amellyel beleveti magát. Ha nem számol le a vágyaival, akkor a hűsteste meg fogja ölni. Az „ilyenek” azok a személyek, akik nem ismerik fel a halálos veszélyt. A „vágd le”, „heréld ki magadat” (vö. Mt 19,12) csak a dolog súlyosságára utal.

***** A „só” az örök élet tartósítószer. Békét kötni pedig az ember lelkének és hűstestének kell. E hadviselő felek az ember bensőjében csatáznak (vö. Tm 28., 29., 47., 60.).

***** Mózes szerint, akire ti állítólag hallgattok !

anyját 8 és lesz a kettő egy hússá, úgyhogy azontúl nincs két, csak egy hús ! 9 Amit hát az Isten egy igába fogott, ember azt ne válassza széjjel ! 10 Otthon a tanítványai újra megkérdezték erről 11 s ő ezt mondta nekik: „Aki elbocsátja a feleségét és másikkal házasodik össze, házasságtörést követ el amazzal szemben. 12 Ha meg az asszony bocsátja el férjét és köt utána mással házasságot, házasságtörővé lesz.”

Jézus megáldja a gyermekeket

(Mt 19,13–5; Lk 18,15–7; Tm 1., 3., 21., 36.)

13 Gyermekeket hoztak hozzá, hogy megérintse őket, de a tanítványok korholták azokat. 14 Jézus, mikor ezt észrevette, bosszankodott és rájuk szólt: „Hagyjátok, hogy a gyermekek hozzám jöjjenek ! Ne akadályozzátok őket ! Hiszen ilyeneké* az Isten királysága. 15 Bizony azt mondom nektek; aki az Isten királyságát nem úgy fogadja, mint egy gyermek, be nem megy abba.” 16 Ekkor ölébe vette, majd megáldotta őket és rájuk vetette kezét.

A gazdag ifjú

(Mt 19,16; Lk 18,18–27; Tm 63., 111.)

17 Mikor kiment az útra, hozzáfutott valaki, térdre esett s megkérdezte: „Jó Mester, mit tegyek, hogy örökrészül kaphassam az örök életet?” 18 Jézus ezt felelte neki: „Miért mondasz engem jónak? Senki sem jó, csak az egy Isten.** 19 A parancsokat ismered: Ne ölj ! Ne törj házasságot ! Ne lopj ! Hamis tanúságot ne tégy ! Ne fosztogass ! Tiszteld atyádat és anyádat !” 20 Az így felelt: „Tanító, mindezeket ifjúságomtól fogva követtem.” 21 Jézus erre ránézett és megszerette őt,*** majd így szólt hozzá: „Egy hiányod van: Eredj, add el, amid csak van, és oszd el a szegényeknek ! Akkor kincsed lesz a mennyekben. Aztán rajta, kövess engem !” 22 Az azonban elkomorult erre a szóra, és szomorúan elment, mert sok szerzeménye volt. 23 Jézus erre körültekintett tanítványain és így szólt hozzájuk: „Milyen nehezen fognak az Isten királyságába bemenni azok, akiknek vagyonuk van.”

24 Tanítványai megdöbbentek szavain. Jézus aztán újra megszólalt és ezt mondta nekik: „Gyermekek,**** milyen sok bajjal jár az Isten királyságába bemenni azoknak, akik vagyonukban bíznak. 25 Kevesebb fáradsággal megy át egy teve a tű fokán, mint egy gazdag az Isten királyságába.” 26 Azok pedig annál inkább megdöbbentek, s egymás közt azt beszéltek: „Hát ki is menekülhet meg?” 27 Jézus rájuk tekintett és így szólt: „Embereknél lehetetlen, de nem Istennél. Az Istennél minden lehetséges.”

A tanítványok jutalma

(Mt 19,27–30; Lk 18,28–30; Tm 16., 17., 109.)

28 Ekkor Péter ilyen beszédbe kezdett: „Lásd, mi mindent elhagytunk s úgy követtünk téged !” 29 Jézus ezt mondta rá: „Bizony azt mondom nektek, egy ember sem hagyhat el házat, testvéreket, anyát, apát, gyermekeket, szántóföldeket értem és az örömhírért úgy, 30 hogy ne kapná meg azok százszorosát, most, ebben az időben: házakat, testvéreket, anyákat, gyermekeket és szántóföldeket üldözésekkel, az elkövetkező korban pedig örök életet. 31 Sok első utolsóvá lesz, és utolsók elsőkké !”

* A folyton kérdező, kereső embereké ! (vö. Tm 1.)

** Ezek szerint nincs szentháromság; Jézus „csak” Isten emberi Fia.

*** Valószínűleg csak megmosolyogta ezt a szerénytelenséget.

**** A „gyermek” olyasvalaki, aki már elindult az újjászületés útján.

Jézus harmadszor szól haláláról és feltámadásáról

(Mt 20,17–9; Lk 18,31–4)

32 Úton voltak; Jeruzsálembe mentek fel. Jézus előttük ment, rajtuk pedig döbbenet ült. Félve követték. Ekkor újra magához vette a tizenkettőt, és azokról a dolgokról kezdett beszélni nekik, amelyek vele történni fognak: 33 „Most felmegyünk Jeruzsálembe s az Emberfit át fogják adni a főpapoknak, az írástudóknak, azok halálra fogják ítélni, s át fogják adni őt a nemzeteknek. 34 Aztán kicsúfolják, megköpdösik, megostorozzák és megölik, és három nap múlva feltámad !”

Zebedeus fiainak kérése

(Mt 20,20–8; Lk 22,24–7; 12,50)

35 Ekkor hozzámertek Zebedeus fiai, Jakab és János, és megszólították: „Tanító, szeretnénk, ha azt, amit kérünk tőled, megtenné nekünk.” 36 „Mit akartok? Mit tegyek veletek?” – kérdezte tőlük. 37 Ők ezt felelték neki: „Add meg nekünk, hogy dicsőségben egyikünk jobb, és másikunk bal kezéd felől ülhessen !” 38 „Nem tudjátok, mit kértek !” – felelte nekik Jézus. „Képesek vagytok kiinni azt a poharat, melyet én iszom ki, vagy bemerülni azzal a bemerüléssel, amellyel én merítkezem be ?” * 39 „Képesek vagyunk !” – felelték azok, mire Jézus ezt mondta nekik: „Ki fogjátok ugyan inni ** azt a poharat, melyet én kiiszom, és be fogtok merülni azzal a bemerüléssel, mellyel 40 én bemerülök, de a jobbomon és balomon való ülést nem az én dolgom megadni, hanem azoké lesz, akiknek elkészítették.” 41 Mikor a tíz meghallotta az esetet, boszszankodni kezdtek Jakabon és Jánoson. 42 Erre Jézus magához szólította őket és ezt mondta nekik: „Tudjátok, hogy azok, akiknek a nemzetek között uralkodói tekintélyük van, uraságuk alá kényszerítik és nagyjaik fennhatósága alá nyomják őket.*** 43 Közöttetek azonban nem ilyen a viszony. Ellenkezőleg. Aki közöttetek nagy akar lenni, szolgáljon ki titeket, 44 és aki közöttetek első akar lenni, mindenkinek rabszolgája legyen. 45 Hiszen az Emberfi sem azért jött, hogy őt szolgálják ki, hanem hogy ő szolgáljon ki másokat, és lelkét sokakért**** váltságul adja !”

A vak Bartimeus

(Mt 20,29–34; Lk 18,35–43)

46 Amikor Jézus tanítványaival s tekintélyes létszámú tömeggel elhagyta Jerikót, egy vak koldus ült az út szélén, Timeusz fia, Bartimeusz. 47 Ez, ahogy meghallotta, hogy a názáreti Jézus megy el arra, kiabálni kezdett: „Dávidnak fia Jézus, könyörülj rajtam !” 48 Sokan korholták, hogy elhallgattassák, de ő annál inkább kiáltozott: „Dávidnak fia, könyörülj rajtam !” 49 Jézus megállt és így szólt: „Hívjátok őt ide !” Hívták a vakot, így szóltak hozzá: „Bizzál, kelj fel, hív téged !” 50 Az erre eldobta a köpenyét, felugrott és Jézushoz szaladt. 51 Jézus megkérdezte: „Mit akarsz? Mit tegyek veled?” „Rabbuni – felelte a vak –, hogy látni tudjak !” 52 „Eredj – mondta neki Jézus – hited megmentett téged !” S az tüstént látott és követte őt az úton.

* Jézus „pohara” egy folyamat, mely a szent Szellemmel való teljes azonosulásban csúcsosodik ki.

** A mátéi szöveg szerint csak inni fognak abból (valamennyit). Ez a „beleivás” a valószínűbb, hiszen Jézus tényként állítja, hogy ama ülések már el vannak készítve, valaki mások számára. (vö. Mt 8,11; Jn 10,16).

*** Hatalmi hierarchiát alakítanak ki.

**** Nem mindenkiért !

11. RÉSZ

Jézus bevonul Jeruzsálembe

(Mt 21,1–11; Lk 19,28–38; Jn 12,12–9)

1 Mikor Jeruzsálemhez közeledtek, az Olajfák hegyén Betfágénál és Betániánál tanítványai közül kettőt elküldött. 2 „Menjetek el a veletek szemben levő faluba – mondotta nekik. – Ahogy beértek, tüstént rátaláltok egy megkötött számárcsikóra, melyen még ember soha nem ült. Oldjátok el és hozzátok ide !” 3 Ha pedig valaki megkérdezné tőletek: Miért teszitek ezt? Mondjátok: Az Úrnak* van szüksége rá, s azonnal elbocsátja azt ide.” 4 El is mentek, és kinn az utcán, egy ajtónál találtak egy megkötött számárcsikót. Eloldották. 5 De az ott állók közül némelyek megkérdezték őket: „Miért oldjátok el a számárcsikót?” 6 Úgy feleltek nekik, ahogy Jézus mondta, mire elbocsátották azokat. 7 Jézushoz vitték aztán a csikót, rárakták köpenyeiket s ő ráült. 8 Sokan köpenyeikkel terítették be az utat, mások meg gallyakkal, amelyeket a mezőkről tördeltek. 9 Akik előtte mentek és akik követték, így kiáltottak: „Hozsánna ! Áldott az, aki az Úr** nevében jön ! 10 Áldott atyánknak, Dávidnak érkező királysága !*** Hozsánna a magasságokban !” 11 Aztán bement Jeruzsálembe a szenthelyre. Ott mindent megtekintett,**** majd késő lévén, a tizenkettővel kiment Betániába.

A terméketlen fügefa

(Mt 21,18–9a)

12 Másnap, mikor Betániából távoztak, megéhezett. 13 Már messziről meglátott egy dús lombos fügefát, s odament, hogy talán talál rajta valamit. De mikor odaért, semmit sem talált rajta, csak levelet. Tudniillik, még nem volt itt a füge ideje. 14 Ekkor megszólalt s így szólt a fához: „Senki rólad többé gyümölcsöt ne egyék, az örökörig soha.” A tanítványai hallották ezt.

Jézus megtisztítja a templomot

(Mt 21,12–7; Lk 19,45–8; Jn 2,14–22)

15 Bementek Jeruzsálembe, egyenesen a szenthelyre, s Jézus hozzáfogott, hogy kiűzze onnan azokat, akik ott árusítottak és vásároltak. A pénzváltók asztalait, a galamb-árusok székeit felforgatta 16 és nem engedte, hogy bárki is bármilyen eszközt átvigyen***** a szent helyen. 17 Majd tanította őket. „Nincs-e megírva, hogy az én házamat az összes nemzetek imádság házának fogják nevezni? Ti azonban rablók barlangjává***** tettétek.” 18 Meghallották ezt a főpapok és az írástudók, s keresték; milyen módon veszíthetnék őt el. Félték ugyanis tőle, mert az egész tömeget megdöbbentette tanítása. 19 Mikor aztán este lett, kiment a városból.

* Az Orvosnak, a Mesternek, a Tanítónak (aki korábban valószínűleg jót tett az állat gazdájával).

** Az Örökkévaló „nagyköveteként”.

*** Izráel várva várt politikai felszabadítása, szuverén állammá válása.

**** Szemügyre vette az ott uralkodó viszonyokat.

***** Vagyis, hogy kereskedéssel összefüggő *fizikai munkát* végezzen ott.

***** Üzletközponttá.

A fügefa elszáradása

(Mt 21,19b–22; Tm 107; Isz 123/204)

20 Amikor kora reggel arra mentek, észrevették, hogy a fügefa gyökerestől kiszáradt. 21 Péter, aki visszaemlékezett, megjegyezte: „Rabbi, nézd csak, a fügefa, melyet megátkoztál, kiszáradt.” 22 Jézus erre így szólt hozzájuk: „Legyen hitetek Istenben ! 23 Bizony azt mondom nektek, hogy ha valaki azt mondaná ennek a hegynek: Emelkedj fel, és hullj a tengerbe, ha nem kételkedne szívében, hanem hinné, hogy amit mond, megtörténik, akkor meg is lenne neki. 24 Ezért azt mondom nektek: Akármiért imádkoztok is, higgyétek, hogy már megkaptátok, amit kértek, és meglesz nektek !

25 De ha valamikor imádkozva álltok, bocsássatok meg, ha valaki ellen valamit tartogattok, hogy a ti mennyben lakó Atyátok is megbocsássa a ti botlásaitokat. 26 Ha pedig ti nem bocsátok meg, mennyei Atyátok sem bocsátja meg vétkeiteket.”

Kérdés Jézus hatalmáról

(Mt 21,23–7; Lk 20,1–8; Tm 92.)

27 Ismét Jeruzsálembe mentek. Mikor a szenthelyen járt, hozzámentek a főpapok, írástudók és vének 28 és megkérdezték tőle: „Milyen felhatalmazással teszed ezeket ? Ki adta neked a felhatalmazást, hogy ezeket tedd ?” 29 Jézus ezt felelte nekik: „Kérdezek tőletek egy dolgot, feleljetek nekem, akkor majd én is megmondom nektek, miféle felhatalmazással cselekszem ezeket. 30 János bemerítése a mennyből való volt-e, vagy emberektől? Feleljetek nekem.” 31 Ekkor magukban számítgatták a dolgot: „Ha azt mondjuk, hogy a mennyből, azt fogja kérdezni: Miért nem hittetek akkor neki ? 32 Ha pedig azt mondjuk, hogy az emberektől...” Féltek a néptől, mert azt tartották Jánosról, hogy igazi próféta volt. 33 Azt felelték hát Jézusnak: „Nem tudjuk.” Jézus is ezt mondta hát nekik: „Én sem mondom meg nektek, milyen felhatalmazás alapján cselekszem ezeket.”*

12. R É S Z

A gonosz szőlőművesek

(Mt 21,33–46; Lk 20,9–19; Tm 65., 66.)

1 Majd példázatokban kezdett szólni: „Egy ember szőlőt ültetett, körülkerítette,** sajtót véselt le benne, tornyot is épített, majd kiadta szőlőműveseknek. Aztán külföldre utazott. 2 A maga idejében egy rabszolgát küldött a szőlőművesekhez, hogy kapjon a szőlő terméséből. 3 Ám azok megfogták, megverték és üres kézzel bocsátották el. 4 Ekkor újra elküldött hozzájuk egy másik rabszolgát, azt is megsebesítették a fején és meggyalázták.*** 5 Mászt küldött, megölték, sok mászt is, azokat részben megverték, részben megölték. 6 De volt még valakije: egy szeretett fia. Utolsónak azt küldte hozzájuk. Úgy gondolta: talán csak elszégyellik magukat a fiammal szemben. 7 Ám azok a szőlőművesek így beszéltek egymás között: Ez az örökös ! Jertek, öljük meg, és miénk lesz

* Egyrészt már sokszor megmondta nekik (pl. Jn 8,25–9), másrészt nem tudja megmondani, mert nem foglalkoznak a Dolgokkal (vö. Tm 92., Mt 16,1–3; Lk 12,54).

** A szőlőművelésben teljesen felesleges fal az elkülönített, választott népre, azaz Izráelra utal.

*** Utalás Bemerítő János lefejezésére.

az örökrésze !* 8 Ekkor megfogták, megölték és kivetették** a szőlőből ! 9 Vajon mit fog a szőlő ura tenni? Megjön, elpusztítja a szőlőműveseket, és a szőlőt másoknak adja oda. 10 Hát nem olvastátok ezt az írást: Az a kő, melyet az építők a próbán elvetettek, lett a szegletkő?*** 11 Az Úrtól indult ez ki, bár a mi szemünkben csodálatos.” 12 Ezután igyekeztek elfogni őt, rájöttek ugyanis, hogy róluk mondta a példázatot. A tömegtől való félelmükben azonban otthagyták Jézust, és elmentek.

Az adópénz

(Mt 22,15–22; Lk 20,20–6; Tm 101.)

13 Elküldtek hozzá a farizeusok és a Heródes-pártiak**** közül néhányat, hogy szóval fogják meg őt. 14 Elmentek és így szóltak hozzá: „Tanító, tudjuk, hogy igaz vagy és nem törödsz senkivel sem, mert nem nézed az emberek személyét, hanem az Isten útját a valóság alapján tanítod ! Szabad-e a császárnak adót fizetni? Megfizessük-e, vagy ne fizessük?” 15 Ő azonban átlátott rajtuk, s így felelt nekik: „Miért provokáltok? Hozzatok ide nekem egy dénárt, hadd lássam !” 16 Hoztak, mire megkérdezte tőlük: „Kinek a képe és felirata ez?” „A császáré – felelték neki. 17 Mire Jézus így szólt hozzájuk: „Adjátok meg a császárnak, ami a császáré, és Istennek, ami az Istené.”***** Elcsodálkoztak rajta.

Kérdés a feltámadásról

(Mt 22,23–33; Lk 20,27–40)

18 Aztán szadduceusok jöttek hozzá, kik azt beszélnek, hogy nincs feltámadás. Ők is kérdést intéztek hozzá. 19 „Tanító ! – szóltak – Mózes azt írta nekünk, hogy ha valakinek úgy hal meg a testvére, hogy feleséget hagy hátra, de nem hagy gyermeket, vegye el a testvére az asszonyt, és támasszon magot a testvérnek. 20 Hét testvér volt, az első feleséget vett, de meghalt és nem hagyott magot. 21 Elvette a nőt a második és meghalt úgy, hogy nem hagyott magot. A harmadik hasonlóképpen. 22 Úgy tett mind a hét, és nem hagytak magot. Mindegyik közül utolsónak az asszony is meghalt. 23 A feltámadáskor, mikor majd felkelnek a sírból, közülük kié lesz az asszony? Hiszen heten bírták feleségül !” 24 Jézus ezt felelte nekik: „Nem azért tévelyegtek-e, mert nem ismeritek az Írásokat, sem az Isten uralmát ? 25 Mikor ugyanis a halottak közül feltámadnak, sem feleséget nem vesznek, sem nőül nem mennek, hanem olyanok lesznek, mint a mennyekben az angyalok. 26 A halottakat illetően pedig, hogy feltámadnak, nem olvastátok-e Mózes könyvében, hogy a csipkebokornál mit szólt az Isten: Én vagyok Ábrahámnak Istene, Izsáknak Istene és Jákóbnak Istene? 27 Nem halottak Istene az Isten, hanem élőké ! Nagyon eltévedtetek !”

* Az Isten és ember közti közvetítés joga és kötelessége (vö. Jn 12,19).

** Jézust a zsidó nép „törölte” Izráel üdv történetéből.

*** Jézus ez a szegletkő, aki maga a Logika (Tm 66.). Ezt a Logoszt vetik el azok, akik gondolkodás helyett kollektív módon akarják felépíteni Isten Országát (Mk 8,31). A királyság azonban egy lelki- vagy tudat-állapot !

**** Olyan személyeket, akik a végrehajtó (világi) hatalom képviselői voltak, átvitt értelemben: rendőrök.

***** Ez csak egy kibúvó, hiszen az istengyermekek nem lehetnek megosztott lelkületűek, nem szolgálhatnak két úrnak (Tm 21., 29., 46., 47., 60., 61., 107.). A lelki homogenitás elérése éppenséggel feltétele a királlyá levésnek !

(Ez a logion a Tm 101-ben toldalékkal egészül ki: ...és ami az enyém, azt adjátok nekem.)

A nagy parancsolat
(Mt 22,34–40; Lk 10,25–8)

28 Az egyik írástudó, miután hallotta a vitájukat, hozzámert és látva, hogy helyesen felelt meg nekik, megkérdezte tőle: „Mindegyik közül melyik parancsolat az első?” 29 „Az első ez – felelte Jézus – : Halljad Izráel, az Úr a mi Istenünk, egy Úr ! 30 Szeresd hát az Urat, Istenedet egész szívedből, egész lelkedből, *egész gondolkodásodból* és minden egész erődből ! 31 A második ez: Szeresd felebarátodat, mint magadat ! Más, ezeknél nagyobb parancsolat nincsen !” 32 „Jól van, Tanító, helyesen válaszoltál, hogy egy az Isten és nincs több rajta kívül.* 33 Továbbá, hogy egész szívből, teljes belátásból** és egész erőből szeretni Őt és szeretni felebarátunkat, mint magunkat: több minden égő és véres áldozatnál.” 34 Jézus, mikor észrevette, hogy értelmesen felelt, így szólt hozzá: „Nem vagy messze az Isten királyságától.” Ezután már senki sem merte őt kérdegetni.

Krisztus Dávidnak fia és ura
(Mt 22,41–46a; Lk 20,41–4)

35 Amikor Jézus a templomban tanított, előhozta ezt a kérdést: „Hogy mondhatják az írástudók, hogy a Krisztus Dávidnak a fia? 36 Maga Dávid a szent Szellem által ezt mondta: Szólt az Úr az én Uramnak: Űlj le jobbom felől, míg ellenségeidet lábad alá nem vetem ! 37 Maga Dávid mondja őt Urának. Honnan fia hát neki?” A nagy tömegnek öröm volt hallgatnia őt.

Az írástudók nagyravágyása és kapzsisága
(Mt 23,6–7; 23,14; Lk 20,45–7)

38 Tanítás közben így szólt egyszer: „Őrizkedjete az írástudóktól, kiknek az a kívánságuk, hogy palástban jár hassanak és a piacokon köszöntsék őket, 39 a zsinagógákban elől üljenek, a lakomákon pedig az első helyeket szeretik. 40 Az özvegyek házáat ők eszik fel, bár színből hosszan imádkoznak. Ezeknek bőségesebben jár ki majd az ítélet !”

Az özvegyasszony két fillérje
(Lk 21,1–4)

41 Aztán leült a persely ellenében, és figyelte, hogy a tömeg hogyan dobja be pénzét. Sok gazdag sokat vetett. 42 Majd jött egy szegény özvegy, aki két fillért dobott, azaz egy negyed pénzt. 43 Magához szólította tanítványait és így szólt hozzájuk: „Bizony azt mondom nektek, hogy ez a szegény özvegy mindazoknál többet vetett, akik eddig a perselybe dobtak. 44 Mert mindenki a feleslegéből vetett, de ez a maga szűkösségéből mindenét bedobta, amije volt, még a betevő falatját is.”

* Jézus többször is „Istenné tette magát” a sokaság szemében, ez azonban, fenti vallomása szerint, nem szentháromságtanilag értendő.

** Értelmelem !

13. R É S Z

Jézus jövendölése a templomról

(Mt 24,1-2; Lk 21,5-6; Tm 72.)

1 A szenthelyről való távozásakor egyik tanítványa megszólította: „Tanító ! Nézd, mekkora kövek, mekkora épületek !” 2 „Látod ezeket a nagy épületeket? – kérdezte tőle Jézus. – Követ kövön nem fognak itt hagyni, melyeket le nem rombolnának !” *

A nagy megpróbáltatás ideje

(Mt 24,3-22; Lk 21,7-4; Mt 10,17-22)

3 Mikor aztán az Olajfák hegyén, a szenthellyel átellenben leült, külön megkérdezte őt Péter, Jakab, János és András: 4 „Mondd meg nekünk, mikor történnek meg ezek, és mi lesz a jele annak az időnek, amikor mindezeknek végbe kell menniük?” 5 Ekkor Jézus így kezdett nekik beszélni: „Vigyázzatok, hogy valaki el ne tévelyítsen titeket ! 6 Sokan fognak a nevemmel jönni, s azt mondják: Én vagyok az ! Sokakat el is fognak tévelyíteni. 7 Ha aztán háborúkról és háborús hírekről fogtok hallani, meg ne riadjatok ! Meg kell történniük, de ez még nem a vég. 8 Mert nemzet nemzetre, s királyság királyságra fog támadni. Helyenként földrengések lesznek, éhínségek támadnak. A szülőfajdalmaknak csak kezdete ez. 9 De ti vigyázzatok magatokra. Tanácsoknak, gyülekezeteknek fognak átadni titeket, meg fognak verni benneteket, helytartók, királyok előtt fogtok állni énérettem, nekik tanúságtételül ! 10 Előbb azonban az összes nemzetekhez el kell jutni az örömmüzenet hirdetésével. 11 Ha aztán elárulnak s elhurcolnak titeket, ne legyen előre gondotok arra, hogy mit szóljatok, hanem amit éppen abban az órában adnak majd nektek, azt mondjátok ! Mert nem ti lesztek a szőlők, hanem a szent Szellem. 12 Akkor halálra fogja adni testvér a testvérét, atya a gyermekét. A gyermekek a szüleikre támadnak és megöletik őket. 13 Az én nevemért mindenki előtt gyűlöletesek lesztek ! Ám, aki végig állhatatos marad, meg fog menekülni ! 14 Ha aztán megpillantjátok majd az utálatos pusztítást, mely ott fog állni, ahol nem kellene – aki olvassa, értse meg –, akkor akik Júdeában lesznek, fussanak a hegyekbe, 15 aki a háztetőn lesz, ne szálljon alá és ne menjen be, hogy valamit magával vigyen, 16 aki a mezőn lesz, ne térjen vissza ahhoz, ami mögötte van, hogy elhozza köpenyét. 17 Jaj lesz azokban a napokban a terhes és szoptatós asszonyoknak ! 18 Imádkozzatok, hogy ne télen történjék. 19 Mert azokon a napokon olyan szorongatás lesz, amilyen még nem volt a teremtés kezdete óta, a mai napig, és nem is lesz. 20 S ha meg nem rövidítenék azokat a napokat, egy hús sem menekülne meg. De a kiválogatottakért, akiket kiválasztott magának, megrövidítette ama napokat.

Az Emberfi eljövele

(Mt 24,29-36; Lk 21,25-33; Tm 89., 112., 114.)

21 Akkor, ha valaki azt mondaná: Itt, vagy ott a Krisztus, ne higgyétek ! 22 Mert hamis Krisztusok és hamis próféták fognak támadni, jeleket és csodákat fognak tenni, hogy amennyiben lehetséges, még a kiválogatottakat is eltévelyítsék. 23 De ti vigyázzatok ! Előre szóltam nektek ! 24 Ámde azokban a napokban, ama szorongatás után a

* A Templom (a geocentrikus és emberközepű) júdaizmus szimbóluma ! Az ilyesmit a kereső csak magában tudja lerombolni, ha más (világnézeti) felismerésre tér...

nap el fog sötétedni, a hold nem adja többé fényét, 25 a csillagok hullani fognak az égből, és a mennyekben lévő hatalmak meginognak. 26 És akkor meg fogják látni az Emberfit, amint felhőkön nagy hatalommal és dicsóséggel eljön.* 27 Akkor az Emberfi szét fogja küldeni az angyalokat, s a négy szél irányából a föld szélétől az ég széléig magához fogja gyűjteni a kiválogatottakat.

28 A fügefáról tanuljatok el egy példázatot ! Ha a hajtása már kizsendül és leveleket növeszt, tudjátok, hogy közel a nyár: 29 így lesz akkor is, ha majd azt látjátok, hogy ezek megtörténnek, akkor tudjátok majd, hogy közel van, az ajtó előtt. 30 Bizony azt mondom nektek, hogy az a nemzedék nem múlik el addig,** amíg mindezek meg nem történnek. 31 Az ég és a föld elmúlnak,*** de az én beszédeim nem fognak elmúlni. 32 Ama napról és óráról pedig senki sem tud, még a mennyben az angyalok sem, a Fiú sem, hanem csak az Atya.**** 33 Vigyázzatok, virrasszatok ! Nem tudjátok, mikor lesz az az idő. 34 Olyan ez, mint mikor egy külföldre utazó elhagyja házáat, s rabszolgáinak meghatalmazást ad, és kinek-kinek a maga munkáját kiadja, az ajtónállónak pedig megparancsolja, hogy ébren legyen. 35 Legyetek hát ébren ! Hiszen nem tudjátok, hogy a ház ura mikor jön: este, éjfélkor, kakasszókor, vagy hajnalban. 36 Hogy mikor hirtelen megjön, szunnyadva ne találjon titeket. 37 Amit pedig nektek mondom, mindeneknek mondom: ébren maradjatok.”

14. R É S Z

A nép vezetőinek összeesküvése Jézus ellen
(Mt 26,3–5; Lk 22,1–2; Jn 11,47–53)

1 Két nap múltán pászka volt, és a kovásztalan kenyerek ünnepe. A főpapok és írástudók azon voltak, hogy csellel elfogják és megölik Jézust. 2 Azt mondták: „Ne az ünnepen, hogy a nép közt zavargás ne legyen.”

Jézus megkenetése Betániában
(Mt 26,6–13; Jn 12,1–8)

3 Mialatt Betániában a poklos***** Simon házában volt, és éppen asztalnál feküdt, odament egy asszony, kinél valódi, s igen értékes nárdusszal telt alabástrom korsócska volt. Az asszony széttörte az alabástromot, és kiöntötte tartalmát Jézus fejére. 4 Voltak ott némelyek, akik magukban bosszankodtak a dolgon. „Mire való volt a nárdusznak ilyen eltékozlása? 5 Háromszáz dénárért is el lehetett volna adni a szegényeknek !” Lihegő indulattal támadtak az asszonyra*****. 6 Jézus azonban így szólt: „Hagyjátok őt ! Miért zaklatjátok? Nemes dolgot tett velem. 7 Szegények ugyanis mindig lesznek veletek, és amikor csak akarjátok, jót tehettek majd velük, de én nem leszek mindig veletek.***** 8 Ez az asszony azt tette, ami módjában állt: előre megkenste illatszerrel a testemet a temetésre. 9 Bizony azt mondom nektek, hogy az egész világon, ahol csak hirdetni fogják az örömezenetet, azt is el fogják beszélni az ő emlékezetére, amit tett.

* Jézus már a kezdet kezdetén megígérte ezt az angyalok segítségével végbemenő megvilágosodást ! (vö. Jn 1,51).

** Más felismerésre térés hiányában senki nem fog megvilágosodni (vö. Tm 85.).

*** A régi isten- és világkép, mely geocentrikus és emberközpontú (vö. Tm 112.).

**** A megvilágosodás időpontja egyénenként változó.

***** Ez csak ragadványnév lehetett, különben Jézus meggyógyította volna.

***** A Tizenkettő mindig is tiltakozott a nótanítványok jelenléte ellen (vö. Tm 20., 115.). A júdaizmus szerint ugyanis a nők taníttatása felesleges. Ez az álláspont minden korabeli kultúrkörben megtalálható.

***** vö. Tm 11., 37.

Júdás elárulja Jézust
(Mt 26,14–16; Lk 22,3–6)

10 Ekkor Júdás, a karióti, a tizenkettő közül az egyik, elment a főpapokhoz, hogy őt átadja nekik. 11 Azok, mikor meghallották, megörültek és megígérték, hogy pénzt adnak neki. Júdás aztán kereste az alkalmat, hogy átadhassa őt.

Az utolsó vacsora
(Mt 26,17–29; Lk 22,7–23; 1Kor 11,23–5; Tm 109., Jn 6,51–8)

12 A kovásztalan kenyerek ünnepének első napján, mikor a pászkabarányt leölték, tanítványai megkérdezték Jézustól: „Mit akarsz ? Hova menjünk, hogy elkészítsük a pászkabarányt, hogy megehesd?” 13 Erre két tanítványt küldött el és ezt mondta nekik: „Menjetek el a városba, majd találkoztok egy emberrel, aki vizes korsót visz, kövessétek azt. 14 Ott, ahová bemegy, mondjátok meg a gazdának: A Tanító kérdezteti: Hol van az én szállásom, ahol tanítványaimmal a pászkabarányt megehetem? 15 Az erre egy nagy felházat fog mutatni, mely felszőnyegezve készen áll. Ott készítsétek el nekünk !” 16 A tanítványok elmentek, megérkeztek a városba, és úgy találták, ahogy Jézus megmondta nekik. Aztán elkészítették a pászkabarányt.

17 Mikor beesteledett, elment oda a tizenkettővel. 18 Már az asztalnál feküdtek és ettek, mikor Jézus így szólt: „Bizony azt mondom nektek, hogy közületek egy el fog árulni engem. Az, aki velem együtt mártogat a tálba. 21 Az Emberfi elmegy ugyan, úgy, ahogy írva van felőle, de jaj annak az embernek, aki az Emberfit elárulja. Jobb volna annak az embernek, ha nem született volna.”

22 Mialatt ettek, fogta a kenyeret, megáldotta, megtörte, adott nekik és így szólt: „Vegyétek, ez az én testem !”^{*} 23 Aztán fogta a poharat, hálát adott, odaadta nekik, s azok mindnyájan ittak belőle. 24 „Ez az én vérem – mondta nekik –, a szövetség^{**} vére, mely sokakért^{***} ontatik ki. 25 Bizony azt mondom nektek, hogy nem iszom a szőlőtökének gyümölcséből addig a napig, amíg az Isten királyságában újra^{****} nem ihatok belőle.”

Az Olajfák hegyén
(Mt 26,30–5; Lk 22,33–4)

26 Miután énekeltek, kimentek az Olajfák hegyére. 27 Közben eztmondta nekik Jézus: „Mindnyájan megütköztök majd bennem és törbe estek, ahogy írva van: Megvevém majd a pásztort és elszélednek a juhok. 28 Ám feltámadásom után előttetek fogok menni Galileába.” 29 Péter ezt felelte neki: „Ha mindnyájan megbotlanak is, én nem fogok.” 30 Erre Jézus eztmondta neki: „Bizony, azt mondom neked, hogy ma, ez éjszakán, még mielőtt a kakas kétszer kukorékolna, háromszor megtagadsz engem.” 31 Péter azonban erősködve hangoztatta: „Ha veled együtt kéne meghalnom is, meg nem tagadlak téged.” Hasonlóképpen szóltak mindannyian.

^{*} Asszimiláljatok engem, magyarul: legyetek olyanok, mint én! (vö. Tm 109., Jn 6,51–8)

^{**} Az Atya és Fiai–Leányai közötti lényegi azonosulás.

^{***} Nem mindenkiért, csak azokért, akik ténylegesen követni fogják Jézust, mégpedig az életútjában.

^{****} Lásd a pontos szöveget, a lábjegyzetekkel együtt! (Mt 26,26–9).

A Gecsemáné-kertben
(Mt 26,36–46; Lk 22,40–6)

32 Mikor arra a helyre érkeztek, melynek Gecsemáné a neve, így szólt tanítványaihoz: „Üljetek le ide, amíg én imádkozom.” 33 Magával vitte Pétert, Jakabot és Jánost. Aztán félelem és otthontalanság érzete kezdte nyugtalanítani, s így szólt hozzájuk: 34 „Szomorúság borult a lelkemre mindhalálig. Maradjatok itt és virrasszatok ! „35 Kissé előrement, a földre borult, és úgy imádkozott; hogy ha lehetséges, távozzék tőle ez az óra. 36 „Abba, Atyám ! – mondta – minden lehetséges neked: Távoztasd el tőlem ezt a poharat ! De ne az legyen, amit én akarok, hanem amit te.” 37 Aztán odament és szunnyadva találta őket. „Simon, szunnyadsz? – kérdezte Pétert. – Nem volt erőd egy órát ébren tölteni? 38 Maradjatok ébren, és imádkozzatok, hogy kísértésbe ne jussatok ! A szellem ugyan hajtja az indulatot, de a hús erőtlen !” 39 Azután elment és ugyanazokkal a szavakkal imádkozott. 40 Mikor ismét odament, szunnyadva találta őket, mert szemükre álm nehezedett. Azt sem tudták, mit feleljenek neki. 41 Harmadszor is odament és azt mondta nekik: „Szunnyadjatok most már és nyugodjatok ! Nincs a gonosz előtt akadály. Eljött az óra. Íme, az Emberfit átadják a vétkezők kezébe. 42 Keljetek fel ! Menjünk ! Lám, megérkezett, aki engem elárul.”

Jézus elfogatása
(Mt 26,47–56; Lk 22,47–53; Jn 18,3–11)

43 Még mialatt beszélt, megjelent Júdás, a tizenkettő közül egy, és vele jött a főpapoktól, írástudóktól és vénektől egy egész tömeg, kezükben kardokkal és botokkal. 44 Aki elárulta, egy jelben egyezett meg velük: „Akit majd megcsókolok – mondotta – az az ! Ragadjátok meg és vezessétek el biztonsággal !” 45 Mikor odaért, hozzálépett és így szólt: „Rabbi !” S megcsókolta őt. 46 Azok meg rávetették kezüket és elfogták. 47 Valaki, egy a mellette állók közül, kirántotta a kardját, rávágott a főpap rabszolgájára, és leszelte annak fülét. 48 Ekkor Jézus megszólalt: „Mint egy haramiára, úgy jöttetek rám, kardokkal és botokkal, hogy elfogjatok engem ! 49 Napról napra veletek voltam, a szenthelyen tanítottam, s nem fogtatok el. De kell, hogy az Írások beteljesedjenek.” 50 Ekkor otthagyták őt a tanítványai, és mind elfutottak. 51 Egy ifjú azonban követte őt, kinek meztelen testét csak egy lepedő burkolta. Ezt megragadták, 52 de az kezükben hagyta a lepedőt és meztelenül elfutott.

Jézus a nagytanács előtt
(Mt 26,57–68; Lk 22,54–5; 22,63–71; Jn 18,13–4; 19,24)

53 Jézust elvezették a főpaphoz. A főpapok, a vének és az írástudók is mindnyájan összegyűltek. 54 Péter pedig messziről követte őt, be a főpap udvarába, és ott ült a szolgákkal együtt, a tűznél melegedve.

55 A főpapok és az egész nagytanács tanúvallomást kerestek Jézus ellen, hogy megölethessék, de nem találtak. 56 Sokan tettek ugyan hamis tanúvallomásokat ellene, de a vallomások nem voltak egybehangzók. 57 Később aztán előálltak némelyek, és a következő hamis vallomást tették ellene: 58 „Hallottuk, mikor azt mondta: Le fogom rombolni ezt a templomot, mely kézzel épült, és három nap alatt másikat, nem kézzel épültet építek helyébe.” * 59 De még így sem volt egybehangzó a tanúvallomásuk. 60

* Ez a vallomás nem hamis, ha értjük. Jézus a reá hallgatókban fogja lerombolni a régi Építményt, s bennük rajzolja meg a helyes isten- és világmépet (vö. Jn 2,19; ApCsel 6,14; Tm 72., 112.).

Ekkor kiállt a középre a főpap és megkérdezte Jézust: „Hát te semmit sem felelsz, bármilyen tanúságot tesznek is azok ellened?” 61 Ő azonban hallgatott és nem felelt semmit sem. A főpap újabb kérdést intézett hozzá: „Te vagy a Krisztus, az Áldottnak Fia?” – kérdezte. 62 Erre Jézus ezt felelte: „Én vagyok. Majd látni fogjátok az Emberfit, amint a Hatalom jobbján ül, s az ég felhőivel eljön !”^{*} 63 Erre a főpap megszaggatta köntösét és ezt mondta: „Mi szükségünk van még tanúkra ? 64 Hallottátok a káromlást. Mi a véleményetek ?” Azok mind elítélték őt azzal, hogy méltó a halálra. 65 Erre némelyek köpdösni kezdték, majd letakarták a fejét, arcul verdesték és felszólították: „Profétálj !” A szolgák is arcul verdesték őt.

Péter megtagadja Jézust

(Mt 26,69–75; Lk 22,56–62; Jn 18,15–27)

66 Mialatt Péter lenn az udvarban volt, odajött a főpap egyik fiatal rabszolgájára, 67 s ahogy meglátta a melegedő Pétert, megnézte s azt mondta: „Te is a názáreti Jézussal voltál !” 68 Ám ő letagadta. „Nem tudom, de nem is értem, mit beszélsz !” Ekkor kiment az előcsarnokba, 69 hol a rabszolgáló, amint meglátta, újra mondogatni kezdte a mellette állóknak: „Ez közülük való !” Ismét letagadta. Kis idő múltán a mellette állók újra azt mondták Péternek: „Csakugyan közülük való vagy. Hiszen galileai vagy.” 71 Ő azonban átkozódni, esküdözni kezdett: „Nem ismerem azt az embert, akiről beszéltek !” 72 Ekkor másodszor kukorékolta a kakas. Péter pedig visszaemlékezett arra a szóra, amelyet Jézus mondott neki; hogy mielőtt a kakas kétszer kukorékolna, háromszor tagadsz meg engem. S erre gondolva sírva fakadt.

15. RÉSZ

Jézus Pilátus előtt

(Mt 27,11–4; Lk 23,1–5; Jn 18,28–38)

1 A főpapok a vénekkel és írástudókkal és az egész nagytanáccsal hajnalban rögtön ülést tartottak, utána Jézust megkötöztették, elvitették és átadták Pilátusnak. 2 Pilátus aztán kikérdezte őt: „Te vagy a zsidók királya?” „Te mondd !” – felelte neki. 3 Közben a főpapok sok vádat hoztak fel ellene. 4 Pilátus erre újra megkérdezte: „Hát semmit sem felelsz? Nézd, micsoda tanúságot tesznek ellened.” 5 Jézus azonban többé semmire sem felelt, úgyhogy Pilátus elcsodálkozott.

Jézus és Barabbás

(Mt 27,15–26; Lk 23,13–25; Jn 18,39–40; 19,4–16)

6 Szokás volt, hogy ünnepenként elbocsátott nekik egy-egy foglyot, akit éppen kértek. 7 Volt akkor egy Barabbás nevű fogoly, kit lázadókkal együtt bilincseltek meg. Ezek a lázadók gyilkosságot is elkövettek. 8 Feljött a tömeg és kérni kezdte, hogy tegye meg nekik, amit mindig meg szokott tenni. 9 Pilátus megkérdezte tőlük: „Akarjátok, hogy elbocsássam nektek a zsidók királyát?” 10 Tudta ugyanis, hogy a főpapok féltékenységből^{**} adták a kezére. 11 A főpapok azonban fellázították a népet, hogy inkább Barab-

^{*} Jézus csak azt mondta, amit máskor is (pl. Jn 1,51): ha hisztek nekem, akkor majd megértitek, hogy ki vagyok (mi a státusom).

^{**} vö. Jn 11,47–8; 12,19

bást bocsássa el nekik. 12 „Mit tegyek hát azzal, akit a zsidók királyának mondotok?” – kérdezte tőlük, 13 mire azok ezt kiáltották: „Feszítsd meg !” 14 „De hát mi gonoszat tett ?” – kérdezte őket Pilátus, mire azok még inkább kiáltották: „Feszítsd meg !” 15 Mivel Pilátus eleget akart tenni a tömegnek, elbocsátotta nekik Barabbást, Jézust pedig megkorbácsoltatta és átadta, hogy megfeszítsék.

Jézus megcsúfolása

(Mt 27,27–30; Jn 19,2–5)

16 A katonák azután bevezették őt a kaszárnya előcsarnokába, s összehívták oda az egész szakaszt. 17 Bíbor köntösbe öltöztették, és tövisből font koszorút tettek a feje köré. 18 Aztán köszönteni kezdték: „Örvendj, zsidók királya !” 19 Majd náddal verték a fejét és leköpdösték, földre borultak és hajlongtak előtte.

Jézus megfeszítése

(Mt 27,31–44; Lk 23,26–39; Jn 19,16–24)

20 Mikor már eleget gúnyolták, lehúzták róla a bíort, és ráadták a saját köpenyét. Aztán elvezették, hogy megfeszítsék. 21 Egy arra elmenő embert, bizonyos cirénei Simont, Rufusz és Alexander atyját, ki a mezőről jött, rákényszerítették, hogy a keresztjét vigye. 22 A Golgota nevű helyre vitték, ami lefordítva: Koponya helye. 23 Ott mirhával kevert bort adtak neki, de nem fogadta el. 24 Azután megfeszítették. Ruháit szétosztották, sorsot vetve rájuk, hogy ki mit vigyen belőlük. 25 Harmadik óra volt, mikor keresztre feszítették. 26 Vádló írást helyeztek föléje: „A ZSIDÓK KIRÁLYA.” 27 Két haramiát is megfeszítettek vele együtt, egyiket jobb, a másikat bal keze felől. 28 Így teljesedett be az írás, amely ezt mondja: „És törvényszegők közé számlálták.”

29 Az arra elmenők* káromolták, a fejüket csóválták és így szóltak: „Hah ! Te, ki a templomot lerombolod és három nap alatt felépíted, 30 szabadítsd meg magadat ! Szállj le a keresztről !” 31 Hasonló módon gúnyolódtak az írástudókkal együtt a főpapok is. Azt mondogatták egymás között: „Másokat megmentett, de magát nem képes megmenteni. 32 Na, Felkent ! Izráel királya ! Szálljon le most a keresztről, hogy lássunk és higgyünk !” Ócsárolták őt azok is, akiket vele együtt feszítettek meg.

Jézus halála

(Mt 27,45–56; Lk 23,44–9; Jn 19,28–30)

33 Mikor azonban a hatodik óra lett, az egész földön sötétség támadt a kilencedik óráig. 34 A kilencedik órában Jézus nagy hangon kiáltotta: „Elói, Elói, lama szabah-tani !” Ami lefordítva: „Istenem, Istenem, miért hagytál el engem?” 35 Ahogy a közelben állók közül egyesek ezt meghallották, így szóltak: „Ni, Illést hívja !” 36 Valaki elfutott, spongyát ecettel töltött meg, egy nádszálra tette és megitta őt. „Lássuk csak, eljön-e Illés, hogy levegye.” 37 Jézus pedig hangos kiáltás után kilehelte szellemét.

38 A templom függönye felülről az aljáig kettérepedt. 39 Mikor a százados, aki ott állt vele szemben, látta, hogy hogyan lehelte ki szellemét, azt mondta: „Valóban Isten Fia volt ez az ember !” 40 Asszonyok is voltak ott, akik messziről szemlélődtek, köztük magdalai Mária, Mária, a kisebbik Jakabnak és Józsnak anyja, és Salómé, 41 kik már akkor követték és kiszolgálták őt, mikor még Galileában működött. Rajtuk kívül még sok más nő is, akik vele együtt jöttek fel Jeruzsálembe.

* Ezek nyilván a főpapok által felheccelt csöcselék közül kerültek ki.

Jézus temetése

(Mt 27,57–61; Lk 23,50–5; Jn 19,38–42)

42 Már késő délután lett. Miután előkészület ideje volt, azaz szombatelő, 43 az Arimátiából való József, egy nemesen viselkedő tanácsstag, aki maga is várta Isten királyságát, nekibátorodott, bement Pilátushoz, és elkérte Jézus testét. 44 Pilátus elcsodálkozott azon, hogy az már halott. Magához hívatta a századost és megkérdezte tőle, hogy biztos meghalt-e. 45 Miután jelentést kapott a századostól, a holttestet odaajándékozta Józsefnek. 46 Ez pedig finom gyolcsot vásárolt, s miután levette a keresztfáról, begöngyölte őt a gyolcsba, aztán elhelyezte egy sírboltba, mely sziklából volt kivésve. A sír bejárata elé nagy követ hengerítettek. 47 Magdalai Mária és Mária, a Jakab és Józse anyja, pedig figyelték, hogy hova helyezik őt.

16. RÉSZ

Jézus feltámadása

(Mt 28,1–7; Lk 24,1–12; Jn 20,1–10)

1 Miután a szombat eltelt, magdalai Mária, Mária, a Jakab és Józse anyja, és Salomé illatszereket vásároltak, hogy a sírhoz menjenek és megkenjék őt. 2 A hét első napján igen korán érkeztek ki a sírhoz, már napfelkeltekor. 3 Útközben egymással így beszélgettek: „Ki fogja nekünk a sírbolt bejáratából elgördíteni a követ?” A kő tudniillik igen nagy volt. 4 Mikor azonban feltekintettek, észrevették, hogy a kő már el van gördítve. 5 Mikor a sírba beléptek, egy fehér ruhába burkolt ifjút láttak jobbkéz felől ülni. Igen megdöbbenek a láttán. 6 Ám az így szólt hozzájuk: „Meg ne döbbenetek ! A názáreti Jézust keresitek, akit megfeszítettek. Feltámadott. Nincs itt. Nézzétek, itt a hely, ahová tették. 7 De ti menjetek el, s mondjátok meg tanítványainak és Péternek, hogy előttetek fog Galileába menni. Ott meg fogjátok látni őt, amint megmondta nektek.” 8 Mikor kijutottak, futva mentek el a sírtól, mert reszketés ült rájuk. Magukon kívül voltak, úgy-hogy senkinek sem szóltak egy szót sem, mert féltek.

Jézus többeknek megjelenik

(Mt 28,8–10; Lk 24,13–35; Jn 20,11–8)

9 Jézus, miután a hét első napján feltámadott, először a magdalai Máriának jelent meg, akitől hét ördögöt űzött el. 10 Eltávozása után Mária hírt adott a vele levőknek, kik gyászoltak és sírtak* 11 s kik akkor is, mikor hallották, hogy Ő él, és hogy Mária látta, nem hitték el. 12 Ezek után közülük kettőnek, mikor azok a mezőn mentek, más alakban lett láthatóvá. 13 Ezek elmentek és hírt vittek a többieknek, de nekik sem hitték el.

* vö. Mt 9,14–7; Mk 2,18–20; Lk 5,33–9; Tm 105.

Az apostolok kiküldése
(Mt 28,16–20; 10,1; Lk 10,19; Tm 13.)

14 Utoljára a tizenegynek vált láthatóvá, mikor asztalnál feküdtek.* Jézus korholta őket, szidta őket hitetlenségükért és keményszívúságukért, hogy nem hittek azoknak, akik feltámadva látták őt. 15 Majd ezt mondta nekik: „Menjetek el az egész világba s hirdessétek minden teremtménynek az örömhírt: 16 Hogy aki hisz** és be-merítkezik,*** megmenekül. De azt, aki nem hisz, el fogják kárhoztatni,**** 17 azokat ellenben, akik hittek*****, a következő jelek fogják kísérni: Nevemmel***** ördögöket fognak kiűzni, új nyelveken fognak szólni,***** 18 kígyókat emelnek fel,***** s ha valami halálos mérget isznak,***** nem fog nekik ártani, gyengélkedőkre vetik kezüket, s azok állapota megjavul.”

Jézus mennybemenetele
(Lk 24,50–3; ApCsel 1,4–12)

19 Az Urat, Jézust, azután, hogy beszélt velük, felvették az égbe, hol Isten jobbján ült le. 20 Tanítványai pedig elmentek, és mindenhol hirdették az igét. Az Atya velük munkálkodott együtt, és az igehirdetést követő jeleken át megszilárdította a lelkekben az igét.

+++

* Jézus nem a világnak (a társadalomnak, a közéletnek) támadt fel, hanem csak a tanítványainak !
(vö. Jn 14,22)

** Jézus státusában, s ezért magáévá teszi kinyilatkoztatásokat tartalmazó igéit...

*** a szent Szellembe, azaz gondolkodni kezd, s a keresést nem hagyja abba a találásig...

**** kárba megy az evilági léte; értelmetlenül fog élni és halni, felmorzsolják az ördögi Rendszer erői...

***** a Jézus életútját utánzó istengyermekek...

***** státusomban (Emberfiként)...

***** egész másképp fognak beszélni a Dolgokról...

***** „a viperák fajzatait” is jó útra terelik...

***** félrevezető teológiát hallanak-olvasnak...

AZ ÖRÖMHÍR LUKÁCS SZERINT

1. RÉSZ

Ajánlás

1 Miután már sokan fogtak hozzá, hogy a köztünk teljességre jutott eseményeket rendbe szedve elbeszéljék 2 úgy, ahogyan azokat nekünk azok átadták, akik az igének kezdettől fogva szemtanúi és szolgálói lettek, 3 jónak láttam én is, ki mindennek eleitől fogva pontosan utánajártam, hogy sorjában leírdam őket neked, igen derék Teofilosz,* 4 hogy felismerd ama dolgok bizonyosságát, amelyekre oktattak.

Bemerítő János születésének ígérete

5 Júdea királyának, Heródesnek napjaiban volt egy Zakariás nevű pap, aki Abia napi beosztásában szolgált. Ennek felesége is Áron leányai közül származott, a neve Erzsébet volt. 6 Isten előtt mindketten igazságosak voltak, és feddhetetlenek jártak az Úr összes parancsolataiban és az ő igazságos útjain. 7 Nem volt gyermekük, mivelhogy Erzsébet meddő volt** és már mind a ketten élemedett korú emberek voltak.

8 Történt azután, hogy amikor Zakariás a napi beosztás rendjében az Isten előtt papi tisztét végezte, 9 a papi szokásnak megfelelően a sorsvetés*** neki juttatta azt a feladatot, hogy az Úr templomába**** bemenjen füstölni. 10 A füstölő áldozat órájában, mialatt az egész néptömeg kinn imádkozott, 11 történt, hogy az Úrnak angyala a füstölő oltártól jobb kéz felől állva megjelent neki. 12 Zakariást, mikor meglátta őt, nyugtalanság és félelem szállta meg. 13 Ám az angyal így szólt hozzá: „Ne félj, Zakariás, hiszen könyörgésed meghallgatásra lelt. Feleséged, Erzsébet, fiat fog szülni neked, és azt te majd János névvel nevezed. 14 Örömdre és ujjongásodra lesz e gyermek, sőt, sokan fognak örülni annak születésén, 15 mert nagy lesz az Úr előtt. Nem fog inni sem bort, sem pálinkát, és már anyja méhétől szent Szellem fogja betölteni.***** 16 Izráel fiai közül sokakat fog az Úrhoz, Istenünkhöz téríteni. 17 Ő előtte fog járni Illés szellemével***** és hatalmával, hogy az atyák szívét a fiakhoz visszatérítse, engedetleneket az igazságosak észjárására hozza, hogy az Úrnak jól felkészült népet állítson elő.”

18 Zakariás megkérdezte az angyaltól: „Miről tudhatom ezt meg ? Hiszen öreg ember vagyok, és feleségem is élemedett korú.”***** 19 „Én Gábiel vagyok – felelte neki az angyal – az, aki Isten mellett szoktam állni. Azért küldtek el, hogy beszéljek

* A név fordítása: Istent szerető-kereső ember. Az evangéliumok csak az ilyeneknek szólnak !

** Annak ellenére, hogy Jahve mind a 613 – farizeusok által összeállított – parancsolatát betartották ?

*** Ez a „módszer” teljesen jézusidegen, a tanítványok mégis ehhez tértek vissza (vö. ApCsel 1,21-6).

**** A szellemi „halmazállapotú” Abszolútum nem kézzel épített templomokban lakik ! (vö. ApCsel 7,48-50)

***** A szent Szellem csak értelmes, logikusan gondolkodni tudó, helyes következtetésekre jutó személyekhez tud elérni !

***** Illés nem volt író-proféta, így említésre méltó tanai sincsenek... (vö. 1Kir 17,1 – 2Kir 3,12).

***** Ez a krisztológusok által kiagyalt történet Ábrahám és Sára esetét másolja (1Móz 18,1-15). Máténál a szent családnak azért „kellett” disszidálnia, hogy Jézus Egyiptomból érkezzen, mint Mózes.

veled, és örömhírül hirdessem ezeket. 20 Hallgatásra leszel azonban ítélve addig a napig, amelyen megtörténnek ezek, nem fogsz tudni szólni amiatt, hogy nem hittél a szavaimnak, melyek a maguk idejében be fognak teljesedni.”

21 A nép pedig várt Zakariásra és csodálkozott azon, hogy késlekedik. 22 Mikor aztán kiment, és nem tudott szólni hozzájuk, fölismerték, hogy látomást látott a templomban. Csak integetett nekik, de megmaradt némának. 23 Mikor papi szolgálatának napjai leteltek, elment haza. 24 Eme napok után felesége, Erzsébet, fogant, majd öt hónapra elrejtőzött. Azt mondta: 25 „Így tett velem az Úr azokban a napokban, amelyekben rám tekintett, hogy gyalázatomat, melyet az emberek között viseltem, levegye rólam.”

Jézus születésének ígérete

26 A hatodik hónapban pedig Isten elküldte Gábiel angyalt Galileának egyik városába, melynek Názáret a neve, 27 egy szűzhöz, aki egy – a Dávid házából való – József nevű férfinak volt a jegyese. A szűz neve Mária volt. 28 Bement hozzá az angyal és megszólította: „Örülj, kegyelembe fogadott, az Úr van veled.” 29 A leányt azonban megzavarta a szó, de amíg fontolgatta, hogy honnan eredhet a köszöntés, 30 az angyal így szólt hozzá: „Ne félj, Mária, hiszen kegyelmet találtál az Istennél. 31 Lásd, méhedben foganni fogsz, fiat szülsz, és azt a Jézus névvel fogod nevezni. 32 Nagy lesz ő, a Magasságos Fiának nevezik majd, és az Úr, az Isten,* neki adja atyjának, Dávidnak a trónját,** 33 úgyhogy örök korokon át fog Jákób házában uralkodni, és királyságának nem lesz vége.” „Hogy lehet ez meg – kérdezte Mária az angyaltól –, miután én férfit nem ismerek?” 35 „A szent Szellem száll reád – felelte neki az angyal –, a Magasságosnak hatalma fogja reád vetni árnyékát, ezért szentnek fogják nevezni szülöttedet: Isten Fiának. 36 Lásd, rokonod, Erzsébet, maga is fiúval terhes öregségében, és most már hatodik hónapjában van az, akit meddőnek neveznek. 37 Mert nincs olyan dolog, mely Istennél lehetetlen volna.” 38 „Itt van az Úr rabszolgája – szólt erre Mária. – Ahogy mondtad, úgy történjék velem.” Ekkor az angyal eltávozott tőle.

Mária Erzsébetnél

39 Ezekben a napokban Mária útnak indult, és nagy sietséggel ment a felvidékre, Júda városába. 40 Ott bement Zakariás házába, és köszöntötte Erzsébetet. 41 Amikor Erzsébet Mária köszöntését meghallotta, az történt, hogy a magzat repesni kezdett Erzsébet méhében, Erzsébet meg szent Szellemmel telt meg, 42 és hangos szóval így kiáltott: „Asszonyok áldotta vagy te,** s áldott a méhed gyümölcse ! 43 Hogyan ért engem ez a kegyelem, hogy Uramnak anyja jöjjön hozzám? 44 Lásd, amikor köszöntésed hangja fülemben csengett, repesni kezdett a magzat a méhemben. 45 Boldog, aki elhitte, hogy eljő beteljesedése mindannak, amit az Úr szólott néki.”

46 Mária így szólt: „Magasztalja lelkem az Urat ! 47 Szellemem ujjongásba tör ki Megmentőmn, Istenemen, 48 hogy reátekintett rabszolgájának alacsony voltára. Hiszen mostantól fogva minden nemzedék boldognak fog mondani engem. 49 Mert feleséges dolgokat tett velem a Hatalmas ! Szent az ő neve. 50 Irgalma nemzedékről nemzedékre tart azokon, akik őt félik. 51 Karjával megvalósította hatalmának uralmát. Szétszórta azokat, akiket szívük gondolkodása fennhéjázásra bírt, 52 a hatalom birtokosait trónjukról letaszította, és az alacsonyakat felmagasztalta, 53 éhezőket javakkal

* A szellemi „halmazállapotú” (Jn 4,23–4) Abszolútumról van szó, aki az alfa és az ómega.

** Jézus sohasem akart Izráel királya lenni, noha a nép segítségével átvehette volna a hatalmat. (vö. Jn 6,15).

*** vö. Lk 11,27–8; Tm 80.

töltött meg, és gazdagokat éhesen küldött el. 54 Fölvette szolgájának, Izráelnek gondját, 55 visszaemlékezett Ábrahámnak és magvának ígért örök irgalmasságára, úgy, ahogy arról atyáinkhoz szólott.” 56 Mária mintegy három hónapig maradt Erzsébetnél, azután visszatért.

Bemerítő János születése

57 Erzsébet szülésének ideje pedig betelt, és fiat szült. 58 Mikor a környéken lakók és a rokonok meghallották, hogy az Úr milyen nagy irgalommal fordult feléje, vele együtt örvendeztek. 59 A nyolcadik napon aztán eljöttek,* hogy körülmetéljék a gyermeket, akit atyja nevére Zakariásnak akartak nevezni.** 60 Megszólalt azonban az anyja: „Ne úgy hívjátok ! János lesz annak a neve.” 61 „Nincs a rokonságban senki, akit így hívnának” – mondták neki –, 62 majd intettek atyjának, hogy vajon ő minek akarja nevezni, 63 mire ő egy táblácskát kért, és ezt írta rá: „János a neve.” Mindnyájan elcsodálkoztak. 64 Ekkor megnyílt Zakariás nyelve, és az Istent áldva beszélni kezdett. 65 A környéken lakókat pedig nagy félelem szállotta meg, Júdea egész fennsíkján mindenféle szóbeszéd tárgyává lettek ezek a dolgok. 66 Azok, akik hallották, mind szívükre vették, és imígyen szóltak: „Ugyan mivé válik még ez a gyermek? Hisz máris vele van az Úr keze.”

67 Atyja, Zakariás pedig szent Szellemmel telt meg és prófétaként mondta: 68 „Áldott az Úr, Izráelnek Istene, hogy rátekintett népére, és megváltást*** szerzett neki, 69 hogy szolgájának, Dávidnak házában megmentő szarvát támasztotta nekünk, 70 annak megfelelően, ahogy azt örök időktől fogva szóló szent prófétáinak**** száján át szólotta. 71 Ellenségeinktől menekülést szerzett. Menekülést mindazok kezéből, akik gyűlölnék minket, 72 hogy így irgalmasságot tegyen atyáinkkal, s megemlékezzék szent szövetségéről,***** 73 arról az esküről, mellyel atyáinknak, Ábrahámnak esküdött, 74 hogy miután ellenségeink kezéből kiragad, megadja nekünk, hogy félelem nélkül szolgálhassuk őt. 75 Őelőtte járva minden napunkon jámborságban és igazságosságban. 76 Téged is, kisgyermek, a Magasságos prófétájának fognak nevezni, mert az Úr előtt fogsz járni, hogy az ő útjait elkészítsd, 77 hogy a menekülés ismeretét közöld népével,***** azaz vétkeik elengedését,***** 78 annak következtében, hogy Istenünk irgalomra gerjedt, és ez irgalommal reánk tekintett a magasságból a napfölkelte, 79 hogy a sötétségben és a halál árnyékában ülőket beragyogja, s lábunkat a békesség útjára igazítsa.”

80 A gyermeknek aztán növekedést és erőre jutást adott a szellem, és a pusztában élt egészen addig a napig, amelyen Izráelnek bemutatkozott.

* Jézus szerint csak a hétnapos, tehát körülmetéletlen „újszülöttek” tudják, hogy hol van az Élet helye (vö. Tm 3.), mert őket már nem béklyózza meg az illuzórikus kollektív szövetség tudata.

** A névadás a körülmetéléskor történik, ekkortól számít zsidónak valaki. Jézus azonban csak a nem-zsidókkal tud szót érteni (vö. Tm 3.), azokkal, akik már ilyen vagy olyan okokból kereteken kívülre kerültek. Ők minősülnek „Izráel házának elveszett juhainak”. Ezeket a személyeket már nem béklyózza meg a megmerevedett hittételek. Aki kivetett, az már nyugodtan lehet szabadgondolkodó. A hagyományos isten- és világkép vallása ezt nem teszi lehetővé.

*** Ez a kifejezés krisztológus szerkesztőre utal. Jézus a „kegyelemhez” hasonlóan alig használta, a „jámborságot” pedig egyáltalán nem.

**** Jézus nem tartotta mértékadó személyeknek a prófétákat (vö. Tm 51.).

***** Jézus semmisnek mondta ezt a kollektív szövetséget (vö. Tm 52.), ő az egyéni és személyre szabottat demonstrálta (vö. Tm 27.).

***** Ez Jézus kompetenciája, mert ő rendelkezik az ehhez szükséges tudással (vö. Jn 3,11–3).

***** Ehhez Fiúi státus kell! (vö. Mt 9,5–8; Mk 2,9–12)

2. RÉSZ

Jézus születése

1 Azokban a napokban történt, hogy a felséges Cézár rendeletet adott ki, hogy az egész lakott földet írják össze. 2 Ez az összeírás volt az első, és Küréniosz szíriai helytartósága idején történt. 3 Az összeírás végett mindenki úton volt, ki-ki a saját városa felé. 4 Galileából, Názaret városából, József is felment Dávid városába, melyet Betlehemnek hívnak, mivel Dávid házából és atyafiságából származott. 5 Ment, hogy összeírják Máriával együtt, aki jegyese volt, és terhes. 6 Történt, hogy ott-tartózkodásuk alatt beteltek a napok, amikor szülnie kellett. 7 Meg is szülte elsőszülött fiát, bepólyálta és jászolba fektette, mivelhogy a szálláson nem volt helyük.

8 Pásztorok tartózkodtak azon a vidéken, a szabad ég alatt, és az éjszakában őrjáratról őrjáratra őrizték nyájukat. 9 Egyszer csak az Úrnak egy angyala állott melléjük, és az Úr dicsősége körülragyogta őket. Nagy félelem ült reájuk, 10 de az angyal ezt mondta nekik: „Ne féljete, mert nagy örömet hirdetek néktek, mely az egész népnek is öröme lesz: 11 Ma megmentő született néktek a Dávid városában, s ez maga a Krisztus, az Úr. 12 Ezt a jelet rendelték néktek: egy kisdedet fogtok találni bepólyálva, jászolban fekvő.” 13 Ekkor hirtelen a mennyei seregekből sok-sok angyal állott az angyal mellé, s azok ily szóval magasztalták az Istent: 14 „A magasságokban dicsőség Istennek, és a földön békesség az Istennek tetsző embereknek!”

15 Történt aztán, hogy mihelyt az angyalok a pásztoroktól az égbe távoztak, ezek beszélgetni kezdtek egymás között: „Menjünk hát el Betlehemig, hadd lássuk meg ezt az eseményt, melyet az Úr megismertetett velünk.” 16 Sietve elmentek, és meg is lelték Máriát, Józsefet és a jászolban fekvő kisdedet is. 17 Mikor meglátták, megismertették a szöveget, amelyet a gyermek felől nekik szóltak. 18 Mindazokat, akik hallották, csodálkozóba ejtették azok a szavak, melyeket a pásztorok mondtak nekik. 19 Mária pedig e szavakat mind megőrizte, és a szívében egybevetette azokat. 20 A pásztorok azután visszatértek, közben dicsőítették és magasztalták az Istent mindazért, amit hallottak és láttak, úgy, ahogy nekik megmondották.

Jézus bemutatása a templomban Simeon és Anna

21 Mikor pedig betelt a nyolc nap ahhoz, hogy körülmetéljék őt, Jézus névvel nevezték el, melyet az angyal említett meg, még mielőtt Mária méhébe fogadta volna őt.

22 Amikor Mózes törvénye szerint elmúltak tisztulásának napjai, fölvitték őt Jeruzsálembe, hogy az Úr elé állítsák, 23 aszerint, ahogy az Úr törvényében írva van, hogy minden férfi magzatot, ki anyja méhét megnyitja, az Úr szenteltjének kell nevezni. 24 Fölvitték, hogy az Úr törvényében megírottak szerint megadják az áldozatot, egy pár gerlét, vagy két galambfiókát.

25 Élt Jeruzsálemben egy Simeon nevű ember. Ez az ember igazságos és lelkiismeretes volt, várta Izráel megbátorítását, és szent Szellem ült rajta.* 26 Korábban kijelentést kapott a szent Szellemtől, hogy nem hal meg addig, amíg meg nem látja az Úrnak Felkentjét. 27 Szellem indítására ment el a szenthelyre, úgyhogy amikor a gyermek Jézust szülei bevitték, hogy a törvényes szokást megtegyék érte, 28 ölébe vette őt, és az Istent áldva így szólt: 29 „Most bocsátod el rabszolgádat, én Parancsolóm, úgy, ahogy megígérted, békességgel, 30 mert már meglátta szemem megmentő hatalmat, 31 melyet az összes nemzetek szeme elé készítettél 32 világossággul, hogy azt nemzeteknek leleplezd, és népednek, Izráelnek dicsőséget szerezzél.” 33 A gyermek atyja és

* Jézus szerint azon, aki várakozik, nem „ül” szent Szellem (vö. Tm 114.).

anyja csodálkozva hallgatták, amit Simeon őfelőle mondott. 34 Simeon aztán megáldotta őket, majd így szólt a gyermek anyjához, Máriához: „Lásd, ő sokak elesésének és felkeltének okául jelent meg Izráelben, és jelül, melynek ellene fognak mondani. 35 Sőt, neked magadnak is kard járja át majd lelkedet. Azért lesz ez, hogy sok szív fontolgatásairól lehulljon a lepel.”

36 Anna is prófétanő volt, az Ászer törzséből való Fánuel leánya. Korban igen előrehaladott volt, szüzessége óta hét éven át élt a férjével, 37 és nyolcvannégy éves özvegy volt. Böjtölésekkel és könyörgésekkel szolgált az Istennek, s éjjel-nappal el nem maradt a szenthelyről. 38 Abban az órában is ott állott, vallást tett az Isten mellett, és szólt őfelőle mindazokhoz, akik Jeruzsálem megváltását várták.

39 Mikor aztán mindent elvégeztek, amivel a törvény szerint tartoztak, Galileába tértek vissza, városukba, Názáretbe. 40 A gyermek pedig növekedett és szilárdult a bölcsességben, mely őt megtöltötte. Istennek kegyelme volt rajta.

41 Szülei a pászka ünnepén, a szokásnak megfelelően, évről évre följöttek Jeruzsálembe. 42 Akkor is, amikor tizenkét éves lett, az ünnepi szokás szerint fölmentek. 43 Amikor a napoknak végére jutottak, visszaindultak, a gyermek Jézus* pedig hátramaradt Jeruzsálemben, szülei azonban ezt nem vették észre. 44 Azt gondolták, hogy az úti társaságban van, így egy napi járőrföldet mentek, s csak azután keresték a rokonok és ismerősök között. 45 Mikor nem találták, keresésére indultak, és visszatértek Jeruzsálembe. 46 Úgy történt azonban, hogy csak három nap múltán találtak rá, amint éppen a templomban a tanítók előtt ült, és hol hallgatta, hol meg kérdezgette őket. 47 Belátásai és feleletei mindenkit megdöbbenetett, aki csak hallotta őt. 48 Mikor szülei meglátták, elámultak. „Gyermelem – szólította meg az anyja –, miért tettél így velünk? Lásd, atyád és én gyötörödvé keresünk.” 49 „Miért kerestetek engem? – kérdezte tőlük Jézus. – Nem tudjátok, hogy nekem abban kell lennem, ami Atyámé?” 50 Ám ők nem látták át a beszédet, amelyet hozzájuk szólott. 51 De aláment velük, és Názáretbe került, hol magát alájuk vetette. Anyja azonban mind ezeket a dolgokat szívében őrizgette. 52 Jézus pedig folyton előrehaladt bölcsességben,** testalkatban, Istennek és embereknek a kedvében.

3. RÉSZ

Bemerítő János

(Mt 3,1–12; Mk 1,2–8; Jn 1,19–28)

1 Tibériusz Cézár kormányzásának tizenötödik évében, amikor Poncius Pilátus volt Júdea kormányzója, Heródes meg Galileának negyedes fejedelme, és ennek testvére, Fülöp, Itureának és Trakónitisz tartománynak negyedes fejedelme, Lüzániász Abiléné negyedes fejedelme, 2 akkor, Annás és Kajafás főpapok idejében: a pusztában az Úr szava szólott Zakariás fiához, Jánoshoz. 3 János bejárta a Jordánt környező egész vidéket, és a más felismerésre térést jelképező bemerítést hirdette a vétkek megbocsátására,** 4 amint Ézsaiás próféta beszédeinek könyvében írva áll: „Kiáltó szól a pusztában: Készítsétek el az Úrnak útját, egyenesekké tegyétek ösvényeit, 5 teljék be minden hasadék, alacsonyodjék le minden hegy és halom, a görbe legyen egyenessé, a görögös sima úttá, 6 és akkor minden hús meg fogja látni Isten megmentő hatalmát.”

* Talán már csak pár hónap volt a barmicvoig, ami a zsidó nagykorúságot jelenti, 13 éves korban.

** Autodidakta módon tanult, építőmesteri munkája mellett (vö. Tm 26.).

*** A más felismerésre való térés, mint a vétkek megbocsátásának egyetlen útja-módja, jézusi gondolat (vö. Mt 26,26–9 + lábjegyzetek). Ilyet János nem tud kitalálni, ez csak a szájába van adva. A szent Szellemben való elmerüléshez nem szükséges vízkereszttség, ahogy körülmetélés sem! (vö. Tm 52.).

7 Azokhoz a tömegekhez, melyek kimentek hozzá, hogy bementse őket, így beszélt: „*Viperák fajzatai, kicsoda intett meg titeket, hogy az elkövetkező harag elől elmeneküljétek?* 8 *Teremjétek meg a más felismerésre jutáshoz szükséges gyümölcsöket, s ne kezdjétek el magatokban így beszélni: Nekünk Ábrahám az Atyánk, mert mondom nektek, Isten ezekből a kövekből is támaszthat Ábrahámnak gyermekeket.* 9 *A fejsze már a fák gyökerén van. Kívágnak és tűzre vetnek minden fát, mely nemes gyümölcsöt nem terem.*”*

10 „Mit tegyünk hát?” – kérdezgette tőle a sokaság, 11 és ő ezt felelte nekik: „Akinek két köntöse van, adjon át egyet annak, akinek nincs, és akinek eledele van, ugyanúgy cselekedjék.” 12 Eljöttek a vámszedők is, hogy bementse őket, s azt kérdezték tőle: „Tanító, mit tegyünk?” 13 János ezt mondta nekik: „Semmivel többet ne szedjétek be annál, mint ami rendelve van.” A katonák is megkérdezték őt: „Hát mi mit tegyünk?” „Senkinek fenyegetésére ne legyetek – mondta nekik. – Ne zsaroljatok ki semmit különféle ürügyekkel, hanem elégedjétek meg a zsoldotokkal.” 15 Mialatt a nép feszülten várt, és szívükben mindannyian azt fontolgatták János felől, hogy vajon nem ő-e Krisztus, 16 megszólalt János, és ezt mondta mindnyájuknak: „*En vízbe merítlek titeket, de jó valaki, aki erősebb nálam, akinek még a saruszíját megoldani sem vagyok elég: Ő szent Szellembe és tűzbe fog titeket meríteni.* 17 *Szórólapát van a kezében, hogy áttisztítsa szérűjét, csűrétbe gyűjtse a gabonát, és olthatatlan tűzzel égesse el a polyvát.*”**

18 Sok más bátorítással együtt hirdette a népnek az örömhírt.*** 19 Megfedtte Heródes negyedes fejedelmet, testvérének felesége, Heródiás miatt, és mindama rossz miatt, melyeket Heródes tett. 20 Mindezeket Heródes még azzal tetézte, hogy Jánost tömlőcbe záratta.

Jézus megkeresztelése

(Mt 3,13–7; Mk 1,9–11; Jn 1,29–34)

21 Amikor az egész (ott levő) nép bementkezett, és bementkezett Jézus is, történt, hogy mialatt imádkozott,**** megnyílt az ég, 22 és a szent Szellem galamb alakjában rája szállott. Szózat is támadt az égből: „Te vagy az én szeretett fiam, elnyerted tet-szésemet.”

Jézus nemzetségi táblázata

(Mt 1,1–17)

23 Maga Jézus, amikor szolgálatát elkezdte, mintegy harmincéves***** volt. Köztudomás szerint József fia volt, aztán Élié, 24 Mattáté, Lévié, Melkié, Jannaié, Józsefé, 25 Mattatiászé, Ámoszé, Naumé, Eszlié, Naggaié, 26 Maáté, Mattatiászé, Semeié, Józéhé,

* Ez tipikusan jézusi szöveg. János (tudás hiányában) ilyesmiket nem fogalmazhatott meg. (vö. Jn 8,33–9; Tm 18.) A Bemerítő nem tudta, hogy az embert csak az életre nemzett Pneumája – a közvetlen istenkapcsolat – mentheti meg (vö. Tm 39., 59., 71.).

** A 16c és a 17. vers jézusi közlendőket tartalmaz. Ezek értelméről egy „földhözragadt” társadalmi reformer semmit sem tudhat, és ezt János be is vallja (vö. Jn 3,26–31). A Bemerítő az osztó igazságosság útjára szeretné terelni a népet, míg Jézus egyéneket akar gondolkodásra készíteni... (vö. Tm 1., 2.). Az Emberfi a vitatkozás tűzét hinti el a világban (Tm 9., 15., 83.). A 17. vers „A búza és a konkoly” példabeszédből való (vö. Mt 13,24–30), és nem Jézusra utal, hanem az őt követni akaró aratóknak (vö. Jn 4,35–8) ad tanácsot. Ezeknek az értelmes embereknek (vö. Tm 20.) kell elégetniük a gyomot – magukban.

*** Ami erősen különbözött a jézusitól, vö. Lk 16,16.

**** Teljesen valószínűtlen, hogy Jézus a tömeg szeme láttára imádkozott volna (vö. Mt 6,5–6).

***** Ez csak szerkesztői becslés, a szemtanúk 46–47-nek saccolták őt (vö. Jn 8,57).

Jódáé, 27 Joánáé, Résáé, Zorobábelé, Salátiélé, Nérié, 28 Melkié, Addié, Kószámé, Elmadámé, Éré, 29 Jézusé, Eliézeré, Jórimé, Mattaté, Lévié, 30 Simeoné, Júdáé, Józsefé, Jónámé, Eljákimé, 31 Meleáé, Mennáé, Mattatáé, Nátáné, Dávidé, 32 Jesséé, Jóbédé, Boázé, Salmóné, Naássoné, 33 Aminádábé, Adminé, Arnié, Esromé, Fáreszé, Júdáé, 34 Jákóbé, Izsáké, Ábrahámé, Táráé, Nahoré, 35 Seruhé, Ragávé, Fáleké, Éberé, Saláé, 36 Kainámé, Arfaksádé, Sémé, Noéé, Lámehé, 37 Matusáláé, Énohé, Járedé, Maleleélé, Kaináné, 38 Énosé, Sété, Ádámé, Istené.*

4. RÉSZ

Jézus megkísértése

(Mt 4,1–11; Mk 1,12–3)

1 Jézus szent Szellemmel telten visszatért a Jordántól, s a Szellem negyven napon át űzte őt ide-oda a pusztában. 2 Ezalatt a vádló kísértette. Azokban a napokban semmit sem evett, de amikor azok elteltek, megéhezett. 3 Ekkor a vádló szólott hozzá: „Ha Isten Fia vagy, mondd ennek a kőnek, hogy váljék kenyérré.” 4 De Jézus ezt felelte neki: „Meg van írva, hogy ne csak kenyérral éljen az ember.” 5 Erre a vádló a magasba vitte őt fel, és egy szempillantásban megmutatta neki a lakott föld összes királyságát. 6 Majd így szólott hozzá: „Neked adom ezt az egész birodalmat, s a királyságok dicsőségét, mert nekem adták azt, s én annak adom, akinek akarom. 7 Ha tehát a földre borulsz előttem, tiéd lesz az egész.” 8 Megszólalt Jézus: „Meg van írva: Istenedet, az Urat imádd és csak őt szolgál !” 9 Elvitte aztán Jeruzsálembe, ott a templom ormára állította, és ezt mondta neki: „Ha Isten Fia vagy, vesd magad innen alá. 10 Hiszen meg van írva: Angyalainak parancsol felőled, 11 hogy megőrizzenek téged, hogy kezükön hordozzanak, hogy valahogy kőbe meg ne üsd lábadat.” 12 Jézus ezt felelte neki: „Azt mondják: Ne tedd próbára Istenedet, az Urat !” 13 Ezzel a vádló minden kísértését elvégezte, s egy időre eltávozott tőle.

Jézus Názáretben

(Mt 13,53–8; Mk 6,1–6; Isz 57/129)

14 Jézus aztán a Szellem hatalmával visszatért Galileába. Az egész környéken szétment a híre. 15 Zsinagógáikban tanított és mindenki dicsőítette. 16 Eljutott Názáretbe is, ahol felnövekedett. Ahogy szokta, szombatnapon bement a zsinagógába. Ott felállt, hogy felolvasson. 17 Ézsaiás próféta tekercsét adták oda neki. Amikor felnyitotta a tekercset, egy helyre bukkant, amelyen ez volt írva: 18 „Az Úrnak szelleme rajtam, mivelhogy felkent engem, hogy szegényeknek** örömet hirdessek, Ő küldött, hogy szabadítást hirdessek a foglyoknak***, szemük megnyílását a vakoknak****, szabadon engedjem a szétzúzott szívűeket,***** 19 hogy kihirdessem az Úrnak kedves esztendejét.”***** 20 Felolvasta, aztán összegöngyölte a tekercset, odaadta a szolgának és leült. A zsinagógában mindenkinek a szeme rá volt szegezve. 21 Ő pedig hozzáfogott a beszédhez.

* Jézus egyszerűben utal a származására (vö. Tm 102., Jn 3,3; Isz 172a/190 – 172b/207).

** Egyedülálló, kivetett, lekezelt, szellemi perifériára szorított „eretnek”, aki éppen ezért *kiválasztott* lehet (vö. Tm 22., 48., 53., 69. 76.). Olyan kérdező-kereső személy (Tm 1.), aki éhes a válaszokra (Tm 70.) és szomjas az igazságra (vö. Tm 75.).

*** Aki bűnök rabságában vergődik (vö. Jn 8,31–6).

**** Olyasvalaki, aki nem lát (igazságokat), de szeretne.

***** „Szívében üldözött”, azaz érzékeny lelkiismeretű személy (vö. Tm 69.).

***** Ez Jézus nyilvános működésének időszaka, mikor Isten testben jelentheti ki magát (vö. Tm 27.).

„Ma a ti fületek hallatára teljesült ez az írás” – mondotta nekik. 22 Mindannyian tanúságot tettek felőle és csodálták szavait,* melyek kedvesen ömlöttek a szájából. „Ugye, hogy a József fia ő?” – kérdezték. 23 Ő azonban így szólt hozzájuk: „Most bizonyára egy közmondásra gondoltok: Orvos, magadat gyógyítsd meg! Mindaz, amit hallottunk, hogy Kapernaumban tettél, tedd meg itt is, a saját hazádban. 24 De én is tudok egyet: Bizony azt mondom nektek: Egy próféta sem kedves a maga hazájában.** 25 Az igazságot mondom nektek: Izráelben sok özvegyasszony volt Illés napjaiban, mikor az ég három évre és hat hónapra bezárult, s amikor az egész földön nagy éhínség támadt, 26 de közülük egyhez sem küldték Illést, csak a szidoni Száreptába, ahhoz az özvegyasszonyhoz. 27 Elizeus próféta idejében is sok poklos volt Izráelben, mégsem tisztult meg senki közülük, csak a szír Námán.”

28 Mikor ezeket hallották, a zsinagógában mindenkit indulat töltött meg. 29 Rátámadtak, kivetették a városból, kiűzték annak a hegynek a meredélyére, amelyen a városuk épült, hogy letaszítsák, 30 de általment közöttük és eltávozott.***

Jézus tisztátalan lelket űz ki

(Mk 1,21–8)

31 Lement onnan egy galileai városba, Kapernaumba. Szombaton tanította őket, 32 és azok megdöbbenek tanításán, mert hatalommal szólt. 33 Volt a zsinagógában egy ember, kiben ördögi szellem volt, s ez nagy hangon felkiáltott: 34 „Hah! Mi dolgunk egymással, názáreti Jézus? Elveszíteni jöttél minket? Tudom, hogy ki vagy! Istennek a Szentje!” 35 Jézus megdorgálta: „Némulj el és menj ki belőle!” Erre az ördögi szellem a közére dobta azt, s kiment belőle anélkül, hogy kárt tett volna benne. 36 Mindenki nagy döbbenet ült, és arról beszéltek egymás között: „Micsoda szó ez! Joggal és hatalommal rendelkezik a tisztátalan szellemeken, és azok ki is mennek.” 37 Széttment hát a hír felőle, annak a vidéknek minden helyére.

Jézus meggyógyítja Péter anyósát

(Mt 8,14–5; Mk 1,29–31)

38 Miután fölkel, elment a zsinagógából Simon házába. A Simon napát éppen erős láz szorongatta. Megkérték őt miatta, 39 mire ő hozzálépett, fölőle hajolt és megdorgálta a lázat, úgyhogy a betegség elhagyta az asszonyt, aki azonnal felkel és felszolgált nekik.

Jézus sok beteget meggyógyít

(Mt 8,16–7; Mk 1,32–9)

40 Mikor a nap leszállott, mindazok, akiknek sok minden betegségtől elgyengült hozzátartozóik voltak, hozzávitték azokat, és ő mindenki rávette kezét és meggyógyította őket. 41 Sokakból ördögi szellemek mentek ki, akik így kiáltottak: „Te vagy az Isten Fia!” Ő azonban megdorgálta és nem hagyta szólani őket, tudták ugyanis, hogy

* Nem hitték el, amit mondott, mert ismerték a felmenőit, így egyszerű embernek tartották. Az Emberfi státusának felismerése nélkül senki sem kaphat semmit...

** vö. Lk 4,24; Tm 30., Jn 7,3–5; Isz 171/213

*** Hogy értsük a dolgot: Jézus pogányokat állított példaképül a választott nép elé. Ez olyasmi, mintha ma egy keresztény templomban azt mondaná: Én vagyok a Messiás, de nem hozzátok jöttem, hanem a muszlimokhoz, mert azok megérdemlik.

ő a Krisztus.* 42 Mikor kinappalodott, elhagyta a várost és egy pusztára ment. A tömegek keresték, és el is jutottak hozzá. Tartóztatták őt, hogy ne utazzék el tőlük. 43 De ő ezt mondta nekik: „Más városokban is kell hirdetnem az Isten királyságának örömhírét, mert evégre küldöttek.” 44 Júdea zsinagógáiban hirdette az igét.

5. RÉSZ

Péter halfogása

(Mt 4,18–22; Mk 1,16–20)

1 Történt, hogy mialatt ő a Genezáreti-tó partján állott, az Isten igéjét hallgató tömeg hozzányomult. 2 Jézus meglátta, hogy két hajó áll a part mellett, míg halászaik tőlük távolabb mentek, s hálóikat mosogatták. 3 Jézus belépett hát a hajók közül az egyikbe, amely Simoné volt, és megkérte, hogy evezzen a parttól kissé beljebb, aztán leült, és a hajóból tanította a tömeget. 4 Mikor megszűnt beszélni, így szólt Simonhoz: „Evezzetek be a mélyre, és bocsássátok le a hálóitokat fogásra !” 5 „Mester – mondta Simon –, egész éjen át fáradtunk, és semmit se fogtunk, de a te szavadra lebocsátom a hálókat.” 6 Mikor megtették, nagy tömeg halat zártak össze, úgyhogy hálók szakadoztak. 7 Intettek a másik hajóban levő társaiknak, hogy jöjjenek oda, és együtt fogjanak a háló kivonásához. Azok oda is mentek, és mindkét hajót megtöltötték, úgyhogy azok süllyedeztek. 8 Mikor Simon Péter ezt látta, Jézus térdéhez esett, és így szólt: „Eredj el tőlem Uram, én vétkezes ember vagyok.” 9 A halfogás miatt ugyanis, melyet tettek, döbbenet ült reá, és az összes vele levőkre; 10 Zebedeus fiaira, Jakabra és Jánosra is, kik Simonnal társas viszonyban voltak. „Ne félj ! – szólott azután Jézus Simonhoz – mostantól kezdve élő embereket fogsz.” 11 Amikor a parthoz vitték a hajókat, mindent elhagytak, s követték őt.

Jézus meggyógyít egy leprást

(Mt 8,1–4; Mk 1,40–5)

12 Történt, hogy mialatt az egyik városban tartózkodott, egy férfi ment hozzá, akit elborított a poklosság. Amikor Jézust meglátta, arcra borult, és úgy könyörgött hozzá: „Uram, hatalmadban áll, hogy ha akarod, megtisztíts engem.” 13 Ő kinyújtotta kezét, megérintette, és így szólt: „Akarom. Tisztulj meg !” S a poklosság azonnal elhagyta. 14 Aztán megparancsolta neki, hogy senkinek ne szóljon. „Hanem eredj el, mutasd meg magadat a papnak, és vidd fel tisztulásodért az ajándékot, ahogy Mózes elrendelte, tanúságtételül nekik.” 15 De csak annál jobban szétment a hír felőle, úgyhogy nagy tömeg gyűlt össze, hogy hallgassák, és erőtlenségeikből orvoslást nyerjenek. 16 Ő meg visszavonult a pusztába, és imádkozott.

Jézus meggyógyítja a bénát

(Mt 9,1–8; Mk 2,1–12)

17 Amikor az egyik napon tanított, és ott ültek a farizeusok és törvénytudók, akik Galilea és Júdea különböző falvaiból és Jeruzsálemből jöttek, az Úr ereje** arra indította őt, hogy gyógyítson. Egyszer csak férfiak egy embert hoztak nyugágyon, aki gutaütött volt, igyekeztek bevenni és eléje helyezni. 19 A tömeg miatt azonban nem találták

* Erre az embereknek maguktól kell rájönniük. A gonosz lelkek ezt a folyamatot meg akarták gátolni.

** Isten ereje az irgalmat gyakorló szeretet!

a módját, hogy hogyan vigyék be, felhágtak a háztetőre, s a cserepeken keresztül eresztették le fekhelyével együtt Jézus elé, a középre. 20 Mikor ő hitüket meglátta, így szólt: „Ember, vétkeidet megbocsátották.” 21 Az írástudók és farizeusok fontolgatni kezdték: „Ki ez, hogy káromlásokat szól? Kinek van hatalma vétkeket elengedni, ha nem egyedül Istennek?” 22 Jézus, miután fontolgatásaikra rálátott, megszólította őket: „Mit fontolgattok szívetekben? 23 Mi kerül kevesebb fáradságba: Azt mondani-e, hogy vétkeidet megbocsátották, vagy azt mondani: Kelj fel és járj ? * 24 Hogy azonban megtudjátok, hogy az Emberfinek felhatalmazása van arra, hogy a földön vétkeket megbocsásson – így szólt a gutaütöthöz: „Hozzád szólok; kelj fel, fogd fekhelyedet és eredj haza !” 25 Erre az a szemük láttára felkelt, felemelte amin feküdt, és Istent dicsőítve házába ment. 26 Mindannyian önkívületbe jutottak, dicsőítették Istent, és félelemmel telten így szóltak: „Ma hihetetlen dolgot láttunk.”

Jézus elhívja Lévit
(Mt 9,9–13; Mk 2,13–7)

27 Ezek után kiment, szemügyre vett egy Lévi nevű vámszedőt, amint a vámnál ült, s azt megszólította: „Kövess engem !” 28 Lévi mindent elhagyott, fölkel és követte őt. 29 Később nagy vendégséget rendezett neki otthonában. Vámszedőknek és vétkezőknek** nagy tömege dőlt velük együtt asztalhoz. 30 A farizeusok és írástudók zúgolódva szóltak tanítványainak: „Miért esztek és isztok a vámszedőkkel és vétkezőkkel együtt?” 31 Jézus ezt felelte nekik: „Az egészségeseknek nincs szükségük orvosra, csak azoknak, akik rosszul vannak. 32 Nem azért jöttem, hogy igazságosokat, hanem hogy vétkeket*** hívjak, hogy más felismerésre térjenek”.****

Jézus tanítása a bűnről
(Mt 9,14–7; Mk 2,18–22; Tm 5., 46., 105.)

33 Azok meg így szóltak hozzá: „János tanítványai sűrűn bűntölnek, s végeznek könyörgéseket, ugyanúgy a farizeusok tanítványai is, de a tieid esznek és isznak.” 34 Jézus ezt felelte nekik: „Nem kényszeríthetitek a násznépet, hogy azalatt bűntöljenek, amíg a vőlegény velük van. 35 Jöhetnek napok, amikor a vőlegényt elveszik tőlük. Akkor majd, azokban a napokban, bűntölni fognak”. 36 Példázatot is mondott nekik arról, hogy: „Senki sem told új köpenyből lehasított foltot ócska köpenyhez. S ha mégis megteszi, az újat is széthasítja, s az ócskához sem illik az újból vett folt. 37 Új bort sem tölt senki ócska tömlőkbe. S ha mégis, az új bor szétszakítja a tömlőket, maga kiömlik, a tömlők is elvesznek. 38 Új bort új tömlőkbe kell tölteni ! 39 Ám senki sem akar újat, ha óbort ihatik, mert azt mondja: Jó ízű az ó.”

6. RÉSZ

Kalásztépés szombaton
(Mt 12,1–8; Mk 2,23–8)

1 Történt, hogy szombaton vetéseken mentek keresztül. Tanítványai kalászeket tépdestek, a kezükkel kidörzsölték és úgy ették. 2 Néhány farizeus megkérdezte: „Miért teszitek azt, amit szombaton nem szabad?” Jézus így felelt nekik: „Sohasem olvastátok, hogy mit tett

* Mindkettőhöz Fiúi státus szükséges.

** Haszonlesó prostituáltaknak.

*** A „vétkes” olyan ember, aki nem gondolja azt magáról, hogy ő tiszta és egészséges, vagyis büntelen.

**** A tét a helyes isten- és világkép kialakítása. Az erre való képesség lelkiület kérdése.

Dávid, amikor megéhezett a vele levőkkel együtt? 4 Hogyan ment be az Isten házába, s hogy vette el és ette meg az odaszánt kenyereket, amelyeket csak a papoknak volt szabad megenni? Sőt, még a vele levőknek is adott.” 5 Aztán azt mondta nekik: „Az Emberfi ura a szombatnak.”

Jézus szombaton gyógyít

(Mt 12,9–14; Mk 3,1–6)

6 Történt, hogy egy másik szombaton zsinagógába ment be, és tanított. Volt ott egy ember, akinek a jobb karja száradt volt. 7 Az írástudók és a farizeusok szemmel tartották őt, hogy gyógyít-e szombaton, hogy vádolhassák. 8 Ő azonban ismerte fontolgatásait, így szólt tehát a száradt kezű embernek: „Kelj fel, állj a középére !” Az felkelt és kiállott. 9 Akkor Jézus megszólította őket: „Megkérdetek titeket: Szabad-e szombaton jót vagy gonoszat tenni, lelket megmenteni vagy elveszteni?” 10 S miután mindnyájukon körültekintett, így szólt a beteghez: „Nyújtsd ki a kezedet !” Az megtette, és helyreállt a karja. 11 Azok meg értetlenséggel teltek meg, és arról beszéltek egymás között, hogy mit tehetnének Jézussal.

A tizenkét tanítvány elhívása

(Mt 10,1–4; Mk 3,13–9)

12 Azokban a napokban történt, hogy kiment a hegyre imádkozni, és az éjszakát az Istenhez való imádkozással töltötte. 13 Amikor nappal lett, magához hívta tanítványait, és kiválogatott közülük tizenkettőt, akiket apostoloknak is nevezett: 14 Simont, akit Péternek is nevezett, annak testvérét, Andrást, Jakabot, Jánost, Fülöpöt, Bertalant, 15 Mátét, Tamást, az Alfeus Jakabját, Simont, akit vakbuzgónak is neveztek, 16 Jakab Júdását, és Júdást, a kariótit, aki árulóvá lett.

Jézus tanít és gyógyít

(Mt 4,24–5; Mk 3,7–12)

17 Azután lement, és megállott velük egy sík helyen. Tanítványainak nagy tömege volt jelen, valamint egész Júdeából, Jeruzsálemből, a tengerparti vidékről: Tíruszból és Szidonból a népnek nagy sokasága, 18 kik azért jöttek, hogy hallgassák őt, és hogy betegségeikből meggyógyuljanak. Akiket tisztátalan szellemek zaklattak, rendre meggyógyultak. 19 Az egész tömeg azon volt, hogy megérinthesse, mert hatalom áradt ki belőle, s mindenkit meggyógyított. 20 Aztán tanítványaira emelte szemét, és így szólt:

Kik a boldogok?

(Mt 5,1–12)

„Boldogok a szegények,* mert övék az Isten királysága.

21 Boldogok, akik most éheznek** mert ki fogják őket elégíteni.

Boldogok vagytok, akik most sírtok*** mert nevetni fogtok.

* A kivetettek, akiknek jó esélyük van arra, hogy kiválasztottak legyenek (vö. Tm 22., 48., 53., 69., 76.).

** Az igazságra ! (vö. Tm 70.)

*** Mert szétzúzták a szíveteiket (vö. Tm 69.)

22 Boldogok vagytok, ha az emberek gyűlölnek titeket, ha kirekesztenek titeket, ha szidnak, s ha neveteket, mint valami rosszat, kivetik az Emberfiért.

23 Örüljete az azon a napon, repessetek, mert nagy a bérete a mennyben. Hiszen ugyanígy cselekedtek a prófétákkal is.

24 Ellenben jaj nektek, gazdagoknak, mert odavan vigasztalásotok.

25 Jaj nektek, kik most beteltetek, mert éhezni fogtok.

Jaj nektek, kik most nevettek, mert gyászolni és sírni fogtok.

26 Jaj nektek, ha minden ember szépet mond felőletek, mert ugyanígy cselekedtek atyáitok a hamis prófétákkal.

Az ellenség szeretete

(Mt 5,38–48)

27 Ám azt mondom nektek, akik hallgattok* engem: Szeressétek ellenségeiteket, nemesen cselekedjete azokkal, akik gyűlölnek titeket, 28 áldjátok azokat, akik átkoznak titeket, imádkozzate azokért, akik bántanak titeket. 29 Annak, aki arcul üt, nyújtsd a másik arcodat is, és attól, aki köpenyedet elveszi, ne tagadd meg köntösödöt sem. 30 Adj mindenkinek, aki kér tőled, és ha valaki elveszi, ami a tiéd, ne követeld vissza. 31 Úgy tegyetek az emberekkel, ahogy akarjátok, hogy azok veletek tegyenek.

32 Ha csak azokat szeretitek, akik titeket szeretnek, micsoda kegyelem** van bennetek? A vétkezők is szeretik azokat, akik őket szeretik. 33 Ha azokkal tesztek jót, akik veletek jót tesznek, micsoda kegyelem lakik bennetek? A vétkezők is ugyanezt teszik. 34 Ha azoknak adtok kölcsön, akitől reméletek, hogy megkaphatjátok, mit ér a nálatok lévő kegyelem? A vétkezők is kölcsönadnak a vétkezőknek, hogy ugyanannyit kapjanak vissza. 35 Többet tegyetek ! Ellenségeiteket szeressétek ! Úgy tegyetek jót, úgy kölcsönözete, hogy vissza semmit se várjatek. Akkor sok lesz a bérete, és a Magasságos fiainak fognak titeket nevezni, mert Ő jóságos a hálátlanokhoz és a rosszakhoz is. 36 Irgalmasok legyetek, úgy, ahogy Atyátok irgalmas.

A képmutató ítélkezés

(Mt 7,1–5; Tm 25., 33.)

37 És ne ítéljete, és akkor nem ítélnék meg titeket sem. Ne kárhoztassatek, akkor nem érhet titeket sem kárhoztatás. Adjatek felmentést, és titeket is felmentenek. 38 Adjatek, és nektek is adni fognak,*** igaz mértékkel, megnyomottan, megrázottan túlóntik majd az öletekbe. Mert amely mértékkel ti mérte, nektek is azzal mérnek vissza.” 39 Példázatekat is mondott nekik: „Vajon képes-e a vak vakot vezetni? Nem esnek-e mindketten verembe? 40 A tanítvány sincs a tanító felett. Mindenki olyan lesz, amikor helyreigazítják, mint a tanítója. 41 Miért nézed a szálkát testvéred szemében ? A gerendát meg, mely a magad szemében van, nem veszed észre ! 42 Hogy mondhatod testvérednek: Testvérem, hadd vessem ki a szálkát, mely a szemedben van, mikor a saját szemedben levő gerendát nem látod? Képmutató ! Vesd ki először a saját szemedben levő gerendát, és akkor jól fogsz látni ahhoz, hogy a testvéred szemében levő szálkát kivesd.

* Követni akartok az istengyermeiségben, életutamat utánozva.

** Lelkület.

*** Szent Szellemet (vö. Lk 11,9–13).

Amilyen a fa, olyan a gyümölcse
(Mt 7,15–23; Tm 42., 44.)

43 Mert nincsen nemes fa, mely romlott gyümölcsöt teremne, meg romlott fa sincsen, mely nemes gyümölcsöt teremne. 44 Hiszen minden egyes fát a maga gyümölcseről lehet felismerni. Mert a tövisről nem szednek fügét, sem a csipkebokorról szőlőfürtöket. 45 A jó ember szívének jó kincséből hoz elő jót, és a rossz a rosszból hozza elő a rosszat. Mert a száj azt beszéli, amitől túlárad a szív.

Aki kősziklára épít
(Mt 7,24–7)

46 Miért hívtok így engem: *Uram, Uram*, ha nem teszitek meg, amit mondok? 47 Megmondom nektek, kihez hasonlít minden olyan ember, aki hallja tőlem a beszédek, és megteszi őket. 48 Olyan emberhez hasonló, aki házat épített,* és ásás közben mélyre hatolt,** és az alapot a sziklára vetette. Áradás jött, és az ár nekiütközött annak a háznak, de nem tudta megingatni, mert jól épült az. 49 Aki meghallotta beszédeimet, de nem tette meg, hasonló az olyan emberhez, aki alap nélkül, a földre építette házat. Annak is nekiütközött az ár, de az azonnal összeomlott, és a háznak*** romlása nagy lett.”

7. RÉSZ

Jézus meggyógyítja a kapernaumi százados szolgáját
(Mt 8,5–13; Jn 4,46–53)

1 Amikor mind eme beszédek a nép füle hallatára befejezte, bement Kapernaumba. 2 Bizonyos századosnak a rabszolgája gonoszul szenvedett, úgyhogy a végét járta. Ez a szolga becses volt neki, 3 mikor hát Jézusról hallott, hozzáküldötte a zsidók véneit, s kérte őt, hogy jöjjön el és mentse meg rabszolgáját. 4 Azok mihelyt Jézushoz érkeztek, nagy igyekezettel kérelték. „Méltó ő arra – szoltak –, hogy megadd ezt neki, 5 mert szereti nemzetünket, s a zsinagógát ő építtette nekünk.” 6 Jézus hát útra kelt velük. Már nem volt messze a háztól, amikor a százados barátait küldte el hozzá ezzel az üzenettel: „Uram, ne fáradj ! Nem vagyok én arra elég, hogy fedelem alá jöjj, 7 arra sem tartom magamat méltónak, hogy magam menjek hozzád. Mondd csak szóval, és meggyógyul a legényem. 8 Hiszen én is fennhatóság alá rendelt ember vagyok. Alattam katonák vannak, és ha azt mondom az egyiknek: Eredj el ! Az elmegy. Vagy a másikat: Jöjj ! Az eljön. S ha rabszolgámnak ezt mondom: Tedd meg ! Megteszi.” 9 Mikor Jézus ezt hallotta, elcsodálkozott, hátrafordult az őt követő tömeg felé, és így szólott: „Azt mondom nektek, Izráelben még nem találtam ekkora hitet.” 10 Amikor a küldöttek a házba visszaértek, a rabszolgát egészségesnek találták.

* Összerendezte magában a Dolgokat.

** Eljutott a helyes isten- és világképhez.

*** A „ház” Jézus ajkán maga az ember, legbensőbb lény, a struktúrája, mely tartást ad neki.

Jézus feltámasztja a naini ifjút

11 A következő napon történt. Egy Nain nevű város felé ment tanítványaival, nagy tömeg kíséretében. 12 Mikor a város kapujához közel ért, egyszerre csak egy halottat hoztak ki, egy anyának egyszülött fiát, az anya pedig özvegy volt. A városból jókora tömeg kísérte a menetet. 13 Amikor Jézus meglátta az özvegyet, szánalomra gerjedt iránta, s megszólította: „Ne sírj !” 14 Azután odament, megérintette a koporsót, mire azok, akik vitték, megálltak. „Ifjú – mondta –, hozzád szólok: Támadj fel !” 15 A halott felült, és beszélni kezdett, Jézus pedig átadta őt az anyjának. 16 Félelem fogott el mindenkit, és dicsőítették az Istent: „Nagy próféta támadt közöttünk ! Rátekintett Isten az ő népére !” 17 A róla szóló hír egész Júdeáig elment.

Bemerítő János kérdése és Jézus válasza

(Mt 11,2–19; Tm 45.)

18 Jánosnak is hírt vittek tanítványai mindezekről. János erre magához hívott tanítványai közül kettőt, 19 és elküldte őket Jézushoz ezzel a kérdéssel: „Te vagy-e az Eljövendő, vagy mást várjunk?” * 20 Ahogy a férfiak megérkeztek hozzá, így szóltak: „Bemerítő János küldött minket hozzád ezzel a kérdéssel: Te vagy-e az Eljövendő, vagy mást várjunk?” 21 Abban az órában sokakat gyógyított meg betegségekből, őket verő ostoroktól, rossz szellemektől, sok vaknak adta vissza látását. 22 Ezért így válaszolt nekik: „Menjetek, vigyétek hírül Jánosnak, amit láttatok és hallottatok: vakok visszakapják szemük világát, sánták járnak, poklosok megtisztulnak, süketek hallanak, halottak feltámadnak, szegények** az örömhírt hallják. 23 Mondjátok meg: Boldog az, aki bennem meg nem botlik.” ***

24 Mikor a követek elmentek, Jánosról kezdett beszélni a tömeghez: „Miért mentetek ki a pusztába? Mit akartatok látni? Szél-ingatta nádszálat? 25 De hát mit is mentetek látni? Puha ruhába öltözött embereket? Hiszen a pompás és drága ruhákban járó emberek királyi palotákban laknak.**** 26 De hát mit is mentetek ki látni? Prófétát? Igen ! Azt mondom nektek, prófétánál is többet. 27 Ő az, akiről írva van: Ím elküldöm követemet orcád előtt, aki előtted elkészíti utadat. 28 Azt mondom nektek: Asszonyok szülöttei között nincs nagyobb Jánosnál, de aki legkisebb az Isten királyságában, nagyobb nála.” *****

A tetten ért esztelenség

(Mt 11,16–9)

29 Jánost az egész nép meghallgatta, még a vámszedők is. Akik bemerítkeztek, úgy viselkedtek, ahogy Isten elvárta tőlük. 30 Ám a farizeusok és a törvénytudók nem merítették be magukat Jánossal, mert nem akartak Isten kedvében járni. 31 „Kihez

* A júdaizmust az az üdvtörténeti várákozás határozza meg, amit Jézus egyszerre tartott feleslegesnek és haszontalannak (vö. Tm 114.). Szerinte nincs kollektív üdvözülés, csakis egyéni és személyre szabott (vö. Mt 7,13–4).

** Kivetett és lekezelt, kérdező-kereső személyek, akik éheznek és szomjazzák az igazságot. (vö. Tm 70.)

*** Ez célzás a Bemerítő Jordán-parti viselkedésére. János egyáltalán nem értette és nem is becsülte a semmiből előjött názáreti építőmestert. Isten- és világképük olyannyira különbözött, hogy János botránkozott Jézus kinyilatkoztatásain. Kettejük jó viszonya (rokonság, barátság, közös szektába tartozás) azoknak a krisztológusoknak a műve, akik meg akarták teremteni az üdvtörténeti kontinuitást az Ó- és Újszövetség között. Ilyen kapocs vagy átmenet azonban nem létezik !

**** Jánoshoz elsősorban a júdeai városi polgárság ment ki, tehát olyan emberek, akik mindig arra hajlannak, amerre a szél fúj. Ezek valóságos kastélyokban, fényűző rezidenciákban laktak.

***** Aki (csak) asszonytól született, az nem született újjá ! (Jn 3,3–7; Tm 102.) A „legkisebb” azonban éppen az újjászületés szimbóluma...

hasonlítsam hát e nemzedék tagjait? – kérdezte Jézus. – Kihez is hasonlók? 32 Hasonlók a piacon ülő s egymásnak kiáltozó gyermekekhez, kik így beszélnek: Sipoltunk, és ti nem táncoltatok, gyászéneket fújtunk, és ti nem sírtatok. 33 Eljött ugyanis Beméritő János, ki kenyeret nem eszik, bort nem iszik, és ti így szóltatok: ördögi szellem van benne. 34 Eljött az Emberfi, aki eszik és iszik, s ti ezt mondjátok: Ni, a falánk és borissza ember, vámszedőknek és vétkezőknek barátja. 35 Így kapta meg igazolását a bölcsesség, összes gyermekeitől.” *

A bűnös nő megkeni Jézus lábát

36 A farizeusok közül valaki megkérte őt, hogy egyék nála. Bement hát a farizeus házába, és ledőlt az asztalhoz. 37 Egyszer csak egy asszony, aki vétkekben élt a városban, megtudta, hogy a farizeus házában asztalnál fekszik. Vásárolt hát egy alabástrom korsócska kenetet, 38 hátulról a lábához állott, és sirva, könnyeivel kezdte öntözni a lábát, hajával törölte meg, majd összecsókolgatta a lábát és kenettel kenegette. 39 Amikor a farizeus, aki meghívta őt, ezt látta, így szólt magában: „Ha próféta volna, tudná, hogy ki s miféle asszony ez, aki hozzányúlt, tudná, hogy vétkező.”

40 Jézus ekkor a következő szavakkal fordult hozzá: „Simon, van valami mondanivalóm neked.” „Tanító, mondd!” – szólott az. 41 „Egy hitelezőnek két adósa volt. Az egyik ötszáz dénárral, a másik ötvennel tartozott neki. 42 Mivel nem volt nekik miből megadniuk, kegyelemből mindkettőnek elengedte. Közülük melyik szereti most jobban őt?” 43 „ – Úgy vélekedem – szólalt meg Simon, hogy az, akinek többet engedett el.” „Helyesen ítéltél” – válaszolta Jézus, 44 majd az asszony felé fordult. „ – Látod ezt az asszonyt? Amikor házadba jöttem, nem adtál vizet a lábamra, ő pedig könnyeivel öntözte lábamat és hajával törölte meg. 45 Csókot sem adtál nekem, ő pedig, mióta bejöttem, nem szűnt meg lábamat csókolgatni. 46 Olajjal a fejemet meg nem kented, ő pedig lábamat kente kenettel. 47 Ezért azt mondom neked: Megbocsátották az ő sok vétkét, mert nagyon szeretett. Ellenben, akinek keveset bocsátanak meg, kevésbé szeret.” Azután az asszonyhoz szólt: „Vétkeidet megbocsátották.” 49 Erre az asztalnál fekvők mondogatni kezdték egymás között: „Kicsoda ő, hogy a vétkeket megbocsátja?” Jézus azonban ismét az asszonyhoz fordult: „Hited megmentett téged. Eredj békességben el.”

8. RÉSZ

A Jézust követő asszonyok

1 Ezután városokon és falvakon utazott át, és hirdette az Isten királyságáról szóló örömhírt. Vele volt a tizenkettő, 2 amellet némely asszony, akik rossz szellemek hatalmából és erőtlenségekből gyógyultak meg. Így Mária, akit magdalainak neveztek, akiből hét ördögi szellem ment ki, 3 továbbá Johanna, Kuzának, Heródes tisztartójának felesége, Zsuzsánna, és sok más asszony, akik vagyonukból szolgáltak nekik.**

A magvető

(Mt 13,1–23; Mk 4,1–20; Tm 8.)

4 Mikor nagy tömeg gyűlt össze, azokból is, akik városonként csatlakoztak hozzá, példázatokban kezdett beszélni. 5 „Elment a magvető, hogy elvesse magvát. Miközben vetett, némelyik az útfélre esett, és eltaposták, az égi madarak meg fölcsipegették. 6

* Magatartásukból következtetni lehet az eszükre...

** Név szerint ismerjük még a másik Máriát (Mk 15,40), Mártát (Lk 10,38) és Salómét (Tm 61.).

Másik a sziklára esett, kinőtt, s elszáradt, mivel nem volt nedvessége. 7 Némelyik a tövisek közé esett, velük együtt felnőtt, de a tövisek elfojtották. 8 Más a jó földbe esett, kinőtt, és százszoros termést hozott.” Ezeket mondván felkiáltott: „Akinek halló füle van, hallja meg!”

9 Mikor a tanítványok megkérdezték, hogy mit jelent ez a példázat, 10 így szólt: „Nektek adták meg, hogy az Isten királyságának titkait megismerjétek, a többiekkel pedig példázatokban közlik, hogy bár nézzenek, ne lássanak, és bár hallanak, belátásra ne jussanak. 11 A példázat ezt jelenti: A mag Istennek beszéde. 12 Útféliek azok, akik meghallották az igét, de azután eljön a vádló és kiszedi szívükből, hogy ne higgyenek, s meg ne meneküljenek. 13 A sziklára hullottak azokat jelentik, akik, ha hallják, örömmel fogadják az igét, de nincs gyökerük, csak egy ideig hisznek, és a kísértés idején elpártolnak. 14 Ami a tövis közé esik, azokat jelzi, akik miután meghallották az igét, elmennek, s a földi élet gondjai, gazdagsága és kéjei megfojtják őket, úgyhogy érésig nem jutnak. 15 Ami a jó földben van, olyanokat jelez, akik, miután nemes és jó szívvel meghallgatták az igét, azt birtokukba veszik,* és állhatatossággal** gyümölcsöt teremnek.

A lámpás

(Mt 5,15–6; Mk 4,21–25; Tm 4., 23., 32., 40.)

16 Senki sem fed le a meggyújtott mécsest vékával, sem ágy alá nem teszi, hanem a mécslábra helyezi, hogy a bemenők*** lássák a fényt. 17 Mely nincs oly rejtett dolog, ami nyilvánvalóvá ne válna, sem olyan eldugott dolog, ami ki ne tudódnék, ami világosságra ne jönné. 18 Ezért vigyázzatok, hogyan hallgatjátok.**** Mert akinek van, annak adni fognak, de akinek nincs, attól még azt is el fogják venni, amije *lenni lát-szik.* *****

Jézus igazi rokonai

(Mt 12,46–50; Mk 3,31–5; Tm 54., 100., 102., 106.)

19 Megérkeztek hozzá anyja és testvérei, de a tömeg miatt nem tudtak vele találkozni. 20 Akkor hírül adták neki: „Anyád és testvéreid kinn állnak és látni akarnak.” 21 Ő ezt felelte nekik: „Az én anyám és testvéreim azok, akik Isten igéjét hallják és meg is teszik.”

Jézus lecsendesíti a szelet

(Mt 8,23–7; Mk 4,35–41)

22 Történt az egyik napon, hogy tanítványaival hajóba szállt. „ – Menjünk át a tó túlsó partjára” – mondta nekik, s el is hajóztak. 23 Amíg vitorláztak, Jézus elaludt. Ám szélvihar tört a tóra, egészen megteltek vízzel, úgyhogy veszélyben forogtak. 24 Hozzámentek hát, s felébresztették: „Mester, Mester ! Elveszünk !” Erre felkelt, megdorgálta a szelet és a hullámozó vizet, azok pedig lecsillapodtak, úgyhogy nagy csendesség támadt.

* Megszerzik, megveszik mindenáron (vö. Tm 77., 110.)

** Tm 1.

*** Az Isten királyságába bejutni akarók.

**** A belső füllel vehető kinyilatkoztatásokat, melyeket angyalok közvetítenek (Tm 89.), mégpedig egyéni és személyre szabott módon.

***** Vélelmezhető, hogy van neki (esze).

25 „Hol van a ti hitetek?” – kérdezte tőlük. Azok pedig féltek, és csodálkozva beszéltek egymásközt: „Ki ő, hogy még a szelekkel és a vízzel is rendelkezik, és azok engedelmeskednek neki?”

Jézus meggyógyítja a gadarai megszállottat
(Mt 8,28–34; Mk 5,1–20)

26 Azután elhajóztak a gerazénusok vidékére, amely Galileával átellenben terül el. 27 Amikor kilépett a szárazföldre, a város felől egy ember jött vele szemben, akiben ördögi szellemek voltak, aki már jó ideje nem öltözött ruhába, s házban nem lakott, hanem csak sírokban. 28 Mikor Jézust meglátta, felkiáltott, lábához esett, és nagy hangon ezt kiáltotta: „Jézus, a Magasságos Istennek Fia, mi dolgunk van nekünk egymással? Könyörgöm hozzád, ne kínozz engem!” 29 Megparancsolta ugyanis a tisztátalan szellemnek, hogy menjen ki az emberből. Mert sok időn át ragadta a szellem őt magával, úgyhogy láncokkal és béklyókkal megbilincselve őrizték, de az ördögi szellem, miután a bilincseket széttörte, a pusztákba űzte őt. 30 Jézus megkérdezte tőle: „Mi a neved?” „Légió” – felelte az –, mert sok ördögi szellem ment belé. 31 A szellemek aztán rimázkodtak; ne parancsolja nekik, hogy a feneketlen mélységbe menjenek. 32 Volt ott a hegyen egy meglehetősen sok disznóból álló, legelésző csürhe. Kérlelték, hogy engedje meg nekik, hogy azokba menjenek be. Jézus megengedte nekik. 33 Kijöttek hát az ördögi szellemek az emberből, bementek a disznókba. Erre a csürhe a meredélyen át lerohant a tóba, és belefulladt. 34 A pásztorok pedig, mikor látták, hogy mi történt, elfutottak, és hírül vitték a dolgot a városba és a tanyákra. 35 Eljöttek az emberek, hogy lássák, mi történt. Amikor odaérkeztek, és azt az embert, akiből az ördögi szellemek kimentek, Jézus lábánál ülve, felöltözve és ép ésszel találták, megijedtek. 36 Azok, akik látták, hogy az ördögös hogyan menekült meg, elmesélték nekik az esetet. 37 Ekkor a gerazénusok vidékéről érkező egész sokaság arra kérte őt, hogy távozzék el tőlük, mert nagy félelem szorongatta őket. Erre hajóba szállt és visszatért Kapernaumba. 38 Az az ember azonban, akiből az ördögi szellemek kimentek, könyörgött, hogy vele maradhasson. Ám ő búcsút vett tőle ily szóval: 39 „Térj vissza házádba, s beszéld el ott mindazt, amit Isten tett veled.” Az el is ment, és városszerte mesélte a történeteket.

A vérfolyásos asszony meggyógyítása
Jairus leányának feltámasztása
(Mt 9,18–26; Mk 5,21–43)

40 Amikor Jézus visszatért, a tömeg szívesen fogadta, mert mindannyian várták. 41 Ekkor egy férfi érkezett, akit Jairusnak hívtak; ő volt a zsinagóga előjárója. Jézus lábához borult, és úgy esengett, hogy jöjjön el a házába, 42 mert egyszülött leánya, ki tizenkét éves, haldoklik. Miközben útban volt oda, tömeg szorongatta.

43 Egy asszony, aki tizenkét esztendeje vérfolyásban szenvedett, de nem volt erő, hogy bárki meggyógyíthatta volna, 44 hozzálépett, és hátulról megérintette köpenyének szegélyét. Erre azonnal elállott vérének folyása. 45 „Ki az, aki hozzám nyúlt?” – kérdezte Jézus. Mikor mindenki tagadta, megszólalt Péter: „Mester, a tömeg szorongat, és nyom össze téged.” 46 „Valaki hozzám nyúlt” – mondta Jézus. – „Észrevettem, hogy hatalom áradt ki belőlem.” 47 Mikor az asszony látta, hogy nem maradhat rejtve, reszketve előjött, lábához borult, és az egész nép előtt tudtára adta, hogy miért érintette meg, s hogy azonnal meg is gyógyult. 48 „Leányom – mondta neki Jézus – hited megmentett téged. Menj el békességgel.”

49 Még beszélt, amikor valaki jött a zsinagóga-elöljáró házatól, és így szólott: „Halott már a leányod. Ne fáraszd tovább a Tanítót.” 50 Jézus azonban, ahogy ezt meghallotta, így szólt Jairushoz: „Ne félj! Higgy csak! Meg fog menekülni.” 51 Mikor megérkezett a házba, senkit sem engedett be magával, csak Pétert, Jánost, Jakabot

és a leányka atyját és anyját. 52 Mindenki sírt, s gyászolta a leányt. Ám ő így szólt: „Ne sírjatok ! Nem halt meg, hanem szunnyad.” 53 Kinevették, mert tudták, hogy meghalt. 54 Ő azonban megragadta a leány kezét és így kiáltott: „Leányka, támadj fel !” 55 Erre visszatért annak szelleme, s azonnal felkelt. Jézus megparancsolta, hogy adjanak neki enni. 56 A lány szülei magukon kívül voltak. Ő pedig szigorú parancsot adott, hogy senkinek se mondják el azt, ami történt.

9. RÉSZ

Jézus kiküldi tizenkét tanítványát (Mt 10,1–16; Mk 6,7–29)

1 Összehívta a tizenkettőt, aztán hatalmat és fennhatóságot adott nekik valamennyi ördögi szellemen, s arra is, hogy betegeket gyógyíthassanak. 2 Majd elküldte őket, hogy az Isten királyságát hirdessék, és gyógyítsanak. 3 „Semmit se vigyetek az útra – mondotta nekik. – Se botot, se tarisznyát, se kenyeret, se pénzt. Két alsóruhátok se legyen. 4 Amely házba bementek, ott maradjatok, onnan induljatok aztán tovább. 5 Minden olyan esetben, amikor nem akarnak befogadni titeket, menjetek ki az illető városból, és a port is rázzátok le a lábatokról, ellenük szolgáló tanúságtételül.” 6 Azok el is mentek, bejárták a falvakat, mindenütt hirdették az örömhírt, és gyógyítottak.

Heródes negyedes fejedelem hallott mindenről, ami történt, és kétségek között volt, mivelhogy azt beszéltek némelyek, hogy János támadt fel a halottak közül, 8 némelyek meg, hogy Illés jelent meg, ismét mások, hogy az ősök közül támadt fel egy próféta. 9 „Jánost lefejeztettem – mondotta Heródes – de ki ez, akiről ilyen dolgokat hallok ?” És látni igyekezett őt.

10 Visszatérvén az apostolok, elbeszélték, hogy mi mindent cselekedtek. Jézus magához vette őket, és külön velük visszavonult egy Betsaida nevű városba. 11 De a tömeg, mihelyt ezt megtudta, utána ment. Jézus elfogadta őket, beszélt nekik Isten királyságáról, és azokat, akiknek gyógyulásra volt szükségük, meggyógyította.

Ötezer ember megvendéglése (Mt 14,13–21; Mk 6,34–44)

12 Közben a nappal hanyatlani kezdett. Hozzáment hát a tizenkettő, s ezt mondták neki: „Bocsásd el a tömeget, hadd menjenek el a környéken levő falvakba és tanyákra, hogy megpihenjenek és ételmet találjanak, mert itt pusztán helyen vagyunk.” 13 Ő azonban ezt mondta nekik: „Ti adjatok enni nekik !” „ – Nincs nekünk többünk, mint öt kenyérünk és két halunk – felelték ők. – Hacsak el nem megyünk, s nem vásárolunk ennivalót ennek az egész népnek.” 14 Mintegy ötezer férfi volt ott, tudniillik. Jézus erre így szólt tanítványaihoz: „Fektesseitek le őket úgy ötvenes csoportokba.” 15 Úgy tettek, és mindenki ledőlt. 16 Ekkor fogta az öt kenyeret és a két halat, feltekintett az égre, megáldotta, majd megtörte és odaadta őket a tanítványoknak, hogy helyezték azokat a tömeg elé. 17 Mindnyájan ettek és jóllaktak, s tizenkét kosarat tettek ki a darabok, melyek tőlük megmaradtak.

Péter vallástétele *Jézus először szól haláláról és feltámadásáról* (Mt 16,13–21; Mk 8,27–31; Tm 12.)

18 Történt, hogy amikor egyszer magában imádkozott, és csak a tanítványok voltak vele, megkérdezte tőlük: „Kinek mond a sokaság; ki vagyok én?” 19 Azok ezt felelték: „Bemerítő Jánosnak, mások Illésnek, mások meg, hogy az ősi próféták közül egyik

feltámadott.” 20 „Hát ti kinek mondotok engem ?” – kérdezte tőlük. Megszólalt Péter: „Az Isten Felkentjének.” 21 Ő erre keményen rájuk parancsolt, hogy ezt senkinek meg ne mondják.* 22 Azt is mondta, hogy az Emberfinek sokat kell szenvednie, és kell,** hogy a vének, főpapok és írástudók elvessék őt a próbán, majd megöljék, de a harmadik napon fel fog támadni.

Jézus követése

(Mt 16,24–8; Mk 8,34–9; 9,1)

23 Majd így szólt mindannyiukhoz: „Ha valaki utánam akar jönni, tagadja meg magát, naponként vegye fel keresztjét,*** és úgy kövessen. 24 Mert aki meg akarja menteni lelkét, el fogja veszíteni, aki azonban énértem elveszti lelkét, meg fogja menteni azt. 25 Mert mit használ az embernek az, ha az egész világot megnyerte, magát azonban elveszítette, vagy kárt szenvedett magában. 26 Aki ugyanis szégyell engem és az én beszédeimet, azt az Emberfi is szégyellni fogja, amikor a maga, az Atya és a szent angyalok dicsőségében megjön. 27 Úgy, ahogy igaz, mondom nektek: Vannak az itt állók közül egyesek, akik nem ízlelnek addig halált, amíg Isten királyságát meg nem látják.”****

Jézus megdicsőülése

(Mt 17,1–8; Mk 9,2–8)

28 Mintegy nyolc nappal e szavak elmondása után, magához vette Pétert, Jánost és Jakabot, és felment egy hegyre imádkozni. 29 Imádkozás közben arcának színe megváltozott, s ruházata villogó fehérén tűndökölt. 30 Egyszerre két férfi tűnt fel, ahogy beszéltek vele, mégpedig Mózes és Illés. 31 Dicsőségben voltak láthatók, s Jézus elmeneteléről beszéltek, melynek Jeruzsálemben kell teljesülnie. 32 Ezalatt Péterre és a vele levőkre álmom nehezedett, miután azonban ébrenlétre jutottak, meglátták az ő dicsőségét, és a két férfiút, akik együtt álltak vele. 33 Mialatt azok elválóban voltak, Péter így szólt Jézushoz: „Mester, kellemes itt lennünk. Készítsünk hát három sátrat, egyet neked, egyet Mózesnek és egyet Illésnek.” Nem tudta azonban, hogy mit beszél. 34 Ám, amíg ezeket mondta, köd támadt, és árnyék borította be őket. Mikor a ködbe beléptek, megremültek. 35 A ködből azután hang hallatszott, mely ezt mondta: „Kiválasztott Fiam ő, rá hallgassatok !”***** 36 Mikor a hang keletkezett, Jézust egyedül találták. A dolgot azonban elhallgatták, s azokban a napokban senkinek semmit nem szóltak arról, amit láttak.

A megszállott fiú meggyógyítása

(Mt 17,14–21; Mk 9,17–29)

37 A következő napon történt, hogy alászállóban a hegyről nagy tömeggel találkoztak. 38 A tömegből egy férfi kiáltott fel: „Tanító, könyörgöm, tekints a fiamra, mert egyszülöttem. 39 Egyszer–egyszer szellem kapja el, az tüstént kiáltozni kezd, össze–vissza rángatja őt, úgyhogy a szája habzik, és csak nehezen hagyja el, miután összetörte őt. 40 Kértem

* Mert erre mindenkinek magának kell rájönnie, némi gondolkodás után.

** Elkerülhetetlen.

*** A kivégzőeszközt. Vagyis: barátkozzon meg az erőszakos halál gondolatával.

**** A szűkebb értelemben vett tanítványok meg fogják érteni, hogy kicsoda Jézus (Isten emberi fia), s mint ilyen, ő a Felkent, a Felhatalmazott, a Krisztus, az igazi Messiás, aki valóban Szabadító (Mt 16,28).

***** Ne pedig Mózesre és Illésre !

tanítványaidat, hogy űzzék ki, de nem volt rá hatalmuk.” 41 „Óh, hitetlen, kifícamodott nemzedék ! – sóhajtott fel Jézus –, meddig leszek még veletek, és meddig kell még hordoznom titeket? Vezesd ide a fiadat !” 42 Már mialatt odament, megtépte és összerángatta őt az ördögi szellem, de Jézus ráförmedt a tisztátalan szellemre, és meggyógyította a fiút, azután odaadta őt atyjának. 43 Ekkor mindannyian elámultak az Isten nagyságán.*

Jézus másodszor szól haláláról és feltámadásáról

(Mt 17,22–3; Mk 9,30–2)

Mialatt mindenkit döbbenet fogott el Jézus cselekedete miatt, így szólott tanítványaihoz: „Jegyezzétek meg jól ezeket a szavakat: az Emberfi emberek kezére adatik.” 45 De ők ezt nem értették,** a mondás értelme el volt leplezve előlük, hogy ne értsék meg, kérdezni pedig nem merték e dolog felől.

A kisgyermek példája

(Mt 18,1–5; Mk 9,33–7; Tm 3., 21., 36.)

46 Vetélkedés csúszott be közéjük afelől, hogy ki közöttük a legnagyobb. 47 Jézus, minthogy ismerte szívük fontolgatását, kézen fogott egy gyermeket, azt maga mellé állította 48 és így szólt hozzájuk: „Aki ezt a gyermeket*** az én nevemben**** befogadja, engem fogad be. És aki engem befogad, azt fogadja be, aki engem elküldött. Mert aki mindnyájatok közül a legkisebb,***** az a nagy.”

Az ismeretlen ördögűző

(Mk 9,38–41)

49 Erre János megszólalt: „Mester ! Láttunk valakit, aki a te neveddel ördögi szellemeket űzött ki, és eltiltottuk, mert nem velünk együtt követ téged.” 50 „Ne tiltsátok el – mondta neki Jézus –, mert aki nincs ellenünk, az velünk van.”

Jézust nem fogadják be egy számárai faluban

51 Amikor Jézus felvételésének napjai betelőben voltak, arcát szilárdan a Jeruzsálembe vivő útra fordította. Ekkor történt, 52 hogy követeket küldött maga előtt. Miután a küldöttek útra keltek, a számáraiak egyik falujába tértek be, hogy szállást készítsenek neki. 53 De nem fogadták be őket, mert arca a jeruzsálemi útra volt szegezve.***** 54 Erre Jakab és János így szólt: „Uram, akarod-e, hogy ezt mondjuk: Szálljon alá tűz az égből, és eméssze meg őket?” 55 Jézus azonban feléjük fordulva megdorgálta őket. 56 Aztán másik faluba mentek.

* Lásd az eset márkí leírását (9,14–29), a lábjegyzetekkel együtt !

** Csakis önhibájukból !

*** Aki folyton-folyvást csak kérdez !

**** Státusomban. Aki keresővé válik (vö. Tm 1.), az előbb-utóbb Jézushoz hasonló Emberfi lesz.

***** A „legkisebb” az újjászületés szimbóluma.

***** Úgy vélték, hogy zsidó zarándokokkal van dolguk.

Jézus követése

(Mt 8,18–22; Tm 87., Isz 195/37)

57 Mialatt az úton mentek, valaki megszólította: „Követni foglak, akárhová mégy is.” 58 Jézus azonban ezt felelte neki: „A rókáknak lyukaik vannak, az ég madarainak fészük, de az Emberfinek nincs hová fejét lehajtania.” 59 Egy másikhoz szólott: „Kövess engem !” Ám az így felelt: „Engedd meg, hogy előbb elmenjek, és eltemessem atyámat.” 60 Ő ezt mondta neki: „Hagyd a holtakra, hogy eltemessék halottaikat. Te meg eredj, s vidd szét az Isten királyságának hírét.” 61 Megint más szólott: „Követni foglak Uram, de engedd meg, hogy előbb búcsút mondjak az otthoniaknak.” 62 Jézus ezt felelte neki: „Senki sem alkalmas az Isten királyságára, aki – miután kezét az eke szarvára tette –, hátratekint.”

10. R É S Z

Jézus kiküldi hetvenkét tanítványát

(Mt 9,37–8; 10,7–16; Jn 4,34–8; Tm 13., 20d, 38., 74.)

1 Ezek után Jézus kijelölt hetvenkettőt, és kettesével maga előtt elküldötte őket mindazokba a városokba és helyekre, ahová menni szándékozott.* Ezeket mondta nekik: „Sok az aratnivaló, de kevés a munkás. Könyörögjetez hát az aratás Urához, hogy munkásokat küldjön aratásába. 3 Menjetez ! Úgy küldelek el titeket, mint bárányokat a farkasok közé. 4 Ne vigyetez magatokkal se erszényt, se tarisznját, se sarut, és az úton senkit se köszöntsetek.** 5 Ha valamely házba bementek, először ezt mondjátok: „Békessége*** legyen ennek a háznak ! 6 S ha van ott békesség fia,**** azon meg fog nyugodni békességetek,***** ha nincs, visszatér rátok.

7 Ugyanabban a házban maradjatok, azt egyétez és igyátok, amijük van. Hiszen méltó a munkás a maga bérére. Hárról házra ne járjatek.***** 8 Ha egy városba bementek, és befogadnak titeket, azt egyétez, amit elétez raknak. 9 Orvosoljatek azokat, akik elerőtlenültez. Mondjátok nekik: Közel van hozzátok az Isten királysága. 10 Ha pedig olyan városba mentek be, ahol nem fogadnak be titeket, menjetez ki annak a piacára és mondjátok: 11 Még a port is lerázzuk rátok, ami városotokból a lábunkra tapadt. Mindamellett tudjátok meg, hogy az Isten királysága közel van. 12 Azt mondom nektez, hogy Szodomának *ama napon* elviselhetőbb lesz a sorsa, mint annak a városnak.

13 Jaj neked, Koradzin ! Jaj neked, Betsaida ! Mert ha Tíruszban vagy Szidonban támadtak volna azok a hatalmas jelek, amelyek tebenned támadtak, zsákban és hamuban ülnének, és régen más felismerésre tértek volna. 14 Még *az ítéletkor* is elviselhetőbb lesz Tírusznak és Szidonnak a sorsa, mint a tiétez. 15 Hát te, Kapernaum? Az égig fogsz felmagasztalódniz? ***** A holtak országáig szállasz alá.

16 Aki reátok hallgat, énreám hallgat. Aki titeket elvet, engem vet el. Aki pedig engem vet el, azt veti el, aki küldött engem.” *****

* Ezek voltak Jézus útkészítői, nem pedig Bemérito János !

** Ne tartsátok tiszteletben mások formális tekintélyét.

*** Jézus békéje, tehát: tudáson alapuló nyugalma ! (vö. Tm 1., 49., 91.).

**** Gondolkodó ember, aki „békességet” készítget *magában* (vö. Mt 5,9).

***** Szót fogtok érteni egymással.

***** A királyság nem bővli áru.

***** Hiszen Jézus ott lakott !

***** vö. Jn 12,44; 13,20; 14,20; 15,1–8; Tm 109.

A hetvenkét tanítvány visszatérése

(Mk 16,17–8)

17 Visszatért a hetvenkettő, s örömmel beszéltek: „Uram, a te neved hatására még az ördögi szellemek is engedelmeskednek nekünk !” Ő azonban ezt felelte nekik: „Figyelttem a sátánt, ahogy villámként esett alá az égből.* 19 Lássátok, fennhatóságot adok nektek, hogy kígyókon és skorpiókon** s az ellenség minden hatalmán tapossatok, úgy-hogy semmi sem fog nektek ártani. 20 De ne annak örüljete, hogy a szellemek alattok vannak vetve, hanem annak, hogy a nevetek a mennyekben (már) be van írva.

Jézus hálaadása

(Mt 11,25–7)

21 Abban az órában a szent Szellemtől indítva ujjongott: „Vallást teszek melletted Atyám, mennynek és földnek ura, hogy te ezeket*** a bölcsek és eszesek elől**** elrejtetted, a kiskorúaknak***** azonban leleplezted. Igen, Atyám, ezt te is így láttad helyesnek. 22 Mindent***** átadott nekem az én Atyám. Senki sem tudja, hogy ki a Fiú, csak az Atya, és hogy ki az Atya, csak a Fiú, és aki elől a Fiú a leplet el akarja vonni.”***** 23 Ezután hátrafordult a tanítványaihoz, és külön ezt mondta nekik: „Boldog az a szem, amely azt látja, amit ti láttok ! 24 Mert azt mondom nektek, hogy sok próféta és király***** akarta látni, amit ti láttok, de nem látta meg; hallani, amit ti hallotok, de nem hallotta meg.”

Az irgalmas szamaritánus

25 Előállt egy törvénytudó, és próbára téve őt, így szólott: „Tanító, mit tegyek, hogy örökrészem legyen az örök élet?” 26 „Mi van megírva a törvényben? – kérdezte tőle Jézus. Hogy olvasod?” 27 Az ezt felelte: „Szeresd egész szivedből, egész lelkeddel, teljes erődből és *egész gondolkodásoddal* Istenedet, az Urat, felebarátodat is, mint magadat.” 28 „Helyesen feleltél – mondta neki –, ezt cselekedd, és élni fogsz.”

29 Az azonban igazolni akarta magát, ezért megkérdezte: „Hát ki az én felebarátom?” 30 Jézus a szavába vágott és ezt mondta: „Egy ember Jeruzsálemből Jerikóba ment alá, de haramiák kezébe esett, akik levetköztették s megverték, majd elmentek, félholtan hagyva őt. 31 Úgy esett, hogy egy pap ment alá azon az úton, de ahogy meglátta a túlsó oldalon, továbbment. 32 Hasonlóképpen egy lévita is arra a helyre jött, megnézte, s azt elkerülve továbbment. 33 Valami utazó szamáriai is ment arra. Amikor a sebesültet meglátta, szánalomra gerjedt iránta, 34 odament hozzá, s olajat és bort

* A júdaizmus bírói istenképe szerint a Sátán egy olyan ügyvéd (vádló), aki tulajdonképpen hasznos munkát végez. Most fényesen beigazolódott (számotokra is), hogy ez nincs így, ő gonosz, aki ellen fel lehet és fel is kell lépni !

** Farizeusokon és hamis prófétákon, tehát olyan személyeken, akik mérget marnak az emberekbe, azaz tévtanokat és hibás teológiát.

*** A királyság titkait (vö. Tm 62.).

**** A hivatalos és hivatásos mértékadókra gondol.

***** Más (világnézeti) felismerésre tért, újjászületett emberek.

***** Tudást.

***** Fiú-aspiránsokról van szó, akik elvileg nők is lehetnek (vö. Tm 115.).

***** A próféta Isten állítólagos (vö. Tm 51.) szöcsöve, a király pedig csak formális tekintély.

töltött sebeibe, bekötözte azokat, azután rákötözte az embert a saját barmára, s egy vendégfogadóba vitte, hol gondját viselte. 35 A következő napon elővett két dénárt, odaadta a fogadónak és így szólt: Viseld gondját, s ha valamit még költesz rá, én, amikor újra erre jövök, megadom néked. 36 Hogy látod a dolgot? E három közül ki a felebarátja annak, aki a haramiák kezébe esett?” 37 Az, aki irgalmat gyakorolt vele” – felelte a törvénytudó. Jézus pedig ezt mondta neki: „Eredj, és te is tégy ugyanúgy!”

Mária és Márta

38 Utazásuk közben betért egy faluba. Egy Márta nevű asszony fogadta be a házába. 39 Annak volt egy testvére, akit Máriának hívtak. Mária leült Jézus lábához, és hallgatta beszédét. 40 Mártát ellenben sokfelé húzta szolgálata. Odaállt hát Jézushoz és így szólt: „Uram, nem törődsz azzal, hogy testvérem egyedül hagyott a kiszolgálásban? Mondd neki, hogy ő is fogjon munkához !” 41 Ám Jézus így felelt neki: „Márta, Márta sok mindenre van gondod, és ez zaklatottá tesz. 42 De kevés a szükséges, valójában pedig csak egy. Mária a jó részt választotta, és azt nem veszik el tőle.”

11. RÉSZ

Jézus imádkozni tanít

(Mt 6,9–13; 7,7–11; Tm 5., 13.)

1 Történt, hogy egy bizonyos helyen imádkozott. Amikor abbahagyta, tanítványai közül valaki megszólította: „Uram, taníts minket imádkozni, ahogy János is tanította tanítványait.” 2 „Amikor imádkoztok, ezt mondjátok:

Atyánk, szenteltessék meg neved.*

Jöjjön el királyságod.**

3 A naponkénti szükséges kenyeret*** add meg nekünk.

4 Engedd el vétkeinket, ahogy mi is elengedjük mindenkinek, amivel nekünk tartozik.

Ne vigy minket kísértésbe.”

5 Majd így szólt hozzájuk: „Ki az közületek, aki ha barátja van, és az az éjszaka közepén hozzámegy ilyen kéréssel: Barátom, három kenyérre van szükségem, 6 mivel a barátom útról érkezett meg, és nincs mit elébe tegyek. 7 – Ő belülről így felelne neki: Ne zaklass engem, már zárva az ajtó, gyermekeim velem vannak az ágyban, nem kelhetek fel, nem adhatok neked. 8 Azt mondom nektek, hogy ha nem is kel fel, hogy adjon neki, azért mert a barátja, de annak *elszántsága* miatt mégis felkel, és ad neki mindent, amire szüksége van.

* Általam, nyilvános működésem során.

** Bennem és körülöttem (vö. Tm 2., 114.).

*** A mennyei táplálékot (vö. Jn 4,31–4).

9 Én is azt mondom nektek: kérjétek* és adni fognak nektek, keressetek és találni fogtok,** zörgessetek és megnyitnak*** majd nektek. 10 Mert mindenki kap, *aki kér*, talál, *aki keres*, és *a zörgetőnek* meg fognak nyitni. 11 Melyik atya az közületek, aki, ha fia halat kér tőle, hal helyett kígyót**** ad neki, 12 vagy ha tojást kér, skorpiót**** ad neki? 13 Ha tehát ti, akik rosszak vagytok, jó dolgokat tudtok adni gyermekeiteknek, mennyivel inkább fog mennyei Atyátok *szent Szellemet* adni *azoknak, akik tőle kérik.*”

Jézust Belzebub szövetségesének mondják

(Mt 12,22–30; 12,43–5; Mk 3,22–7)

14 Egyszer egy néma szellemet űzött ki, s amikor kiment az ördög, megszólalt a néma, a sokaság pedig elcsodálkozott. 15 Közülük némelyek azonban így szóltak: „Belzebubbal, az ördögi szellemek fejedelmével űzi ki az ördögi szellemeket.” 16 Mások meg, hogy megkísértsék, mennyből való jelet kívántak tőle. 17 De ő, ismervén gondolkodásukat, így szólt hozzájuk: „Elpusztul minden királyság, mely önmagával meghasonlik, ház házra dől benne. 18 Ha a sátán meghasonlik önmagával, hogyan áll meg királysága? Mert azt mondjátok, hogy én Belzebubbal űzöm ki az ördögi szellemeket. 19 Nos, ha én Belzebubbal űzöm ki az ördögi szellemeket, fiaitok kivel űzik majd ki? Ezért ők lesznek bíraitok. 20 Ha viszont én Isten ujjával***** űzöm ki az ördögi szellemeket, akkor már el is jött hozzátok az Isten királysága. 21 Ha a felfegyverzett erős vitéz védi udvarházát, biztonságban van a vagyona. 22 De ha nálánál erősebb tör rá, és legyőzi, akkor el fogja venni teljes fegyverzetét, amelyben bízott, és elosztja a zsákmányt.***** 23 Aki nincs velem, ellenem van, és aki nem gyűjt velem, széjjelszór.*****

24 Ha a tisztátalan szellem kimegy az emberből, víztelen helyeket jár be és csilapodást keres, de mikor nem talál, ezt mondja: Visszatérek házamba, ahonnan kijöttem. 25 El is megy, és azt kisöpörve, rendbe hozva találja. 26 Akkor útra kél, magához vesz hét magánál rosszabb szellemet, behatol, letelepedik, és annak az embernek utolsó sora rosszabb lesz az elsőnél.” *****

27 Mialatt ezeket mondotta, a tömegből egy asszony felemelt hangon így szólt hozzá: „Boldog a méh, amely téged hordozott, s boldogok az emlők, melyeket szoptál.” 28 Ő azonban ezt felelte: „Azok a boldogok, akik hallják az Istennek beszédét, s *megőrzik azt igazságban!*” *****

Jónás jele

(Mt 12,38–42)

29 Mikor a tömeg összetorlódott mellette, beszélni kezdett: „Rossz ez a nemzedék. Jelet keres, de más jelet nem fognak neki adni, mint Jónás jelét. 30 Mert ahogy Jónás jel volt a ninivebelieknek, úgy jel lesz az Emberfi is ennek a nemzedéknek. 31 Dél királynője is feltámad majd az ítéletkor ennek a nemzedéknek a férfijaival együtt, és elítéli őket.

* Észt, értelmet (vö. Tm 40., 95.).

** Válaszokat az élet nagy kérdéseire (vö. Tm 95.).

*** Bebocsátást nyertek az Atya királyságába.

**** Maró, mérgező, halálos szellemi táplálékot.

***** Lelkével. Az iszlám hagyományban gyakran szólítják Jézust „Isten Lelkének”.

Ha pedig ez a Lélek őbenne működik, akkor maga Isten van jelen, hiszen az Isten – Lélek.

***** Aki királlyá lesz, az tetszése szerint uralkodhat (vö. Tm 82., 110.).

***** Ez a mondanak a magyarázathoz tartozik, s nem általános érvényű logion!

***** Lásd a mátéi szöveget! (12,43–5)

***** Értelme vezérelte jócselekedetekre váltják, gyakorlattá teszik (vö. Tm 80.).

Mert a királynő a föld legvégéről eljött, hogy Salamon bölcsességét hallgassa. Itt azonban több van Salamonnál. 32 Ezzel a nemzedékkel együtt ninivei férfiak fognak feltámadni az ítéletkor, és elítélik azt, mert ők Jónás íghirdetésére más felismerésre tértek. Itt azonban több van Jónásnál.

A lámpás és a szem

(Mt 5,15; 6,22-3; Tm 23., 31., 32.)

33 Senki sem gyújt azért mécsest, hogy valami rejtett helyre tegye, azért se, hogy a véka alá helyezze, hanem hogy a mécslábra állítsa, hogy a belépők* lássák sugárzását. 34 A test mécsese a szem. Ha szemed egyszerű, akkor egész tested világos, de ha a szemed rossz volna, akkor egész tested sötét lesz. 35 Legyen rá gondod, hogy a benned levő világosság ne váljon sötétséggé. 36 Ha tehát tested egészen világos, és nincs benne sötét rész, oly világos lesz mindenestül, mintha egy mécses sugaraival megvilágítana téged.”

Jézus beszéde az írástudók és a farizeusok ellen

(Mt 23,1-36; Tm 38., 103.)

(Isz 80/50,1; 80/50,2; 84/144; 108/197; 109/53,3)

37 Miközben beszélt, egy farizeus arra kérte, hogy ebédeljen nála. Bement hozzá és asztalhoz dőlt. 38 A farizeus azonban csodálkozott, amikor látta, hogy evés előtt nem végezte el a vízbe mártást. 39 Jézus így szólt hozzá: „Ti, farizeusok, megtisztogatjátok a pohárnak vagy a tányérnak a külsejét, de a belsőtök hemzseg a ragadozástól és a rosszaságtól. 40 Esztelenek. Nem ugyanaz készítette-e a belsőt is, aki a külsőt készítette? 41 Ne így cselekedjete. A bennlevőket adjátok könyöradománynak, és egyszerre mindenetek tiszta lesz.

42 Ám jaj nektek, farizeusoknak, mert tizedet adtok a köményből, a rutából és mindenféle főzelékből, de félre teszitek az ítéletet** és az Isten szeretetét. Ezeket meg kellene tennetek, amazokat el nem hanyagolnotok.

43 Jaj nektek, farizeusoknak, mert a zsinagógákban az első ülést és a piacokon a köszöntéseket szeretitek.

44 Jaj nektek, mert olyanok vagytok, mint a felismerhetetlen sírok; az emberek rajtuk járnak,*** de nem tudnak róla.”

45 Megszólalt az egyik törvénytudó: „Tanító, mikor ezeket mondod, minket is bántani akarsz ?

46 Jaj nektek is, törvénytudóknak ! Mert nehezen hordozható terheket raktok az emberekre, de magatok ujjatokkal sem érintitek a terheket.

47 Jaj nektek, mert a prófétáknak siremlékeket építetek, atyáitok meg megölték őket. 48 Ti tehát arról tesztek tanúságot, hogy egyetértetek atyáitok tetteivel; azok megölték őket, ti meg építkeztek.

49 Ezért mondja az Isten bölcsessége is: Prófétákat és apostolokat fogok szétküldeni, s közülük némelyeket megölnék, némelyeket elüldöznek majd, 50 hogy számon kérhessem az összes próféta vérét, amit csak a világ megalapításától eddig a nemzedékig kiontottak, 51 az Ábel vérétől a Zakariás véreig, aki az oltár és a templomépület között veszett el. Bizony azt mondom nektek, számon fogják azt kérni ettől a nemzedéktől.

* Az Atya királyságába igyekvők.

** A jó következtetések levonását. Istent csak „szellemben és igazságban” lehet imádni ! (vö. Jn 4,23-4)

*** A hivatalos mértékadók szerint tájékozódnak.

52 Jaj nektek, törvénytudóknak, mert elvettétek a megismerés kulcsát; magatok nem mentetek be, s a bemenni akaróknak útját állátok.”

Az írástudók és a farizeusok támadása

53 Miután eltávozott onnan, az írástudók és a farizeusok erősen szorongatták, több dolog felől faggatták, 54 és kelepécét állítottak neki, hogy valamely szaván, mely száját elhagyja, megfoghassák.

12. RÉSZ

Bátorítás vallástételre

(Mt 10,26–33; Mk 3,28–9)

1 Mikor olyan hatalmas tömeg gyűlt össze nála, hogy egymást taposták, először tanítványaihoz kezdett beszélni: „Őrizkedjete a farizeusok kovászatól, amely képmutatás. 2 Minden dologról lehull egyszer a lepel, akárhogy leplezzék is, nincs elrejtett dolog, mely utóbb ismertté ne válnék. 3 *Ennek megfelelően, mindaz, amit a sötétségben mondotok, a világosságban fog hallatszani, s amit a kamrákban fülbe sűgva közöltetek, háztetőkről fogják kihirdetni.** Úgy szólok hozzátok, mint barátaimhoz: Ne féljete azoktól, akik a testet megölik, de azon túl többet nem tehetnek veletek. 5 Megmondom én nektek, kitől féljete: attól, akinek azután, hogy megöl,** hatalma van arra, hogy a gyehennára vesse. Igen. Azt mondom nektek: tőle féljete.

6 Ugye, hogy öt verebet árulnak két fillérért? Mégis, közülük egyet sem felejt el az Isten. 7 A ti fejeteeknek meg még a hajszálai is mind számolva vannak. Ne féljete ! Különbek vagytok, mint sok veréb.***

8 Azt mondom nektek, hogy az Emberfi mindenki mellett vallást fog tenni, az Isten angyalai előtt, aki mellette vallást tesz az emberek előtt. 9 De azt, aki engem az emberek előtt megtagad, Isten angyalai előtt meg fogják tagadni.****

10 Mindenkinek, aki az Emberfi ellen szót szól, el fogják engedni azt, de annak, aki a szent Szellem ellen szól káromlást,***** nem fogják azt elengedni.

11 Ha zsinagógák, fejedelmek, hatóságok elé visznek majd titeket, ne legyen amiatt gondotok, hogy mivel védekezzete, vagy mit szóljatek, 12 mert a szent Szellem abban az órában meg fog titeket tanítani arra, amit mondanotok kell.”

* Ez egy „kifordított” logion, melynek helyes változata a Mt 10,27 alatt olvasható. A bizonyosságot Jézus szellemi hagyatéka adja meg (vö. Tm 32.).

** Országbeli értelemben !

*** Ha istengyeremkévé váltok... Az Atyai gondviselés csak a Fiak vonatkozásában tud realizálódni ! (vö. Mt 6,25–34)

**** A kinyilatkoztatás egyéni és személyre szabott módon működik, mivelhogy másképp nem tud működni. Az *angyalok* Jézus ajkán e kinyilatkoztatás tolmácsai, akik segítenek a Dolgok megértésében (Tm 89.). Ilyen angyalok szolgáltak (szellemi táplálékkal) az Emberfinek is a pusztában, amikor „vadállatokkal” (rossz gondolatokkal) volt együtt (Mk 1,12–3).

***** A Szellem káromlása a logikátlan gondolkodás. Aki nem képes jó következtetéseket levonni, azon nem lehet segíteni ! (vö. Tm 42., 43.).

A gazdagság veszélyei
(Tm 63., 73.)

13 Megszólította valaki a tömegből: „Tanító, mondd meg a testvéremnek, hogy ossza meg velem az örökséget !” 14 De ő ezt felelte neki: „Ember, ki tett engem főlétek bírónak vagy osztónak?” 15 Aztán így szólt hozzájuk: „Vigyázzatok, tartózkodjatok minden kapzsiságtól, mert senkinek sem abból támad az élete, amiből feleslegesen sokja van, nem a vagyon adja az életet.” *

16 Egy példázatot mondott erre nekik: „Egy gazdag embernek jól termett a földje. 17 Fontolgatta hát magában: Mit tegyek? Mert nincs hova betakarítanom a termésemet. 18 Majd így szólt: lerontom a csüremeimet és nagyobbakat építek. Majd oda gyűjtöm be minden gabonámat és javaimat. 19 Azután ezt mondom a lelkemnek: Lelkem. Sok évre szóló sok javad van, nyugodjál, egyél, igyál, vigadjál. 20 Ám az Isten ezt mondta neki: Esztelen ! Még ez éjjel elkérik tőled a lelkedet. Kinek marad akkor, amit készítettél? 21 Így jár az, aki kincset halmoz össze, de az Istenben nem gazdag.”

A Fiú-aspiránsok gondtalansága
(Mt 6,25–33; Tm 35; Isz 47/36,2; 62/145; 132/113)

22 Majd így szólt tanítványaihoz: „Ezért azt mondom nektek: Ne aggodalmaskodjatok lelketekért, hogy mit egyetek, se testetekért, hogy mivel öltöztessétek. 23 Mert a lélek több az eledelnél, és a test az öltözetnél. 24 Figyeljetek a hollókra ! Sem nem vetnek, sem nem aratnak, nincs kamrájuk, sem csűrük, az Isten mégis táplálja őket. Mennyivel különbek vagytok a madaraknál ! 25 Ki az közületek, aki egy arasszal megnyújthatja termetét azzal, hogy állandóan gondban van emiatt? 26 Ha a legkisebbre nincs hatalmatok, mit aggodalmaskodtok a többiért ? 27 Figyeljétek meg a liliumokat, hogy sem nem fonnak, sem nem szőnek, mégis azt mondom nektek; Salamon minden királyi dicsőségében sem öltözködött úgy, mint ezek közül egy. 28 Ha tehát a mezőn a fűvet, amely ma van, s holnap kemencébe vetik, Isten így ruházza, mennyivel inkább öltöztet fel titeket, ti kicsinyhitűek. 29 Azt se kérdezzétek, hogy mit egyetek, mit igyatok, félelem és remény közt ne lebegjétek. 30 Mert mindezekre csak a világ nemzeteinek törekvése irányul: a ti Atyátok tudja, hogy ezekre szükségetek van. 31 Keressétek inkább az ő királyságát, ama dolgokat *majd hozzáadják* nektek a királysághoz. 32 Ne félj, kis nyájacska,** mert Atyátok úgy látta jónak, hogy a királyságot nektek adja.

Az igazi kincs
(Mt 6,19–21; Tm 96.)

33 Adjátok el vagyonotokat, és adjátok oda könyöradományul. Szerezzetek magatoknak el nem avuló erszényeket, ki nem fogyó kincset a mennyekben, ahová tolvaj nem fér, és ahol moly meg nem rágja. 34 Mert ahol a kincsetek, ott lesz a szívetek is.

* Hanem az egyetlen Pneuma, amit módunkban áll életre nemzeni (vö. Tm 71.).

** A jézusi logionok kizárólag az őt követni akaró *egyénekhez* szólnak. A Gondviselés csak Atya–Fiúi viszonylatban realizálódik, és a nyilvános működés idejére korlátozódik. A szóban forgó közösség Jézushoz hasonló Emberfikből fog összeállni, s az lesz bennük a közös, hogy a maga idejükben Isten emberi Fiai, ill. Leányai voltak (vö. Mt 8,11; Lk 13,29; Jn 10,16). A kinyilatkoztatásokat tartalmazó evangéliumi mondásokat nem lehet a társadalom törvényeivé tenni. Az emberi kollektívák egészen más alapokra épülnek, mert csak úgy működőképesek.

Éberségre intés

(Mt 24,43–4; Mk 13,28–37; Lk 17,20–37; 21,29–33; Tm 20.)

35 Derekatok felővezve legyen, és lámpásotok égjen ! 36 Azokhoz az emberekhez legyetek hasonlók, akik urukat visszavárják. Ezeknek arra van gondjuk, hogy bármikor kerekedik is fel uruk a menyegzőből, amikor eljő és kopogtat, tüstént megnyissanak neki. 37 Boldogok azok a rabszolgák, kiket az úr, amikor megjő, ébren talál. Bizony azt mondom nektek, hogy körülkötí magát, asztalhoz fekteti őket, hozzájuk lép és felszolgál nekik. 38 Akár a második, akár a harmadik őrsváltáskor jönne is meg, ha úgy találja őket, boldogok azok. 39 Azt pedig tudhatjátok, hogy ha a gazda ismerné az órát, hogy mikor jő el a tolvaj, nem hagyná neki átvájni a házat. 40 Ti is legyetek arra készen, hogy amely órában nem gondoljátok, akkor jön el az Emberfi.”

Az okos és a gonosz szolga

(Mt 24,45–51)

41 „Uram – szólalt meg Péter –, nekünk mondd ezt a példázatot vagy mindenkinek?” 42 Jézus ezt felelte: „Ki hát akkor a hűséges és eszes sáfár, kit ura cselédjei fölé azért helyez, hogy a kellő időben kiadja nekik a lisztrészüket? 43 Boldog az a rabszolga, akit ura, mikor megjő, így cselekedve talál. 44 Bizony mondom nektek, minden vagyona fölé fogja állítani. 45 De ha az a rabszolga így szól szívében: Késik még uram az eljövettel, és verni kezdi a legényeket és rabszolgákat, eszik-iszik és részegeskedik, 46 majd egy napon, amelyen nem várja, egy órában, melyről nem tud, megérkezik annak a rabszolgának az ura és kettévágja azt, járandóságát pedig a hitetlenek között osztja szét. 47 Az a rabszolga, aki ismerte urának akarátát,* de nem hajtotta végre, sok verést kap, 48 aki ellenben nem tudta, de verést érdemlő dolgokat tett, kevesebb ütést kap. Mindenkitől, akinek sokat adtak, sokat fognak követelni, többet fognak elkérni attól, akinél sokat tettek le.

Meghasonlás az evangélium miatt

(Mt 10,34–6; Tm 9., 1 5.)

49 Tüzet vetni jöttem a földre, s mennyire szeretném, ha az már lángra lobbant volna. 50 Be kell még merülnöm egy bemerítkezéssel, és micsoda szorongás fog el, míg az beteljesedik. 51 Úgy vélitek, azért jöttem, hogy békét hozzak a földre ? Nem azért, hanem hogy meghasonlást. 52 Mert mostantól kezdve ott, ahol egy házban öten vannak, meghasonlanak: három kettő ellen és kettő három ellen lesz, 53 apa a fiúval hasonlik meg és fiú az apával, anya a leányával és leány az anyjával, anyós a menyével, és meny a napával.”

Az idők jelei

(Mt 16,2–3; Tm 92.)

54 Azután a sokasághoz szólott: „Ti, ha azt látjátok, hogy napszállta felől felhő kél fel, mindjárt azt mondjátok, hogy eső támad, és úgy is lesz. 55 Ha a déli szél fúj, azt mondjátok, izzó hőség jön, és úgy is lesz. 56 Képmutatók, a föld és ég arculatának megvizsgálásához értetek, hogy lehet, hogy abból, ami előttetek van, nem tudtok jó következtetéseket levonni ?

* Az Úr akarata és „az isteni igazságosság gyakorlása” (57. vers) – egy és ugyanaz: az Emberfié válás.

A 42 – 48. vers válasz a péteri kérdésre: Mindenkinek mondom, de elsősorban nektek, tanítványoknak.

Megszabadulás útközben
(Mt 5,25–6; Tm 41., 57., 71., Isz 91/29)

57 Miért van az, hogy magatoktól nem tudtok eljutni az isteni igazságosság gyakorlásáig ? 58 Rajtatok áll, hogy kihasználjátok-e a *lehetőséget*. Ez éppen olyan, mint mikor ellenfeleddel a fejedelem elé mész. *Még ameddig az úton vagy vele, fáradj* azon, hogy *megszabadulj* tőle, hogy a bíróhoz ne hurcoljon téged, a bíró át ne adjon a poroszlónak, és a poroszló a tömlőbe ne vessen. 59 Azt mondom neked, hogy ki nem jössz onnan, amíg meg nem adod az utolsó fillért is.

13. R É S Z

Pilátus vérengzése és a silóami torony leomlása

1 Abban az időben érkeztek oda némelyek, hogy hírt hozzanak neki azokról a galileaiakról, akiknek vérét Pilátus az áldozatukkal elegyítette. 2 „Úgy gondoljátok – szólította meg őket –, hogy ama galileaiak vétkesebbek voltak a többi galileainál, mert ezeket szenvedték? 3 Nem voltak. Sőt, azt mondom nektek, hogy ha más felismerésre nem tértek, ti is hasonlóképpen* vesztek el. 4 Vagy arról a tizennyolcra, kikre Silóámnál a torony ráesett és megölte őket, azt gondoljátok, hogy őket több vétek adósága nyomta, mint a többi jeruzsálemi lakost ? 5 Nem nyomta. Azt mondom nektek, hogy ha más felismerésre nem tértek, mindannyian hasonlóképpen** vesztek el.

A terméketlen fügefafa
(Mt 15,13; Tm 2., 39., 71., 110.)

6 Majd ezt a példázatot mondta el: „Egy embernek a szőlőjébe*** ültetve volt egy fügefája. Elment, kereste a gyümölcsöt rajta, de nem találta. 7 Megmondta hát a vincellérnek: Már három éve járok ide, és keresek gyümölcsöt ezen a fügefán, de nem találok. Vágd ki hát, minek foglalja hiába a földet. 8 De az így felelt neki: „Uram, hagyd meg még ez évre, amíg körülkapálom,**** trágáival megszórom, 9 hátha jövőre gyümölcsöt terem. Ha azután nem terem, vágasd ki.”

Jézus meggyógyítja a meggörnyedt asszonyt
(Jn 9,1–5; Tm 72.)

10 Az egyik zsinagógában szombatnapon tanított. 11 Volt ott egy asszony, akin tizennyolc esztendő óta erőtlenség szelleme ült, össze volt görnyedve, egyáltalán nem tudott felegyenesedni. 12 Amikor Jézus meglátta őt, magához szólította és ezt mondta neki: „Asszony, szabad vagy erőtlenségedtől.” 13 Rávette kezét, és az azonnal felegyenesedett, az Istent dicsőítve. 14 Ekkor, azon bosszankodván, hogy Jézus szombaton beteg gyógyított, megszólalt a zsinagógafő: „Hat nap van arra, hogy dolgozzatok – mondta

* A nagy lehetőséget kihasználatlanul hagyva, valamilyen értelmetlen cél érdekében.

** A nagy lehetőséget kihasználatlanul hagyva, valamilyen baleset következtében.

*** Ezt a szőlőt az Atya ültette, tehát az ember agyáról van szó! (vö. Mt 15,13; Jn 15,1; Tm 39.)

**** Csak a megművelt föld hoz termést! (vö. Mt 13,44; Tm 110.)

a tömegnek –, azokon jöjjetek orvoslásra, és ne szombatnapon.” 15 Erre Jézus ezt mondta: „Képmutatók ! Közületek mindenki *eloldja* a jászoltól ökrét vagy szamarát, és *elvezeti* hogy *megitassa*,* szombatnapon is. 16 Ábrahámnak ezt a leányát azonban, akit a sátán** immár tizennyolc éve megkötözött, nem szabad szombaton feloldani bilincsétől?” 17 Az, amit mondott, megszegyenítette a szembeszegülőket, a tömeg viszont örvendezett.

A mustármag és a kovász

(Mt 13,31–3; Mk 4,30–2; Tm 19., 97.)

18 Ezt követőleg így szólt: „Mihez hasonló az Isten királysága? Mivel is vessem össze? 19 Hasonló a mustármaghoz, amelyet egy ember a kertjében elvetett. Az felnőtt és fává lett, az ég madarai pedig fészket raktak ágai közé.” 20 Majd újra szólott: „Mihez hasonlítsam az Isten királyságát? 21 Kovászhoz hasonló, melyet egy asszony három mérce finom*** liszt közé rejtett, várva, míg az egész megkel.”

A szűk kapu

(Mt 7,13–4; 8,11; 11,12–3; Tm 2., 57.)

22 Amikor Jeruzsálem felé tartott, városokon és falvakon ment át, és mindenütt tanított. 23 Valaki megkérdezte tőle: „Uram, kevesen**** menekülnek-e meg?” Így felelt nekik: 24 *Küzdjetek****** azért, hogy a szűk kapun***** bemehesetek, mert azt mondom nektek, hogy sokan igyekeznek majd bemenni, de nem lesz rá erejük.***** 25 Annakutána, hogy a gazda felkél és becsukja az ajtót, ti kinn fogtok állani és kopogtatok az ajtón, s azt mondjátok majd: Uram, nyiss meg nekünk ! De ő ezt fogja mondani nektek: Nem ismerlek titeket, nem tudom, honnan valók vagytok. 26 Ti majd ilyen beszédbe fogtok akkor: Hiszen előttem ettünk és ittunk, és a mi piacainkon tanítottál. 27 Arra ő ezt mondja majd nektek: Nem tudom, honnan valók vagytok. Távozzatok tőlem mind, kik hamisságot cselekedtek. 28 Majd lesz ott sírás és fogcsikorgatás, ha az Isten királyságában meglátjátok Ábrahámot, Izsákot és Jákóbot,***** meg valamennyi prófétát, magatokat pedig kívülre vetve. 29 Meg fognak majd érkezni napkeletről, napnyugatról, északról és délről,***** és asztalhoz fognak telepedni az Isten királyságában. 30 Lám, vannak utolsók, akik elsőkké lesznek, és vannak elsők, akik utolsókká lesznek.”

Jézus üzen Heródesnek

31 Abban az órában hozzáment néhány farizeus, és ezt mondta neki: „Utazzál el, menj el innen, mert Heródes meg akar téged ölni.” 32 „Menjetek – mondta nekik –, mondjátok meg annak a rókának: Íme, ma és holnap ördögi szellemeket űzők és gyógyítá-

* Háromszori munkavégzés !

** A betegség tehát nem Isten büntetése. Ha az lenne, akkor a Fiú meghasonlana Atyjával ! (vö. Jn 9,1–5).

*** Ha a liszt „finom”, azaz jó, akkor a Dolog magától végbemegy ! (vö. Mk 4,26–9)

**** vö. Tm 22., 48., 76.

***** Csak az „erőszakosak” (Mt 11,12–13) lesznek királlyá: azok, akik magukat megtagadva hajlandók szellemileg fáradozni – megmenekülésük érdekében (vö. Tm 57., 91.).

***** Megvilágosodni csak egyénileg lehet, mert a kinyilatkoztatás személyre szabott módon működik.

***** Hiányozni fog belőlük a Pneuma (vö. Tm 71.), amit kollektív módon nem lehet életre nemzeni.

***** Az Istennel kötött szövetség szimbólumai.

***** Tehát nem zsidók, nem a választott nép tagjai !

sokat végzek, harmadnapon pedig elérkezem a véghez. 33 Ennek ellenére ma, holnap és azután utaznom kell, mert nem engedhető meg, hogy a próféta máshol vesszen el, mint Jeruzsálemben.*

Jézus ítéletet mond Jeruzsálem felett

(Mt 23,37–9)

34 Jeruzsálem, Jeruzsálem, ki megölöd a prófétákat, és megkövezed azokat, akiket hozzád küldenek, hányszor akartalak magamnál egybegyűjteni, mint tyúk szokta csibéit szárnya alá gyűjteni, de ti** nem akartátok. 35 Íme, puszta lesz házatok.*** De azt mondom nektek, hogy nem láttok engem**** addig, amíg el nem jön az idő, amelyben ezt mondjátok: Áldott legyen, aki az Úr nevében jön.” *****

14. R É S Z

Jézus meggyógyít egy vízkórost szombaton

1 Amikor egyszer szombaton bement a farizeusok egyik előjárójának házába ebédelni, s azok szemmel tartották őt, 2 hirtelen egy vízkóros emberrel találta magát szemben. 3 Jézus megkérdezte a törvénytudókat és farizeusokat: „Szabad-e szombaton valakit gyógyítani vagy nem?” 4 Azok hallgattak. Jézus erre kézen fogta a vízkórost, meggyógyította és elküldte, 5 majd így szólt: „Ki az, aki ha fia vagy ökre kútba esik, szombatnapon is ki nem húzza azt azonnal?” 6 S azoknak nem volt rá erejük, hogy erre valami feleletet adjanak.

A főhelyek válogatása

7 Ezután egy példázatot mondott el a meghívottaknak. Megfigyelte ugyanis, hogy hogyan válogatják a főhelyeket. 8 „Ha valaki lakodalomba hívna téged, ne telepedj a főhelyre, mert esetleg olyan valakit hívott meg a gazda, aki nálad tiszteletreméltóbb. 9 Ez esetben hozzád lépne az, aki téged is, őt is meghívott, és ezt mondaná neked: Adj helyet neki. Akkor aztán szégyenkezve az utolsó helyet kéne elfoglalnod. 10 Tehát, ha meghívnak, s te elmégy, dőlj le az utolsó helyre, akkor így szól majd hozzád az, aki meghívott téged: Barátom, eredj feljebb. Akkor dicsőség ér mindazok előtt, akikkel együtt dőltél asztalhoz. 11 Mert azt, aki magát felmagasztalja, le fogják alázni, s azt, aki megalázza magát, felmagasztalják majd.”

Vendéglátás viszonzás nélkül

12 Szólt azután ahhoz is, aki meghívta őt: „Ha ebédet vagy vacsorát adsz, ne hívd meg arra barátaidat, se testvéreidet, se rokonaidat, se gazdag szomszédaidat, hogy azok esetleg vissza ne hívjanak téged, és ne viszonzózzák meghívásodat, 13 hanem ha lako-

* Korabeli közmondás.

** Nyilván a hivatalos és hivatásos mértékadók, akik nem álltak szóba egy názáreti építőmesterrel.

*** Nem lesz bennetek Pneuma, azaz élő Lélek. Átvitt értelemben: üres lesz a templom.

**** Jézus a közvetlen istenkapcsolatot testesítette meg! (vö. Tm 27.).

***** Amíg fel nem ismeritek a státusomat.

mát rendezel, hívj meg szegényeket, bénákat, sántákat, vakokat, 14 és boldog leszel, hogy azoknak nincs miből visszafizetniük azt neked. Mert így majd az igazságosak fel-támadásakor kapod meg a visszafizetést.”

A nagy ebéd

(Mt 22,1–10; Tm 64.)

15 Mikor a vendégek közül valaki meghallotta ezt, így szólt hozzá: „Boldog az, aki az Isten királyságában lakománál fog ülni.” 16 De ő ezt felelte neki: „Egy ember nagy ebédet adott, és sokakat meghívott. 17 Az ebéd órájában aztán elküldte rabszolgáját, hogy mondja meg a meghívottaknak: Jöjjetek, kész már az ebéd. 18 De az elsőtől kezdve mindnyájan mentegetőzni kezdtek. Az első ezt mondta a rabszolgának: Szántóföldet vettem, kénytelen vagyok kimenni, és azt megtekinteni. Kérlek, ments ki engem. 19 Egy másik így szólott: Őt iga ökröt vettem, elmegyek, hogy kipróbáljam őket. Kérlek, ments ki engem. 20 Újra egy másik így szólt: Feleséget vettem és ezért nem mehetek. 21 Amikor a rabszolga visszatért, hírül adta ezeket urának. Erre a gazda haragra lobbant, és így szólt rabszolgájához: Siess, menj el a város tereire és sikátoraira, hozz be ide szegényeket, bénákat, vakokat és sántákat. 22 Uram – szólt azután a rabszolga –, megtörtént, amit elrendeltél, de még van hely. 23 Eredj ki az utakra, a kerítésekhez – mondta erre az úr a rabszolgának –, és kényszerítsd bejönni az ottlevőket, hogy beteljék a házam. 24 Mert azt mondom nektek, hogy azok közül a meghívottak közül senki meg nem ízleli ebédemet.”

Önmegtagadás és kereszthordozás

(Mt 10,37–8; Tm 54., 100., 102., 106.)

25 Nagy tömeg utazott vele együtt. Jézus megfordult és így szólt hozzájuk: 26 „Ha valaki hozzám akar jönni, de meg nem gyűlöli atyját, anyját, feleségét, gyermekeit, testvéreit, s hozzá még a saját lelkét is, nem lehet tanítványom. 27 Aki nem hordja keresztjét* és nem jó utánam,** nem lehet tanítványom.

A toronyépítés, a hadbavonulás, a megízeltetlen só

(Mt 5,13; Mk 9,49–50; Isz 112/122)

28 Van-e közöttetek egy is, aki ha tornyot akar építeni, nem ül le előbb, s nem számítja ki a költséget, lesz-e annyi, hogy be tudja fejezni? 29 Valamiképpen úgy ne járjon, hogy miután alapot vetett, nincs ereje*** ahhoz, hogy befejezze, s akik kudarcát észreveszik, mind gúnyolni kezdjék: 30 Ez az ember építkezni kezdett, és nincs ereje arra, hogy befejezze.

* Meg kell barátkozni az erőszakos halál gondolatával.

** Ugyanazt kell tenni, amit Jézus.

*** Jézus a 14,25–35 alatt arról beszél, hogy életre nemzett Pneuma hiányában nem lehet őt követni. A kezdeti fellángolás (Jn 1,49) ugyanolyan kevés, mint a szájhösködés (Mt 26,33). Erre hívta fel a figyelmet a 13,24 alatt is! Evilági hozzátartozóink meggyűlölése, a kivégzőkereszt felvétele (25–27), a vagyonról való lemondás (33), mind-mind csak az élő Lélek birtoklásával kivitelezhető. A totális önmegtagadás, a világgal való szakítás azt jelzi, hogy felmértük a Dolgokat, mindent felégettünk magunk mögött, s állhatatosan meg is valósítjuk az Atya akaratát. A tudás adta Felkentséget nem pótolhatja a lelkesedés! Felhatalmazás nélkül vereségre vagyunk ítélve (34 – 35).

31 Vagy van-e egy király is, ki háborúba ereszkedik egy másik királlyal anélkül, hogy leülne előbb, és számot nem vetne azzal, hogy képes lesz-e tízezerrel megtámadni azt, aki hússzezerrel jön ellene? 32 Ha ezt nem teszi meg, követeket küld majd, és békét kér, még mikor távol van amaz.

33 Eképpen, ha közületek valaki búcsút nem mond minden vagyonának, nem lehet tanítványom. 34 Hasznos a só, de ha a só megízetlenül, mivel sózzák meg? 35 Sem a földnek, sem trágyának nem alkalmas, így kivetik. Akinek halló füle van, hallja meg!”

15. R É S Z

Az elveszett juh

1 A vámszedők és a vétkezők valamennyien Jézus közelébe törekedtek, hogy hallgathassák őt. 2 Ellenben a farizeusok és az írástudók igen zúgolódtak. Azt mondogatták: „A vétkezőket magához fogadja, sőt, velük eszik.” 3 Ő erre a következő példázatot beszélt el nekik: 4 Van-e olyan ember közöttetek, aki, ha száz juha van, s egyet közülük elveszített, nem hagyja ott a kilencvenkilencet a pusztában, s nem megy az elveszett után, míg azt meg nem találja? 5 S ha megtalálta, örvendezve a vállára veszi, 6 hazamegy, összehívja barátait meg szomszédait, és így szól hozzájuk: „Vigadjatok velem, mert megtaláltam bárányomat, mely elveszett. 7 Azt mondom nektek, hogy ilyen öröm lesz a mennyben is egy vétkesen, ha az más felismerésre tér, nagyobb öröm ez, mint kilencvenkilenc igazságosan örülni, *akiknek nincs szükségük arra*, hogy más felismerésre térjenek.*

Az elveszett dragma

8 Vagy van olyan asszony, aki, ha tíz drahmája van, és egy drahmát elveszít, nem gyújt mécsest, nem sepri ki a házat, és nem keresi gondosan, amíg meg nem találja? 9 S ha megtalálta, nem hívja-e össze barátnőit meg szomszédait, és nem szól-e így: Örvendjetek velem, mert megtaláltam a drahmát, melyet elvesztettem. 10 Ilyen öröm lesz, azt mondom nektek, az Isten angyalainak színe előtt* egyetlen vétkezőn, aki más felismerésre tér.”

A tékozló fiú

11 Aztán így folytatta: „Volt egy embernek két fia. 12 A fiatalabbik így szólt az apjához: Atyám, add ki nekem a vagyonból rám eső részt. Az hát megosztotta köztük, ami a megélhetésre volt. 13 Nem sok nap múltán a fiatalabb fiú mindent összeszedett, és kivándorolt egy távoli vidékre. Ott kicsapongó életmóddal eltékozlta vagyonát.

14 Miután mindenét elköltötte, nagy inség támadt azon a vidéken, úgyhogy nélkülözni kezdett. 15 Ekkor beállt a vidék egyik polgárához, aki a mezőkre küldötte ki, disznókat legeltetni. 16 A fiú kívánta, hogy hasát azokkal a hüvelyekkel tölthesse meg, amelyeket a disznók ettek, de senki sem adott neki. 17 Ekkor magába szállt és így szólt: Apám hány béresének fölös mennyiségben van kenyere, én meg elveszek itt az inségben. 18 Felkelek hát, elmegyek az apámhoz, és ezt mondom neki: Atyám, vétkeztem

* A szóban forgó „igazságosok” el vannak telve magukkal, így reménytelen a velük való foglalkozás. Ők azok, akik visszautasítják a meghívást (vö. Lk 14,24).

** Az „angyalok” a megértés segítői, a kinyilatkoztatás tolmácsai (vö. Tm 89., Mt 18,10b).

az ég ellen, meg veled szemben. 19 Többé nem vagyok arra méltó, hogy fiadnak hívanak, tégy engem béreseid közül egyé. 20 Ezzel felkelt és elment atyjához. Még meszsze volt, amikor meglátta az apja, aki szánalomra gerjedt, hozzáfutott, nyakába borult és öszzeöklölgatta. 21 A fiú így szólt hozzá: Atyám, vétkeztem az ég ellen és veled szemben. Többé nem vagyok arra méltó, hogy fiadnak nevezzenek. 22 Ám az apa így szólt rabszolgáihoz: Siessetek, hozzátok elő a legjobb ruhát és adjátok rá, húzzatok gyűrűt a kezére és sarut a lábára. 23 Azután hozzátok el azt a hízlalt tulkot, öljétek le és vigadjunk, lakomázzunk. 24 Mert ez a fiú, az én fiam, meghalt, de életre kelt, elveszett, de rátaláltunk. Azzal vigadni kezdtek.

25 Az idősebbik fiú ezalatt kinn volt a mezőn. Amikor hazafelé jövet a közelbe ért, zeneszó és körtánc hangját hallotta. 26 Magához szólított a legények közül egyet, s megtudakolta, hogy mi az. 27 Testvéred érkezett meg – felelte az –, és apád leöletette a hízlalt tulkot, mivelhogy egészségesen kapta őt vissza. 28 Megharagudott ezért a fiú, és nem akart bemenni, bár apja kijött és kérlelte. 29 De ő ezt mondta atyjának: Lásd, oly sok éve végzem neked a rabszolga munkáját, soha meg nem kerültem parancsodat, de énnekem még egy kis bakot sem adtál, hogy barátaimmal vigadjak egyet. 30 Mikor azonban ez a fiad megjött, ki a megélhetésre szánt vagyonodat szajhákkkal ette fel, te leöletted neki a hízlalt tulkot. 31 Gyermekek – szólt az apa –, te mindenkor velem voltál, minden, ami az enyém, tied is. 32 Vigadnod és örülnöd kellene hát, hogy testvéred, aki halott volt, életre kelt, és azt, aki elveszett, megtaláltuk.

16. RÉSZ

A hamis sáfár

1 Szólt azután a tanítványaihoz is: „Volt egy gazdag ember, akinek volt egy sáfára. Ezt bevádolták nála, hogy eltékozolja a vagyonát. 2 Magához hívatta, s így szólt hozzá: Mit hallok felőled? Számold be sáfárságodról, mert tovább nem lehetsz sáfár. 3 Az erre *gondolkodni kezdett*: Mit tegyek most már, hogy uram elveszi tőlem a sáfárságot? Kapálni nincs erőm, koldulni szégyellek. 4 Tudom már, mit tegyek! Ha már sáfárságomról leváltanak, legalább barátaim legyenek, kik befogadnak házaikba. 5 Ezzel magához hívatott mindenkit, aki urának adósa volt. Megkérdezte az elsőtől: Mennyivel tartozol uramnak? 6 Száz bát olajjal – felelte az. – Vedd az írásodat – mondta neki –, ülj le gyorsan, és írd ötvenet. 7 Azután egy másikat kérdezett meg: Hát te mennyivel tartozol? Száz kór búzával – felelte az. – Vedd az írásodat – mondta neki –, és írd nyolcvanot. 8 Megdicsérte az úr a hamis sáfárt, hogy eszesen cselekedett. Mert ennek a kornak a fiai a saját nemzedékükkel szemben eszesebben viselkednek, mint a világosság fiai teszik.

A gondolkodás jutalma

(Tm 1., 2., 40., 71., 82., 89., 96.)

9 Én is azt mondom nektek: Szereztek magatoknak barátokat* a hamis mammonból**, hogy amikor elfogy*** magukhoz fogadjanak titeket az örök sátrakba. 10 Aki a legkisebben hű, a sokon is hű lesz, és aki a legkisebben hamis, a sokon is hamis lesz. 11 Ha tehát a hamis mammonon hűekké nem lettetek, ki bízza majd rátok az igazit?**** 12 És ha a másén hívekké nem lettetek, ki adja oda nektek a tiéteket?*****

* Égi barátokról van szó, már a 15,10 óta! Az angyalok önzetlen segítőitársaink (= barátaink) a keresési folyamatban (Mt 18,10b, Tm 89.).

** Ez a kifejezés a homo sapiens veleszületett észbeli képességeit jelöli (vö. Tm 40.).

*** Ha ez már nem lesz igénybe vehető, mert kevésnek bizonyul!

**** Arról a szellemi gazdagságról van szó, mely soha nem múlik el (vö. Lk 12,33; Tm 110.).

***** Ennek a logionnak ugyanaz a mondanivalója, mint a tálentumosznak (Mt 25,14–30), illetve a minásnak (Lk 19,11–27).

Isten és a mammon

(Mt 6,24; Tm 46., 61., 63.)

(Isz 29/90; 134/35; 139/41; 135/220; 142/193; 143/162)

13 Egy cseléd sem végezhet egyszerre két úrnak szolgálatot, mert vagy gyűlölni fogja az egyiket és szeretni a másikat, vagy ragaszkodni fog az egyikhez és meg fogja vetni a másikat. Nem szolgálhattok egyszerre Istennek és a mammonnak.” * 14 Meghallották pedig mindezt a farizeusok, akik pénzkedvelők voltak, és csúfolták őt. 15 Hozzájuk is szólt: „Ti vagytok azok, akik az emberek előtt igazságosnak mutatjátok magatokat, csak hogy az Isten ismeri szíveteket. Vigyázzatok, mert ami az emberek előtt magasztos, Isten előtt utálatos.

Három „összeollózott” logion

(Mt 11,12-3; 5,18; 5,32)

16 A törvény és a próféták Jánosig voltak, akkortól kezdve az Isten királyságának örömhírét hirdetik, ezért mindenkinek affelé kell törekednie, mégpedig *erőnek erejével*.** 17 Könnyebb a mennynek és földnek elműlnia, mint a törvényből egy vesszőcskének kiesnie.*** 18 Házasságot tör mindenki, aki feleségét elbocsátja és egy másikkal házassodik össze, és házasságot tör az, aki férfitől elbocsátott nőt**** vesz el.

A gazdag és Lázár

(Jn 5,40-7; Tm 35., 79.)

19 Volt egy gazdag ember, aki bíborba és gyolcsba öltözködött, és naponta pompában vigadott. 20 Volt ennek a kapujához vetve egy Lázár nevű szegény, akit fekélyek borítottak, 21 s ki vágyott jóllakni azzal, ami a gazdag asztalától lehullt. Na, még a kutyák is eljártak hozzá, hogy fekélyeit nyalogassák. 22 Történt aztán, hogy a szegény meghalt, és az angyalok elvitték Ábrahám kebelére.***** Meghalt a gazdag is, és eltemették. 23 Mikor felemelte a szemét a láthatatlan országban – kínok közt gyötörődve –, Ábrahámot látta messziről, és annak kebelén Lázárt. 24 Odakiáltott hozzá: – Atyám, Ábrahám, könyörülj rajtam, és küldd el Lázárt, hogy mártsa vízbe ujjának hegyét, és hűsítse meg nyelvemet, mert kínlódom e lángban.

25 Ábrahám azonban így szólt: Gyermekeim, emlékezz rá, hogy életemben elvetted javaidat, Lázár éppen úgy a rosszat... Itt most őt vigasztalják, te pedig kínlódsz. 26 Mindamellet köztünk és köztetek szilárdan áll egy nagy szakadék, úgyhogy akik innen hozzátok akarnak átmenni, nem tehetik, sem onnan hozzánk nincs átkelés. 27 Akkor hát arra kérlek – szólott a gazdag –, küldd el őt atyám házába. 28 Mert van őt testvérem, hadd tegyen nekik bizonyosságot, hogy ők is a kinnak e helyére ne kerüljenek. 29 Ábrahám erre így szólt: Ott van náluk Mózes, és náluk vannak a próféták, azokat hallgassák. 30 Nem úgy, atyám – szólt mégis az –, ha a halottak közül menne valaki hozzájuk, más felismerésre térnének. 31 Ábrahám így felelt: Ha Mózesra és a prófétákra nem hallgatnak,***** még annak sem adnának hitelt, ha valaki a halottak közül feltámadna.”

* A „mammon” a világ javainak összességét jelenti, azok megszerezhetőségének ígéretével.

** vö. Mt 11,12-3; Lk 13,24

*** Valóban könnyebb más felismerésre térni (helyes isten- és világképre szert tenni), mint a régit korrigálni...

**** A házasság a koitusztól érvényes (vö. 1Móz 2,24).

***** A szegénység nem jelent automatikus üdvözlést. Ez csak egy tanmese !

***** A Dolgok szempontjából a *lelkület* a döntő. Bármilyen istenes írás elvezet az igazsághoz (Tm 26b).

17. RÉSZ

Botrányozás és botrányoztatás

(Mt 18,6–7; Mk 9,42)

1 Tanítványainak meg ezt mondta: „Elkerülhetetlen, hogy kelepccék ne készüljenek, de jaj annak, aki azokat készíti. 2 Jobb volna az ilyennek, ha malomkövel a nyaka körül a tengerbe dobnák, minthogy e kicsinyek* közül egyet törbe csaljon. Óvakodjatok tőlük !

A megbocsátás

3 Ha testvéred vétkezik, dorgáld meg. Ha más felismerésre tér, bocsáss meg neki. 4 Ha egy nap hétszer vétkezik ellened és hétszer tér meg hozzád e szóval: Más felismerésre jutottam ! Bocsáss meg neki.”

A mustármagnyi hit

(Mt 17,20; Tm 19., 107.)

5 „Növeld hitünket !” – mondták az apostolok Jézusnak. 6 Ő azonban ezt felelte: „Ha *olyan* volna a hitetek, mint a mustármag, akkor azt mondhatnátok ennek az eperfának: Szakadj ki gyökerestül és ültetődj át a tengerbe ! Az pedig engedelmeskedne nektek.

A szolga jutalma

7 Mondja-e valaki közületek rabszolgájának, amikor az a szántásból vagy legeltetésből hazatér: Jöjj ide hozzám tüstént, és dőlj asztalhoz ! 8 Sokkal inkább ezt fogja mondani neki: Készíts valamit s szolgálj fel, míg eszem és iszom, s te csak azután egyél és igyál. 9 Vajon megköszöni a rabszolgának, hogy megtette rendelkezéseit? 10 Éppen így ti is, ha mindent megtesztek, amit rendeltek nektek, így szóljatok: Haszontalan rabszolgák vagyunk, annyit tettünk csak, amennyit úgylis tartoztunk megtenni.”

Tíz leprás meggyógyítása

11 Történt, hogy amikor Jeruzsálembe utaztában Szamária és Galilea között ment el, 12 egy faluba tért be, és ott tíz bőrpoklos férfival találkozott. Azok messziről megálltak 13 s emelt hangon kiáltották: „Jézus, Mester, könyörülj rajtunk !” 14 Ahogy meglátta őket, így szólt hozzájuk: „Menjetek el, mutassátok meg magatokat a papoknak.” S az történt, hogy mialatt odamentek, megtisztultak. 15 Közülük azonban az egyik, amikor látta, hogy meggyógyult, Istennek hangos dicséretével az ajkán visszatért, 16 s arcával a lábához esett, s hálát adott neki. Ez az ember szamáriai volt. 17 „Hát nem tízen tisztultak meg? – kérdezte Jézus. – Hol vannak a többiek? 18 Nem akadt több, aki visszatért volna, hogy Istennek dicsőséget adjon, csak ez az idegen származású?” 19 Azután azt mondta neki: „Kelj fel, és menj ! A hited megmentett.” **

* Újjászületett ember, Fiú-aspiráns (vö. Tm 3.).

** Mivel a férfi samróni volt, hiten nem a júdaizmust kell érteni. Valójában sohasem erről van szó, hanem Jézus státusáról. Aki nem ismeri fel benne Isten emberi Fiát, azon nem lehet segíteni (vö. Lk 4,22–30).

Hol van az Isten királysága?

(Tm 2., 71., 114.)

20 Mikor a farizeusok azt kérdezték, hogy mikor jön el az Isten királysága, így felelt nekik: „Isten királysága nem szemmel láthatóan jön el, 21 nem mondhatják majd azt: Lám, itt vagy amott van. Értsétek meg, Isten királysága bennetek van.” *

Az Emberfi eljövetele

(Mt 24,26–8; 24,37–41; Tm 37., 112., 114.)

22 Aztán tanítványaihoz szólott: „Olyan időszak jön majd, amikor nagyon szeretnétek, hogy az Emberfi napjaiból** akár csak egyet is láthassatok, de nem fogtok látni. 23 Akkor ezt fogják majd nektek mondani: Lám, ott van ! Lám, itt van ! Ne menjetek el, ne fussatok oda ! 24 Mert ahogy a villámlás az ég egyik aljától a másik aljáig megvilágítja az eget, a maga napján*** olyan lesz az Emberfi eljövetele is. 25 Előbb azonban sokat kell szenvednie, kell,**** hogy ez a nemzedék elvesse őt, mint olyant, aki a próbát nem állja meg.***** 26 Ahogy Nőé napjaiban történt, úgy lesz az Emberfi napjaiban is. 27 Az emberek ettek-ittak, házasodtak, nőül mentek addig a napig, amelyen Nőé bement a bárkába, és akkor eljött az özönvíz, és mindenkit elveszített.

28 Úgy lesz majd, ahogy Lót napjaiban történt: Ettek-ittak, vásároltak, eladtak, ültettek, építettek, 29 de amely napon Lót Szodomából kiment, tűz és kéneső hullott az égből, és elveszített mindenkit. 30 Így történik majd azon a napon is, amelyen az Emberfiről lehullik a lepel.***** 31 Ha valaki azon a napon a háztetőn lesz, a holmija pedig a házban, ne szálljon alá, hogy elvigye azt. Úgy tegyen az is, aki a mezőn van; ne térjen vissza. 32 Emlékezzetek Lót feleségére. 33 Aki lelkét megszerezni igyekszik, el fogja veszíteni. Aki pedig el fogja veszíteni lelkét, életre szüli azt.

A hústest és a szellem sorsa

(Tm 59., 60., Jn 6,63a)

34 Azt mondom nektek: Azon az éjszakán ketten lesznek egy ágyon; az egyiket magukhoz veszik, a másikat otthagyják majd, 35 két asszony örül egy malomban; az egyiket magukhoz veszik, a másikat otthagyják majd. 36 Ketten lesznek a mezőn; az egyik felvétetik, a másik ott hagyatik.” 37 Ekkor megszólaltak: „Hol***** lesz ez, Uram?” Ő ezt felelte nekik: „Ahol a test lesz, oda gyűlnek majd a saskeselyűk.” *****

* A megvalósulás *lehetősége* !

** A nyilvános működésről van szó.

*** Ez az időpont egyénenként változó (vö. Mt 24,36; Tm 3.).

**** Elkerülhetetlen, a körülmények miatt.

***** Jézust a zsidó nép törölte Izráel üdvtörténetéből.

***** Jézus státusának felismerése egy megvilágosodási folyamat közben következik be.

***** A tanítványok ráhibáztak a legértelmesebb kérdésre ! Csakis a gondolkodó ember fejében...

***** A Pneuma nélküli test csak hulla !

18. RÉSZ

A hamis bíró

(Lk 11,9–13)

1 Egy példázatot is mondott nekik az istenkapcsolat mielőbbi kialakítását illetően. 2 „Valamelyik városban volt egy bíró, aki Istent nem félt, és emberek előtt nem szégyenkezett. 3 Élt egy özvegyasszony is abban a városban, aki ezzel a kéréssel járogatott a bíróhoz: Ítéld meg az igazamat ellenfelemmel szemben. 4 A bíró egy ideig nem akarta megtenni, de aztán így gondolkodott: Bár Istent nem félem, s az emberek előtt sem szégyenkezem, 5 mégis amiatt, hogy zaklat engem ez az özvegyasszony, megítélem az igazát, hogy a végén ne hogy arcul üssön engem. 6 – Hallottátok, mit mondott a hamis bíró? – kérdezte Jézus. 7 Hát az Isten nem ítéli-e meg választottainak igazát, *ha azok nappal és éjjel kiáltanak hozzá*,* még ha hosszútűró is velük kapcsolatban? 8 Azt mondom nektek, hogy hamar megítéli igazukat.** Hanem az Emberfi, amikor eljön,** fog-e hitet találni a földön?”

A farizeus és a vámszedő

9 Néhány elbizakodott embernek, akik igazságosnak tartották magukat, a többieket pedig lenézték, ezt a példázatot mondta: 10 „Két ember felment a templomba imádkozni. Az egyik farizeus volt, a másik vámszedő. 11 A farizeus kiállott, és magában beszélve**** így imádkozott: Óh, Isten, hálát adok neked, hogy nem vagyok olyan, mint a többi ember, akik ragadozók, hamisak, házasságtörők, vagy olyan, mint amilyen ez a vámszedő is itt. 12 Egy héten kétszer böjtölök, megadom a tizedet mindenből, amit szerzek. 13 A vámszedő pedig messze hátul megállott, s még a szemét sem akarta az égre emelni, hanem a mellét verve így szólt: Óh, Isten, engesztelődj meg irányomban, mert vétkes vagyok. 14 Azt mondom nektek, hogy ő megigazulva ment alá házába, inkább, mint amaz. Mert mindenkit meg fognak alázni, aki magát felmagasztalja, de azt, aki megalázza magát, fel fogják magasztalni.”

Jézus megáldja a gyermekeket

(Mt 19,13–5; Mk 10,13–6; Tm 3.)

15 A kisdedeket is elvitték hozzá, hogy megérintse őket. Mikor a tanítványok látták ezt, korholták a szülőket, 16 de Jézus magához szólította a kisdedeket. „Hagyjátok a gyermekeket, hadd jöjjenek hozzám, ne tiltsátok el őket, mert *ilyeneké* ***** az Isten királysága. 17 Bizony azt mondom nektek, aki nem úgy fogadja Isten királyságát, mint egy gyermek, nem megy be abba.”

* Állhatatosan.

** Értsd: az Atya minden jó következtetést visszaigazol, a keresés folyamán.

*** Ama eljövétel a kereső emberben fog realizálódni, tehát az ő hitétől függ a dolog (vö. Lk 16,11–2).

**** Tehát hangosan!

***** A kisdéd, ill. a kisgyermek az újjászületés szimbóluma.

A gazdag ifjú

(Mt 19,16–30; Mk 10,17–31; Tm 111.)

18 Bizonyos előljáró is megkérdezte őt: „Jó Tanító ! Mit tegyek, hogy az örök élet örökös részemé váljak?” 19 „Miért mondasz engem jónak? – kérdezte tőle Jézus. – Senki sem jó, csak az egy Isten.* 20 A parancsolatokat ismered: Ne törj házasságot, ne ölj, ne lopj, ne tégy hamis tanúságot, tiszteld apádat és anyádat.” 21 „Mindezeket ifjúságomtól fogva megőriztem” – felelte az. 22 Mikor Jézus meghallotta ezt, így szólt hozzá: „Még egy dolog hiányzik nálad: Add el mindenedet, és oszd szét a szegényeknek. Így kincsed lesz a mennyekben. Aztán jer és kövess engem !” 23 Az előljárót, amikor ezeket hallotta, majd ellepte a bánat, mert szerfelett gazdag volt. Mikor Jézus bánatba borulni látta őt, így szólt: „Milyen nehezen mennek be az Isten királyságába azok, akik sokat birtokolnak. 25 Mert kevesebb fáradsággal jut be valahová egy tevé a tű fokán keresztül, mint ahogy egy gazdag megy be az Isten királyságába.” 26 Erre megkérdezték azok, akik hallották: „Ki menekülhet meg hát akkor ?” 27 Jézus ezt felelte: „Ami embereknel lehetetlen, Istennél lehetséges.”

A tanítványok jutalma

(Mt 19,27–30; Mk 10,28–31; Tm 16., 17., 109.)

28 Megszólalt Péter: „Lám, mi elhagytuk azt, ami a magunké volt, és téged követünk.” 29 Ő ezt felelte: „Bizony, azt mondom nektek, hogy az Isten királyságáért még senki sem hagyta el házát, vagy feleségét, vagy testvéreket, vagy szülőket, vagy gyermekeket anélkül, 30 hogy ne kapná meg mindennek a sokszorosát még ebben az időben, a jövőben pedig ne kapna örök életet.”

Jézus harmadszor szól haláláról és feltámadásáról

(Mt 20,17–9; Mk 10,32–4)

31 Magához vette a tizenkettőt, s így szólt hozzájuk: „Lássátok, most felmegyünk Jeruzsálembe, és ott befejezésre jut minden, amit az Emberfi felől a próféták megírtak. 32 Mert át fogják adni a nemzeteknek, megcsúfolják, bántalmazzák, leköpdösik, 33 megostorozzák és megölik majd, de a harmadik napon fel fog támadni.” 34 Ám ők semmit sem láttak át ezekből, a beszéd értelme el volt rejtve előlük, így nem értették meg a mondottakat.**

A jerikói vak meggyógyítása

(Mt 20,29–34; Mk 10,46–52)

35 Történt pedig, hogy amikor Jerikóhoz közeledett, egy vak az útfélen ült, és kéregetett. 36 Mikor hallotta, hogy tömeg vonul arra, tudakozódott, hogy mi az. 37 Tudtára adták, hogy a názáreti Jézus megy el arra. 38 Erre kiáltani kezdett: „Jézus, Dávid fia, könyörülj rajtam !” 40 Jézus erre megállott és megparancsolta, hogy vezessék hozzá. Amikor a közelébe ért, megkérdezte tőle: 41 „Mit akarsz, mit cselekedjem

* Ezek szerint nincs szentháromság: Jézus „csak” Isten emberi fia.

** Természetesen: önhibájukból.

veled?” „Uram, hogy megjöjjön a szemem világa” – felelte az, 42 mire Jézus így szólt hozzá: „Láss ! Hited megmentett.” 43 És azonnal látott, majd Istent dicsőítve követte őt. Erre az egész nép, mely a történeteket látta, magasztalta ott az Istent.

19. R É S Z

Zakeus

(Tm 3.)

1 Bevonult Jerikóba és keresztülment a városon. 2 Egy Zakeus nevű férfi, aki fő vám-szedő volt és gazdag ember, 3 látni igyekezett Jézust, hogy ki s miféle lehet. A tömeg miatt azonban nem tehetette, mert alacsony termetű volt. 4 Előre futott hát és felmászott egy eperfügefára, hogy lássa őt. Arra kellett ugyanis elmennie. 5 Mikor Jézus arra a helyre ért, feltekintett és megszólította: „Zakeus, siess, szállj alá, mert a te házában kell ma megszállnom.” 6 Zakeus sietve leszállott, s örömmel fogadta be a házába. 7 Akik ezt látták, nagyon zúgolódtak. Vétkező emberhez ment be megpihenni – szoltak. 8 Zakeus azonban előállott s így szólt Jézushoz: „Nézd, Uram, vagyonomnak felét a szegényeknek adom, és négyszerest fizetek vissza annak, akitől valamit hamis ürüggyel elvettem.” 9 Jézus erre ezt mondta neki: „Ma jött el a menekülés napja* ennek a háznak,** amennyiben ő is Ábrahám fia.*** 10 Hiszen az Emberfi azért jött, hogy megkeresse és megmentse az elveszettet.”

A minák

(Mt 25,14–30; Tm 40., 71.)

11 Amikor pedig ezeket hallották, még egy példázatot mondott, mert közel volt Jeruzsálemhez, s ezért tanítványai úgy vélekedtek, hogy azonnal meg kell jelennie az Isten királyságának. 12 „Egy nemes ember távoli országba utazott el, hogy ott királyságot kapjon, és azután visszatérjen. 13 Magához hívatta hát tíz rabszolgáját, és azoknak tíz minát adott. Kereskedjete – mondta nekik –, amíg visszajövök. 14 Polgárai azonban gyűlölték őt, és követséget küldöttek utána ezzel az üzenettel: Nem akarjuk, hogy ő legyen a királyunk. 15 Miután elnyerte a királyságot és visszatért, magához hívatta rabszolgáit, akiknek korábban pénzt adott, hogy megtudja; kereskedésével ki mit szerzett. 16 Megjött az első, és így szólt: Uram, minád még tízet szerzett. 17 Mire ő így felelt: Jól van, derék rabszolgám, minthogy a legcsekélyebben hű voltál, tíz városban legyen fennhatóságod. 18 Megjött a második és ezt mondta: Uram, minád öt minát szerzett. 19 Légy öt város felett – mondta ennek is. 20 Aztán eljött megint más, s ezt mondta: Uram, itt van a minád. Keszkenőmben félretéve tartottam. 21 Féltem ugyanis tőled, mert szigorú ember vagy, elveszed, amit nem te tettél le, és aratsz ott, ahol nem vetettél. 22 Szájadból ítélek meg, te rossz rabszolga – mondotta neki a király –, hiszen tudtad, hogy szigorú ember vagyok; elveszem, amit nem én tettem le, és azt aratom, amit nem én vetettem. 23 Miért nem adtad pénzemet a bankaszaltra? Akkor nyereséggel kaphattam volna vissza. Az ott állókhoz pedig így szólt: Vegyétek el tőle a minát, s adjátok annak, akinek tíz minája van. 25 Uram, tíz minája van már ! – szólottak azok. 26 Azt mondom nektek,

* Ez az a nap, amikor valaki ráérez az Igazságra.

** A „ház” Jézus ajkán maga az ember, legbensőbb lénye, igazi valója.

*** Zakeus csak akkor fog megmenekülni, ha Ábrahámhoz hasonlóan ő is szövetséget köt Istennel.

hogy mindenkinek adni fognak, akinek van, de attól, akinek nincs, még azt is elveszik, amije van. 27 Az ellenségeimet pedig, akik nem akarták, hogy én királlyá legyek rajtuk, vezessétek ide, és öljétek le őket előttem.” *

Jézus bevonul Jeruzsálembe

(Mt 21,1–11; Mk 11,1–11; Jn 12,12–9)

28 Miután ezeket elmondta, tovább haladt Jeruzsálem felé. 29 Amikor közel ért Betfágéhez és Betániához, az Olajfák hegyénél elküldött tanítványai közül kettőt, és ezt mondta nekik: „Menjetek el a szemben levő faluba, találtok ott egy megkötözött számárcsikót, amelyen ember még sohasem ült, azt oldjátok el és hozzátok ide ! 31 Ha valaki azt kérdezné tőletek, hogy miért oldjátok el, így feleljetek: Az Úrnak van szüksége reá.” ** 32 Amikor a küldöttek elmentek, mindent úgy találtak, ahogyan megmondta nekik. 33 Ahogy a számárcsikót eloldották, a gazdái megkérdezték tőlük: „Miért oldjátok el a csikót?” 34 Erre ők ezt felelték: „Az Úrnak van szüksége rá.” 35 Ezután Jézushoz vezették ama csikót, rádobták köpenyeiket és felültették. 36 Mialatt vonult, sokan az útra terítették köpenyeiket. 37 Amikor már közel volt az Olajfák hegyének lejárójához, az örvendező tanítványok nagy hangon kezdték magasztalni Istent, mindazokért a hatalmas tettekért, amelyeket láttak. 38 „Áldott, aki jó; az Úr nevében érkező király ! – szólottak. – A mennyben békesség, és a magasságban dicsőség !” 39 Ekkor a tömegből néhány farizeus megszólította Jézust: „Tanító ! Korhold meg tanítványaidat !” 40 „Azt mondom nektek – felelte ő –, hogy ha ezek elhallgatnak, a kövek kezdenek kiáltani.” ***

Jézus siratja Jeruzsálemet

41 Mikor közelebb ért, és meglátta a várost, megsiratta azt, 42 ezeket mondva: „Óh, ha a mai napon te is megismerted volna, hogy mi válik békeségedre. Most azonban el van rejtve szemed elől.**** 43 Mert napok jönnek rád, amelyekben ostromfalat építenek ellened, körülvesznek ellenségeid, és mindenünnen szorongatnak majd, 44 aztán a földre tipornak téged és benned lakó gyermekeidet, követ követően nem fognak hagyni benned azért, mert nem ismerted fel meglátogatásodnak idejét.”

* A példabeszéd elmondásának ismert az oka (11. vers). A probléma pedig vissza-visszatérő: hol, mikor és minek következtében jön el a királyság, ill. milyen okok késleltetik vagy hiúsítják meg azt. A tanítványok alapállása itt is rossz: ők egy kívülről-felülről jövő, látható és hallható *kollektív* történetet várnak, mely *a világ szeme előtt* megy végbe. Még a nyilvános működés végén is ilyesmire számítnak (Jn 14,22), sőt, „az utolsó utáni napon” (ApCsel 1, 6) sem értik a dolgot. A királyság egy lelki- vagy tudatállapot, melyet *egyéni és személyre szabott* kinyilatkoztatás révén lehet elérni. Ennek érdekében azonban gondolkodni kell, mert a kereső csak szellemi erőfeszítések után világosodhat meg (Tm 91.). Nyereséget csak az agytekervények forgatása hozhat, mert a paragon hagyott föld akkor sem terem, ha egyébként bele van rejtve a gyümölcsshozásra képes mag (Tm 110.). Akinek van esze, annak adni fognak még (Tm 40.), de akinek nincs (mert nem használja), azt megfosztják a nagy lehetőségtől (Tm 71.). A 27. vers pedig csak arra figyelmeztet, hogy a dolog életre-halálra megy !

** Az Orvosnak, a Mesternek, a Tanítónak (aki valószínűleg korábban jót tett az állat gazdájával).

*** vö. Mt 3,9b; Lk 3,8c; Tm 18., 107.

**** Ez persze nem véletlen ! (vö. Mt 23,37–9)

Jézus megtisztítja a templomot
(Mt 21,12-3; Mk 11,15-9; Jn 2,14-22)

45 Azután bement a szenthelyre, s hozzáfogott az árusok kiűzéséhez. 46 „Meg van írva – mondta nekik – : Az én házam imádkozásnak háza lesz. Ti azonban azt rablók barlangjává* tettétek.” 47 Naponta tanított a szenthelyen. A főpapok, írástudók, meg a nép főemberei igyekeztek elveszíteni őt, de nem találták meg a módját, miként vigyék véghez. Mert az egész nép rajta csüngött, úgy hallgatták őt.

20. R É S Z

Kérdés Jézus hatalmáról
(Mt 21,23-7; Mk 11,27-33)

1 Egyik napon, amikor a szenthelyen a népet tanította s az örömhírt hirdette, hozzáléptek a főpapok írástudók és vének társaságában, 2 és megkérdezték őt: „Mondd meg nekünk, miféle felhatalmazással cselekszed ezeket? Ki az, aki ezt a felhatalmazást adta?” 3 „Én is kérdek valamit tőletek – felelte nekik Jézus. – Mondjátok meg nekem, 4 János bemerítése az égből való volt-e, vagy emberektől való?” 5 Azok maguk között így fontolgattak: „Ha azt mondjuk, mennyből való, azt fogja rá mondani: Miért nem adtatok hát hitelt neki ? 6 Ha meg azt mondjuk, emberektől, a nép megkövez bennünket. Hisz meg vannak győződve arról, hogy János próféta.” 7 Azt felelték hát, hogy nem tudják, honnan való. 8 „Akkor én sem mondom meg nektek, hogy milyen felhatalmazással cselekszem e dolgokat” – mondotta nekik Jézus. **

A gonosz szőlőművesek
(Mt 21,33-46; Mk 12,1-12; Tm 65., 66.)

9 Azután a néphez kezdett beszélni, s a következő példázatot mondta: „Egy ember szőlőt ültetett, és azt szőlőműveseknek adta ki, aztán hosszabb időre külföldre utazott. 10 Amikor eljött az ideje, egy rabszolgát küldött a szőlőművesekhez, hogy adjanak a szőlő gyümölcséből. De a szőlőművesek megverték, és üres kézzel küldték vissza. 11 Akkor másik rabszolgát küldött, de azt is megverték, meggyalázták és üres kézzel bocsátották el. 12 Majd egy harmadikat is küldött, de azok azt is megsebesítették és kidobták. 13 Mit tegyek? – kérdezte ekkor a szőlőnek ura. – Elküldöm szeretett fiamat. Vele szemben talán megváltozik a viselkedésük. 14 Mikor azonban a szőlőművesek megláták a fiút, ezt fontolgatták egymás között: Ő az örökös. Öljük meg, hogy mienk legyen az öröksége.*** 15 Kivetették hát őt a szőlőből**** és megölték. Vajon mit fog tenni velük a szőlőnek ura? 16 Meg fog jönni, s el fogja veszteni ezeket a szőlőműveseket, a szőlőt pedig másoknak adja ki.” Mikor azok ezt meghallották, így szóltak: „Szó sem lehet róla.” 17 De ő rájuk tekintett és így szólt: „Mi van erről megírva ? Amely követ

* Üzletközponttá, ahol a kereskedelem összefüggésben fizikai munkát is végeztek.

** Egyrészt már sokszor megmondta nekik (vö. Jn 8,25-9), másrészt nem tudja megmondani, mert nem foglalkoznak a Dolgokkal (vö. Tm 92., Mt 16,1-3; Lk 12,54).

*** Hogy megmaradjon az Isten és ember közti közvetítés joga és kötelessége (vö. Jn 12,19).

**** Jézust a zsidó nép „törölte” Izráel üdv történetéből.

az építők a próbán elvetettek,* az lett a szegletnek fejevé. 18 Össze fog zúzódni mindenki, aki arra a kőre esik, azt pedig, akire az esik rá, szét fogja morzsolni.” 19 A főpapok és az írástudók már abban az órában rá akarták tenni a kezüket, de féltek a néptől. Megértették ugyanis, hogy ezt a példázatot róluk mondta.

Az adópénz

(Mt 22,15–22; Mk 12,13–7; Tm 101.)

20 Ezután állandóan szemmel tartották őt, és kémeket küldtek utána. Azok igazságosoknak tettették magukat, hogy saját szavával fogják meg, és átadják a többségnek, és a helytartó hatóságának.** 21 Ezek a provokátorok megkérdezték őt: „Tanító, tudjuk, hogy helyesen szólasz és tanítasz, hogy nem nézed senki személyét, hanem Isten útját az igazság alapján tanítod. 22 Szabad-e a császárnak adót fizetni vagy nem?” 23 Jézus észrevette ravaszkodásukat és ezt mondta nekik: 24 „Mutassatok nekem egy dénárt ! Kinek a képe és felirata van rajta?” „A császáré” – felelték azok, 25 mire ezt mondta nekik: „Akkor hát adjátok meg a császárnak, ami a császáré, és az Istennek, ami az Istené.” *** 26 Nem volt rá erejük,**** hogy a szavaiba belekössenek, így elhallgattak.

Kérdés a feltámadásról

(Mt 22,23–33; Mk 12,18–27)

27 Néhány szadduceus is ment hozzá, akik tagadják, hogy volna feltámadás. Ezek is kérdést intéztek hozzá. 28 „Tanító – szóltak –, Mózes előírta nekünk, hogy ha valakinek meghal a testvére, akinek volt felesége, de gyermeke nem, akkor annak a testvére vegye el az asszonyt, és támasszon magot a testvérének. 29 Heten voltak testvérek. Az első feleséget vett, és meghalt gyermektelenül. 30 A másik is, 31 a harmadik is elvette az asszonyt, hasonlóképpen mind a hét, s anélkül, hogy gyermeket hagytak volna, meghaltak. 32 Utoljára az asszony is meghalt. 33 A feltámadáskor most már kié lesz az asszony, hiszen mind a hété volt?” 34 Jézus ezt felelte nekik: „E kornak fiai házasodnak és férjhez mennek, 35 de akiket méltóknak ítélnék arra, hogy eljussanak ama következő korba, s a halottak közül való feltámadásra,***** azok nem fognak sem házasodni, sem férjhez menni,***** 36 többé már meg sem halhatnak,***** mert az angyalokkal egyenlők, és mivel a feltámadásnak fiai,***** Istennek is fiai. 37 Arra pedig, hogy a halottak feltámadnak, Mózes utalt a csipkebokornál, amikor az Urat Ábrahám Istenének, Izsák Istenének és Jákób Istenének mondta. 38 Isten pedig nem halottaké, hanem élőké. Általa ugyanis mindannyian élnek.” 39 Erre az írástudók közül némelyek megjegyezték: „Tanító ! Helyesen szólottál.” 40 Többet aztán nem is merték őt semmi felől megkérdezni.*****

* Jézus ez a kő, aki maga a Logika (Tm 66.). Ezt a Logoszt vetik el azok, akik gondolkodás helyett kollektív módon akarják építeni „Isten Országát” (Mk 8,31). A királyság azonban egy lelki- vagy tudatállapot !

** A Heródes-pártiaknak (vö. Mt 22,16; Mk 12,13).

*** Ez csak egy kibúvó, hiszen az istengyermekek nem lehetnek megosztott lelkületűek, nem szolgálhatnak két úrnak (vö. Tm 21., 29., 46., 47., 60., 61., 107.). A lelki homogenitás elérése éppenséggel feltétele a királyság levésnek ! (Ez a logion a Tm 101-ben toldalékkal egészül ki: ...és ami enyém, azt adjátok nekem.)

**** Kevés volt az eszük.

***** Mindenki halott, aki még nem nemzette életre a Pneumáját, ahogy Jézus.

***** Istennek nemcsak emberi Fiai, de Leányai is lehetnek a jövőben.

***** Ugyanis ők nem a halálnak fognak nemzeni (vö. Isz 104/218). A tökéletes (Pneumával rendelkező) emberek önmagukhoz hasonló (isten-) gyermekeket hoznak létre (Fülöp-evangélium).

***** A szóban forgó feltámadás már az evilági életben megtörténik, s a megvilágosodással egyenlő.

***** Provokatív céllal.

Krisztus Dávidnak fia és ura
(Mt 22,41–6; Mk 12,35–7)

41 Ő azonban megkérdezte őket: „Hogyan mondhatják a Krisztust Dávis fiának, 42 amikor Dávid ezt mondja róla a Zsoltárok könyvében: Szólt az Úr az én Uramhoz: Ül le jobbomon, 43 míg ellenségeidet lábad zsámolyává nem teszem. 44 Dávid Urának mondja őt, miképp lehet akkor a fia ?”

Az írástudók nagyravágyása és kapzsisága
(Mt 23,6–7; Mk 12,38–40)

45 Az egész nép füle hallatára így szólt tanítványaihoz: 46 „Őrizkedjete az írástudóktól, akik szívesen járnak palástosan, akiknek kedvesek a piacokon hallott köszöntések, zsinagógáikban az első hely, és lakomákon az előlülés, 47 akik feleszik az özvegyek házáat, de színből hosszan imádkoznak. Ezek súlyosabb ítéletet fognak kapni.

21. RÉSZ

Az özvegyasszony két fillérje
(Mk 12,41–44)

1 Amikor feltekintett, látta, hogy a gazdagok hogyan dobálják adományait a perselybe. 2 Látta, hogy egy szegény özvegy két fillért dobott bele. 3 „Bizony mondom nektek, hogy ez a szegény özvegy mindannyiuknál többet dobott. 4 Azok ugyanis mind a feleslegükből dobtak, ő azonban mindazt beledobta, amije volt; az egész szegényes megélhetését.”

Jézus jövendölése a templomról
(Mt 24,1–3; Mk 13,1–4; Tm 72.)

5 Mikor egyesek beszélni kezdtek a szenthelyről, hogy milyen szép kövek és áldozati ajándékok díszítik, ő így szólt: 6 „Jönnek napok, amikor ezekből, amiket most szemléltek, kő kövön nem fog maradni, melyet le ne rombolnának.” *

A nagy megpróbáltatás ideje
(Mt 24,4–14; Mk 13,5–13)

7 Kérdést intéztek hozzá: „Tanító, mikor történnek meg ezek? Mi lesz a jele annak az időnek, amikor ezek megtörténnek?” 8 Ügyeljete – szólott –, hogy el ne tévelyedjete. Mert sokan fognak jönni az én nevemben, és ezt mondják: Én vagyok ! Továbbá: Az idő közel ! Ti ne menjete utánuk. 9 Ha pedig háborúkról és felfordulásokról hallanátok, ne rettenjete meg. Mert ezeknek előbb meg kell történniük, de nem tüstént

* A Templom (a geocentrikus és emberközpontú) júdaizmus szimbóluma. Az ilyesmit az ember csak saját magában rombolhatja le, ha más (világnézeti) felismerésre tér...

jó el a vég.” Aztán így folytatta: „Nemzet nemzet ellen fog támadni, királyság királyság ellen, 11 nagy földrengések is bekövetkeznek, helyenként dögvések és éhínségek lesznek, az égből pedig félelmetes és nagy jelek támadnak. 12 De még ezek előtt kezet emelnek rátok, üldözni fognak, átadnak titeket, hogy zsinagógák elé állítsanak, tömlőcőbbe vessenek, királyok, helytartók elé vezetnek benneteket az én nevemért. 13 Ám mindez alkalom lesz számotokra, hogy bizonytságot tegyetek rólam. 14 Tökéljétek el hát szívetekben, hogy védelmetekről nem fogtok előre gondot viselni. 15 Mert én olyan szájat és bölcsességet adok nektek, amelynek egy ellenfelet se lesz képes ellene állni, vagy ellene mondani.* 16 Szüleitek, testvéreitek, rokonaitok és barátaitok fognak elárulni titeket, s közületek egyeseket meg fognak ölni. 17 Mindenki gyűlölni fog titeket az én nevemért. 18 Fejetekről mégis egy hajszál sem fog elveszni.** 19 Állhatatosságotokkal fogjátok megszerezni lelketeket.

Jeruzsálem pusztulása
(Mt 24,15–22; Mk 13,14–20)

20 Ha azonban azt látnátok, hogy Jeruzsálemet tábor veszi körül, akkor ismerjétek fel, hogy pusztulása közel van. 21 Akkor, akik Júdeában lesznek, fussanak a hegyekbe, akik a városban lesznek, távozzanak belőle. Akik a mezőn lesznek, ne menjenek a városba. 22 Mert az igazságszolgáltatás napjai lesznek azok, amikor minden beteljesedik, amit megírtak. 23 Jaj lesz azokban a napokban a terhes és szoptató asszonyoknak. Mert erős kényszer ül akkor a földön, és harag sújtja majd ezt a népet. 24 Kard éle által hullanak el, és az összes nemzetek közé fogságra viszik őket. Jeruzsálemet a nemzetek fogják tapodni, míg csak a nemzetekre kiszabott időszakok el nem telnek.

Az Emberfi eljövele
(Mt 24,29–36; Mk 13,24–32; Tm 89., 112., 114.)

25 Azután jelek fognak támadni a napon, a holdon és a csillagokon, a földön olyan szorongás ül majd a nemzetekre, mint amilyen a zúgó és hánykolódó tengeren érzett bizonytalanság. 26 Az emberek a lelküket lehelik majd ki attól a félelemtől és annak várásától, ami még a föld lakóira jön. Mert az ég hatalmai meg fognak rendülni. 27 És akkor meg fogják látni az Emberfit, amint nagy hatalommal és dicsőséggel felhőben megérkezik.*** 28 Amikor aztán ezek megkezdődnek, egyenesedjétek ki, és emeljétek fel fejeteiket, mivel megváltásotok közel lesz.”

29 Mondott nekik egy példázatot is: „Nézzétek meg a fügefát, és a többi fát. 30 Ha azt látjátok, hogy leveleket hajtanak, magatoktól felismerhetitek, hogy közel van már az aratás. 31 Ugyanígy, ha látni fogjátok, hogy mindezek megtörténnek, fel fogjátok ismerni, hogy közel az Isten királysága. 32 Bizony azt mondom nektek, hogy ez a nemzedék nem múlik el addig, amíg mindezek meg nem történnek. 33 Az ég és a föld el fognak múlni, de az én beszédeim nem fognak elmúlni. 34 Ügyeljétek magatokra, hogy szíveteket mámor, részegség és az élet gondjai meg ne terheljék, s kelepceképpen váratlanul rátok ne törjön az a nap. 35 Mert el fog jönni az mindazokra, akik a föld egész kerekiségén laknak. 36 Virrasszatok minden időben, és könyörögjétek, hogy erő-tők**** legyen majd rá, hogy kimenekedhessetek mindabból, aminek meg kell történnie, s hogy egykor megállhassatok az Emberfi előtt.

* vö. Lk 20,26

** vö. Lk 12,6–7

*** Jézus már kezdetben megígérte ezt az angyalok segítségével végbemenő megvilágosodást! (vö. Jn 1,51).

**** Szellemi muníció, azaz ész.

37 Azokban a napokban a templomban tanított, az éjjeleket azonban a városból kijárva az Olajfáról elnevezett hegyen, a szabadban töltötte. 38 Az egész nép már korán ott volt nála a szenthelyen, hogy hallgathassa.

22. R É S Z

Júdás elárulja Jézust

(Mt 26,1–5; 26,14–6; Mk 14,1–2; 14,10–1)

1 Közel volt már a kovásztalan kenyerek ünnepe, amelyet pászkának neveznek. 2 A főpapok és az írástudók féltek ugyan a néptől, de keresték a módját annak; hogyan ölhetnék meg Jézust. 3 A sátán pedig bement az iskariótnak nevezett Júdásnak a szívébe, akit a tizenkettőhöz számítottak. 4 Elment, és megbeszélte a főpapokkal és katonai parancsnokokkal, hogy miképpen adja őt kezükre. 5 Azok megörültek, és megállapodtak vele, hogy majd pénzt adnak neki. 6 Júdás ráállott, és megfelelő alkalmat keresett arra, hogy anélkül adhassa őt a kezükbe, hogy tömeg verődne össze.

Az utolsó vacsora

(Mt 26,20–9; Mk 14,17–25; 1Kor 11,23–5; Tm 109., Jn 6,51–8)

7 Eljött a kovásztalan kenyerek napja, amelyen le kell ölni a pászkabarányt. 8 Jézus elküldötte Pétert és Jánost ezzel az utasítással: „Menjetek, készítsétek el nekünk a pászkát, hadd együk meg.” 9 „Hol akarod, hogy elkészítsük ?” – kérdezték tőle. 10 Ezt felelte: „Ahogy beértek a városba, egy emberrel fogtok találkozni, aki korsót visz. Kövessétek azt abba a házba, amelybe bemegy. 11 Azután mondjátok meg a ház gazdájának: A Tanító kérdezteti tőled: Hol van az a szállás, ahol a pászkát tanítványaimmal együtt megehetem? 12 Ő majd mutat nektek egy szőnyegekkel borított nagy felházat, ott készítsétek el.” 13 Akkor elmentek, és mindent úgy találtak, ahogy előre megmondta nekik. Azután elkészítették a pászkát.

14 Amikor eljött az óra, asztalhoz dőlt az apostolokkal. 15 Így szólt hozzájuk: „Nagy volt bennem a vágy arra, hogy mielőtt szenvednék, ezt a pászkát elköltsem veletek. 16 Mert azt mondom nektek, hogy többé nem eszem abból, amíg az Isten királysága el nem jut a teljességre.”

17 Aztán a poharat fogta meg, s hálát adván így szólt: „Vegyétek ezt, és osszátok el egymás között. 18 Azt mondom ugyanis nektek, hogy mostantól fogva nem iszom a szőlőtőkének gyümölcséből addig, amíg az Isten királysága el nem jó.” *

19 Ezután megfogta a kenyeret, hálát adott, megtörte és odaadta nekik ezekkel a szavakkal: „Ez az én testem, mely értetek adatik. Ezt tegyétek a rólam való megemlékezésül.”** 20 Estebéd után éppen úgy fogta a poharat is, és ezt mondta: „Ez a pohár értetek ömlő vérem által az új szövetség.”**

21 Egyébként annak a keze, aki engem elárul, az enyémmel együtt itt van az asztalon. 22 Mert az Emberfi, ahogy elhatározták**** elmegy ugyan, de jaj annak az embernek, aki elárulja.” 23 Azok erre arról kezdtek vitatkozni egymással, hogy ugyan ki lesz közülük az, aki ezt meg fogja tenni.

* Lásd a pontos szöveget, a lábjegyzetekkel együtt ! (Mt 26,26– 9).

** Egyétek a „testemet”, vagyis asszimiláljátok engem, magyarul: legyetek olyanok, mint én ! (vö. Tm 109., Jn 6,51– 8).

*** Az Atya és Fiai-Leányai közti lényegi azonosulás.

**** A Nagytanácsban !

Ki a legnagyobb?
(Mt 20,25–8; 19,28; Mk 10,42–5)

24 Vitatkozás támadt köztük afelől, hogy közülük ki tekinthető legnagyobbnak. 25 Jézus ezt mondta nekik: „A nemzeteken uralkodnak királyaik, és akik hatalmaskodnak rajtuk, jötevőknek hivatják magukat. 26 Köztetek ne így legyen ! Ellenkezőleg: aki legnagyobb közöttetek, az olyan legyen, mint a legkisebb, aki vezet, olyan legyen, mint aki felszolgál. 27 Ki is a nagyobb: aki asztalhoz dől, vagy aki felszolgál? Ugye, hogy az, aki asztalhoz dől? Én azonban olyan vagyok közöttetek, mint aki felszolgál.

28 Ti vagytok azok, akik kísértéseimben végig mellettem maradtatok. 29 Én meg királyságot adok nektek végrendeletképpen,* ahogyan** Atyám nekem elrendelte, 30 hogy: Királyságomban asztalomnál egyetek és igyatok,** és trónon ülve Izráel tizenkét törzsét ítéljétek.****

Jézus inti Pétert és a többi tanítványt

31 Simon, Simon,***** lám a sátán kikért titeket,***** hogy megrostáljon, mint a búzát.***** 32 Én azonban könyörögtem érted, hogy el ne fogyjon a hited. Ha majd egyszer megtérsz, támogasd testvéreidet.”***** 33 „Uram – felelte Péter –, kész vagyok érted börtönbe is, halálba is menni.” 34 Jézus ezt felelte: „Azt mondom neked, Péter, hogy nem fog ma a kakas szólani addig, amíg te háromszor meg nem tagasz engem, s azt nem állítod, hogy nem is ismeresz engem.” 35 Majd így szólt hozzájuk: „Amikor erszény, tarisznya és saru nélkül elküldöttelek titeket, volt-e hiányotok valamiben ?” Azt felelték: „Semmiben.” 36 „Most azonban – mondta –, akinek erszénye van, vegye elő, hasonlóképpen az, akinek tarisznyája van. Akinek nincs, adja el köpenyét, és vásároljon kardot !***** 37 Mert azt mondom nektek, be kell teljesednie rajtam annak, ami meg van írva: törvénytírók közé számították. Az én dolgaим ugyanis már a végükhöz jutottak.” 38 „Uram – szölk azok –, van itt két kard.”***** Erre így szólt: „Elég !” *****

* Olyasmit hagyok rátok, amivel én ténylegesen rendelkezem.

** Nektek is ugyanazt a megvilágosodási folyamatot kell végigcsinálnotok !

*** Rajtam keresztül fogjátok megkapni szellemi táplálékotokat (vö. Jn 16,12–5).

**** Viselkedjétek királyként (vö. Tm 82.), ismételjétek meg a nyilvános működést.

***** A legokosabbnak vélt tanítvány már nem méltó a Péter névre ! (vö. Jn 21,15b)

***** Evilág Ura senkit sem kérhet ki Istentől, de Jézus kénytelen zsidó módra fogalmazni, mert Simon még mindig a hagyományos isten- és világkép szerint gondolkodik, amelyben a sátánnak ügyvédi szerepe van.

***** Ki akarja gyűjteni magának a pelyvát, vagyis a gyenge láncszemeket, akiket befolyásolni tud.

***** Csak az tud másokat vezetni, aki valóban a logika szilárd talajára építette fel a házát !

***** A tanítványok eddig elhitték (Lk 9,1), hogy Jézus az Eljövendő. A zsidó hit szerint a Messiás nem vallhat kudarcot, noha ez nincs így (vö. Jn 15,18 – 16,4). Ha a Tanító tekintélye meginog, akkor az általa adott felhatalmazás is elillan. Akit már nem „hordoz” a Mestere (vö. Mt 17,17), arra már az égiek se tudnak figyelni. Az igehely mondanivalója tehát az, hogy akire nem terjed ki az atyai Gondviselés, annak van mitől félnie. A védőháló ugyanis csak a Fiú-aspiránsok alá van kifeszítve ! Erszény, tarisznya, kard = elő kell venni a saját sütnivalónkat, Életünk megvédése érdekében.

***** A kard annak az eszköznek a szimbóluma, amivel az ember megvédheti magát. Védelmet azonban csak az életre nemzett Pneuma nyújthat !

***** A teljes értetlenségre csak ezt lehet mondani...

A Gecsemáné-kertben

(Mt 26,36–46; Mk 14,32–42; Jn 18,1–2)

39 Távozott a városból, és szokása szerint az Olajfák hegyére ment, ahová tanítványai is követték. 40 Mikor a megszokott helyre értek, megszólította őket: „Imádkozzatok, hogy kísértésbe ne jussatok !” 41 Azután egy kőhajításnyira visszahúzódott tőlük, ott letérdelt és így imádkozott: 42 „Atyám, ha akarod, vidd tova tőlem ezt a poharat. De ne az én akaratom, hanem a tiéd legyen meg.” 43 Egy égből jövő angyal jelent meg neki, erőt öntve belé. 44 Halálos küzdelembe került, de csak annál erősebben imádkozott, az izzadtsága olyan volt, mintha vércseppek csurogtak volna róla a földre. 45 Amikor felkelt az imádkozásból, tanítványaihoz ment, de őket a bánattól álomba merülve találta. 46 „Miért szunnyadtok? – kérdezte tőlük. – Keljetek fel, imádkozzatok, hogy kísértésbe ne jussatok !

Jézust elfogják

(Mt 26,47–56; Mk 14,43–52; Jn 18,3–12)

47 Még beszélt, mikor egyszerre tömeg tűnt fel. Az élükön a tizenkettő közül az egyik jött, az, akit Júdásnak hívnak, és odalépett Jézushoz, hogy megcsókolja. 48 Ő azonban rászólt: „Júdás, csókkal árulod el az Emberfit ?” 49 Amikor a Jézus körül levők látták, mi történik, megszólaltak: „Uram, vágjunk-e karddal?” 50 Közülük az egyik rá is csapott a főpap egyik rabszolgájára, és leszelte annak jobb fülét. 51 Ekkor megszólalt Jézus: „Hagyjátok ezt abba !” Azután megérintette annak fülét, és meggyógyította. 52 Majd a hozzá érkező főpapokhoz, a szenthely katonai parancsnokaihoz* és a vénekhez fordult: „Úgy jöttök ellenem, kardokkal és husángokkal, mint egy haramiára ? 53 Naponta veletek voltam a szenthelyen, de akkor nem tudtátok** rám tenni a keze-teket. De most kiderült, hogy milyen sötétek vagytok.”

Jézus a főpap házában

Péter megtagadja Jézust

(Mt 26,67–75; Mk 14,65–72; Jn 18,15–8; 18,25–7)

54 Körülfogták őt, elvezették és bevitték a főpap házába. Péter messziről követte őket. 55 Mikor az udvar közepén tüzet gyújtottak és körülülték, Péter is közéjük ült. 56 Egy fiatal rabszolgáló, amikor a tűznél ülve meglátta őt, reámeresztette szemét és így szólt: „Ez is vele volt.” 57 Ám ő letagadta: „Nem ismerem őt, asszony.” 58 Kevés idő múlva másvalaki, egy férfi, meglátta és megkérdezte: „Te is közülük való vagy ?” Péter így felelt: „Ember, nem vagyok.” 59 Körülbelül egy óra múltával másvalaki is erősítgette: „Való igaz. Ő is vele volt. Hiszen galileai is.” Péter ezt felelte: „Ember, nem tudom, mit mondasz. Még beszélt, mikor megszólalt a kakas. 61 Jézus megfordult és Péterre nézett. Ekkor eszébe jutott, hogy mit mondott neki a Tanító: „Még mielőtt a kakas megszólalna, te háromszor tagadsz meg engem.” 62 Kiment, és keserűen sírásra fakadt. 63 Azok a férfiak, akik Jézust körülfogták, gúnyolták és verték őt, 64 majd letakarták és kérdezték: „Profétájl, ki ütött meg.” 65 Káromló szájjal még sok egye-

* Ha a szenthelyen volt katonai kirendeltség, akkor Jézus templom-megtisztítási akciója csupán jelképes dolog lehetett. Egy erőszakosnak tűnő megmozdulásba a rendfenntartó erők is beleavatkoztak volna.

** Kevés volt az eszetek hozzá.

bet is szoltak ellene. 66 Mikor aztán kinappalodott, összegyűjtötték a nép véneit, a főpapokat és írástudókat, és a nagytanács elé vezették őt. 67 Megkérdezték: „Mondd meg nekünk, te vagy-e a Krisztus?” „Ha megmondanám nektek – felelte nekik –, nem hinnétek.* 68 Ha meg én kérdezek, ti ugyan nem feleltetek nekem. 69 Mostantól fogva az Emberfi ott fog ülni a hatalmas Isten jobbjára felől.” 70 „– Hát te vagy az Isten Fia?” – kérdezték mindnyájan, mire így felelt nekik: „Ti mondjátok, hogy az vagyok.” 71 Ekkor így szoltak: „Mi szükségünk van még tanúvallomásra? Magunk hallottuk, az ő szájából.”

23. R É S Z

Jézus Pilátus előtt

(Mt 27,1-2; 11-4; Mk 15,1-5)

1 Ekkor az egész sokaság felállott, és elvezették Pilátushoz. 2 Ott vádolni kezdték: „Azon kaptuk ezt az embert, hogy egész népünket félreviszi, és tiltja, hogy a császárnak adót fizessenek, amellet az mondja, hogy ő a Krisztus, a felkent király. 3 Pilátus megkérdezte őt: „Te a zsidók királya vagy?” „– Te mondd” – felelte neki. 4 Pilátus ekkor a főpapokhoz és a tömeghez szolt: „Nem találok semmi bizonyítékot ezekre a vádakra.” 5 De azok annál inkább erősítették: „Fellázítja a népet! Egész Júdeát elárasztotta a tanításaival, Galileából jött** egészen idáig.”

Jézus Heródes előtt

6 Amikor Pilátus Galileát hallotta, megkérdezte, hogy az ember galileai-e, 7 s mikor megtudta, hogy Heródes fennhatósága alól való, felküldte Heródeshez, aki ezekben a napokban szintén Jeruzsálemben tartózkodott. 8 Heródes nagyon megörült, amikor Jézust meglátta, mivel hallott róla, s már régóta látni akarta őt.*** Remélte, hogy valami jelet fog látni, melyet Jézus visz véghez. 9 Sok szóval faggatta őt, de Jézus semmit sem felelt neki. 10 Ott állottak a főpapok és írástudók is, és nagy erővel vádolták őt. 11 Heródes – katonáival együtt –, megvetően bánt vele, gúnyból fényes fehér ruhába öltöztette. Aztán visszaküldte Pilátushoz. 12 Heródes és Pilátus azon a napon lettek egymás barátaivá, előzőleg ugyanis ellenséges viszonyban voltak egymással.

Jézus és Barabbás

(Mt 27,15-26; Mk 15,6-15)

13 Pilátus ekkor összehívta a főpapokat, az előljárókat és a népet,**** 14 és beszédet intézett hozzájuk: „Idehoztátok hozzám ezt az embert azzal a váddal, hogy elfordítja a népet a császártól, de én, miután előttetek kikérdeztem afelől, amivel vádoltátok, semmi elítélésre méltó okot ez ember ellen nem találtam. 15 Sőt, még Heródes se, hiszen visszaküldte őt hozzánk. Lám, semmi halálra méltó dolgot nem cselekedett. 16 Megfenyítem tehát, és elbocsátom őt.” 17 Minden ünnep alkalmával szokása volt szabadon bocsátani egy foglyot. 18 Erre az egész sokaság kiáltozni kezdett: „Veszi el! Barab-

* Jézus nem ama legenda-béli, politikai Messiás volt, hanem az igazi Szabadító. Ezt megmagyarázni, ott és akkor, lehetetlen vállalkozás lett volna.

** A római megszállók elleni lázadások mindig innen indultak.

*** vö. Lk 9,7-9; 13,31

**** Ez a sokaság nem reprezentálja Izráel népét. A teokratikus elit talpnyalóiról van szó (vö. Lk 23,1).

bást bocsásd el nekünk.” 19 Ezt a Barabbást egy, a városban keltett lázadásért és gyilkosságért vetették tömlőcbe. 20 Pilátus újra szólott hozzájuk, mivel szabadon akarta bocsátani Jézust, 21 de azok így kiáltoztak rá: „Feszítsd meg ! Feszítsd meg !” 22 Harmadszor is szólott hozzájuk: „De hát mi gonoszat tett? Semmi halálra méltó vádat nem találtam ellene. Meg fogom hát fenyíteni és elbocsátom.” 23 Ám azok nagy hangon követelték, hogy feszíttesse meg. Kiáltozásuk erőt vett a helytartón, 24 így Pilátus megítélte nekik, amit kívántak. 25 Elbocsátotta azt, akit lázadásért és gyilkosságért vetettek börtönbe, akit kikértek. Jézust ellenben odaadta akaratauknak.

Jézus útja a Golgotához

(Mt 27,32; Mk 15,21)

26 Amikor elvezették, elcsíptek egy bizonyos cirénei Simont, ki a mezőről igyekezett haza, és arra rätették a keresztet, hogy vigye Jézus után. 27 Nagy néptömeg kísérte, asszonyok is, akik mellüket verték és siratták őt. 28 Jézus azonban hátrafordult hozzájuk és így szólt: „Jeruzsálem leányai,* ne sirjatok miattam. Inkább magatokon sirjatok, s gyermekeiteken. 29 Mert napok jönnek, melyeken ezt fogják mondani: Boldogok a meddők, a méhek, amelyek nem szültek, és az emlők, amelyek nem szoptattak. 30 Azokban a napokban azt mondogatják majd a hegyeknek: Essetek ránk ! És a halmoknak: Borítsatok el minket ! 31 Mert ha a zöldellő fával ezt teszik, mi lesz a szárazzal ?” **

Jézus a keresztfán

(Mt 27,33–44; Mk 15,22–32; Jn 19,16–24)

32 Kivezettek más elítélteket, két gonosztevőt is, hogy vele együtt megfeszítsék őket. 33 Mikor kiértek arra a helyre, melyet Koponyának neveznek, megfeszítették őt, a gonosztevőket is, egyiket jobb felől, a másikat bal felől. 34 „Atyám – mondotta Jézus –, bocsáss meg nekik, mert nem tudják, mit cselekszenek.” Azok szétosztották a ruháit, sorsot vetve rájuk.

35 A nép pedig ott állott és nézegetett. Az előljárók gúnyolták őt: „Másokat megmentett, mentse meg magát, ha ő az Isten Felkentje, a kiválasztott.” 36 Gúnyolták őt a katonák is, akik hozzámentek s ecetet vittek neki 37 és így szóltak: „Ha te vagy a zsidók királya, mentsd meg magadat.” 38 Felirat is volt felette: „Ő A ZSIDÓK KIRÁLYA.”

39 A megfeszített gonosztevők közül is káromolta az egyik: „Hát nem te vagy a Krisztus? Mentsd meg magadat és minket is ! 40 A másik azonban korholta őt: „Nem féled az Istent? – mondotta neki –, hiszen ugyanaz az ítélet van rajtad. 41 Mi igazságosan szenvedünk, mert annak méltó büntetését kapjuk, amit tettünk, ő azonban semmi helytelent nem tett.” 42 Aztán így szólt: „Jézus, emlékezz meg rólam, ha eljössz majd királyságodban !” 43 Jézus ezt felelte rá: „Bizony azt mondom neked, még ma velem leszel a paradicsomban.” ***

* A júdaizmus önkéntelen újratermelői.

** Csak a zöldellő fa él, a száraz a saját súlya alatt is összeroppan. Akiben nem lesz meg az Élet, úgy, mint Jézusban, azt fel fogja morzsolni a világ.

*** A jobb lator a gyászos végkifejlet ellenére is lehetségesnek tartotta, hogy Jézus a Szabadító. Mivel minden az Emberfi státusának felismerésén múlik, ott és akkor ez is elegendő lehetett a megmeneküléshez.

Jézus halála

(Mt 27,45–56; Mk 15,33–41; Jn 19,16–24)

44 Már mintegy hat óra volt, amikor az egész földet a kilencedik óráig tartó sötétség borította el. 45 A nap elhomályosodott, a templom kárpitja pedig középen kettéhasadt. 46 Ekkor Jézus nagy hangon kiáltott: „Atyám, a te kezébe teszem le szellememet!” S amikor ezt mondta, ki is lehelte szellemét. 47 Mikor a százados látta, mi történt, dicsőítette az Istent, s azt mondta: „Ez az ember valóban igazságos volt.” 48 A jelenlévő tömeg, melyet a látványosság gyűjtött egybe, az események hatására a mellét verve tért haza. 49 Jézus ismerősei pedig távolról figyelték mindezt, köztük azok az asszonyok is, akik őt követve Galileából jöttek idáig.

Jézus temetése

(Mt 27,57–61; Mk 15,42–7; Jn 19,38–42)

50 Volt egy József nevű ember, a nagytanács tagja, derék és igazságos férfiú, 51 aki nem értett egyet a többiek határozatával és eljárásával. Ez az ember, aki maga is várta az Isten királyságát, Arimátiából, a júdeaiak egyik városából származott. 52 Ez elment Pilátushoz, és elkérte Jézus testét. 53 Levette őt a keresztről, gyolcsba burkolta, és egy sziklába vágott sírba helyezte el, ahol még soha senki sem feküdt. 54 Az előkészület napja volt: már kigyulladtak a szombati csillagok. 55 Józsefet nyomon követték azok az asszonyok, akik együtt jöttek fel Jézussal Galileából. Ezek megnézték a sírt, és azt is, hogy hogyan helyezték el a testét, 56 majd visszatértek, és illatszereket, keneteket készítettek elő.

24. RÉSZ

Jézus feltámadása

(Mt 28,1–10; Mk 16,1–8; Jn 20,1–10)

1 Szombaton ugyan nyugodtak a parancsolat szerint, de a hét első napján, már kora hajnalban a sírhoz mentek, és elvitték az elkészített illatszereket. 2 A követ a sírról elhengerítve találták, 3 majd amikor beléptek, nem lették Jézus testét. 4 Míg ők megzavarodva álltak, egyszer csak villogó ruházatban két férfi állott melléjük. 5 Arcukat a földre szegezték félelmükben, azok pedig így szóltak hozzájuk: „Miért keresitek az élő a holtak között? 6 Nincs itt, mert föltámadott. Emlékezzetek rá, mit mondott nektek, mikor még Galileában volt: 7 Az Emberfit vétkező emberek kezére *kell*,* hogy adják, meg *kell*, hogy feszítsék, de harmadnapon fel *kell* támadnia.” Azok vissza is emlékeztek szavaira, 9 s amikor a sírtól visszatértek, hírül vitték mindezeket a tizenegynek, s a többieknek. 10 Magdalai Mária, Johanna, Jakab Mária nevű anyja, és a többi nő, akik velük voltak, elmondták ezeket az apostoloknak. 11 Ám azok üres fecsegésnek tartották ezt a beszédet, és nem hitték nekik. 12 Péter azonban felkelt, elfutott a sírhoz, s amikor behajolt, csak a lepedőket látta ott. Erre csodálkozva elment.

* Elkerülhetetlen, a körülmények miatt.

Az emmausi tanítványok

13 Közülük kettő még aznap elindult, s egy Jeruzsálemtől hatvan stádiumnyi* távolságban levő faluba ment, melynek neve Emmausz. 14 Társalgás közben megemlékeztek mindazokról a dolgokról, amelyek a közelmúltban történtek velük. 15 Amíg a dolgokat vitatták, maga Jézus ért a közelükbe. 16 Szemüket azonban elhomályosította valami, úgyhogy nem ismerték fel őt. 17 „Miről beszélgettek egymással, így útközben?” – szólította meg őket. Azok sötét arccal megállottak. 18 Egyik, a Kleopás nevű, ezt felelte neki: „Te vagy az egyetlen idegen Jeruzsálemben, aki nem tudja, hogy mi történt ezekben a napokban?” 19 „Ugyan mi?” – kérdezte tőlük, és azok így feleltek neki: „Hát, amik a názáreti Jézussal estek meg, aki tetteben is, szóban is hatalmas próféta volt Isten és az egész nép előtt, 20 hogy mint adták át őt főpapjaink és előjáróink halálos ítéletre, és feszítették meg, 21 pedig azt reméltük, hogy ő az, aki Izráelt meg fogja váltani. Ám mindezeknek már harmadik napja, hogy megtörténtek. 22 Sőt, néhány asszony még minket is megzavart. Ezek kora reggel a sírnál voltak, 23 s mivel nem találták a testét, eljöttek és azt beszélték, hogy angyalokat láttak látomásban, s azok állítólag azt mondták, hogy ő él. 24 Ekkor a velünk levők közül némelyek elmentek a sírhoz, és mindent úgy találtak, ahogy az asszonyok mondták, őt azonban nem látták.” 25 Ekkor Jézus így szólott hozzájuk: „Óh, milyen értelmetlenek és rest szívűek vagytok annak befogadására, amit a próféták mondtak. 26 Hát nem ezeket kellett szenvednie a Krisztusnak, és csak azután bemennie dicsőségébe?” 27 Majd elkezdte Mózesnél és a többi prófétánál,** s elmagyarázta nekik azt, ami az Írásokban felőle írva van.

28 Mikor közel jutottak ahhoz a faluhoz, ahová utaztak, az útitárs úgy tette, mintha tovább akarna menni. 29 De azok szinte kényszerítették őt: „Maradj velünk – mondták. – Már este van, bealkonyult.” Erre bement és náluk maradt. 30 Amikor velük együtt asztalhoz dőlt, fogta a kenyeret, megáldotta, megtörte és odaadta nekik. 31 Ekkor megnyílt a szemük, és felismerték. Ő azonban láthatatlanná vált a számukra, mire 30 így szóltak egymáshoz: „Nem éreztük-e magunkban, hogy ég a szívünk, amikor az úton szólott hozzánk, amikor feltárta előttünk az Írások értelmét?” 33 Erre felálltak, s még abban az órában visszatértek Jeruzsálembe. A tizenegyet és a velük levőket egybegyűlve találták. 34 Azok elbeszélték, hogy valóban feltámadott az Úr, és megjelent Simonnak. 35 Ők pedig előadták az úti élményeiket, meg azt is, hogy miképpen ismerték fel őt a kenyér megtöréséről.

Jézus megjelenik a tanítványoknak

(Jn 20,19–23)

36 Mialatt ezeket beszélték, egyszer csak ott állt közöttük. 37 Megrettenve, félelemmel telve úgy vélték, hogy szellemet látnak. 38 Ő azonban megszólította őket: „Miért vagytok nyugtalanok? Miért támad kétség a szívetekben? 39 Nézzétek meg kezemet és lábamat, hogy én magam vagyok az. Tapintsatok meg, és ismerjétek fel, hogy a szellemnek nincs hűsa és csontja, 40 de amint látjátok, nekem van.” 41 Még hitetlenek voltak az örömtől és álmélkodtak, amikor így szólt: „Van-e itt valami ennivalótok?” 42 Azok egy sült haldarabot adtak oda neki. 43 Megfogta, és a szemük láttára megette.

* Kb. 11 kilométer.

** Lásd a 44. vers lábjegyzetét.

44 Azután így szólt hozzájuk: „Azt mondtam nektek, amikor még veletek voltam, hogy be kell teljesednie mindannak, ami meg van írva rólam Mózes törvényében, a próféták könyveiben és a zsoltárokbán.”* 45 Ekkor megnyitotta értelmüket, hogy értsek az Írásokat. 46 Azt is mondta nekik: „Írva van: A Krisztus szenvedni fog, de harmadnapon feltámad a halottak közül, 47 és nevében** Jeruzsálemtől elkezdve az összes nemzetek között hirdetni fogják, hogy a vétkek megbocsátása végett más felismerésre térjenek az emberek.*** 48 Ti vagytok ezeknek tanúi. 49 Én meg elküldöm reátok Atyám ígérését.**** Maradjatok a városban mindaddig,***** amíg***** a Magaságból jövő hatalomba bele nem öltöztetnek titeket.”*****

Jézus mennybemenetele

50 Azután kivezette őket Betánia tájáig, ott rájuk emelte kezét, és megáldotta őket. 51 Azalatt, amíg áldotta őket, elszakadt tőlük. 52 Ők pedig nagy örvendéssel visszatértek Jeruzsálembe, 53 és az Istent áldva mindenkor a templomban voltak.

+++

* De az Írásokra való hivatkozás csak szemléltetés volt. A törvény és a próféták szerinti tájékozódás véget ért Jánossal (Mt 11,13). Nekem nincs közöm se Mózeshez (Mt 23,1–39), se a prófétákhoz (Tm 51.). Én az igazi Szabadító vagyok, nem ama legenda-béli Messiás. A júdaizmus szimbólumait a saját mondanivalóim megértésére használtam. Hasonlat volt minden, amit ti eleve elrendelésnek gondoltok, ill. üdvtörténeti folyamatosságnak vesztek. Nekem alkalmazkodnom kellett ehhez a kultúrkörhöz, s csak ennek a szókincséből meríthettem. Ti a törvény, a próféták és a zsoltárok nyelvét beszélitek, így én sem tehettem mást.

** Státusában: hozzá hasonló Emberfik által.

*** vö. Mt 26,28

**** A szent Szellemet.

***** Egy perccel se korábban!

***** Ez egy hosszú megvilágosodási folyamat lesz...

***** Fiúi státust kell szereznetek.

AZ ÖRÖMHÍR JÁNOS SZERINT

1. RÉSZ

Az Ige testté lett

(Mt 5,14–6; Jn 3,3)

(Tm 14., 16., 18., 23., 27., 31., 32., 45., 49., 52., 71., 102.)

(Isz 172a/190; 172b/207)

1 Kezdetben már volt az Ige, az Ige Isten felé fordult és Isten volt az Ige. 2 Ő kezdetben az Isten felé fordulva volt. 3 Minden rajta keresztül támadt, egyetlen létező sem lett önélküle. 4 Benne élet* volt, s ez az élet volt az emberek világossága. 5 A világosság fénylik a sötétségben, a sötétség azt fel nem tartóztatja.

6 Támadt egy ember, akit Isten maga mellől küldött el,** a neve: János. 7 Tanúságtétel végett jött, hogy a világosság mellett tanúskodjék,*** hogy rajta keresztül mindenki hihessen. 8 Nem ő volt a világosság, csak azért jött, hogy a világosságról tanúságot tegyen.

9 Az igazi világosság,**** mely minden embert megvilágít, érkezőben volt már a világra.***** 10 A világban volt és a világosság rajta keresztül támadt, de a világ nem ismerte őt fel. 11 A sajátjába jött,***** de az övéi nem fogadták be. 12 Ám mindazoknak, akik befogadták őt, lehetőséget adott arra, hogy Isten gyermekeivé legyenek. 13 Azoknak, akik nevében hisznek, az ő nevében***** aki nem vérből, sem a hús akaratából, sem a férfi akaratából nem született, hanem Istenből.*****

14 Az Ige hússá lett, közöttünk vett szállást, s mi megláttuk dicsőségét, mely olyan volt, mint az Atya mellől érkező Egyszülöttnek***** dicsősége: kegyelemmel és igazsággal teli.***** 15 János tanúságot tett mellette, és szava így hangzott: „Ő az, akiről azt mondtam: Utánam jó ugyan, mégis előttem lett: mert előbb volt nálamnál.” 16 Mert mi mindannyian abból kaptunk, akivel ő volt tele, kegyelmet, kegyelem fejében. 17 Mert a törvényt Mózesen át adták, de a kegyelem és az igazság a Krisztus Jézuson át támadt. 18 Senki, sohasem látta Istent, az egyszülött Isten, aki az Atya kebelén van, az jelentette ki Őt.*****

* Pneuma, azaz közvetlen istenkapcsolat (vö. Tm 71.).

** Ez olyasmi, mint az „Isten előtt járt”, tehát *a közvélekedés szerint* szent ember.

*** Ez egy utólagos beállítás, valójában megbotránkozott Jézuson (vö. Mt 11, 6; Lk 7,23; Tm 45.).

**** Az ész, az értelem, a logika, melyet Jézus, a Logosz testesített meg (vö. Tm 27.).

***** A Sötétség Birodalmába.

***** Először az értelmiségi réteget szólította meg, a hivatásszerűen gondolkodókat (vö. Mt 23,37–9).

***** Státusában. Jézus maga-választotta neve *Emberfi* (Isten emberi Fia) volt, mely a státusát tükrözi.

***** Lélekben született újjá (vö. Jn 3,3; Tm 52.).

***** Jézus az Atya első, és mindmáig egyetlen emberi fia volt, a földi kronológia szerint.

***** Irgalommal és tudással.

***** János *valami ilyesmit* a saját maga által elképzelt (politikai) Messiásról mondott. A 15–18. vers egy Jézus szavaiból összerakott krisztológiai konstrukció. Ennek egyébként igaz a tartalma (vö. Tm 14., 16., 18., Jn 5,37b), csakhogy tudás hiányában a Beméritő nem mondhatott semmi effélet!

19 Így hangzott János tanúságtétele, amikor Jeruzsálemből a zsidók* papokat és lévitákat küldtek hozzá, hogy megkérdezzék tőle: „Ki vagy te ?” 20 Megvallotta, nem tagadta el: „Nem én vagyok a Krisztus.” 21 Megkérdezték: „Mi vagy hát? Te vagy Illés?” Azt felelte: „Nem vagyok.” „A próféta vagy te?” Így felelt: „Nem.” 22 „Ki vagy? – kérdezték tőle. – Hadd felelhessünk azoknak, akik elküldöttek minket. Mit mondasz magadról ?” 23 „Pusztában kiáltozónak szava vagyok én – felelte. – Tegyétek egyenessé az Úrnak útját, ahogy Ézsaiás próféta megmondta.” 24 A küldöttek a farizeusok közül valók voltak, 25 akik megkérdezték: „Miért meritesz be, ha sem a Krisztus nem vagy, sem Illés, sem a próféta?” 26 János így felelt: „Én vízbe merítek, köztetek áll azonban valaki, akit nem ismertek,** 27 aki utánam jó, kinek még a saruja szíját megoldani sem vagyok méltó.” 28 Ezek történtek a Jordánon túl, Betániában, ahol János a bemerítést végezte.

29 Másnap János figyelte a közeledő Jézusra, s így szólt: „Íme az Isten báránya, aki elveszi a világnak vétkeit.*** 30 Ő az, akiről azt mondtam: Utánam jó egy férfi, ki már előttem is megvolt, mert előbb volt nálam. 31 Én ugyan nem ismertem őt, de hogy nyilvánosan ismert legyen Izrael előtt, azért jöttem én a vízbe merítéssel.”**** 32 János azután tanúságot tett: „A szemem előtt szállott le a Szellem az égből, mint egy galamb, és őrajta megült. 33 Én ugyan nem ismertem őt, de aki elküldött, hogy vízbe merítsek, az szólt nekem: Akire látod, hogy a Szellem leszáll, és rajta marad, az az, aki Szellembe fog meríteni. 34 Én szemtanúja voltam annak, hogy ő az Isten Fia.”*****

Jézus első követői

35 A következő napon János megint ott állt, két tanítványával együtt. 36 Mikor ránézett az arra járkáló Jézusra, így szólt: „Íme, az Isten báránya.”***** 37 Két tanítványa hallotta, hogy mit mondott, és utána mentek Jézusnak. 38 Mikor észrevette, hogy követik, hátrafordult s megszólította őket: „Mit kerestek?” Azok így feleltek: „Rabbi (aminek fordítása: tanító), hol szálltál meg ?” 39 „Jöjjetek és lássátok meg !” – felelte nekik. Elmentek hát, és megnézték, hol van szálláson, s azon a napon nála maradtak. 40 Mintegy tíz óra volt. A két tanítvány közül, akik János mondását hallották, és Jézust követték, az egyik András volt, Simon Péter testvére. 41 Ő először saját testvérével, Simonnal találkozott, és ezt mondta neki: „Megtaláltuk a Messiást !” (minek fordítása: Krisztus, azaz Felkent). 42 Elvezette őt Jézushoz, aki ránézett és így szólt: „Te Simon vagy, Jónás fia, téged Kéfasnak fognak nevezni” (minek fordítása Petrosz, azaz Kőszikla).

43 A következő napon Jézus Galileába akart utazni. Ekkor találkozott Fülöppel. „ – Kövess engem !” – mondta neki. 44 Fülöp Betsaidából, András és Péter városából való volt. 45 Fülöp találkozott Nátánaéllel és ezt mondta neki: „Megtaláltuk azt, akiről Mózes írt a törvényben, s akiről a próféták is szóltak; a názáreti Jézust, József fiát.” 46 Nátánaél megkérdezte tőle: „Származhat-e valami jó Názaretből?”***** „Jöjj és lásd meg !” – felelte neki Fülöp.

* Hivatalos mértékadók, formális tekintélyek, ill. ezek (következtelen) hívei (vö. Tm 42.).

** Utalás a Messiásra, aki a hiedelem szerint az ismeretlenségből érkezik majd (vö. Jn 7,26–7).

*** Ő legalábbis ezt mondta nekem...

**** János egyáltalán nem ezért lépett fel ! Ő társadalmi reformer volt egy teokratikus berendezkedésű országban, jól körvonalazható programmal (Lk 3,7–14). Jézusnak pedig nem volt szüksége ilyesfajta bemutatásra, ő megtartotta a saját „székfoglalóját” (Lk 4,18–9; Isz 57/129).

***** Máté és Márk szerint Jézus látta a teofániát, nem János; Lukács pedig támpont nélkül tudósít. E biblikus képekkel megrajzolt közlemény csak azt akarja mondani, amit a 34. versben jelent ki.

***** Ez, annak a szájából, aki megbotránkozott a názáreti építőmester teológiai nézetein, csak leminősítés lehetett. A „járkálás” arra utal, hogy akkor már Jézus sem kereste a Bemerítő társaságát !

***** Ez a kételkedés az írástudók műve (vö. Jn 7,52).

47 Jézus a közeledő Nátánáél láttán ezt mondta róla: „Lám, egy igazán izráelita, kiben nincsen csalárdság.” 48 „Honnan ismersz engem?” – kérdezte tőle Nátánáél. Jézus azt felelte neki: „Mielőtt Fülöp hívott volna, láttalak, ahogy* a fügefa alatt voltál.” 49 A megdöbben Nátánáél így szólt: „Rabbi, te az Isten Fia vagy, Izráel királya !” 50 Jézus ezt válaszolta neki: „Már attól is hiszel,** hogy azt mondtam: láttalak a fügefa alatt? Ennél nagyobb dolgokat is megértesz majd. 51 Bizony, bizony azt mondom nektek: Megnyitva fogjátok látni az eget, s látni fogjátok Isten angyalait, amint föl s alá szállanak az Emberfire.” ***

2. RÉSZ

A kánai menyegző

1 Harmadnapon menyegző lett a galileai Kánában. Jézus anyja is ott volt. Meghívták továbbá Jézust és tanítványait is. 3 De hamar elfogyott a boruk,**** mire Jézus anyja így szólt fiához: „Boruk nincs.” 4 „Mi közünk ehhez, óh, asszony? – felelte neki Jézus. – Még nincs itt az én óráim.” 5 Tegyétek meg, amit mond nektek !” – szólt anyja a felszolgálóknak. 6 A zsidók tisztálkodási szokásainak elvégzésére volt ott hat kő korsó, melyekbe egyenként két-három metrétáért. 7 „Töltsétek meg a korsókat vízzel !” – szólt Jézus, s színig megtöltötték azokat. 8 Majd így szólt hozzájuk: „Most merítetek és vigyetek a násznagynak !” Azok vittek. 9 Mikor a násznagy megízlelte a borra lett vizet, nem tudta, honnan való – a felszolgálók ellenben, akik merítettek, tudták –, ezért szólította a vőlegényt 10 és így szólt hozzá: „Minden ember a jó bort adja fel először, és amikor megittasodtak, akkor adja a silányabbat, te ellenben a jó bort mostanra tartogattad.” 11 Ezt kezdeti jelként tette Jézus a galileai Kánában, s vele láthatóvá tette dicsőségét. Tanítványai erre hittek benne. 12 Ezután Jézus anyjával, testvéreivel és tanítványaival lement Kapernaumba, és egy pár napig ott maradtak (Jézus házában).*****

Jézus megtisztítja a templomot

(Mt 21,12-3; Mk 11,15-7; Lk 19,45-6)

13 Közel volt a zsidók pászka-ünnepe, így Jézus felment Jeruzsálembe. 14 A szenthelyen marha-, juh- és galambárusokat talált, továbbá pénzváltókat. 15 Kákakötélből ostort font és valamennyiüket küzdte a szenthely területéről, a juhokat is, a marhákat

* Ha Jézus megdicsér valakit, akkor annak komoly oka van. Aki „igazán izráelita”, az csak egy dolgot csínlhat a fügefa alatt. Nátánáél a vad sycomore töben elágazó, csaknem vízszintes ágai alatt imádkozott. Magyarul: a rejtekben (vö. Mt 6,5-6), tehát nem úgy, mint a képmutató farizeusok. Ezt csak olyasvalaki értékelheti, aki messze a júdaizmus felett áll. A törvényen és a prófétákon túl pedig a Messiás következik (vö. Mt 12, 8).

** A státusomban.

*** A „látni” a legalapvetőbb jézusi terminus, s azt jelenti: érteni. Az „ég” a hagyományos (geocentrikus és emberközpontú) világkép, és az ebből (tévesen) kikövetkeztetett istenkép. A más felismerésre (helyes világnézeti alapállásra) eljutott ember az egyéni és személyre szabott kinyilatkoztatás tolmácsolóinak segítségével (vö. Tm 89.) bele fog látni a valóságba !

**** Ahol egy menyegzőn (!) hamar elfogy a bor, az csak szegény ház lehet. Jézus valószínűleg nem is ment volna el gazdagok lakodalmába. Az alábbiakban következő csodát is az irgalom váltotta ki, mint minden esetben. Az Emberfi nem az anyjának engedett, mert ez, enyhén szólva, nem volt jellemző rá... Mária szerepeltetése valószínűleg a krisztológusok műve, akik azt akarták sugallani, hogy az asszony elejétől a végéig tisztában volt fia státusával, ami egyáltalán nem igaz ! (vö. Mt 12,46-50; Mk 3,31-5; Tm 100., 102., 106.). A 4. versben feltett kérdés sem igazán illik Jézus szájába, a 11. vers pedig a szerkesztő „épületes” kommentárja.

***** Az egykori építómester Kapernaumban lakott, a Genezáreti-tó északnyugati partján (vö. Mk 2,21), a Mt 13,36 és a 17,24 tanúsága szerint is.

is kiterelte, a pénzváltók váltópénzét kiöntötte, az asztalokat felfordította, 16 a galamb-
 árusoknak pedig ezt mondta: „Vigyétek ezeket innen ! Atyám házáat ne tegyétek kalmá-
 rok házává !”* 17 Tanítványai visszaemlékeztek rá, hogy meg van írva: „A háza miatt
 való féltékenység emészt engem.” 18 Erre megszólaltak a zsidók: „Micsoda jelet mutatsz
 nekünk annak igazolására, hogy ezeket mered tenni?” 19 Jézus azt felelte nekik: „Bont-
 sátok le ezt a templomot, s én három nap alatt felépítem.” 20 „Negyvenhat éven át épült
 ez a templom – felelték erre a zsidók –, és te három nap alatt felépíted?” 21 Ám ő
 testének templomáról beszélt.** 22 Mikor aztán a halottak közül feltámadott, tanít-
 ványai visszaemlékeztek rá, hogy ezt mondta, s hittek az írásnak és annak a szónak,
 amelyet Jézus mondott.***

23 Mikor a pászka-ünnepen fönt volt Jeruzsálemben, sokan hittek az ő nevé-
 ben,**** figyelve azokat a jeleket, amelyeket tett, 24 csakhogy Jézus nem bízta magát
 reájuk, mivelhogy mindnyájukat ismerte,***** 25 és mert nem volt szüksége arra, hogy
 bárki felvilágosítsa *az emberről*, mert maga is jól tudta, hogy mi lakik az ember-
 ben.*****

3. RÉSZ

Nikodémus Jézusnál

(Tm 1., 2., 26., 28., 52., 102., Isz 172a/190; 172b/207)

1 Volt a farizeusok között egy ember, a neve Nikodémus, aki előjáró volt a zsidóknál.
 2 Ez Jézushoz ment éjjel,***** és megszólította: „Rabbi, tudjuk, hogy Istentől jöttél
 tanítónak ! Hiszen senkinek sincs hatalmában, hogy ezeket a jeleket tegye, csak akkor,
 ha Isten van vele.” 3 „Bizony, bizony azt mondom neked – felelte neki Jézus –, hogy
 senki sem láthatja meg Isten királyságát, ha felülről nem születik.”***** 4 „Hogyan
 születhet (újja) egy ember ha (már) vén? – kérdezte tőle Nikodémus. – Visszamehet-e az
 anyja méhébe, hogy (másodszor is) megszülessen?”***** 5 Jézus ezt felelte: „Bizony,
 bizony azt mondom nektek, hogy ha valaki vízből és Szellemből***** nem születik,
 nem mehet Isten királyságába be. 6 Ami húsból született, az hús, és ami Szellemből
 született, az szellem. 7 Ne csodáld, hogy azt mondtam neked, hogy felülről kell szület-
 netek. 8 A szél odafúj, ahová akar. Hallod zúgását, de nem tudod, honnan jő és hová
 megy. Így van mindenkivel, aki Szellemtől született.” *****

* Jézus fellépése csak jelképes volt, dologi kárt nem okozott. A lábasjóságot össze lehetett terelni,
 és a pénz is felszedegethető volt. A galambokat szándékosan nem engedte fel a levegőbe. Egy valódi,
 káreseményekkel járó felfordulásba beleavatkoztak volna a szenthelyi rendfenntartó erők is. (vö. Lk
 22,52 + lábjegyzet).

** A hústest temploma a Pneuma, ahol az ember közvetlenül érintkezik Istennel (vö. Tm 28.).

*** A 22. vers csak kommentár.

**** Státusában; hogy ő Isten emberi Fia. Jézus maga-választotta neve *Emberfi* volt.

***** Aki tudja, hogy mi az ember, az valamennyit ismeri, hiszen istengyermekeként bepillantatható a való-
 ságba (vö. Jn 1,51; Tm 1.)

***** A homo sapiens alapvetően egy sátni program szerint funkcionál (vö. Jn 8,37–47; Isz 157/117).

***** Nappal nem akarta kompromittálni magát.

***** Át kell gondolni a végső kérdéseket, az elsőtől az utolsóig, mégpedig nem a világból kiindulva,
 hanem Isten tulajdonságaiból.

***** Most kezdjek előlről mindent? Én már öreg vagyok, felmentést kérek ez alól !

***** Víz = tisztulás, Szellem = gondolkodás, tehát: gondolkodás általi (Lélekben való) megtisztulásról van
 szó ! (vö. Tm 52.).

***** Nikodémus tulajdonképpen kérdése ez: *Hogyhogy* te vagy (egy názáreti építőmester !) az Isten fel-
 hatalmazottja? *Hogyan* tudod véghezvinni ezeket a csodás tetteket? Jézus válasza: Aki rájött a
 Dolgokra, az mindent megtehet, mert egyszerűen tudja, hogy mi a valóság. A megvilágosodás lehe-
 tőségével pedig bárki élhet, ha akar. (Természetesen a nők is, vö. Tm 115.)

9 Nikodémus tovább kérdezett: „De hogy történhetnek meg ezek?” 10 „Te Izráel tanítója vagy – felelte Jézus –, és nem tudod? 11 Bizony, bizony azt mondom neked, hogy amit tudunk, azt beszéljük, és amit látunk, arról teszünk bizonyosságot, de ti nem fogadjátok el azt igaznak. 12 Ha már azt sem hiszitek el, amit a földi dolgokról mondok, hogyan fogjátok elhinni azt, amit a mennyekiekről mondok?”

13 Senki sem jutott fel a mennybe, csak, aki a mennyből szállt alá: az Emberfi,* 14 és ahogy Mózes felemelte a kígyót a pusztában,** úgy kell az Emberfi-nek is felemeltetnie: 15 hogy örök élete legyen mindenkinek, aki hisz neki. 16 Mert úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta oda, hogy senki el ne vesszen, aki őbenne hisz, hanem örök élete legyen. Mert az Isten nem azért küldte a Fiút a világra, hogy elítélje a világot, hanem, hogy rajta keresztül megmentse a világot. 18 Az, aki hisz, nem kap ítéletet, aki nem hisz, már ítélet alatt van,*** mert nincs hite az Isten egyszülött Fiának nevében.**** 19 Az ítélet pedig ebben áll: A világosság a világra érkezett, de az emberek jobban szerették a sötétséget, mint a világosságot,***** mert a tetteik rosszak voltak. 20 Mindenki gyűlöli a világosságot, aki hitványságokat cselekszik, és nem jön a világosságra, hogy tettei rá ne bizonyuljanak. 21 Aki ellenben az igazságot cselekszi, világosságra megy, hogy tetteiről nyilvánvalóvá legyen, hogy Istenben tette őket.”*****

Bemerítő János (állítólagos) öröme

22 Ezek után Jézus és tanítványai júdeai földre mentek. Ott időzött velük és keresztelt. 23 János is bemerítést végzett Sálimhoz közel Ajnónban, mert ott sok volt a víz. Az emberek jöttek és bemerítkeztek. 24 Jánost ugyanis még nem vetették akkor tömlőbe. 25 János tanítványai vitatkozni kezdtek egy zsidóval a megtisztulás felől. 26 Majd elmentek Jánoshoz, és jelentették neki: „Rabbi, az, aki a Jordánon túl veled volt, aki mellett te tanúságot tettél, lásd bemerít és mindenki hozzá megy.” 27 János ezt felelte: „Az ember nem juthat semmihez másképp, csak ha a mennyből adják neki. 28 Ti magatok vagytok tanúi, hogy azt mondtam: Nem én vagyok a Krisztus, hanem csak őelőtte küldöttek el. 29 A menyasszony a vőlegényé. A vőlegény barátjában, aki ott áll és hallgatja őt, nagy örömet kelt, ha a vőlegény szavát hallhatja. Ez az én örömöm teljessé vált. 30 Neki növekednie kell, nekem kisebbé lennem.

31 Aki felülről jő, mindenek fölött való. A földből való a földből van, a földből is beszél. Aki a mennyből jön, mindenek fölött van. 32 Arról tesz tanúságot, ami felől látást kapott és amit hallott, de tanúságtételét senki sem fogadja be, aki a földből van. 33 Aki elfogadja tanúságtételét, azzal azt bizonyítja, hogy az Isten igaz. 34 Akit az Isten küldött el, az az Isten beszédeit szólja, mert az Isten nem mértékkel adja a Szellemet. 35 Az Atya szereti a Fiút, és mindent***** az ő kezébe adott. 36 Aki a Fiúban hisz, annak örök élete van, aki nem *engedelmeskedik* a Fiúnak, nem fog életet látni, hanem Istennek *haragja* marad rajta.” *****

* Eddig mindenki a hagyományos (geocentrikus és emberközpontú) világkép alapján teologizált, vagyis a környezetből kiindulva akart eljutni Istenhez, tehát alulról felfelé próbált haladni, míg Jézus fönről lefelé „lépkedve” értette meg a Dolgokat (vö. Tm 26.).

** Elrettentésül felszögeltette a fára (Számok 21,4–9; Jn 12,32).

*** Tudatlanságban–hazugságban él.

**** Státuszában: abban, hogy Jézus az egyedüli mértékadó.

***** Mint te, kedves Nikodémus...

***** Aki nem akar szembesülni az igazsággal, az tudatlanságban marad!

***** Tudásról, ismeretekről van szó! (vö. Mt 11,27)

***** A 22–36. krisztológiai konstrukció. Olyasmik vannak János szájába adva, amit korábban Jézus már elmondott a 3,1–13 alatt. A 27. és a 35. vers rá vall, a 36. vége viszont idegen az Emberfitől. A lényeg a 30. vers, a szerkesztő ott likvidálja a már feleslegessé vált Jánost. A 4,1–2 is ehhez a kreálmányhoz tartozik. Jézus csak „tűzzel” keresztelt (vö. Tm 9., 15., 83.), és nem érdekelték őt a farizeusok.

4. RÉSZ

Jézus és a számáriai asszony

1 Amikor Jézus megtudta, hogy a farizeusok meghallották, hogy ő több tanítványt szerez és keresztel, mint János, 2 noha ő maga nem merített be, csak a tanítványai, 3 elhagyta Júdeát és ismét Galileába távozott. 4 Szamárián kellett keresztül mennie. 5 Így jutott el Szamária egyik városához, amelynek Sikár volt a neve. Ez szomszédja annak a teleknek, melyet Jákób a fiának, Józsefnek adott. 6 Ott volt Jákób forrása. Jézus itt, az utazástól fáradtan, úgy, ahogy volt, leült a forráshoz. Körülbelül a hatodik óra volt. 7 Szamáriából egy asszony jött vizet meríteni. Jézus megszólította: „Adj innom !” 8 Tanítványai ugyanis elmentek a városba, hogy ennivalót vásároljanak. 9 A számáriai asszony megkérdezte őt: „Zsidó létedre *hogy kérhetsz* tőlem inni, mikor én számáriai vagyok?” A zsidók ugyanis nem érintkeznek a számáriaiakkal.* 10 Jézus így felelt neki: „Ha ismernéd az Isten ajándékát,** és tudnád, hogy ki az, aki neked azt mondta: Adj innom ! – te kértél volna tőle, s ő élő vizet adott volna neked.” 11 „Uram – felelte az neki –, vödröd sincs, a kút is mély. Honnan volna neked élő vized? 12 Vajon nagyobb vagy te atyánknál, Jákóbnál, aki a forrást adta nekünk ? Hiszen ő maga is ebből ivott, meg a fiai is, az állatai is.” 13 Jézus ezt felelte neki: „Mindaz, aki ebből a vízből iszik, újra megszomjazik, 14 de aki abból a vízből iszik, melyet majd én adok neki, örök életre buzgó víznek forrásává válik benne.”*** 15 „Uram – szolt hozzá az asszony –, add nekem ezt a vizet, hogy meg ne szomjazzam, és hogy többet ne járjak ide meríteni.” 16 „Eredj el – mondta neki Jézus –, hívd el a férjedet és jöjj ide !” 17 „Nincs férjem” – felelt az asszony, mire Jézus így szolt hozzá: „Helyesen mondtad, hogy nincs férjem, 18 mert őt férjed volt, és akid most van, nem férjed. Tehát igazat mondtál.”**** 19 „Uram ! – mondta neki az asszony –, látom már, hogy próféta vagy. 20 Atyáink ezen a hegyen borultak le Istent imádni, ti meg azt mondjátok, hogy Jeruzsálemben van az a hely, ahol imádni kell őt.” 21 „Higgy nekem – mondta neki Jézus – jön egy óra, mikor se ezen a hegyen, se Jeruzsálemben nem fogjátok imádni az Atyát. 22 Ti azt imádjátok, amit nem ismertek. Mi azt imádjuk, amit ismerünk, mert a megmentés a zsidók közül ered.***** De jön egy óra, és az most van, amikor az igazi imádók az Atyát szellemben és igazságban***** fogják imádni, mert az Atya is ilyen imádókat keres magának. 24 Szellem az Isten, ezért az imádóknak szellemben és igazságban kell őt imádniuk.” 25 „Tudom, hogy Messiás jön – mondotta neki az asszony –, akit Krisztusnak mondanak. Ha az eljön, mindent tudtunkra fog adni.”***** 26 „Én vagyok az – szolt Jézus –, aki veled beszélek.”

27 Ennél a szónál megérkeztek a tanítványai és elcsodálkoztak azon, hogy egy asszonnyal beszélget. Mégsem kérdezte senki: „Mit akarsz vele?” vagy: „Miért beszélsz vele?”***** 28 Az asszony ekkor otthagyta a vödrét, elment a városba és így szolt az emberekhez: 29 „Jertek, lássatok egy embert, aki mindent megmondott nekem, amit tettem ! Lehet, hogy ő a Krisztus?” 30 Erre a városbeliek kimentek hozzá.

* Az ellenszenv kölcsönös volt (vö. Lk 9,51–3), tehát az asszony elképedt a kérésen.

** A Pneumát, vagyis a közvetlen kapcsolat lehetőségét (vö. Tm 28., 71.).

*** vö. Tm 2., 12.

**** A kinyilatkoztatás mindenki számára egyéni és személyre szabott módon működik. Jézus minden kétséget kizáróan adta az asszony tudtára, hogy Isten Lelkével áll szemben. A szóban forgó tényeket ugyanis az Emberfi csak az Örökkévalótól tudhatta meg.

***** A kérdés az, hogy hol kell imádni az Istent. Jézus szerint ez nem helyhez kötött dolog, hiszen a királyság (lehetősége) *bennünk* van (vö. Lk 17,21; Tm 2., 71.). A számáriaiak olyan dolgokat imádnak, amik kívül állnak rajtuk, így azokat nem is ismerhetik. A zsidók saját (életre nemzhető) lelkükben imádják Istent, akit ezért ismernek is. Ők jöttek rá ugyanis arra, hogy az Örökkévaló szellemi létező.

***** Értelem és irgalom vezérelte jócselekedetekkel, nemes tettekkel, „munkákkal”.

***** Az asszony ráhibázott: az igazi Messiás pont ezt csinálja ! Kollektív szabadítás helyett egyéneket világosít meg.

***** A júdaizmus szerint a nők tanítása felesleges. Jézus ezt többször is megtette (pl. Lk 10,38–42; Tm 61.), hiszen, ha hajlandók logikusan gondolkodni, akkor ők is királynővé lehetnek (vö. Tm 115.).

31 Közben arra kérték őt a tanítványok: „Rabbi, egyél !” 32 Ám ő így felelt nekik: „Van nekem eledelem, melyről ti nem tudtok.” 33 „Vajon ki hozott neki ételt?” – kérdezték a tanítványok egymástól. 34 Jézus ezt mondta nekik: „Az én eledelem az, hogy annak akaratát tegyem, aki elküldött engem, s bevégezzem az ő művét. 35 Nem ti mondogatjátok, hogy még négy hónap, és eljő az aratás? Lám, azt mondom nektek: Emeljétek fel szemeteket és nézzétek a tájakat, hogy fehérek már, aratásra készek. 36 Az arató már most* elnyerheti bérét és gyümölcsöt gyűjthet örök életre, hogy a magvető és az arató együtt örülhessen. 37 Mert abban igaz a mondás, hogy más a magvető és más az arató !** 38 Én olyan aratásba küldöttelek titeket, amelynek vetésével nem ti fáradtatok. Mások fáradtak, s ti abba léptetek be,** amiért azok fáradtak.”

39 Abban a szamáriai városban sokan hittek őbenne az asszony beszédéért, aki tanúságot tett: „Mindent megmondott nekem, amit tettem.” 40 Mikor a szamaritánusok hozzámementek, kérték őt, hogy maradjon náluk. Ott is maradt két napig. 41 A saját beszédeiért pedig sokkal többen hittek benne. 42 Azt mondták az asszonynak: „Többé már nem a te beszédedért hiszünk. Magunk is hallottuk őt, és tudjuk, hogy valóban ő a világ Megmentője.

Jézus újra Galileában

43 Két nap múlva elment onnan Galileába, 44 bár maga Jézus tett arról tanúságot, hogy a prófétának nincs becsülete a saját hazájában. 45 Mikor most Galileába érkezett, elfogadták őt a helybeliek, mert mindent láttak, amit Jeruzsálemben, az ünnepen tett. Tudniillik, ők is felmentek az ünnepre.

Jézus meggyógyítja a kapernaumi tisztviselő gyermekét

(Mt 8,5–13; Lk 7,1–10)

46 Ismét Kánába ment, ahol a vizet borrá változtatta. Volt Kapernaumban egy udvari ember, akinek a fia elerőtlenült. 47 Mikor az az ember meghallotta, hogy Jézus Júdeából visszaérkezett Galileába, hozzá utazott és megkérte, hogy gyógyítsa meg a fiát, mert az a halálán van. 48 Erre így szólt Jézus: „Ha jeleket és csodákat nem láttok, nem hisztek.” 49 Mire a királyi ember azt felelte neki: „Uram, jöjj alá, mielőtt meghal a gyermekem !” 50 „Utazz haza nyugodtan – mondta neki Jézus –, a fiad él !” Hitt az ember a szónak, amelyet Jézus mondott, és elutazott. 51 Még alászállóban volt, mikor rabszolgái szembejöttek vele, s hírül hozták, hogy gyermeke él. 52 Megtudakolta tőlük az órát, amelyben megkönnyebbedett, s azok azt felelték neki, hogy előző nap, a hetedik órában hagyta el a ház. 53 Az apa tehát meg tudta állapítani, hogy abban az órában, amikor Jézus azt mondta neki: „Fiad él.” Erre hinni kezdett, egész háza népével együtt. 54 Ezt pedig második jelként tette Jézus, miután megint Galileába érkezett.

5. RÉSZ

Jézus beteget gyógyít szombaton a Betesda tavánál

1 Ezeket az eseményeket a zsidóknak egy ünnepe követte, amelyen Jézus ismét felment Jeruzsálembe. 2 Van a Juhkapunál egy fürdőmedence, melyet héberül Betezdának neveznek. Őt tornáca van. 3 Ezekben elerőtlenülteknek, vakoknak, sántáknak, aszkó-

* Nincs mire várni, a dolog már magától megérett, szinte az öletekbe hullott ! (vö. Mk 4,26–9; Tm 20d).

** Vető csak egy Jézushoz hasonló, Pneumát birtokló személy lehet.

*** A királyságba.

rosoknak nagy sokasága feküdt. Várták a víz megmozdulását. 4 Mert az Úrnak angyala időnként leszállt a tóra és felkavarta a vizet. Aki elsőnek lépett bele a víz felkavarása után, az egészséges lett, bármilyen betegségben is szenvedett. 5 Volt ott egy ember, aki már harmincnyolc esztendőt töltött el testi erőtlenségben. 6 Mikor Jézus meglátta őt ott fekve, és felismerte, hogy már hosszú ideje beteg, megszólította: „Akarsz-e egészséges lenni?” 7 „Uram – felelte az elerőtlenült –, nincs emberem, aki belevessem a medencébe, amikor a víz felkavarodik, és mire én odaérek, más előttem száll alá.” 8 „Kelj fel – mondta neki Jézus –, vedd fel hordágyadat és járj !” 9 És az az ember tüstént egészséges lett; felvette a hordágyát és járt.

10 Aznap szombat volt, ezért a zsidók azt mondták a meggyógyítottak: „Szombat van, ma nem szabad hordágyadat cipelned !” 11 Ő így felelt: „Az, aki egészségessé tett, az mondta nekem: Vedd fel a hordágyadat és járj !” 12 Megkérdezték tőle: „Ki az az ember, aki azt mondta neked: Vedd fel és járj?” 13 A meggyógyult nem tudta, hogy ki volt az, mert Jézus elsietett onnan a tömeg miatt. 14 Később azonban találkozott vele a templomban, és megszólította: „Lásd, egészséges lettél, ne vétkezz többé, hogy rosszabbul ne legyen dolgod !”^{*} 15 Ez az ember elment, és tudatta a zsidókkal; Jézus az, aki visszaadta az egészségét.

A Fiú feltámaszt és ítél

16 E szombatnapi gyógyítás miatt a zsidók üldözőbe vették Jézust, 17 aki imígyen védekezett: „Atyám mostanáig munkálkodik, én is munkálkodom.”^{***} 18 Ezért azonban a zsidók még inkább azon voltak, hogy megöljék, hiszen azonkívül, hogy a szombatot eltörölte, az Istent is atyjának mondogatta, és ezzel egyenlővé tette magát vele. Jézus azonban tovább erősítette: „Bizony, bizony azt mondom nektek: a Fiú semmit sem tehet magától, hacsak azt nem látja, hogy az Atya valamit cselekszik, mert amiket az cselekszik, azt teszi hozzá hasonló módon a Fiú is. 20 Mert az Atyának kedves a Fiú, és mindent megmutat neki amit ő tesz; ezeknél nagyobb munkát is fog neki mutatni, hogy elcsodálkozzatok. 21 Amiképpen ugyanis az Atya feltámasztja és megeleveníti a halottakat, úgy a Fiú is megeleveníti azokat, akiket akar. 22 Ítélni sem ítél senkit az Atya, hanem az egész ítéletet átadta a Fiúnak, 23 hogy mindenki úgy becsülje a Fiút, ahogy az Atyát becsülik. Aki nem becsüli a Fiút, nem becsüli az Atyát sem, aki elküldte őt. 24 Bizony, bizony azt mondom nektek, hogy annak, aki hallja az én szómat és hisz annak, aki elküldött, örök élete van, ítéletre nem megy, ellenkezőleg: a halálból már átment az életre.

25 Bizony, bizony azt mondom nektek, hogy jön egy óra, sőt, az már most itt van, amikor a halottak meghallják az Isten Fiának szavát, és akik meghallották, élni fognak. 26 Mert amiképpen az Atya önmagában bírja az életet, úgy a Fiúnak is megadta, hogy önmagában bírja az életet. 27 Sőt, arra is felhatalmazást adott neki, hogy ítéletet tegyen, minthogy Emberfi. 28 Ne csodálkozzatok azon, hogy jön egy óra, amelyben mindenki, aki a sírokban van, meg fogja hallani az ő szavát, 29 és azok, akik jót cselekedtek, elő fognak jönni élet feltámadására, akik pedig hitványságokat cselekedtek, ítélet feltámadására.”^{***}

^{*} vö. Mt 12,43-5; Lk 11,24-6

^{**} Az Úr, a júdaizmus szigorú Bíró-Istene, a hetedik napon pihen !

^{***} Jézus az éppen előállott helyzetről beszél (25a vers). A „halottak” természetesen országbeli (Pneumát nélkülöző) hullák, akiknek most tart fejtágítót. Akik megértik azt, amit mond, azoknál be fog indulni egy megvilágosodási folyamat. Ez az örök életbe fog torkollni, mert Jézus rendelkezik azzal, amit ígér. Isten emberi Fia eldöntheti azt, hogy kit ment meg (Tm 110e). A sírokban (a jelenlévő) füllel rendelkező hullák vannak, akik kétféleképpen cselekedhetnek. Vagy felhagynak Jézus üldözésével, vagy továbbra is meg akarják ölni. Előbbiekben elindul a Pneuma életre nemződése, utóbbiakban elhatalmasodik a sötétség.

30 Én semmit sem tehetek magamtól. Amint hallok, úgy ítélek, és ítéletem igazságos, mert nem a magam akaratát keresem, hanem annak akaratát, aki elküldött engem. 31 Ha én teszek magam felől tanúságot, akkor tanúságtételek nem igaz. 32 Más az, aki mellettem tanúskodik, és tudom, hogy igaz az a tanúságtétel, amellyel rólam tanúságot tesz.* 33 Ti (vizsgálóbizottságot) küldtetek Jánoshoz, és megkaptátok tőlük az ő bizonyágtételét, melyet ő az igazságosságról tett. 34 Én azonban nem fogadok el emberektől tanúságtételt.** Ezeket csak azért mondom, hogy ti megmeneküljete. 35 János égő és világító szövétnek volt, ti azonban csak ideig-óráig akartatok az ő világosságánál ujjongani. 36 Nagyobb tanúságtétel szól mellettem a Jánosénál. Azok a munkák, amelyeket az Atya nekem adott, hogy véghez vigyem őket, azok a munkák, melyeket teszek, tanúskodnak mellettem, amellet, hogy az Atya küldött engem. 37 Aki engem elküldött, az Atya, tett tanúságot mellettem. Sem a hangját nem fogta fel soha fületek, sem alakját nem észlelte soha szemetek, 38 szava sincs maradandóan bennetek, ezért aztán nem hisztek annak sem, akit ő elküldött. 39 Ti fürkészitek az Írásokat, mert úgy véletek, hogy azokban örök életetek van, és éppen azok tesznek tanúságot felőlem. 40 Ti azonban mégsem akartok hozzám jönni, hogy életetek legyen.

41 Emberektől nem fogadok el dicsőséget,*** 42 titeket azonfelül ki is ismertelek, hogy Isten szeretetét nem hordjátok magatokban. 43 Az én eljövetelem az én Atyám nevében történt, ti azonban nem fogadtatok el engem. Ha majd más jó el a saját nevében,**** azt el fogjátok fogadni. 44 Hogy volnátok képesek hinni ti, akik egymástól kaptok dicsőséget? Azt a dicsőséget ellenben, mely egyedül az Istennél található, nem keressetek.***** 45 Ne gondoljátok, hogy én foglak titeket vádolni az Atyánál. Van nektek vádlótok: Mózes, akibe reménységeket vetettétek. 46 Ha Mózesnek hittetek volna, talán nekem is hinnétek, mert ő énfelelem írt. 47 De ha az ő írásainak nem hisztek, hogy hihetnétek az én beszédeimnek?” *****

6. RÉSZ

Ötezer ember megvendéglése

(Mt 14,13–21; Mk 6,32–44; Lk 9,10–7)

1 Ezek után Jézus elutazott a galileai Tibériás-tónak a túlsó oldalára. 2 Nagy tömeg követte, mert látták a beteggyógyításait. 3 Jézus azután felment a hegyre, és ott tanítványaival leült. 4 Közel volt a zsidók ünnepe, a pászka. 5 Jézus feltekintett, és amikor látta, hogy nagy tömeg jön hozzá, megszólította Fülöpöt: „Honnan vásároljunk kenyeret, hogy ezek ehessenek?” 6 Ezt azonban csak azért kérdezte, hogy próbára tegye, mert ő maga tudta, hogy mit fog tenni. 7 „Kétszáz dénár árú kenyér sem lenne elég nekik, hogy mindegyikük csak egy keveset is kapjon” – felelte neki Fülöp. 8 Megszólalt erre egy másik tanítvány is, Simon Péter testvére, András: 9 „Van itt egy kisgyermek,

* vö. Jn 3,2b

** Nem igazolom magamat senki előtt, úgy, ahogy János tette !

*** Az okot lásd a Jn 2,24–5 alatt.

**** Atyai felhatalmazás nélkül, ahogy például az „igaz” Jakab (vö. Tm 11.) vagy Pál „apostol”.

***** A Fiú státust.

***** Bármilyen istenes igénnyel megalkotott írás célravezető eszköz lehet, hiszen Jézus is a szombatnapi elmélkedéssel kezdte (vö. Tm 26.). Mózes természetesen nem lehet példakép, de nem is róla van szó, hanem a Dolgokhoz való hozzáállásról !

akinek öt árpakenyere és két halacskája van. De mi az ennyinek?” 10 Jézus azonban így szólt: „Fektesse a fűbe az embereket !” Azon a helyen magasra nőtt a fű. Ledőlt erre szám szerint mintegy ötezer férfi.

11 Jézus fogta a kenyereket, hálát adott, és szétosztotta a fekvő embereknek, hasonlóképpen osztott a halakból is, amennyit csak akartak. 12 Mikor már jóllaktak, azt mondta tanítványainak: „Gyűjtsétek össze a megmaradt darabokat, hogy semmi el ne vesszen !” 13 Össze is gyűjtötték; tizenkét kosarat töltöttek meg azokkal a darabokkal, amelyek az öt árpakenyérből az étkezés után megmaradtak. 14 Mikor az emberek látták ezt a csodát, azt rebesgették, hogy valóban ő a próféta, aki a világra eljövendő. 15 Jézus ekkor, miután észrevette azt a szándékukat, hogy királlyá tegyék, félrevonult a hegyre, de immár egyedül.

Jézus a vízen jár

(Mt 14,2–33; Mk 6,45–52)

16 Estefelé tanítványai lementek a tóhoz, 17 hajóba szálltak, és útnak indultak a tó túlsó partja felé, Kapernaumba. Beállt már a sötétség, de Jézus még mindig nem követte őket, 18 a tó pedig, mivel nagy szél fűjt, háborogni kezdett. 19 Körülbelül öt-hat kilométernyire eveztek, amikor látták, hogy Jézus a vízen járva közeledik a hajóhoz. Megijedtek. 20 „Én vagyok ! Ne féljete !” – kiáltott oda nekik. 21 Be akarták segíteni a hajóba, de az tüstént partot ért azon a földön, ahová igyekeztek.

Az élet kenyere

22 Másnap a tó túlsó partján maradt sokaság megállapította, hogy ott nem volt más hajó, csak az az egy, s hogy Jézus nem szállt be tanítványaival együtt abba, azok egyedül hajóztak el. 23 Tibériásból viszont jöttek hajók annak a helynek a közelébe, ahol a kenyeret ették, miután Jézus hálát adott. 24 Amikor az odaérkező tömeg látta, hogy sem Jézus, sem a tanítványai nincsenek ott, beszálltak hajóikba és átmentek Kapernaumba, hogy megkeressék Jézust. 25 Mikor a tó túlsó partján rátaláltak, megkérdezték: „Rabbi, mikor érkezted ide?” 26 „Bizony, bizony azt mondom nektek – felelte Jézus –, ti nem azért kerestek engem, mert jeleket láttatok, hanem azért, mert ettetek a kenyerekből és jóllaktatok. 27 Ne az elvesző kenyéren munkálkodjatok, hanem azon a kenyéren, mely örök életre megmarad, melyet az Emberfi fog nektek adni, mert arra az Atya ütött pecsétet.”

28 Megkérdezték tőle: „Mit tegyünk, hogy az Isten munkáin dolgozhassunk?” 29 „Istennek munkája az – felelte nekik Jézus –, hogy higgyetek abban,* akit ő elküldött.” 30 Azt kérdezték tőle: „De hát micsoda jelet teszel, hogy lássunk és higgyünk neked? Munkálkods valamin?” 31 Atyáink mannát ettek a pusztában, amint az írva van: „Az égből kenyeret adott nekik enni.” 32 „Bizony, bizony azt mondom nektek – szólott Jézus –, nem Mózes adta nektek a mennyből való kenyeret,** hanem Atyám adja nektek az igazi, mennyből való kenyeret. 33 Mert Isten kenyere az, aki a mennyből száll alá, ő ad életet a világnak.”*** 34 „Uram, mindenkor add nekünk ezt a kenyeret !” – mondták neki, mire Jézus azt felelte: 35 „Én vagyok az élet kenyere, aki hozzám jő,****

* Saját, egyszemélyes üdvörtönetünk építgetése csak Jézus segítségével lehetséges, ehhez azonban fel kell ismernünk a státusát.

** Ez valóságos trónfosztás, mert azt jelenti: Mózes nem állt kapcsolatban az Istennel, így nem is tudott közvetíteni számotokra semmit. A júdaizmusból valóban hiányzik a kinyilatkoztatás, mint olyan.

*** A Jézusban működő szent Szellemről van szó. (Ő a mindennapi mennyei kenyérünk !)

**** Engem fogad el egyedüli mértékadónak.

meg nem éhezik, és aki bennem hisz, meg nem szomjazik soha. 36 Ám én megmondtam nektek, hogy bár láttok, mégsem hisztek. 37 Minden, amit Atyám nekem ad, elérkezik majd hozzám. S azt, aki hozzám jó, ki nem vetem. 38 Mert nem azért szállottam le az égből,* hogy a magam akaratát tegyem, hanem hogy annak akaratát, aki elküldött engem. 39 Aki pedig elküldött engem, annak az az akarata, hogy amit nekem adott, abból semmit se veszítsek el, hanem feltámasszam az utolsó napon. 40 Mert az az én Atyám akarata, hogy örök élete legyen mindenkinek, aki látja a Fiút,** és hisz benne, s hogy az utolsó napon*** azt én feltámasszam.”

41 Ekkor a zsidók zúgolódtak ellene amiatt, hogy azt mondta: „én vagyok az a kenyér, mely a mennyből száll alá” 42 és azt mondták: „Hát nem Jézus ő, a József fia, akinek mi atyját és anyját is ismerjük? Hogy mondhatja hát: A mennyből szállottam alá?” 43 „Ne zúgolódjatok egymás közt ! – szólította meg őket Jézus. – 44 Senkinek nincs arra hatalma, hogy hozzám jöjjön, csak ha az Atya vonja, aki engem elküldött, és én majd feltámasztom azt az utolsó napon.

45 Meg van írva a prófétákban: Mindnyájan Istentől tanítottak lesznek. Mindenki, aki az Atyát hallgatta és nála tanult,**** hozzám jó. 46 Nem mintha az Atyát másvalaki látta volna, mint az, aki az Atya mellől származik,***** annak volt alkalma látni az Atyát.***** 47 Bizony, bizony azt mondom nektek, hogy annak, aki hisz (bennem), örök élete van. 48 Én vagyok az élet kenyere. 49 Atyáitok a mannát ették a pusztában, és meghaltak. 50 Ez a kenyér viszont azért szállt le a mennyből, hogy bárki ehessen belőle, és meg ne haljon. 51 Én vagyok az élő kenyér, amely a mennyből alászállott. Ha valaki ebből a kenyérből eszik, örökké élni fog. S az a kenyér, amelyet oda fogok adni a világ életéért, a húsom.”

Az új szövetség megkötésének útja-módja

(Mt 26,26–9; Mk 14,22–5; Lk 22,17–20; Tm 109.)

52 A zsidók most afelől harcoltak egymással: „Hogy adhatja ez nekünk a húsát eledelül?” 53 Jézus tehát így szólt hozzájuk: „Bizony, bizony azt mondom nektek: Ha nem eszitek az Emberfi húsát és nem isszátok a vérét, akkor nincsen bennetek az élet. 54 Annak, aki húsomat eszi és véretem issza, örök élete van, és én azt majd feltámasztom az utolsó napon. 55 Mert húsom igazi étel és vérem igazi ital. 56 Az, aki húsomat eszi és véretem issza, bennem marad, és én is abban.***** 57 Minthogy engem az élő Atya küldött el, és én az Atya által élek, úgy aki engem eszik,***** élni fog általam. 58 Ez a kenyér, amely a mennyből szállott alá, másként hat, mint atyáitok kenyere, akik ettek és meghaltak. Aki ezt a kenyeret eszi,***** örökké élni fog.”

59 Ezeket mondta, mikor Kapernaumban, a zsinagógában tanított.

* vö. Jn 3,3

** Felismeri a státusát.

*** A saját, egyszemélyes üdv történetünk utolsó napján: a teljes megvilágosodás órájában. Az igazi feltámadás ugyanis a biológiai halál előtt van ! Aki ebben részesül, az Jézushoz hasonlóan nem hal meg igazán.

**** Jézus autodidakta módon szerezte tudását (vö. Tm 26.). A hozzá hasonló, kérdező-kereső emberek ugyanazt az életutat fogják bejárni (vö. Tm 1.).

***** A földi kronológia szerint Jézus az első, s mindmáig az egyetlen emberi Fiú (istengyermekek).

***** vö. Tm 14.

***** Mindenki azzá válik, amit asszimilál. Ha Jézushoz hasonló istengyermekek leszünk, akkor belénk is ugyanaz a Pneuma kerül (vö. Tm 109.).

***** Belőlem él.

***** Az Atyával és Fiúval közös Pneumát.

A tanítványok zúgolódása és Péter vallástétele
(Mt 16,13–20; Mk 8,27–30; Lk 9,18–21)

60 Tanítványai közül sokan, amikor ezt hallották, így szóltak: „Kemény beszéd ez ! Ki hallgathatja?” 61 Jézus, miután magában tudomása volt róla, hogy tanítványai zúgolódnak, így szólt hozzájuk: „Már ez törbe ejt titeket? 62 Mi lesz akkor, ha azt látjátok meg, amikor az Emberfi elmegy oda, ahol előzőleg volt?” 63 A Szellem az, aki megelevenít, a hús nem használ semmit. Azok a beszédek, amelyeket elmondtam nektek: szellem és élet. 64 De vannak közöttetek némelyek, akik nem hisznek.” Jézus ugyanis kezdettől fogva tudta, kik azok, akik nem hisznek neki, és ki az, aki elárulni készül őt. 65 „Ezért mondtam nektek – beszélt tovább –, hogy senki sem jöhet hozzám, csak akinek Atyám megadta azt!” **

66 Ettől fogva a tanítványok közül sokan visszavonultak, és többé nem jártak vele. 67 Megkérdezte hát a tizenkettőt: „Hát ti nem akartok elmenni?” 68 „Uram – felelte Simon Péter –, kihez mehetnénk? Örök élet beszédei vannak nálad. 69 Mi hiszünk és tudjuk, hogy te vagy az Isten Szentje.” 70 Jézus megszólalt: „Ugye, hogy tizenkettőtöket válogattam ki? S közületek egy vádoló. 71 A karióti Júdásra, Simon fiára gondolt.

7. RÉSZ

Jézus a lombsátor-ünnepen

1 Ezek után Jézus Galileában járt-kelt, mert nem akart Júdeában tartózkodni, mivel a zsidók őt megölni igyekeztek. 2 Közel volt a zsidók ünnepe, a sátorverés. 3 Testvérei azt mondták Jézusnak: „Menj innen tovább, eredj Júdeába, hogy tanítványaid lássák tetteidet, melyeket teszel. 4 Mert senki sem tesz ilyesmit rejtekben, hanem a nyilvánosságra törekszik. Ha ilyen dolgokat teszel, állj ki vele a világ szeme elé.” 5 Mert még testvérei sem hittek benne.*** 6 Jézus erre ezt mondta nekik: „Az én időm még nincs itt, a ti időtök mindenkor készen áll. 7 Titeket nem gyűlölhet e világ,**** de engem gyűlöl, mert én ellene teszek tanúságot,***** hogy az, amin munkálkodik, rossz.***** Ti menjetek fel az ünnepre, én még nem megyek fel erre az ünnepre, mert az én időm még nem telt be.” 9 Azután, hogy ezeket megmondta nekik, Galileában időzött.

10 Amint azonban testvérei felmentek az ünnepre, akkor ő is felment, nem látványosan, hanem feltűnés nélkül. 11 A zsidók keresték őt az ünnepen, és azt kérdezték: „Hol van ő?” 12 Nagy zúgás volt a tömegben miatta. Némelyek azt mondták róla, hogy „jó”, mások meg: „nem az – ellenkezőleg –, eltévelyíti a népet.”***** 13 A zsidóktól való félelem miatt azonban nyíltan senki sem beszélt róla.

* A feltámadásról és a mennybemenetelről van szó.

** Én igaz dolgokról beszélek, de engem csak a gondolkodók érthetnek meg.

*** Más igehelyekből tudjuk, hogy Jézus vérszerinti hozzátartozóit kinosan érintette az Emberfi tevékenysége. Ez azért lehetett így, mert nem tudta meggyőzni őket az igazságról (vö. Mt 10,34; Lk 12,49; Tm 15.). Eltávolítása érdekében a saját szavait olvasták a fejére. (A 4a vers a Mt 5,14–6-ra és párhuzamaira utal.) A Dolgokhoz való hozzáállásuk az egyházak híveit jellemzi. Nem foglalnak állást se pro se kontra: a júdaizmus központjába küldik Jézust, majd ott eldöntik az illetékesek, hogy mi a helyzet. Ha majd a világ fejet hajt előtte, akkor ők is behódolnak (4b vers).

**** Hiszen lelkes fiai vagytok !

***** vö. Tm 55., 81., Isz 32/124; 133/34,14–16; 137/38; 158/123

***** Az Emberfi azért jött, hogy lebontsa a vádló munkáit (1Ján 3,8b; Tm 72.)

***** Ez is tipikus magatartás: saját magunk helyett egy arctalan tömegért lenni gondban, a „felelősség” örve alatt...

14 Már az ünnep közepén tartottak, amikor Jézus bement a szenthelyre, és tanításba kezdett. 15 A zsidók csodálkozva szóltak: „Mi lehet a titka* annak, hogy így ismeri az Írásokat, noha nem tanulta?” 16 Jézus ezt felelte: „Amit én tanítok, nem enyém, hanem azé, aki elküldött engem. 17 Ha valaki az ő akaratát kívánja cselekedni, felismeri erről a tanításról, hogy Istentől való-e, vagy magamtól beszélek. 18 Aki magából beszél, a saját dicsőségét keresi. Aki annak dicsőségét keresi, aki elküldte őt, az olyan ember igaz, az olyanban hamisság nincsen. 19 Ugye, hogy Mózes adta nektek a törvényt? Közületek mégsem teszi meg senki a törvényt (maradéktalanul). Miért igyekeztek hát megölni engem (mint Mózes törvényének megszegőjét)?” 20 „Ördögi szellemed van – felelte a tömeg –, ki akar téged megölni?” 21 Jézus ezt felelte nekik: „Egy munkát** hajtottam végre, és mindannyian csodálkoztok rajta. 22 Azért hát *meg kell változtatni gondolkodásotokat*, mert ti, akiknek Mózes a körülmetélést adta – ugyan nem Mózes-től, hanem az atyától való az –, szombaton is körülmetéletek az embert. 23 Ha szombaton körülmetélhető az ember anélkül, hogy Mózes törvényét felbontanánk, akkor miért haragusztok rám azért, mert szombaton egy embert egészen egészségesé tettem? 24 Ne ítéljetez látszat szerint, hanem igazságos ítélettel ítéljetez !” 25 „Vajon nem ő az, akit meg akarnak ölni? – kérdezte néhány jeruzsálemi. 26 – Nézzétek csak, milyen szabadon beszél, és semmit sem szólnak neki. Talán felismerték az előjárók, hogy ő a Krisztus? 27 De az nem lehet ! Erről tudjuk, hogy honnan való, ha azonban a Krisztus eljő, senki sem fogja tudni, honnan jő.” 28 Jézus, aki éppen a szenthelyen tanított, ekkor felkiáltott: „Ismertek is engem, és azt is tudjátok, honnan való vagyok. Mégsem magamtól jöttem, hanem *van valaki**** egy igaz, aki engem küldött, akit ti nem ismertek.**** 29 Én ismerem őt, mert mellőle való vagyok, és ő küldött el engem.” 30 Igyekeztek elfogni őt, de senki sem vetette rá a kezét, mert még nem jött el az ő órája.

Jézus az élő vizet igéri

31 A tömegből ellenben sokan hittek benne, s azt mondogatták: „Tesz-e majd több jelet a Krisztus, ha eljön, mint amennyit ő tett?” 32 Meghallották a főpapok és a farizeusok, hogy a morajló sokaság ilyeneket beszél róla, ezért szolgákat küldtek el, hogy letartóztassák őt. 33 „Még egy kevés ideig veletek vagyok – mondta Jézus –, aztán elmegyek ahhoz, aki elküldött engem. 34 Keresni fogtok engem, de nem fogtok megtalálni.***** Ahol én vagyok,***** ti oda nem jöhettek.” 35 Erre a zsidók azt beszéltek egymás között: „Hová készül menni, hogy mi nem fogjuk őt megtalálni? Talán a szórányba készül, a helléneket tanítani? 36 Mit jelent az a beszéd, amelyet mondott: Keresni fogtok, de nem fogtok megtalálni. És: Oda, ahol én vagyok, ti nem jöhettek?”

37 Az ünnep utolsó nagy napján Jézus kiállt és felkiáltott: „Ha valaki szomszárja-zik,***** jöjjön hozzám és igyon ! 38 Annak, aki hisz bennem, amint az Írás mondja: élő víznek árai folynak majd belsejéből.”***** 39 Ezt pedig a Szellemről mondta, akit a benne hívók fognak kapni.

* A megoldás a Tm 26-ban rejlik.

** Munka = irgalomból véghez vitt nemes cselekedet, mely Isten dicsőségét szolgálja.

*** Utalás Izrael Istenére (2Móz 3,14).

**** Mert nincs bennetek irgalmas lelkület.

***** vö. Tm 37.

***** A királyság egy lelki- vagy tudatállapot.

***** Az igazságra ! (vö. Mt 5, 6)

***** A királyság az emberben van (vö. Lk 17,21; Tm 1., 2., 71.).

40 Voltak a tömegben olyanok, akik, mikor ezeket a szavakat hallották, így szóltak: „Valóban próféta ő !” 41 Mások ezt mondták: „Ő a Krisztus !” Megint mások imígyen vélekedtek: „Na, majd éppen Galileából jön el a Krisztus... 42 Nem azt mondja az Írás: Dávid magvából, Betlehemből, abból a faluból jön a Krisztus, ahol Dávid élt?” 43 Meghasonlott a tömeg miatta. 44 Közülük némelyek el akarták őt fogni, de senki sem vetette rá a kezét.

45 Ekkor visszamentek a szolgák a főpapokhoz és a farizeusokhoz. „Miért nem hoztátok őt ide?” – kérdezték tőlük. 46 A szolgák ezt felelték: „Még soha ember úgy nem beszélt, mint ahogy ez az ember szól !” 47 A farizeusok erre is tudták a választ: „Ti is el vagytok tévelyítve ? 48 Vajon az előljárók és a farizeusok közül hitt valaki benne? 49 De a tömeg, amely nem ismeri a törvényt, átkozott !” * 50 Közülük egy, Nikodémus, aki korábban meglátogatta őt, így szólt hozzájuk: 51 „Elítél-e valakit a mi törvényünk, akit ki nem hallgat előbb, és nem tudja meg, miket csinál?” 52 „Csak nem vagy te is galileai? – kérdezték tőle. – Nézz utána és lásd meg, hogy Galileából nem származott próféta !”

53 Azzal ki-ki házába ment.

8. RÉSZ

Jézus és a házasságtörő asszony

1 Jézus pedig útnak indult az Olajfák hegyére. 2 Korán reggel azonban ismét megjelent a szenthelyen. Az egész nép hozzágyűlt, ő pedig leült és úgy tanította őket. 3 Közben az írástudók és a farizeusok egy asszonyt vezettek eléje, akit házasságtörésen kaptak. Odaállították középre. 4 „Tanító – szóltak –, ezt az asszonyt tetten érték éppen, amikor házasságot tört. 5 Mózes a törvényben azt parancsolta nekünk, hogy az ilyeneket meg kell kövezni. Hát te mit mondasz?” 6 De ezt csak azért mondták, kísértésképpen, hogy legyen mivel vádolniuk őt.** Jézus ezalatt lehajolva ujjával írt a földre. 7 Mikor azok kitartóan kérdezték őt, felemelte a fejét és ezt felelte nekik: „Aki közületek nem vétkezett, az vesse rá az első követ.” 8 Azután megint lehajolt és tovább írt a földre. 9 Azok, ahogy ezt hallották, eltávoztak, először a vének, azután a többi is, mind egy szálig, úgyhogy egyedül maradtak; ő meg a középen álló asszony. 10 Ekkor felemelte a fejét és megkérdezte a nőt: „Asszony, hol vannak ők? Senki sem kárhoztatott téged?” 11 „Senki, Uram !” – felelte az, mire Jézus ezt mondta: „Én sem kárhoztatlak. Eredj el, de tovább ne vétkezzél.”

12 Azután újra szólott hozzájuk Jézus, és ezt mondta: „Én vagyok a világ világossága, aki engem követ,*** nem jár sötétségben, hanem az élet világossága az övé.” 13 Azt mondták neki a farizeusok: „Te önmagadról teszel tanúságot, így tanúságtételek nem igaz.” 14 Ám Jézus megfelelt nekik: „Még ha magam tanúskodom is magam mellett, tanúságtételem igaz, mert tudom, honnan jöttem és hová megyek, ti azonban nem tudjátok, honnan jövök és hová megyek.**** 15 Ti hús szerint ítélték.***** Én nem ítélek senkit. 16 Még ha ítélnék is, ítéletem igaz, mert nem egyedül vagyok, hanem

* Nocsak, nem a választott népről beszélünk? Itt is kibukik, hogy a vallási szervezetekben csak a hierarchia számít, a hívek senkit sem érdekelnek.

** A zsidó helyhatóság nem hajthatott végre halálos ítéletet (vö. Jn 18,31b).

*** Az istengyermekségben (vö. Tm 23.).

**** Tudom, hogy mi az ember, hol van, mivé lehet, s hogy mit veszíthet ! (vö. Jn 12,35)

***** Közvetlen istenkapcsolat hiányában, azaz Pneuma nélkül.

mellettem van az is, aki küldött engem. 17 A ti törvényetekben* meg van írva, hogy két ember tanúságtétele igaz. 18 Én vagyok, aki tanúságot teszek magam mellett, és tanúságot tesz felőlem az, aki elküldött engem: az Atya.” 19 „Hol van a te Atyád?” – kérdezték tőle. Jézus így felelt: „Sem engem nem ismertek, sem Atyámat, ha ismernétek engem, Atyámat is ismernétek.”** 20 Ezeket a beszédeket a kincstárnál tartotta Jézus, amikor a szenthelyen tanított. És senki sem tartóztatta le, mert még nem jött el az órája.

Jézus az Atyától jön, és az Atyához megy

21 Ismét szólt hozzájuk: „Én elmegyek, s ti keresni fogtok engem, de vétkeitekben*** fogtok meghalni. Ahová én megyek, ti oda nem jöhettek.”**** 22 A zsidók ezt kérdezték: „Talán meg akarja magát ölni, hogy azt mondja; ahová én megyek, ti oda nem jöhettek?” 23 Majd így szólt hozzájuk: „Ti az alatt levők közül vagytok, én a fent levők közül való vagyok. Ti ebből a világból valók vagytok, én nem vagyok ebből a világból való. 24 Megmondtam nektek, hogy vétkeitekben fogtok meghalni. Ha ugyanis nem hiszitek, hogy én vagyok,***** meghaltok vétkeitekben.” 25 „Ki vagy hát te ?” – kérdezték tőle. Jézus ezt mondta nekik: „Amit kezdettől fogva szólok nektek. 26 Sok beszélni és ítélni valóm van felőletek, de az, aki engem elküldött, igaz, és én, csak amit tőle hallottam, azt szólok a világba.” 27 De ők nem jöttek rá arra, hogy az Atyáról beszél.

28 „Ha majd felemelitek az Emberfit – mondta Jézus –, akkor fogjátok felismerni, hogy én vagyok, és hogy semmit sem teszek magamtól, hanem ahogy az Atya tanított engem, úgy beszélem e dolgokat. 29 Az, aki küldött engem, velem van, nem hagyott egyedül, mert mindenkor neki tetsző dolgokat cselekszem.”***** 30 Amikor ezeket mondta, sokan hittek benne.

Jézus megszabadít a bűntől

31 Jézus azután így szólt azokhoz a zsidókhoz, akik hittek benne: „Ha megmaradtok beszédemben, valóban tanítványaim vagytok, 32 és akkor meg fogjátok ismerni az igazságot, és az igazság szabadokká fog tenni titeket.” 33 Ábrahám magva vagyunk – mondták neki –, soha, senkinek rabszolgái nem voltunk, hogy mondhatod hát, hogy szabadokká lesztek?” 34 „Bizony, bizony azt mondom nektek – felelte Jézus –, hogy mindaz, aki teszi a vétket, rabszolgája a vétkeknek. 35 A rabszolga pedig nem marad örökké a házban,***** a fiú marad meg örökre. 36 Így hát, ha a fiú***** szabadít meg titeket, akkor lesztek tényleg szabadokká.

* Jézus nem volt zsidó, mert nem tartotta magára nézve kötelezőnek a törvényt. Márpedig ettől zsidó valaki.

** Mert hiányzik belőletek a felismerő érzékszerv: a Pneuma (vö. Tm 92.)

*** „A” vétek: a szent Szellem káromlása, a logikátlan gondolkodás (vö. Tm 42., 43., 44.).

**** Pneuma nélkül nincs átjárás az örökkévalóságba (vö. Tm 71.).

***** Az egyedüli mértékadó, a kinyilatkoztatás forrása.

***** Jézus azért vállalta el a kereszthalált, hogy a bűnbánat okozta katarzis sokakban megszülhessen a Pneumát, ami majd bizonyosságot tesz arról, hogy az Emberfi lényegileg egy volt az Atyával.

***** A „ház” maga az ember, legbensőbb lény, igazi valója.

***** A bennetek lakozó istengyermekek.

37 Tudom, hogy Ábrahám magva vagytok, de engem megölni igyekeztek, mert beszédem nem fér meg bennetek. 38 Én, amit Atyámnál láttam, azt beszélem, ti is azt beszélitek, amit atyátoknál* hallottatok.” 39 „A mi atyánk Ábrahám” – felelték. Jézus viszont ezt mondta nekik: „Ha Ábrahám gyermekei vagytok, Ábrahám tettét cseleksztitek,** 40 ámde ti megölni igyekeztek engem, *engem*, az Emberfit, aki megmondtam nektek az igazságot, amit az Isten mellől hallottam. Ábrahám ezt nem cselekedte. 41 Ti a ti atyátok tetteit utánozzátok.” „ – Nem születünk mi paráznaságból – felelték neki –, egy Atyánk van: Isten.” 42 Jézus erre ezt mondta: „Ha Isten volna az Atyátok, szeretnétek engem, mert én Istentől jöttem, és úgy vagyok itt. Mert nem magamtól jöttem, hanem ő küldött el engem. 43 Miért nem ismertek rá arra, amit beszélek? Azért, mert nem vagytok képesek megérteni, amit mondok.*** 44 Ti a vádló atyától valók vagytok, és atyátok kívánságait akarjátok megtenni. Az kezdettől fogva embergyilkos volt,**** nem állott meg az igazságban, mert az igazság nincs benne.***** Akkor a magáéból beszél, amikor a hazugságot szólja, mert hazug ő, és a hazugságnak atyja. 45 Nekem azért nem hisztek, mert az igazságot szólok.***** 46 Közületek ki bizonyít rám vétet?***** Ha pedig az igazságot mondom, miért nem hisztek nekem? ***** 47 Aki Istentől való, hallgatja Isten beszédeit. Ti azért nem hallgatjátok, mert nem Istentől valók vagytok.”

Jézus előbb volt, mint Ábrahám

48 Megszólaltak a zsidók: „Nem helyesen mondjuk-e, hogy szamaritánus vagy, és ördögi szellem van benned?” 49 Bennem nincs ördögi szellem – felelte Jézus –, ellenkezőleg, becsülöm Atyámat, ti azonban nem becsültök engem. 50 Én nem keresem a magam dicsőségét, van, aki megkeresse és megítélje. 51 Bizony, bizony azt mondom nektek, ha valaki megőrzi beszédemet, soha nem lát halált.”***** 52 „Most tudjuk hát, hogy ördögi szellem van benned – mondták neki a zsidók. – Ábrahám meghalt, a próféták is. Te meg azt mondd: Ha valaki megőrzi beszédemet, soha nem kóstol halált. 53 Nagyobb vagy te atyánknál, Ábrahámnál, aki meghalt? A próféták is meghaltak. Mivé teszed te magadat?” 54 Jézus ezt felelte: „Ha én magam dicsóítem magamat, dicsőségem semmit sem ér. Van, aki engem megdicsóítsen: Atyám, akiről azt mondjátok: Ő a mi Istenünk. 55 De ti nem ismertétek őt, én ellenben ismerem őt, ha azt mondanám: Nem ismerem őt, hozzátok hasonló hazuggá lennék. Ám én ismerem őt, és beszédét megőrzöm. 56 Atyátok, Ábrahám,***** ujjongott annak, hogy meglátja az én napomat,***** meg is látta, meg is örült.” 57 „Ötvenéves sem vagy, és láttad

* A homo sapiens alapvetően egy sátáni program szerint funkcionál (vö. Isz 157/117).

** Hozzá hasonló módon szövetséget kötöttek Istennel. (Ábrahám csak szimbóluma e szövetségnek. A nemzeti kiválasztottság és a kollektív szövetségkötés csak üdvtörténeti mese. Jézus élete éppen azért van veszélyben, mert ő ténylegesen szövetséget kötött Istennel.)

*** A bennetek levő sátáni lelkület miatt.

**** Soha nem szánt örök életet az embernek.

***** Nem került beléje, az ő hibájából.

***** Egy velejéig hazug világban éppen az igazság a hihetetlen.

***** A hallgatóságból senki sem tudja Jézust megcáfolni, logikai alapon.

***** Miért győzi le bennetek a vakhit a logikát?

***** Megérti, hogy igazi halál nincs, és nem is lehet (vö. Tm 112.).

***** Jézus nem vallja magát zsidónak, ő Istentől származtatja magát (vö. Tm 102.).

***** Valakinek „a napja” = az az időpont, amikor életre nemzi a Pneumáját, vagyis kialakítja a közvetlen istenkapcsolatát (Tm 3., 107.). Ábrahám odaátrol figyelemmel kísérhette Jézus megvilágosodását...

Ábrahámot?” – kérdezték tőle a zsidók. 58 Jézus ezt felelte nekik: „Bizony, bizony azt mondom nektek: Mielőtt Ábrahám lett, én* öröktől fogva vagyok.” 59 Köveket emeltek fel, hogy reája vessék. Jézus azonban elrejtőzött, és kiment a szenthelyről.

9. RÉSZ

A vakon született meggyógyítása szombaton

(Lk 13,10–17; Tm 72.)

1 Elmentében meglátott egy embert, aki születésétől fogva vak volt. 2 Tanítványai megkérdezték: „Rabbi, ki vétkezett; ő-e, vagy a szülei, hogy vakon született?”** 3 Jézus ezt felelte: „Sem ő nem vétkezett, sem a szülei. Azért történt ez így,*** hogy az Isten munkái rajta láthatókká legyenek. 4 Amíg nappal van, annak munkáin kell dolgoznunk, aki engem elküldött. (Nemsokára) éjszaka jön, amikor senki sem munkálkodhat. 5 Én, amíg a világban vagyok, a világ világossága vagyok.”**** 6 Miután ezeket mondta, a földre köpött, sarat csinált a köpésből, a sarat rátette a vak szemére, 7 és így szólt hozzá: „Eredj, mosakodj meg a Silóám medencéjében !” (Ennek pedig jelentése: küldött). A vak elment, megmosakodott, és látott.

8 A szomszédok, és akik korábban koldulni látták őt, így szóltak: „Nem ő ült itt és kéregetett?” 9 Némelyek ezt mondták: „Ő volt !” mások: Nem, csak hasonlít hozzá.” Ő maga ezt mondta: „Én vagyok az.” 10 Megkérdezték tőle: „Hogy nyílt meg a szemed?” 11 „Az az ember, akit Jézusnak hívnak, sarat csinált, a szemeimre kente, és azt mondta: Eredj el a Silóamba és mosakodj meg ! Elmentem, megmosakodtam, s megjött a látásom.” 12 Megkérdezték tőle: „Hol van az az ember ?” „ – Nem tudom” – felelte.

A meggyógyított vak kihallgatása és kiközösítése

13 Azt az embert, aki nemrég még vak volt, a farizeusok elé vezették. 14 Szombat volt az a nap, melyen Jézus a sarat csinálta**** és melyen megnyitotta a vak szemét. 15 A farizeusok is megkérdezték tőle, hogy miképpen lett látóvá. Azt felelte: „Sarat tett a szememre, megmosakodtam és látok.” 16 Erre a farizeusok közül néhányan így szóltak: „Az az ember nincs Istentől, mert a szombatot nem tartja meg.” Mások azonban ezt mondták: „Hogy volna képes vétkes ember ilyen jeleket tenni?” Úgyhogy szakadás lett közöttük. 17 Azután újra megkérdezték őt: „Mit mondasz felőle te, hiszen megnyitotta a szemedet?” „Azt, hogy próféta” – felelte a kérdező.

* Igazi valóm, a Pneumám, mely öröktől fogva létezik (vö. Tm 18., Jn 17,5).

** A júdaizmus szerint a betegség Isten büntetése, valami miatt (Jn 9,34). Jézus viszont más alkalommal már kijelentette: az ilyen dolgok mögött Evilág Ura áll (vö. Lk 13,16). Ezt legjobban egy vakon született meggyógyításával lehet egyértelművé tenni, hiszen a Fiú sohasem hasonlik meg Atyjával !

*** Nem a megvakulás, hanem a delikvenssel való találkozás, ami alkalmat adott a demonstrációra. (vö. Jn 11,4)

**** Az „Isten munkái” Jézus nemes tetteivel egyenlők, melyeket az Atya segítségével visz végbe (Tm 107.). Nappal csak addig van, amíg valaki bevilágítja a Sötétség Birodalmát (vö. Tm 23., Jn 1,5; 11,9–10). Az Emberfi világból való kiebrudalása után a tudatlanság korszaka fog következni (vö. Tm 37.). Az Atya képes megszüntetni a betegséget és a halált – ha vannak ehhez emberi Fiai és Leányai, akiken keresztül megmutathatja irgalmát. Az általuk véghez vitt nemes tettek rombolják le a hazugság Építményét (vö. Tm 72.). Jézus követőinek ezt a munkát kell folytatniuk, az Elsősülöttnél is nagyobb dolgokat cselekedve (vö. Jn 14,12).

***** A törvény szerint fizikai munkát végzett !

18 A zsidók most már nem hitték el róla, hogy vak volt, és megjött a látása, amíg oda nem hívták a szüleit, 19 és meg nem kérdezték tőlük: „Ez itt, a ti fiatok? És azt mondjátok, hogy vakon született? Hogyhogylát most?” 20 A szülei ezt felelték: „Azt tudjuk, hogy ő a fiunk, és hogy vakon született, 21 de hogy hogyan lát most, azt nem tudjuk, és azt sem, hogy ki nyitotta meg a szemét. Őt kérdezzétek, elég koros. Majd ő felel magáért.” 22 Ezt azért mondták, mert féltek a zsidóktól. Azok ugyanis összebeszéltek, hogy ha valaki a Krisztusnak vallja Jézust, azt kivetik a zsinagógából. 23 Ezért mondták a szülei: „Elég koros, őt kérdezzétek.”

24 Másodszor is hívták azt az embert, aki korábban vak volt, és így szóltak hozzá: „Adj dicsőséget Istennek ! Mi tudjuk, hogy az az ember vétkes.” 25 „Hogy vétkes-e, azt nem tudom – felelte az –, de egyet tudok; hogy vak voltam, most pedig látok.” 26 „Mit tett veled, hogy nyitotta meg a szemedet?” – kérdezték tőle. 27 „Már megmondtam nektek ! Nem hallottátok? Miért akarjátok újra hallani? Vajon ti is a tanítványai akartok lenni?” 28 Azok gyalázkodva szóltak hozzá: „Te vagy az ő tanítványa, mi Mózes tanítványai vagyunk ! 29 Mi tudjuk,* hogy Mózesnek Isten szólt, de erről nem tudjuk, honnan való.” 30 Az ezt felelte nekik: „Ebben csak az a csodálatos, hogy nem tudjátok, hogy ő honnan való, bár ő nyitotta meg a szememet. 31 Tudjuk, hogy vétkezőkre az Isten nem hallgat, csak arra hallgat, aki istenfélő, és az ő akaratát teszi. 32 Örök idők óta nem hallotta senki, hogy született vaknak valaki megnyitotta volna a szemét. 33 Ha ő nem Isten mellől jött volna, nem volna képes tenni semmit.” 34 „Te mindenestül vétkekben születted – mondták neki –, és te tanítasz minket ?” Azzal kivetették őt a zsinagógából.

A meggyógyított vak hite és a farizeusok vaksága

(Tm 3., 33., 43., 38., 103.)

35 Jézus meghallotta, hogy kiközösítették, s amikor találkozott vele, megszólította: „Hiszel az Emberfiben?” 36 Az így felelt: „És ki az, Uram, hogy higgyek benne?” 37 „Láttad már őt – felelte neki –, az az, aki veled beszél.” 38 „Hiszek, Uram – mondta az, és a földre borult előtte. 39 Erre Jézus így szólt: „Ítélni** jöttem e világra, hogy azok, akik nem látnak, látókká legyenek, a látók*** pedig vakokká.” 40 A vele szimpatizáló farizeusok közül egyesek meghallották ezeket a szavakat, és megkérdezték: „Hát mi is vakok vagyunk?” 41 Ha vakok volnátok – felelte nekik Jézus –, nem volna vétkeitek. De mivel azt mondjátok: látunk, vétkeitek megmarad.****

10. RÉSZ

A jó pásztor

1 „Bizony, bizony azt mondom nektek, aki nem az ajtón megy be a juhok karámjába, hanem máshonnan hág be, tolvaj az, haramia. 2 Aki ellenben az ajtón át megy be, az a juhok pásztora. 3 Neki az ajtónálló megnyit. A juhok is hallgatnak szavára. Saját juhait nevükön szólítja, és kivezeti őket. 4 Ha mind kihajtotta a saját juhait,

* A farizeusok „tudása” elődeik hagyományain alapul, nem a valóság ismeretén (vö. Mt 23,9).

** Jézus tevékenysége óhatatlanul polarizálódást vált ki (vö. Tm 3.).

*** A hivatalos és hivatásos mértékadókról van szó.

**** A vétkek: a szent Szellem káromlása, vagyis a nem-gondolkodás (vö. Tm 43.).

előttük megy, és a juhok követik őt, mert ismerik a hangját. 5 Más embert egyáltalán nem követnek, hanem elfutnak tőle, mert nem ismerik a mások hangját.” *

6 Ezt a példaszót mondta nekik Jézus, de azok nem ismerték fel, hogy mi az, amit elbeszéltek nekik. 7 Ezért újra megszólalt: „Bizony, bizony azt mondom nektek, hogy én vagyok a juhok ajtaja. 8 Mindazok, akik előttem jöttek, tolvajok és haramiák, de nem hallgattak rájuk a juhok. 9 Én vagyok az ajtó. Ha valaki rajtam át bemegy, megmenekül: Bemegy majd, kimegy majd és legelőt talál. 10 A tolvaj csak azért jön, hogy lopjon, öljön és elveszítsen. Én azért jöttem, hogy életük legyen és bőségük.

11 Én vagyok a jó pásztor. A jó pásztor a lelkét adja oda a juhokért. 12 A béres nem igazi pásztor, neki a juhok nem tulajdonai. Amikor észreveszi, hogy jön a farkas, elhagyja a juhokat és elfut, a farkas meg elragadja és szétszórja őket. 13 Az ilyen ugyanis csak béres, így nem törődik a juhokkal. 14 Én vagyok a jó pásztor. Én ismerem az enyéimet, s az enyémeik ismernek engem, 15 mint ahogy az Atya ismer engem, és ahogy én ismerem az Atyát.** Én a lelkemet adom oda a juhokért. 16 Más juhaim is vannak nekem, melyek nem ebből a karámból valók.*** Azokat is elő kell vezetnem. Hallgatni fognak a szavamra, úgy, hogy egy nyáj lesz majd és egy pásztor.****

17 Azért szeret engem az Atya, mert lelkemet adom oda, hogy újra felvegyem. 18 Senki sem vette el azt tőlem, magam vetem azt el magamtól. Felhatalmazást kaptam arra, hogy elvessem azt, és felhatalmazást kaptam, hogy újra magamhoz vegyem azt. Atyámnál kaptam ilyen parancsolatot.”

19 E beszédek hallatán hasadás támadt a zsidók között. 20 Közülük sokan ezt mondták: „Ördögi szellem van benne, nincs eszénél. Miért hallgatjátok?” 21 „Ezek nem ördögösnek beszédei – mondták mások. – Ördögi szellemnek lehet-e hatalma arra, hogy vakok szemét megnyissa?”

Jézus a templomszentelési ünnepen

22 A templom újraszentelésének ünnepe következett akkor Jeruzsálemben. Tél volt. 23 Jézus a szenthelyen a Salamon tornácában járt. 24 Körülfogták a zsidók és megkérdezték tőle: „Meddig tartod még feszültségben a lelkünket? Ha te vagy a Krisztus, mondd ki a nyilvánosság előtt !” 25 „Már mondtam és nem hiszitek – felelte nekik. – A tettek, amelyeket Atyám nevében teszek, tanúskodnak mellettem. 26 Ti azonban nem hisztek, mert nem vagytok az én juhaim közül valók. 27 Az én juhaim hallgatnak szavamra, én is ismerem őket, ők meg követnek engem. 28 Örök életet adok nekik, úgyhogy soha el nem vesznek, senki sem fogja kiragadni őket a kezemből. 29 Atyám, aki őket nekem adta, nagyobb mindenkinél, és senki sem képes kiragadni őket a kezéből. 30 Én és az Atya pedig egy vagyunk.”

* Az első öt versben lényegileg minden benne van. A juhok a Fiú-aspiránsok, akiket az Atya adott Jézusnak (vö. Jn 6,44). A juhok „karámja” a leendő istengyermekek elkerített lelke. Az ajtó az Emberfi, aki a közvetlen istenkapcsolatot testesíti meg (Tm 27.). Aki máshonnan jő, az valamiféle kollektív „megoldást” ajánl. Az „ajtónálló” a józan ész, a logika. A Fiú-aspiránsok éppen azért hallgatnak a pásztorra, mert az értelem talaján állnak. A saját juhok a kiválasztottak (Tm 22., 48., 76.). A „nevükön szólítja” azt jelenti, hogy ezek a keresők egyéni és személyre szabott kinyilatkoztatásokban részesülnek. „Kivezetni” valakit természetesen a Sötétség Birodalmából kell. Az „előttük megy” a jézusi példaadásra utal. A „követés” – mint mindig – az ő státusának megszerzésére vonatkozik (vö. Mt 19,28). Az „ismerik a hangját” pedig azt jelenti, hogy tisztában vannak tanításának lényegével és annak szókincsével.

** Tehát az egylényegűség okozta tökéletes egymásbanlevés szintjén (vö. Jn 17,21-3).

*** Azok a Fiú-aspiránsok, akik későbbi történelmi korszakokban fognak élni (vö. Jn 17,20). Ezek érkeznek majd meg a nagy lakomára (vö. Mt 8,11), a mennyek királyságában (= életre nemzett Pneumával).

**** A közös lelkület okán.

31 A zsidók újra köveket hoztak, hogy megkövezzék. 32 Jézus megszólította őket: „Sok nemes tettet mutattam nektek, melyek Atyámtól valók, közülük melyik tettemért köveztek meg engem?” 33 „Nemes tettért nem kövezünk meg téged – felelték azok –, hanem káromlásért, azért, hogy te ember létedre Istenné teszed magad.” 34 Jézus ezt mondta nekik: „Nincsen megírva törvényetekben: Én mondtam: istenek vagytok? 35 Ha isteneknek mondta azokat, akikhez az Isten szava szólott, és az Írás fel nem bontható, 36 akkor ti hogyan mondhatjátok nekem – akit az Atya megszentelt és a világba küldött –, hogy káromolsz? Csak azért, mert azt mondtam: Isten fia vagyok? 37 Ha nem Atyám munkáit végzem, ne higgyetek nekem. 38 De ha azokat teszem, még ha nekem nem is hisztek, higgyetek a tetteknek, hogy felismerhessétek és tudhassátok, hogy bennem az Atya van, és én az Atyában.” 39 Újra azon voltak, hogy elfogják őt, de kiment a kezük közül.

40 Eltávozott (a fővárosból), és ismét a Jordánon túlra ment, arra a helyre, ahol korábban János végezte a bemerítést. 41 Sokan mentek hozzá, és azt beszéltek, hogy János ugyan semmi jelet nem mutatott, de minden igaz volt, amit őfelőle mondott. 42 (Ezért) sokan hittek ott őbenne.

11. RÉSZ

Lázár feltámasztása

1 Volt egy elerőtlenült ember Betániában, Mártának és húgának, Máriának a testvére: Lázár. 2 Mária volt az az asszony, aki Jézust kenettel megkenté és lábát hajával törölte meg. 3 A nővérek elküldtek hát Jézushoz ezzel az üzenettel: „Uram, lásd, akit kedvelsz, elerőtlenült.” 4 Mikor Jézus ezt meghallotta, így szólt: „Ez az erőtlenység nem halálos, hanem az Isten dicsőségét szolgálja, hogy érte az Emberfit dicsőítsék.* 5 Jézus pedig szerette Mártát, ahogy annak húgát és Lázárt is.** 6 Amikor tehát meghallotta, hogy Lázár elerőtlenült, már csak két napig maradt azon a helyen, ahol volt. 7 Azután így szólt tanítványaihoz: „Menjünk ismét Júdeába !” 8 „Rabbi – mondták neki tanítványai –, éppen most akartak a zsidók megkövezni, és te újra odamégy?” 9 „Nem tizenkét órája van-e a nappalnak? – kérdezte Jézus. – Ha valaki nappal jár, nem botlik meg, mert látja e világ világosságát.*** 10 Ha valaki éjjel jár, megbotlik, mert nincs benne világosság.”**** 11 Ezek után így szólt hozzájuk: „Barátunk, Lázár, aluszik,***** de elmegyek, hogy felébresszem álmából.” 12 „Uram, ha alszik, meg fog menekülni” – mondták a tanítványai. 13 Jézus a haláláról szólt, ők azonban úgy vélték, hogy álomba merülésről beszél, 14 így aztán nyíltan is megmondta nekik: „Lázár meghalt. 15 Ám örülök annak, hogy nem voltam ott, miattatok, hogy higgyetek.***** Most azonban menjünk el hozzá !” 16 „Menjünk el, és haljunk meg vele együtt !” – szólott tanítványtársaihoz Tamás, akit Ikernek neveztek.

17 Mikor Jézus odaért, megállapította, hogy már négy nap óta van a sírban. 18 Betánia közel volt Jeruzsálemhez, csak mintegy tizenöt stádiumnyira. 19 A zsidók közül sokan jöttek el Mártához és Máriához, hogy vigasztalják őket testvérük miatt. 20 Amikor Márta meghallotta, hogy Jézus már közeledik, elébe ment, Mária pedig

* vö. Jn 9,3

** Nyilván a tágabb tanítványi körhöz tartoztak.

*** Ne akarjatok befolyásolni, mert én, veletek ellentétben, tudom, mit csinálok (vö. Jn 9,5; Tm 23.).

**** Aki (még) nélkülözi a Pneumát, az sötétben tapogatózik, nem érti a Dolgokat (vö. Mt 16,21-3).

***** vö. Mt 9,24

***** Aki Jézusra hallgat, az nem jár rosszul, hiszen érdemes volt visszamenni (vö. Jn 8,12).

házában ült. 21 „Uram – szólt Márta Jézushoz –, ha itt lettél volna, nem halt volna meg a testvérem. 22 Azt azonban most is tudom, hogy amire csak kéred az Istent, megadja neked.” 23 „Fel fog támadni a testvéred” – felelte neki Jézus. 24 Márta így válaszolt: „Tudom, hogy fel fog támadni, a feltámadáskor, az utolsó napon.”* 25 „Én vagyok a feltámadás és az élet** – mondotta neki Jézus –, aki énbennem*** hisz, élni fog, még ha meghalna is. 26 Soha nem hal meg senki, aki él és hisz bennem. Hiszed-e ezt?” 27 „Igen, Uram – mondta neki –, én hívó vagyok, hiszem, hogy te vagy a Krisztus, az Isten Fia, aki a világba jött.”

28 Mikor ezt mondta, eltávozott és hívta a húgát, Máriát, titkon azt sűgva neki: „A Tanító itt van, és hív téged.” 29 Az pedig, ahogy meghallotta, sietve felkelt és hozzáment. 30 Jézus még nem ment be a faluba, hanem ott volt azon a helyen, ahová Márta elébe ment. 31 Azok a zsidók, akik Máriával együtt voltak a házban és vigasztalták, abban a hiszemben követték őt, hogy a sírhoz megy, hogy ott sirjon tovább. 32 Amint Mária Jézushoz ért és meglátta őt, a lábaihoz borult, és ezt mondta: „Uram, ha itt lettél volna, nem halt volna meg a testvérem.

33 Amikor Jézus sírni látta őt és azokat a zsidókat, akik vele jöttek, indulat tört reá, nyugtalanná lett, 34 és így szólott: „Hol helyeztéték el őt?” „Uram, jöjj és lásd meg!” – mondták neki. 35 Jézus könnyezett. 36 „Nézd, mennyire kedvelte őt!” – szóltak a zsidók. 37 Némelyek meg ezt mondták: „Ő, aki megnyitotta a vak szemét, nem lett volna képes megtenni, hogy Lázár ne haljon meg?” 38 Jézus ekkor indulattal telve a sírhoz ment, ami egy kővel lezárt üreg volt. 39 „Vigyétek el a követ!” – mondta Jézus. „– Uram – szólalt meg Márta, a halott testvére –, már szaga van, hiszen négynapos.” 40 „Nem megmondtam neked – mondta Jézus –, hogy ha hiszel, meglátod az Isten dicsőségét?” 41 Erre elmozdították a követ, Jézus pedig az égre emelte szemét és így szólt: „Atyám, hálát adok neked, hogy meghallgattál. 42 Tudtam én, hogy mindenkor meghallgatsz, csak a minket körülálló tömeg miatt szóltam hozzád, hogy elhiggyék; te küldtél engem.” 43 Miután ezeket mondta, nagy hangon felkiáltott: „Lázár, jöjj ki!” 44 És kijött a halott, kezén-lábán pólyákkal átkötözve, keszkenővel letakart arccal. „Oldjátok fel, hadd tudjon mozogni!” – mondta Jézus.

A nagytanács elhatározza Jézus megölését

45 Azok közül a zsidók közül, akik Máriához jöttek, és látták, hogy Jézus mit cselekedett, sokan hinni kezdtek benne. 46 Némelyek közülük azonban elmentek a farizeusokhoz, és beszámoltak arról, hogy mit tett Jézus. 47 Ekkor a főpapok és a farizeusok összegyűjtötték a nagytanácsot, s abban így szóltak: „Mit tegyünk? Ez az ember sok csodálatos dolgot művel. 48 Ha hagyjuk, mindenki benne hisz majd.**** Aztán eljönnek a rómaiak és elveszik tőlünk a helyet is, a nemzetet is.”***** 49 Közülük az egyik, Kajafás, aki abban az évben főpap volt, ezt mondta nekik: „Nem tudtok ti semmit. 50 Azzal sem számoltok, hogy hasznosabb nektek, ha egy ember hal meg a népért, mintsem, hogy az egész nemzet elveszen.” 51 Ezt pedig nem magától mondta, hanem mivel ő volt abban az esztendőben a főpap, prófétai látást mondott, hogy Jézusnak meg kell halnia a nemzetért, 52 és azért is, hogy Isten szétszórt gyermekei egybegyűjtessenek.*****

* A nő Jézus egy korábbi mondására utal (Jn 6,40), melyet már akkor sem értett. Lásd az igehelyhez tartozó lábjegyzetet!

** Ezek két lábon járó bizonyítéka (vö. Tm 27.).

*** Státusomban.

**** Mi pedig eltűnhetünk balfenéken (vö. Jn 12,19). Megszűnik a közvetítői szerepünk!

***** Az önkormányzati pozíciót és az ezzel járó hatalmat.

***** Az 51–52. vers csak szerkesztői kommentár. Egy főpap nem lesz automatikusan próféta, és ők se tudnak semmit (vö. Tm 51.). Jézus a kiválasztottakért halt meg, nem a diaszpóráért...

53 Attól a naptól fogva támadt az az elhatározásuk, hogy Jézust megöljék. 54 Így aztán többé nem járt nyilvánosan a zsidók között, hanem elvonult onnan egy, a pusztához közel eső vidékre, egy Efraim nevű városba, és tanítványaival együtt ott tartózkodott.

55 Közel volt a zsidók pászkája. Az ünnep előtt sokan mentek fel Jeruzsálembe vidékről, hogy szent tisztulásban részesüljenek. 56 Keresték Jézust, és a szenthelyen állva így beszélgettek egymás között: „Mi a véleményetek? Úgy gondoljátok, hogy nem jön fel az ünnepre?” 57 A főpapok és a farizeusok pedig parancsolatot adtak, hogy ha valaki tudja, hol van, jelentse, hogy elfoghassák.

12. RÉSZ

Jézus megkenetése Betániában

(Mt 26,6–13; Mk 14,3–9)

1 Jézus a pászka előtt hat nappal Betániába érkezett, ott lakott Lázár, akit a halottak közül feltámasztott. 2 Ugyanott lakomát készítettek számára, amelyen Márta szolgált fel, Lázár pedig egy volt azok közül, akik vele együtt asztalhoz dőltek. 3 Mária ekkor, miután elővett egy font igazi, nagyon értékes nárdus kenőcsöt, megkenete vele Jézus lábát, aztán hajával megtörölte. A ház erre betelt a kenet illatával. 4 Tanítványai közül azonban az egyik, a karióti Júdás, ki őt elárulni készült, így szólott: 5 „Miért nem adták el ezt a kenetet háromszáz dénárért, és miért nem adták oda a szegényeknek?” 6 Ezt azonban nem azért mondta, mintha a szegényekre lett volna gondja, hanem, mert tolvaj volt.* Nála volt az erszény, és ő hordta, amit belé vetettek. 7 „Hagyd őt – mondta Jézus –, hiszen ez temetésem napjára szól. 8 Szegények ugyanis mindenkor lesznek veletek, de én nem leszek mindenkor a tiétek.”

A nagytanács elhatározza Lázár megölését

9 A zsidók közül nagyon sokan megtudták, hogy Jézus ott van, s eljöttek, nemcsak őmiatta, hanem azért is, hogy lássák Lázárt, akit a halottak közül feltámasztott. 10 A főpapok erre elhatározták, hogy Lázárt is megölik, 11 mert a zsidók közül sokan mentek le oda, és hittek Jézusban.

Jézus bevonul Jeruzsálembe

12 Másnap, mikor az ünnepre érkező sokaság meghallotta, hogy Jézus Jeruzsálembe jön, 13 pálmaágakat szedett, kiment eléje és így kiáltott: „Hozsánna, áldott, aki az Úr nevében jön, Izráel királya !” 14 Jézus, miután egy fiatal szamarat talált, ráült a megírt Ige szerint: 15 „Ne félj, Sion leánya ! Íme, királyod jó, szamárnak csikáján ül.” 16 Tanítványai eleinte nem ismertek rá e dolgokra, de amikor Jézus megdicsőült, akkor visszaemlékeztek, hogy ezek már meg voltak írva felőle.** 17 Az a tömeg, mely együtt volt vele akkor, mikor Lázárt a sírból előhívta és a halottak közül feltámasztotta, most tanúságot tett mellette. 18 Azért is ment eléje a sokaság, mert hallották róla, hogy ezt a jelet tette. 19 A farizeusok meg így beszéltek egymás között: „Látjátok? Semmi hasznatok már... Lám ! Utána megy már a világ.” ***

* Ez a gyanú feltehetően csak az árulás után fogalmazódott meg...

** Az Emberfi a saját mondanivalóját szemléltette az Írásokból vett hasonlóságokkal. Lásd a Lk 24,44 lábjegyzetét !

*** vö. Jn 11,48

A földbe esett búzaszem

20 Azok között, akik az ünnepre felmentek imádkozni, volt néhány hellén. 21 Ezek odamentek a galileai Betsaidából való Fülöphöz és megkérték: „Uram, Jézust szeretnénk látni.” 22 Fülöp szólt Andrásnak, majd ketten együtt elmentek Jézushoz. 23 Jézus pedig így szólt hozzájuk: „Eljött az óra, hogy az Emberfi megdicsőüljön. 24 Bizony, bizony azt mondom nektek, ha a földbe hullatott gabonamag el nem hal, egyedül marad. Ha azonban meghal, sok gyümölcsöt terem.* 25 Aki kedveli a lelkét, elveszti azt, s aki gyűlöli e világban a lelkét, örök életre megőrzi azt. 26 Ha valaki kiszolgál engem, kövessen is engem,** és ahol én vagyok, ott lesz az én szolgám is.*** Ha valaki nekem szolgál, meg fogja becsülni azt az Atya. 27 Most nyugtalan a lelkem. Mit is mondjak? Atyám, ments meg engem ettől az órától ! De hisz ezért jöttem, erre az órára ! 28 Atyám, dicsőítsd meg nevedet !” Hang szólt az égből: „Meg is dicsőítettem, és újra meg fogom dicsőíteni !” 29 Az ott álló és hallgató tömeg azt mondta: „Mennydörgés hallatszott.” Mások ezt mondták: „Angyal beszél vele.” 30 Megszólalt Jézus is: 2 Nem értem szólt ez a hang, hanem értetek. 31 Most folyik a világon az ítélet ! Most fogják e világ fejedelmét kivetni.**** 32 Én pedig, ha felemelnek e földről, mindeneket magamhoz vonok majd.”***** 33 Ilyen jelképpel fejezte ki, hogy milyen halállal kell meghalnia.

Járjatok világosságban !

34 „Mi a törvényből azt hallottuk – méltatlankodott a tömeg –, hogy a Krisztus örökre megmarad, hogyan mondhatod hát, hogy az Emberfinek fel kell emeltetnie? Ki az az Emberfi?” 35 Jézus ezt felelte nekik: „A világosság***** még egy kis ideig köztetek van. Úgy járjatok, ahogy világosságotok van,***** hogy a sötétség***** hatalmába ne kerítsen titeket. Aki a sötétségben jár, nem tudja, hová megy.***** 36 Mint-hogy világosságotok van, higgyetek a világosságban,***** hogy a világosság fiaivá lehessetek.” ***** Ezeket mondta Jézus, aztán elment, és elrejtőzött előlük.

A nép hite és hitetlensége

37 Bár ilyen nagy jeleket tett előttük, mégsem hittek benne, hogy beteljesedjék Ézsaiás próféta szava: 38 „Uram, ki hitt annak, amit tőlünk hallott? Az Úrnak karjáról ki előtt hullott le a lepel?” 39 Azért nem tudtak hinni, mert Ézsaiás később még azt is mondta: 40 „Vakká tette szemüket, megkövesedetté szívüket, hogy szemükkel ne lássanak, szívükkel ne értsenek, meg ne forduljanak, és meg ne gyógyithassam őket.” 41 Ezeket azért mondta Ézsaiás, mert látta az ő dicsőségét, és

* vö. Jn 8,28–9

** Az istengyermeki életútban.

*** Királyi lelki- vagy tudatállapotban (vö. Tm 1.).

**** Jézus veti ki magából, hogy őbenne ne legyen semmije (vö. Jn 14,30b).

***** vö. Jn 3,14–5

***** Isten első, és mindmáig egyetlen Fia.

***** Azt tegyétek, amit én mondtam nektek.

***** A tudatlanság.

***** Fogalma sincs arról, hogy mi az ember, hol van, mivé lehet, és mit veszíthet ! (vö. Jn 8,14)

***** Státusomban, mivoltomban.

***** Értelmes (vö. Tm 20d), okos emberekké (vö. Tm 49.).

óróla beszélt.* 42 Mégis, még az előjárók közül is sokan hittek benne, de a farizeusok miatt nem vallották meg, hogy a zsinagógából ki ne vessék őket. 43 Mert jobban szerették az emberek elismerését, mint azt a dicsőséget, amelyet az Isten ad.**

Aki hisz Jézusban, az Atyában hisz

44 Jézus hangosan kiáltotta: „Aki bennem*** hisz, nem én bennem hisz, hanem abban, aki elküldött engem. 45 S aki engem lát,**** azt látja, aki engem elküldött.***** 46 Én világossággul jöttem e világra, hogy senki, aki bennem hisz,***** sötétségben ne maradjon.***** 47 Ha valaki beszédemet***** hallgatja és nem őrzi meg, én nem ítélem meg azt,***** mert nem azért jöttem, hogy a világot megítéljem, hanem, hogy megmentsem a világot. 48 Van valaki,***** aki majd megítéli azt. Aki elvet engem, és beszédeimet nem fogadja el, azt az Ige***** ítéli el, amelyet szóltam, az Ige ítéli el azt az utolsó napon.***** 49 Mert én nem magamtól szóltam, hanem az Atya, aki engem elküldött, adott nekem parancsot arra, hogy mit szóljak és mit beszéljek.***** 50 Én pedig tudom, hogy az ő parancsa örök élet. Amiket tehát beszélek, úgy beszélem, ahogy az Atya mondotta nekem.”

13. R É S Z

Jézus megmossa tanítványai lábát

1 Jézus már a pászka ünnepe előtt tudta, hogy eljött az órája annak, hogy ebből a világból átmenjen az Atyához.***** Elkerülhetetlen volt, hogy a világban hagyja övéit, jöllehet, mindvégig szerette őket. 2 Egy estebéd alkalmával a vádló belesugallta Júdásnak, a karióti Simon fiának szívébe, hogy árulja el őt. 3 Jézus tudta ezt, hiszen az Atya mindent neki adott, az ő kezébe.***** Azt is tudta, hogy ő az Istentől jött, és az Istenhez megy vissza.***** 4 Minderről tudva felkelt az estebédétől,

* Ézsaiás semmit sem látott előre a Jézus-eseményből. Lásd a Lk 22,44 lábjegyzetét !

** vö. Jn 5,41-4

*** Státusomban.

**** Ért. Felfogja azt, amiről beszélek.

***** vö. Jn 14,7-11

***** Mindenki, de csak azok !

***** Evilág tudatlanságban vegetál.

***** Kinyilatkoztatásaimat.

***** Noha méltó arra az ítéletre, amit maga von a saját fejére (vö. Mt 7,24-7).

***** Utalás Istenre, aki tudvalévően Szellem (vö. Jn 4,24).

***** A logika, akit a Logosz testesített meg nyilvános működése során (vö. Tm 27.).

***** Egyszer mindenki meg fog világosodni, s akkor rájön arra, hogy Jézusnak mindenben igaza volt (vö. Jn 6,37-40 + lábjegyzetek). Ez a személyenként változó időpont az egyéntől függ.

***** Az atyai kinyilatkoztatásokat Jézus adagolja azoknak, akik vevők rá (vö. Tm 12.).

***** vö. Isz 133/34,4-16

***** Minden tudást (vö. Jn 3,35; Mt 11,27).

***** vö. Jn 1,1-2; Tm 18.

köpenyét levetette, fogott egy vászontörölt, s azt körülkötötte magán. 5 Aztán vizet töltött egy tálba, és hozzáfogott, hogy tanítványainak lábát megmossa, s a törülközővel, melyet magán körülkötött, megtörölje. 6 Elérkezett Simon Péterhez, aki ezt mondta neki: „Uram, te mosod meg az én lábamat?” 7 „Amit most én teszek, azt te most nem érted – felelte neki Jézus –, de később majd meg fogod érteni.” 8 Péter azonban ellenkezett: „Az én lábamat te soha meg nem mosod !” Jézus erre ezt mondta: „Ha meg nem moslak, nincs részed velem.” 9 „Uram – szólott Simon Péter –, ne csak a lábamat, hanem a kezemet és a fejemet is !” 10 „Annak, aki megmosdott, nincs többre szüksége – válaszolta Jézus –, minthogy a lábát megmossák, egyébként egészen tiszta. Ti is tiszták vagytok, de nem mindnyájan.” 11 Tudta ugyanis, hogy ki árulja el őt, azértmondotta, hogy nem vagytok mindnyájan tiszták.

A Mester és tanítványai

(Mt 10,24–5; 20,21–8; 23,8–12; Mk 10,42–5; Lk 22,24–7)

12 Mikor már megmosta a lábukat, felvette köpenyét, újra asztalhoz dőlt, és így szólt hozzájuk: „Értitek, mit tettem veletek? 13 Ti így hívtok engem: Tanító ! vagy: Úr ! és helyesen mondjátok; az vagyok. 14 Ha én, aki Úr és Tanító vagyok, megmostam lábatokat, ti is tartoztok egymás lábát mosni, 15 mert példát adtam nektek, hogy ti is úgy tegyetek, ahogy én tettem. 16 Bizony, bizony azt mondom nektek, a rab-szolga nem nagyobb uránál, sem akit elküldenek, nem nagyobb annál, aki elküldötte. 17 Ha ezeket tudjátok, boldogok vagytok, ha megtehetitek őket. 18 Nem mindnyájatok felől szólok. Tudom, hogy kiket válogattam ki. De be kell teljesednie az Írásnak: Aki kenyéremet eszi, felemelte sarkát ellenem.* 19 Már most, mielőtt még ez megtörténik, beszélek róla nektek, hogy a bekövetkező események ellenére se inogjon meg a hitetek énbennem.** 20 Bizony, bizony azt mondom nektek, hogy aki befogadja azt, akit én küldök, engem fogad be, s aki engem befogad, azt fogadja be, aki küldött engem.”***

Jézus árulója

(Mt 26,20–5; Mk 14,17–21; Lk 22,21–3)

21 Mikor Jézus ezeket mondta, nyugtalanná tette szelleme, mire ő a következő tanúságot tette: „Bizony, bizony azt mondom nektek, hogy közületek egy el fog engem árulni.” 22 A tanítványok erre egymásra néztek, hogy vajon melyikükről beszél. 23 Közülük az egyik, akit Jézus szeretett,**** a Mester keblére dőlve feküdt. 24 Simon Péter neki intett, azt kérdezve, hogy vajon kiről beszél. 25 Az Jézus keblére vetvén magát, megtudakolta: „Uram, ki az ?” 26 Jézus ezt felelte: „Az, akinek a bemártott falatot oda fogom adni.” Bemártott egy falatot, aztán fogta és odaadta a karióti Simon fiának, Júdásnak. 27 Akkor, a falat után, bement abba a sátán. „Jobban siess azzal, amit tenni készülsz !” – mondotta neki Jézus. 28 Azt azonban az asztalnál fekvők

* Magyarul: pont úgy jártam, mint az az illető, a 41. zsoltár 10. versében.

** Státusomban. Elfogatásom és kivégzésem ellenére én vagyok (az igazi) Messiás.

*** Az Örökkévaló – a homo sapiens számára – Szellem (vö. Jn 4,24). Az ember csak szellemileg/értelmileg tud összekapcsolódni Istennel. Jézus megteremtette ezt az Atyával való lényegi egységet (vö. Tm 107.). Az Emberfiben ugyanaz a Lélek munkált, mint Atyjában. Jézus „csupán” ezt a szent Szellemet tudja elküldeni, ahogy az Atya is „csak” ebben tudja részesíteni a kereső embert (vö. Lk 11,9–13). A Fiú-aspiránsok képesek befogadni ezt a Lelket, a világ fiai azonban képtelenek rá, a hozzáállásuk miatt. Aki szolgálat helyett uralkodni akar, annak nincs esélye a királlyá válásra.

**** Nyilván a jó felfogóképessége miatt.

közül senki sem értette, hogy ezt mire mondta. 29 Némelyek azt gondolták, hogy miután a persely Júdásnál volt, azt mondta neki: „Vedd meg, amire az ünnepen szükségünk lesz,” vagy hogy a szegényeknek adjon valamit. 30 Az pedig a falat elfogyasztása után tüstént eltávozott. Akkor már éjszaka volt.

Az új parancsolat

31 Mikor elment, Jézus így szólt: „Most dicsőült meg az Emberfi, Isten is megdicsőült benne.* 32 Ha Isten megdicsőült benne, Isten is meg fogja őt dicsőíteni önmagában, hamarosan megdicsőíti őt. 33 Gyermekeim, még egy kevés ideig veletek vagyok, keresni fogtok engem, és ahogy a zsidóknak már megmondtam,** azt most nektek is mondom: Ahová én megyek, ti oda nem jöhettek.*** 34 Új parancsolatot adok nektek: szeressétek egymást.**** Ahogy én szerettelek titeket, ti is úgy szeressétek egymást. 35 Arról ismeri meg mindenki, hogy az én tanítványaim vagytok, ha szeretet lesz bennetek egymás iránt.”

Péter fogadkozása

(Mt 26,31–5; Mk 14,27–31; Lk 22,31–4)

36 „Uram, hová mégy?” – kérdezte tőle Simon Péter. Jézus ezt felelte: „Ahová megyek, oda most nem követhetsz, de utólag követni fogsz.” 37 „Uram – mondta neki Péter –, miért nem követhetlek most?***** A lelkemet adom oda érted.” 38 „A lelkedet adod oda értem?***** Én bizony azt mondom neked, hogy nem szól addig a kakas, míg háromszor meg nem tagadsz engem.”

14. RÉSZ

Jézus az út az Atyához

1 „Ne rendüljön meg a szívetek ! Higgyetek Istenben és bennem is higgyetek !
2 Atyám házában sok lakás van. Ha nem így volna, megmondtam volna nektek. Pontosan azért megyek el, hogy helyet készítsek nektek.***** 3 S ha elmegyek és helyet készítek nektek, ismét megjövök, és magamhoz veszek titeket,***** hogy ahol

* Nem korlátozták Evilág Urát abban, hogy azt tegye, amit akar... Júdás csupán egy csavar volt az ördögi gépezetben...

** vö. Jn 8,21–7

*** Életre nemzett Pneuma hiányában (vö. Tm 71.)

**** Az eredeti parancsolat emberhalászásra vonatkozott. Jézusnak a nyilvános működés végén szembe-sülnie kellett a ténnyel, hogy tanítványai nem szerezték meg az ehhez szükséges mesterlevelet (Tm 71.). Az új parancsolat már csak perspektíva (vö. Jn 15,10).

***** Péternek – a Zebedeus-fivérekhez hasonlóan – fogalma sincsen arról, hogy mit kér (vö. Mt 20,20–3). Jézus követéséhez egy megvilágosodási folyamat keretében Fiúi státusba kéne kerülnie.

***** Az ilyen horderejű dolgokhoz életre nemzett Pneuma kell ! (vö. Lk 14,26–7).

***** Példaadás útján.

***** Feltámadok és tovább tanítalak benneteket. Szellemi hagyatékomat is lediktálom Tamásnak.

én vagyok,* ti is ott legyetek. 4 Az utat pedig tudjátok oda, ahová megyek.”** 5 „Uram – szölt hozzá Tamás –, nem tudjuk, hová mégy, hogy tudhatnánk az utat ?” 6 Jézus ezt felelte: „Én vagyok az út, az igazság és az élet, senki sem mehet az Atyához csak rajtam keresztül.”** 7 Ha engem megismertetek volna, Atyámat is ismernétek.”*** Mostantól fogva ismeritek és látjátok őt.” 8 „Uram – mondta neki Fülöp –, mutasd meg nekünk az Atyát, az elég nekünk !” 9 „Annyi idő óta veletek vagyok – felelte Jézus –, és te nem ismersz engem, Fülöp? Aki engem lát,**** látja az Atyát. Hogy mondhatod hát: Mutasd meg nekünk az Atyát ! 10 Nem hiszed, hogy én az Atyában vagyok, s az Atya énbennem ?

A beszédek, melyeket nektek szólok, nem magamtól szólok. Az Atya, aki bennem marad, végzi a maga munkáit. 11 Higgyétek el nekem, hogy én az Atyában vagyok és az Atya énbennem. Ha nem (tudjátok ezt felfogni, akkor) magukért a tettekért higgyetek. 12 Bizony, bizony azt mondom nektek, az, aki bennem hisz, ugyanazokat a munkákat fogja tenni, melyeket én teszek, sőt, azoknál nagyobbakat fog tenni, mert én az Atyához megyek.”***** 13 S amit csak kérni fogtok az én nevemben,***** megteszem majd, hogy az Atya megdicsőüljön a Fiúban.”***** 14 Ha valamire nevemben kérni fogtok, én megteszem.

A Bátorító elküldése

15 Ha szerettek engem, parancsolataimat megőrizzétek !***** 16 Én majd kérni fogom az Atyát, és ő másik Bátorítót fog adni nektek, hogy az örökké veletek legyen: 17 az Igazság Szellemét,***** akit a világ nem képes befogadni, mert nem látja s nem is ismeri őt,***** ti ellenben ismeritek őt, mert nálatok marad és bennetek***** lesz. 18 Nem hagylak titeket árván, eljövök hozzátok. 19 Még egy kevés idő, és a világ nem lát többé engem. Ti ellenben láttok, mert én élek, s ti is élni fogtok.”***** 20 Azon a napon***** fel fogjátok ismerni, hogy én Atyám-ban vagyok, ti énbennem vagytok, én is tibennetek.”***** 21 Az szeret engem, aki magánál tartja ***** parancsolataimat és megőrzi őket. Azt pedig, aki engem szeret, szeretni fogja Atyám. Én is szeretni fogom azt, és láthatóvá***** teszem majd magamat neki.”

* Hozzám hasonló módon megvilágosodva világítsátok ki a világot (vö. Tm 23.).

** Egyénileg kell megvilágosodni! (Mt 7,13–4; Lk 13,24; Tm 2., 71.)

*** A közvetlen istenkapcsolatot csak a Fiúi státus biztosítja.

**** Hiszen közös a lelkületünk.

***** Ért.

***** Így aztán más emberi Fiakra és Leányokra lesz szükség.

***** Státusomban. Tehát: Isten mindenkor emberi Fiaként vagy Leányaként működve.

***** A ti esetetekben is.

***** vö. Mt 7,21; Jn 14,21

***** A tudás hatalmát, melyet az irgalmas lelkület hoz létre.

***** Evilágból kiveszett az irgalom.

***** A királyság (lehetősége) az emberben van (vö. Tm 2., 71., Lk 17,21).

***** A teljes megvilágosodás után (vö. Jn 6,40).

***** Saját, egyszemélyes üdvtörténetünk végén, az újjászületéskor.

***** Magyarul: közös a lelkületünk, s így a mivoltunk is (vö. Tm 109.).

***** Eggyé válik velük. Maga lesz a két lábon járó irgalom.

***** Érthetővé (vö. Tm 89., 109.).

A totális értetlenség jele

(ApCsel 1, 6)

22 „Uram – szólt hozzá Júdás, nem a karióti –, mi történt, hogy nekünk készülsz megjelenni és nem a világnak?”* 23 Jézus így folytatta: „Ha valaki szeret engem és ígémet megőrzi, Atyám is szeretni fogja azt, aztán majd elmegyünk hozzá, és lakást készítünk nála. 24 Aki engem nem szeret,** ígémet sem őrzi meg. Az az ige pedig, melyet hallotok, nem az enyém, hanem azé, aki elküldött engem: Atyámé. 25 Ezeket beszéltem nektek, amíg veletek voltam.***

Jézus békéje

26 A Bátorító azonban, a szent Szellem, akit az Atya a nevemben küldeni fog, mindenre megtanít majd titeket, s mindenre emlékeztetni fog, amit mondtam nektek. 27 Békességet hagyok rátok, az én békességemet adom nektek, de nem úgy adom nektek, ahogy a világ adja.**** Ne nyugtalankodjon a szívetek, és el ne csüggedjen. 28 Hallottátok, hogy azt mondtam nektek: Elmegyek, de eljövök hozzátok. Ha szeretnétek engem, örülnétek, hogy Atyámhoz megyek, mert az Atya nagyobb nálam. 29 Most hát megmondtam nektek, mielőtt megtörtént volna, hogy ha megtörténik, higgyetek. 30 Már nem sokat beszélek veletek, jön ugyanis e világ fejedelme.***** Bennem azonban semmije sincsen.***** 31 Azért lett ez így,***** hogy a világ megtudja, hogy én az Atyát szeretem, s hogy azt teszem, amit ő parancsol.***** Keljetek fel, menjünk innen !

* Ebből a kérdésből látszik a leginkább, hogy a Mester és a tanítványai végig két malomban örültek. Jézus nem is válaszol rá, úgy folytatja a mondandóját, mintha nem is szakították volna félbe. A Tizenkettő azt várta, hogy a Tanító majd meggyőzi a világot az igazáról, az Emberfi viszont őket akarta megvilágosítani. A kollektív megváltás hamis és kivitelezhetetlen dolog, az egyéni megmenekülés azonban valósággá válhat ! (vö. Mt 7,13-4; Tm 1., 2., 3., 4., 40., 71., 114.)

** Aki a logikus gondolkodást testesítem meg !

*** Az egész Nyilvános Működés során azt igyekeztem megértetni veletek, hogy miképpen válhattok hozzám hasonló istengyermekké !

**** Az én nyugalمام tudáson alapul, a megtalált igazságon (vö. Tm 1.).

***** A Sátán, aki ördögi módszerekkel kormányozza a birodalmát.

***** Amit elvehetne tőlem. Tudniillik, semmit sem fogadtam el a világ dicsőségéből (vö. Mt 4, 8-9).

***** Az anyagi javaktól való teljes elszakadás, önmegtagadás és evilági vágy nélküliesség (vö. Isz 136/221).

***** Nem pedig azt, amire a Sátán inspirál, a világ látszólagos értékeivel.

15. R É S Z

Az igazi szőlőtő

1 Én vagyok* az igazi szőlőtőke.** Atyám a szőlőműves. 2 Lemetsz rólam minden szőlővesszőt, mely gyümölcsöt*** nem terem, és megtisztít**** mindent, mely gyümölcsöt terem, hogy még több gyümölcsöt teremjen. 3 Ti már tiszták vagytok amiatt a beszéd***** miatt, amelyet szóltam hozzátok. 4 Maradjatok bennem, én is bennetek maradok. Miként a szőlővessző nem képes magától gyümölcsöt teremni, csak ha a tőkén marad, úgy ti sem, ha bennem nem maradtok. 5 Én vagyok a szőlőtőke, ti a szőlővesszők. Aki bennem marad, s akiben én is megmaradok, sok gyümölcsöt terem, mert nálam nélkül semmit sem tehettek.***** 6 Ha valaki nem marad bennem, azt kivetik,***** mint a szőlővesszőt, ott***** elszárad, aztán összeszedik, tűzre vetik és elégetik.***** 7 Ha megmaradtok bennem, és beszédeim bennetek maradnak, kérjétek, amit csak akartok, és meglesz nektek. 8 Azzal dicsőül meg Atyám, ha sok gyümölcsöt teremtek és tanítványaimmá lesztek.*****

Az igazi szeretet

9 Amiként engem szeretett Atyám, én is úgy megszerettelek titeket, maradjatok meg hát szeretetemben. 10 Ha parancsolataimat megőriztek *majd*, megmaradtok szeretetemben, miként én is, ki Atyám parancsolatait megőriztem, meg fogok maradni az ő szeretetében. 11 Ezeket beszéltem el nektek, hogy az én örömöm bennetek legyen, s így örömtök teljessé legyen. 12 Az az én parancsolatom, hogy úgy szeressétek egymást, amiképpen én szerettelek titeket. 13 Annál nagyobb szeretet senkiben sem lehet, hogy ha valaki a lelkét adja oda barátaíért.***** 14 Ti barátaim vagytok, *ha* megteszitek azt, amit parancsolok nektek. 15 Többé nem mondalak titeket rabszolgáknak, mert a rabszolga nem tudja, mit cselekszik az ura, hanem barátaimnak mondalak titeket, mert mindent tudtotokra adtam, amit Atyámnál hallottam. 16 Nem ti választotok ki engem, hanem én válogattalak ki, és arra rendelvelek titeket, hogy elmentek és gyümölcsöt***** teremjétek, a gyümölcsötök***** pedig megmaradjon, hogy bármire is kéritek az Atyát az én nevemben,***** megadja nektek. 17 Ezeket parancsolom nektek, és szeressétek egymást.

* Isten emberi Fia, s ezért az egyedüli mértékadó.

** Ami képes a gyümölcsözésre, a státusa miatt (vö. Mt 7,15–20; Tm 44.), nem úgy, mint az a dugvány, amit az Atyától távol (az emberen kívülre) ültettek (vö. Mt 15,13; Tm 39.). Kollektive sehová sem lehet eljutni, az egyházi formációk a teljes szekularizáció felé vezetnek.

*** Pneumát: élő, közvetlen istenkapcsolatot, mely nemes tettekre képesít.

**** Teljesen megvilágosít angyalai segítségével (vö. Tm 89.). A tisztaság lelki homogenitást-fényességet jelent (vö. Tm 23., 49., 61.).

***** Kinyilatkoztatás.

***** Csak a közvetlen istenkapcsolat nyújt mozgásteret! (vö. Tm 82., 96.)

***** A külső sötétségre, ahol a tudatlanság miatt csak sírva és fogcsikorgatva lehet élni.

***** A világban, az úgynevezett élet során.

***** Felmorzsolják a világ ördögi Rendszerének személytelen erői.

***** Eltanuljátok tőlem a Mester-séget, s életűszerűen követték engem.

***** A Fiú-Szolgai szerep elvállalása totális önmehtagadás árán.

***** Pneumát.

***** Az élő, közvetlen istenkapcsolat.

***** Státusomban, tehát emberi Fiúként vagy Leányként.

18 Ha a világ gyűlöl titeket, tudjátok meg, hogy engem előbb gyűlölt, mint titeket.
19 Ha a világból valók volnátok, a világ kedvelné a sajátját, de mert nem vagytok a világból valók, hanem én válogattalak ki titeket a világból, azért gyűlöl titeket a világ.
20 Emlékezzetek majd arra, amit mondtam nektek: A rabszolga nem nagyobb uránál. Ha engem üldöztek, titeket is üldözni fognak. Ha az én szómat megőrizték, a titeket is meg fogják őrizni.
21 Ámde mindezt az én nevemért* fogják veletek tenni, mert nem ismerik azt, aki elküldött engem.
22 Ha nem jöttem volna, és nem szóltam volna nekik, nem volna vétkükhöz, így azonban nincs mentségük a vétkükhöz.**
23 Aki engem*** gyűlöl, Atyámat is gyűlöl. 24 Ha nem tettem volna közöttük azokat a tetteket, melyeket senki más nem tett, nem volna vétkükhöz. Így azonban láttak is, meg gyűlöltek: engem is, Atyámat is.
25 Beteljesedett hát az, ami a törvényükben meg van írva: Ok nélkül gyűlöltek engem.
26 Ha eljő a Bátorító, akit Atyám mellől én fogok küldeni, az Igazság Szelleme, aki az Atyától származik, ő fog tanúskodni mellettem.
27 De ti is tanúskodni fogtok, mert kezdettől fogva velem vagytok.

16. RÉSZ

A szent Szellem elvezet a teljes igazságra

1 Ezeket azért beszéltem nektek, hogy törbe ne esetek. 2 Ki fognak vetni titeket a zsinagógából, sőt, jön egy óra, mikor az, aki titeket megöl, azt fogja gondolni, hogy az Istennek tesz szolgálatot vele. 3 Azért fognak így cselekedni, mert nem ismerték fel az Atyát, ahogy engem sem. 4 Mégis elmondtam e dolgokat nektek, hogy ha majd eljön az órájuk, visszaemlékezzetek, hogy én előre szóltam. Ezeket azért nem mondtam eleitől fogva, mert veletek voltam. 5 Most azonban ahhoz megyek el, aki elküldött engem. Am közzületek senki sem kérdezi: Hová megy? 6 Mégis, mikor ezeket mondom nektek, bánat tölti meg a szíveteket. 7 Ezért megmondom az igazat: Hasznokra van, hogy én elmenjek. Mert ha nem megyek el, az a Bátorító nem jön el hozzátok,**** ha ellenben elmegyek, elküldöm őt. 8 Ha ő eljön, meggyőzi a világot vétek, igazságos döntés és ítélet dolgában. 9 Vétek dolgában, hogy nem hisznek bennem. 10 Igazságos döntés dolgában, hogy az Atyához megyek és többé nem láttok engem. 11 Ítélet dolgában, hogy a világ fejedelme ítélet alatt van. 12 Sok mondanivalóm lenne még, de most nem vagytok képesek elhordozni. 13 Ha azonban eljön ő, az Igazság Szelleme,***** útmutatótok lesz a teljes igazságban.***** Mert nem magától fog beszélni, csak amit hall, azt mondja el, s a jövődöt tudatja veletek.***** 14 Engem fog dicsőíteni,***** mert az enyémből fog meríteni, s azt mondja el nektek. 15 Mindaz, amiye Atyámnak van, az enyém,***** ezért mondtam, hogy az enyémből meríti, s azt tudatja veletek.

* Jézus maga-választotta neve *Emberfi* volt, amely a státusát tükrözte. A támadásoknak tehát ugyanaz lesz az oka, mint az ő esetében: a fel-nem-ismerés, ill. az el-nem-ismerés.

** A nem-gondolkodásra (vö. Tm 43.).

*** Aki maga a megtestesült gondolkodás (vö. Jn 1,9-13; Tm 27.).

**** Elmarad a katarzis.

***** A logika, mely a tudás biztosítéka.

***** Helyes isten- és világképet rajzol, azt is megmutatva, hogy mi a homo sapiens, hol van, s hogy mivé válhat.

***** Egyéni és személyre szabott kinyilatkoztatás formájában (vö. Tm 17., 85., 89.).

***** A közvetlen istenkapcsolatot, melyet az *Emberfi* demonstrált (vö. Tm 27.).

***** vö. Jn 3,35

Jézus közeli visszatérését igéri

16 Még egy kevés idő, s többé nem láttok engem, megint egy kis idő, s megláttok majd engem.” 17 Tanítványai közül többen így szóltak egymáshoz: „Mi az, amit mond nekünk: Egy kis idő, s nem láttok engem, megint egy kis idő, s megláttok majd engem? Meg hogy: Az Atyához megyek. 18 Micsoda az a kis idő, amiről beszél ?” 19 Jézus észrevette zavarukat, így hát megszólította őket: „Afelől vitatkoztok egymással, hogy azt mondtam: Egy kevés idő, és nem láttok engem, megint egy kevés idő, és megláttok majd engem? 20 Bizony, bizony azt mondom nektek, hogy ti sírni és jajveszékelní fogtok, a világ pedig örülni fog, ti bánkódni fogtok, de bánkódásotok örömmé fordul. 21 Ha az asszony szül, bánata van, mert eljött az órája, de ha megszüli gyermekét, többé nem emlékezik szorongására amiatt az öröm miatt, hogy ember született a világra. 22 Nektek ugyan most bánatotok van, de majd újra meglátlak titeket, és akkor szívetek örülni fog, s örömtöket senki sem fogja elvenni tőletek. 23 Azon a napon engem többé nem kérdeztek meg semmi felől.*

Jézus az imádság meghallgatását igéri

(Mt 7,7-8; Lk 11,9-13; Tm 95.)

Bizony, bizony azt mondom nektek: bármire kértek is akkor** az Atyát az én nevemben,*** megadja nektek. 24 Mostanáig semmit sem kértetek az én nevemben: kérjétek és kapni fogtok, hogy örömtöket teljes legyen. 25 Ezeket példaszóval beszéltem, de jön egy óra, mikor többé nem szólok nektek példaszóval, hanem teljes nyíltsággal adok tudósítást az Atya felől. 26 Azon a napon az én nevemben kérni fogtok, s nem mondom, hogy az Atyát én fogom kérni értetek, 27 mert az Atya maga is kedvel titeket, mert én kedvessé lettem nektek, ti meg annak hívőivé, hogy én Isten mellől jöttem el. 28 Eljöttem az Atyától, lejöttem a világba, ismét elhagyom a világot, és az Atyához megyek.” 29 „Most nyíltan beszélsz – szóltak tanítványai –, és nem példaszóval. 30 Most már tudjuk, hogy mindent tudsz, és nincs szükséged arra, hogy valaki megkérdezzen,**** úgyhogy elhisszük, hogy Isten mellől jöttél el.” 31 „Most hiszitek ? – kérdezte Jézus. – 32 Lám, eljön egy óra és már el is jött, hogy szétszóródtok, ki-ki a magáéba, és engem egyedül hagytok. De nem vagyok egyedül, mert az Atya velem van. 33 Ezeket azért beszéltem el tinéktek, hogy bennem békességetek legyen.***** A világban szorongatásotok lesz, de bízzatok: a világ legyőzve áll alattam.” *****

* A megvilágosodási folyamat végén, az újjászületéskor (vö. Tm 3.).

** Istengyermeki státusba kerülve.

*** Isten emberi Fiaként vagy Leányaként.

**** Nem akarod, hogy vizsgáztassanak.

***** Nyugodtak legyetek felőlem.

***** Kudarcot vallott velem szemben. Jézus persze „csak” magában győzte le a világot, mégpedig azáltal, hogy felismerte (vö. Tm 1., 55., 81.). **és:**
Isz 29/90; 32/124; 57/129; 62/145; 103/194,1; 133/34,4-16; 134/35; 137/38; 139/41; 158/123).

17. RÉSZ

Jézus főpapi imádsága

1 Ezeket beszélte Jézus. Aztán felemelte szemét az égre, és így szólt: „Atyám ! Eljött az óra. Dicsőítsd meg Fiadat, hogy Fiad megdicsőíthessen téged. 2 Cselekedj annak megfelelően, hogy fennhatóságot adtál neki minden húson,* hogy mindazoknak, akiket neki adtál, örök életet adhasson. 3 Az az örök élet, hogy téged, az egyetlen igaz Istent ismerjenek, és azt, akit elküldtél, a Krisztus Jézust.** Én megdicsőítettelek téged a földön, mert elvégeztem a munkát,*** mellyel te bízál meg engem. 5 Most pedig dicsőíts meg engem Atyám, azzal a dicsőséggel, mely nálad az enyém volt, még mielőtt a világ lett volna.****

6 Kinyilatkoztattam nevedet***** azoknak az embereknek, akiket a világból nekem adtál. 7 Most vált ismertté számukra, hogy minden, amit nekem adtál, tőled való, 8 mert azokat a szavakat, melyeket nekem adtál, nekik adtam, ők meg elfogadták, és így valóban felismerték, hogy tőled jöttem el, elhitték, hogy te küldtél el engem. 9 Őértük kérlek téged, nem a világért kérlek, hanem azokért, akiket nekem adtál, mert tied.***** 10 Minden, ami enyém, a tied, és a tied az enyém, így én bennük***** jutottam dicsőségre. 11 Én ezentúl nem vagyok a világon, de ők a világban vannak, én hozzád megyek, Szent Atyám, ezért őrizd meg őket neveddel,***** melyet nekem adtál, hogy egyek legyenek, mint mi. 12 Mikor velük voltam, én megőriztem őket a te neveddel, melyet nekem adtál, vigyáztam rájuk, és senki sem veszett el közülük, csak a veszedelem fia, hogy az Írás beteljesedjék.***** 13 Most pedig hozzád megyek, és ezeket azért beszélem, még itt, a világban, hogy az én örömet a maga teljességében birtokolhassák.

14 Igédet nekik adtam. A világ gyűlölte őket, mert nem a világból valók,***** mint ahogy én sem vagyok a világból való. 15 Nem arra kérlek, hogy kivedd őket a világból, hanem, hogy őrizd meg őket a rossztól. 16 Nem a világból valók, mint ahogy én sem vagyok a világból való. 17 Szenteld meg őket az igazságban !***** A te igéd igazság. 18 Ahogy te elküldtél engem a világba, én is úgy küldöm el őket a világba.***** 19 Értük szentelem magamat, hogy ők is igazán megszentelteké legyenek.

* Pneuma nélküli emberen.

** Az Élet birtoklásához alapvetően két dolog szükséges: helyes istenkép és a kinyilatkoztatást végző személy respektálása.

*** A Nyilvános Működést.

**** vö. Jn 1,1-3; 8,58; Tm 18. (Arról nincs szó, hogy a világ hogyan lett !)

***** Az, Aki Van, maga a Jóság, az Irgalom. Az Emberfi a nemes tetteivel nyilatkoztatta ki az Atya nevét-lényegét.

***** Az Atya csak a keresőket (vö. Tm 1.) tudja inspirálni (vö. Jn 6,44), így Jézus hatóköre erősen korlátozott (vö. Tm 22., 48., 76.).

***** Az Emberfit csak az őt követni akaró személyek tisztelik, csak ők tekintik egyedüli mértékadónak. A világ nem ismeri (el) a Fiút, nem tiszteli és nem akarja követni.

***** Irgalmadból fakadó erőddel. Ezt a „hatóanyagot” kapta meg Jézus, s ebből részesül minden további istengyermek is.

***** A „főpapi” imádság a tanítványoknak szól, pedagógiai célzattal, ezért is mondatik el fennhangon. A hivatkozás most is csak egy hasonló eseményre utal, melyet a jelenlévők ismernek.

***** Nem azok a mozgatóerők inspirálják őket, mint általában a homo sapienst, aki a testével, a nemiségével és a társadalmi érvényesülésével foglalkozik.

***** A tudás tisztítsa meg őket ! (vö. Jn 15,1-8 + lábjegyzetek; Tm 23., 49., 61., 89.).

***** Nekik is egyénileg kell megvilágosodniuk, mert nincs más út az ismeretek megszerzésére. (vö. Tm 1.)

20 Nem egyedül ezekért kérlek,* hanem azokért is, akik az ő beszédükért fognak bennem hinni. 21 Legyenek olyannyira egyek, mint te és én, s a közös lelkület okán ők is bennünk legyenek, s akkor a világ el fogja hinni, hogy te küldtél engem.** 22 Én azt a dicsőséget, melyet nekem adtál,*** nekik adtam (tovább), hogy úgy legyenek egyek, mint ahogy mi vagyunk egyek.**** 23 Én bennük leszek, te énbennem, így egységünk teljessé válik. A világ felismeri majd, hogy te küldtél engem, s hogy úgy szeretted őket is, mint ahogy engem szeretted.*****

24 Atyám, akarom, hogy azok, akiket nekem adtál, velem együtt ott legyenek, ahol én vagyok.***** Szemléljék dicsőségemet, melyet nekem adtál, hiszen már a világ megalapítása előtt***** szeretted engem. 25 Igazságos Atyám, a világ nem ismert meg téged, de én megismertelek, s ezek felismerték, hogy te küldtél engem. 26 Megismertettem velük a te nevedet,***** és ezután is megismertetem, hogy a szeretet, mellyel engem szeretted, bennük legyen, és én is bennük legyek.”

18. RÉSZ

Jézus elfogatása

(Mt 26,47–56; Mk 14,43–50; Lk 22,47–53)

1 Miután Jézus ezeket mondotta, tanítványaival együtt egy kertbe ment, mely a Kidrón-patakon túl terült el. 2 Azt a helyet Júdás is ismerte, mert sokszor gyűltek ott össze. 3 Júdás egy szakasz katonával, továbbá a főpapoktól és farizeusoktól küldött szolgálakkal Jézushoz ment, fáklyákkal, lámpásokkal és fegyverekkel felszerelve. 4 Jézus, aki tisztában volt az elkövetkezendőkkel, előlépett és megkérdezte őket: „Kit kerestek?” 5 „A názáreti Jézust !” – felelték azok, mire azt mondta nekik: „Én vagyok.” Velük együtt ott állt Júdás is, aki őt elárulta. 6 Amikor azt mondta nekik: „Én vagyok”, azok hátra hőköltek és a földre estek. 7 Újra megkérdezte hát őket: „Kit kerestek?” „A názáreti Jézust !” – felelték azok. „Megmondtam már, hogy én vagyok – válaszolta Jézus –, ha engem kerestek, ezeket hagyjátok elmenni.” 9 Azért mondta ezt, hogy beteljesedjék az ige, amit korábban idézett: „Azok közül, akiket nekem adtál, senkit el nem veszítettem.” 10 Simon Péter, akinél kard volt, kivonta azt, és megvágta a főpap rabszolgáját, s lemetszette annak jobb fülét. A rabszolga neve Málkus volt. 11 „Dugd kardodat hüvelyébe ! – szolt Jézus Péterre. – Hát én ne innám ki azt a poharat, melyet az Atya adott nekem ?”

Jézus Annás és Kajafás előtt

(Mt 26,57–75; Mk 14,53–72; Lk 22,54–71)

12 A katonák, az ezredes és a zsidók szolgálai ekkor elfogták és megkötözték Jézust. 13 Először Annáshoz vezették. Ő volt Kajafás apósa, aki abban az esztendőben főpap volt. 14 Kajafás volt az, aki a tanácsban azt mondta a zsidóknak, hogy „hasznosabb, ha egy ember vész el a népért”. 15 Simon Péter és egy másik tanítvány követte Jézust.

* vö. Jn 10,16; Mt 8,11

** Ha már a sokadik, Jézushoz hasonló Fiú lép fel, akkor egyértelmű lesz, hogy már az Elsőszülöttet is Isten hatalmazta fel a nyilvános működésre !

*** Az istengyermeki mivoltot (vö. Jn 5,41–4).

**** Atya–Fiúi módon.

***** A lánc minden szeme ugyanazon a szögön lóg (vö. Tm 109.).

***** Egy királyi lelki- vagy tudatállapotban (vö. Tm 1.).

***** vö. Jn 1,1–3; 8,58; Tm 18. (A világ megalapításának körülményeiről nincs szó !)

***** A Jó-ság erejét, az Irgalmat.

Az a tanítvány ismerős volt a főpapnál, és Jézussal együtt bement a főpap udvarába. 16 Péter azonban megállt a kapuban. Akkor a másik tanítvány, aki ismerős volt a főpapnál, kiment és szólt a kapus leánynak, aztán bevitte Pétert is. 17 A kapuban álló fiatal rabszolgáló Péter után szólt: „Nem vagy te is annak az embernek a tanítványa?” – „Nem vagyok” – felelte ő. 18 Ott álldogáltak a rabszolgák és a béresek is, szentüzet csináltak, mert hideg volt. Péter is közéjük állt, és melegedett.

19 A főpap pedig tanítványai és tanítása felől kérdezte Jézust. 20 Ő így felelt neki: „Én nyíltan beszéltem a világnak. Mindig a zsinagógákban és a szenthelyen tanítottam, ahol a zsidók szoktak összejönni, titokban semmit sem beszéltem. 21 Miért engem kérdezel? Kérdezd meg hallgatóimat, mit beszéltem nekik. Azok, látod, tudják, hogy miket mondtam.”* Amikor ezeket mondta, egy mellette álló szolga arcul ütötte Jézust: „Így felelsz a főpapnak?” 23 Jézus ezt válaszolta neki: „Ha gonoszul szoltam, bizonyítsd rám a gonoszt, ha pedig megfelelően, akkor miért versz?”

24 Annás ekkor megkötozve elküldte őt Kajafás főpaphoz. 25 Simon Péter pedig ott állt és melegedett. Kérdezték tőle: „Ugye, hogy te is a tanítványai közül való vagy?” Ő eltagadta: „Nem vagyok.” 26 A főpap rabszolgái közül egy, aki rokona volt annak, akinek a fülét Péter levágta, így szólt: „Nem láttalak én vele együtt a kertben?” 27 Péter ismét letagadta, s akkor megszólalt a kakas.

Jézus kihallgatása Pilátus előtt

(Mt 27,1–2; 27,11–21; Mk 15,1–15; Lk 23,1–5; 23,13–25)

28 Jézust Kajafástól a pretóriumba (laktanyába) vezették. Ők maguk nem mentek be, hogy tisztán ehessék meg a pászkát. 29 Pilátus ment ki hát hozzájuk, és megkérdezte: „Milyen vádat emeltek ez ember ellen?” 30 Azok ezt felelték: „Ha nem volna gonosztevő, nem adtuk volna át.” 31 Pilátus erre ezt mondta nekik: „Vegyétek át ti, és ítéljétek el törvényetek szerint.” „Nekünk nincs megengedve, hogy bárkit is megöljünk”** – válaszolták a zsidók neki, 32 hogy beteljesedjék Jézus jelképes szava, mellyel arra utalt, hogy milyen halállal kell meghalnia. 33 Pilátus hát újra bement a pretóriumba, hívatta Jézust és megkérdezte: „Te a zsidók királya vagy?” 34 Jézus így felelt: „Magadtól kérdezed ezt, vagy mások mondták neked rólam?” 35 „Hát zsidó vagyok én?” – kérdezte Pilátus. – A te nemzedet és a főpapok adtak át téged nekem. Mit tettél?” 36 Jézus ezt felelte: „Az én királyságom nem ebből a világból való. Ha ebből a világból való volna királyságom, szolgálaim küzdenének, hogy ne adassam át a zsidóknak. Így hát királyságom nem innen való.” 37 „Tehát király vagy?” – kérdezte tőle Pilátus. „Te mondd, hogy király vagyok – felelte Jézus. – Én azért születtem és azért jöttem a világra, hogy tanúskodjam az igazság mellett. Mindenki hallgat a szavamra, aki az igazságból való.” 38 „Mi az igazság?” – szólt Pilátus. Újra kiment a zsidókhoz és így szólt hozzájuk: „Én semmi okot nem találok a vádolására. 39 Van nálatok egy szokás, hogy pászka alkalmával elbocsássak egy foglyot. Akarjátok, hogy elbocsássam a Zsidók Királyát?” 40 Azok újra kiáltották: „Ne őt, hanem Barabbást!” Barabbás pedig haramia volt.

19. R É S Z

Pilátus kiszolgáltatja Jézust

1 Akkor Pilátus elvitette és megostoroztatta Jézust. 2 A katonák tövisből koszorút fontak és a fejére tették. Biborköpenybe burkolták, 3 hozzáléptek és így szóltak: „Örvendj, Zsidók Királya!” Majd arcára verdestek. 4 Ezután újra kiment Pilátus, és

* Miért nem jöttél oda te is, hogy első kézből tájékozódj?

** A házasságtörő asszonyt tehát provokatív céllal állították Jézus elé! (vö. Jn 8,1–11).

így szólt hozzájuk: „Nézzétek, kihozom őt, hogy lássátok: a vádra semmi okot nem találok benne.” 5 Jézus kiment hát, a töviskoszorút és a bíborköpenyt viselve. „Nézzétek az embert !” – szólott Pilátus. 6 Mikor a főpapok és a szolgák meglátták őt, ezt kiáltozták: „Feszítsd meg ! Feszítsd meg !” „ – Vegyétek át ti, és feszítsétek meg – mondta nekik Pilátus. – Én semmi okot nem találok a vádra.” 7 A zsidók ezt felelték neki: „Nekünk törvényünk van, s a törvény szerint meg kell halnia, mert Isten Fiának mondta magát.” 8 Amikor Pilátus ezt a szót hallotta, megrémült. 9 Újra bement a pretóriumba, és megkérdezte Jézust: „Honnan való vagy?”* De Jézus nem adott neki választ. 10 Pilátus ekkor így szólt: „Nekem nem felelsz? Nem tudod, hogy hatalmam van arra, hogy megfeszíttesselek?” 11 „Nem volna semmi hatalmad felettem – felelte neki Jézus –, ha felülről nem adták volna neked. Ezért nagyobb annak a vétke, aki átadott engem neked.” **

12 Ettől fogva Pilátus azon volt, hogy elbocsássa őt, de a zsidók azt kiáltozták: „Ha elbocsátod őt, nem vagy a császár barátja ! Ellentmond a császárnak mindenki, aki királlyá teszi magát !” 13 Pilátus, ahogy meghallotta ezeket a szavakat, kivezettette Jézust, és leült az ítélőszékre, a Mozaik-kövezetnek, héberül Gabbathának nevezett helyen. 14 A pászka előkészülete volt, körülbelül hatodik óra. Azt mondta a zsidóknak: „Nézzétek ! Itt a királyotok !” 15 Azok kiáltoztak: „Vidd el ! Vidd el ! Feszíttessd meg !” „ – A ti királyotokat feszíttessem meg?” – kérdezte tőlük Pilátus. A főpapok azt felelték: „Nincs királyunk, csak császáruk !” 16 Akkor odaadta őt nekik, hogy megfeszítsék.

Jézus megfeszítése

(Mt 27,31–47; Mk 15,20–32; Lk 23,26–43)

Átvették tehát Jézust. 17 Ő pedig keresztjét hordozva kiment arra a helyre, melyet Koponyák helyének, héberül Golgotának neveznek. 18 Ott megfeszítették. Vele együtt innen is, onnan is, két másikat is megfeszítettek, középuzt Jézust. 19 Pilátus feliratot is készített, és azt a keresztre helyezték: NÁZÁRETI JÉZUS, A ZSIDÓK KIRÁLYA. 20 Ezt a feliratot sok zsidó olvasta, mert az a hely, ahol Jézust megfeszítették, közel volt a városhoz. Héberül, latinul és görögül volt írva. 21 A zsidók főpapjai azt mondták Pilátusnak: „Ne azt írd, hogy a zsidók királya, hanem, hogy ő mondta azt, hogy a zsidók királya vagyok.” De Pilátus ezt felelte: „Amit megírtam, megírtam.”

23 Mikor a katonák Jézust megfeszítették, fogták ruháit és négy részre osztották, minden katonának egy rész jutott. A köntös felől, mely varrás nélküli volt, a felső résztől kezdve az egész egy anyagból volt szöve, 24 megbeszélést folytattak egymással: „Ne hasítsuk el, hanem vessünk sorsot, kié legyen !” Így teljesedett be az írás: Ruhámat széjjelosztották, köntösömre sorsot vetettek.” Ezt tették a katonák.

25 Ott állt a keresztnél Jézus anyja, anyjának testvére Mária, Klópás felesége, és a magdalai Mária. 26 Mikor Jézus meglátta ott állni anyját és azt a tanítványt, akit szeretett, így szólt anyjához: „Nézd, ő lesz a fiad !” 27 Azután így szólt a tanítványhoz: „Nézd, ő lesz az anyád !” Attól az órától fogva a tanítvány magához vette őt.

* Csak nem galileai? (Onnan indult a legtöbb lázadás a rómaiak ellen.)

** Itt, a Kozmoszban, Evilág Fejedelme osztogatja a hatalmat (Lk 4,5–7). Pilátus csak egy fogaskerék az ördögi Rendszerben. Az igazi ítélőhozzó maga a Sátán, aki nem tolerálta Építményének rombolását (vö. Tm 72.). Az Emberfi tudniillik azért jött, hogy lebontsa a vádló munkáit (vö. 1Ján 3, 8b).

Jézus halála

(Mt 27,45–56; Mk 15,33–41; Lk 23,44–9)

28 Ezután Jézus, tudván, hogy már minden megtörtént az Írások szerint, így szólt: „Szomjazom.” 29 Volt ott egy ecettel teli edény. Egy szivacsot ecettel megtöltve izzópra tűztek, és odatartottak a szájához. 30 Miután Jézus elfogadta az ecetet, így szólt: „Elvégeztetett !” Aztán lehajtotta a fejét és szellemét átadta Atyjának. 31 Mivel előkészület napja volt, a zsidók nem akarták, hogy a testek szombaton a kereszten maradjanak. Arra kérték hát Pilátust, hogy töresse össze a megfeszítettek lábszárát, s vétesse le őket. 32 A katonák ekkor odamentek, és eltörték az elsőnek a lábszárcsontját, ugyanúgy a másiknak is, akit együtt feszítettek meg vele. 33 Amikor azonban Jézushoz érkeztek, látták, hogy már halott, ezért nem törték össze a lábát, 34 hanem az egyik katona beledöfte dárdáját az oldalába. A sebből vér és víz folyt ki.* 35 Az, aki látta, bizonysgot tett róla, s az ő tanúságtétele igaz. Ő tudja, hogy igazat mond, és azért mondja, hogy ti is higgyetek. 36 Azért történt ez így, hogy beteljesedjék az írás: „Csontjait nem fogják összezúzni.” 37 Egy másik írás ezt mondja: „Meg fogják látni azt, akit általszegeztek.”

Jézus temetése

(Mt 27,57–61; Mk 15,42–47; Lk 23,50–5)

38 Ezek után arimátiai József, aki a zsidóktól való félelmében Jézusnak csak titkon volt tanítványa, arra kérte Pilátust, hogy Jézus testét elvihesse. Pilátus megengedte. Így hát elment és levette a testet. 39 Odament Nikodémus is, aki annakidején éjjel kereste fel, és körülbelül száz fontnyi mirha és áloé keveréket vitt magával. 40 Jézus testét leplekbe burkolták az illatszerekkel együtt, a zsidó temetkezési szokások szerint. 41 Volt azon a környéken egy kert, amelyben egy új sír is állt, olyan, amibe még senkit sem helyeztek el. 42 Mivel ez a sír a közelben volt, a zsidók előkészülete miatt (átmenetileg) odatették a holttestet.**

20. R É S Z

Az üres sír

1 A hét első napján, kora reggel, még szürkületben, kiment a sírhoz a magdalai Mária, s látta, hogy a sírról el van emelve a kő, valakik elhengerítették. 2 Erre elfutott Simon Péterhez és ahhoz a másik tanítványhoz, akit Jézus kedvelt. „Elvitték az Urat a sírból, és nem tudjuk, hová tették !” – mondta nekik. 3 Ezt hallva Péter és az a másik tanítvány elindult a sír felé. 4 Szaladva ment együtt a kettő, de az a másik tanítvány megelőzte Pétert, így elsőnek ért oda. 5 Betekintett s vásznakot látott, melyek ott heverték. Be azonban nem ment. 6 Őt követve megérkezett Simon Péter is, aki bement a sírba. Látta az ott heverő vásznakot, 7 meg a keszkenőt, mely a fején volt, de az nem volt a vásznak között, hanem külön feküdt egy helyen, összehajtogatva. 8 Akkor bement a másik tanítvány is, aki előbb ért a sírhoz, s ő látott és hitt. 9 Addig ugyanis nem értették az írást, hogy a halottak közül fel kell támadnia.

* A halott ember nem vérzik, ez a jelenség a holttest függőleges helyzetéből adódott. Az emberi test túlnyomó része vízből áll, a leírás tehát azt tanúsítja, hogy hús-vér ember halt meg a kereszten. A 35. vers is ezt nyomatékozza.

** A szombat ünnepe már péntek este elkezdődik, ez idő tájt már nem szabad fizikai munkát végezni.

Jézus megjelenik a magdalai Máriának

(Mk 16,9)

10 A tanítványok hazamentek, 11 Mária viszont ott maradt a sírnál, előtte állott és sírdogált. Sírdogálás közben bepillantott, 12 és két angyalt látott, amint fehérbe öltözöttek ott ültek, azon a helyen, ahol előzőleg Jézus teste feküdt. Egyikük a fejnél, másikuk a lábnál helyezkedett el. 13 „Asszony, miért sírsz?” – kérdezték tőle az angyalok. „Mert elvitték az én Uramat, s nem tudom, hova tették” – felelte nekik. 14 Miközben ezt mondta, hátrafordult és észrevette, hogy ott áll Jézus, de nem ismerte meg. 15 „Asszony, miért sírsz? Kit keresel?” – kérdezte Jézus is. Mária azt gondolta, hogy a kertész az, ezért azt mondta: „Uram, ha te vitted el őt, mondd meg nekem, hová tetted, hogy elvihessem.” 16 „Mária !” – szólította (nevén) Jézus, mire az megfordult és héberül azt mondta neki: „Rabbuni !”, ami azt jelenti: Tanító. 17 „Ne tartóztass engem – szólott Jézus –, hiszen még nem mentem fel az Atyához. Menj el azonban testvéreimhez és mondd meg nekik: Felmegyek az én Atyámhoz és a ti Atyátokhoz, az én Istenemhez és a ti Istenetekhez.” 18 Magdalai Mária pedig elment, és így adott hírt a tanítványoknak: „Láttam az Urat, és ezeket mondta nekem.”

Jézus megjelenik tanítványainak

(Mk 16,14–8; Lk 24,36–49)

19 Azon a napon, a hét első napján, estefelé, mikor a tanítványok a zsidóktól való félelem miatt zárt ajtók mögött tartózkodtak, megjött Jézus, és megállott közepén. „Békesség* nektek !” – mondta nekik, 20 s megmutatta nekik kezét és az oldalát. A tanítványok megörültek, hogy meglátták az Urat. 21 Majd újra szólt hozzájuk: „Békesség nektek !” *Ahogy* engem küldött el az Atya, *úgy* küldelek el én is titeket.** 22 Miután ezt mondta, reájuk lehelte, és így szólt: „Vegyetek szent Szellemet !*** 23 Akiknek vétkeiket megbocsátjátok, azoknak megbocsátják azokat, akikéit megtartjátok, azoknak megtartják.” ****

A hitetlen Tamás

24 A tizenkettő közül az egyik, Tamás, akit Ikernek is neveznek, nem volt velük, amikor Jézus megjelent, 25 de a többi tanítvány elmondta neki: „Láttuk az Urat !” Tamás azonban így szólt hozzájuk: „Hacsak nem látom kezén a szegek nyomát, s nem dugom ujjamat a szegek helyére, ha nem teszem kezemet az oldalába, én nem hiszek.” 26 Nyolc nap múlva ugyanott voltak a tanítványok, ezúttal Tamással együtt. Bár az ajtók zárva voltak, Jézus odament hozzájuk, megállt a közepén, és így szólt: „Békesség nektek !” 27 Azután Tamáshoz szólt: „Tedd ide az ujjadat, nézd meg a kezemet, tapogasd meg az oldalamat, és ne légy hitetlen, hanem hívő.” 28 Én Uram és én Istenem !” – kiáltott fel Tamás. 29 Mire Jézus ezt mondta: „Mert látsz, hiszel? Boldogok,***** akik nem láttak, mégis hittek.”

* Tudáson alapuló nyugalom, magabiztosság (vö. Tm 49., 59.).

** Nektek is egyénileg kell megvilágosodnotok, mert nincs más út az ismeretszerzéshez (vö. Tm 1.).

*** Ez csupán szimbolikus gesztus, a szellemi meggazdagodás (vö. Tm 82.) egy viszonylag hosszú folyamat eredménye. Uralkodni és bíraskodni (vö. Mt 19,28) csak „megkoronázott” királyként lehet. Jézus szemléletes kilehellése azt jelenti, hogy bennem van szent Szellem (a királyság az emberben van, vö. Tm 2.), legyen hát bennetek is !

**** Vétkeket csak az bocsáthat meg, akinek van erre felhatalmazása (vö. Mk 2,1–12).

***** Boldog = jó annak, annak igazán jó, igazából jó annak.

30 Sok más jelet is tett Jézus a tanítványok szeme láttára, melyeket ebben a könyvben nem írtam meg. 31 Ezeket azért írtam meg, hogy elhiggyétek; Jézus a Krisztus, ő az Isten Fia, és e hitben életetek legyen az ő nevében.*

21. R É S Z

A nagy halfogás

1 Ezek után a Tibériás tavánál Jézus újra megjelent a tanítványoknak. A dolog így történt: 2 Simon Péter, Tamás, akit Ikernek neveznek, Nátánáél, a galileai Kánából, a Zebedeus két fia, és két másik tanítvány együtt voltak. 3 Simon Péter így szólt hozzájuk: „Elmegyek halászni.” „ – Mi is veled megyünk” – mondták neki. Hajóba szálltak, de azon az éjszakán semmit se fogtak. 4 Már kora reggel volt, mikor Jézus kiállt a partra, de a tanítványok nem tudták, hogy ő az. „Fiacskáim – szólította meg őket –, nincs valami ennivalótok?” „Nincs” – felelték. 6 „Vessétek ki a hálót a hajó jobb oldalán, és találni fogtok” – mondta nekik. Kivetették a hálót, de bevonni már nem volt erejük a halak sokasága miatt. 7 Ekkor az a tanítvány, akit Jézus szeretett, odaszólt Péternek: „Az Úr az !” Simon Péter, amikor ezt meghallotta, felkötötte felső ruháját, mert meztelen volt, és a tőbe vetette magát. 8 A többi tanítvány a csónakkal közeledett, mert nem voltak messze a szárazföldtől, csak mintegy kétszáz ölnyire, és magukkal vonszolták a hálót a halakkal. 9 Mikor kijutottak a szárazra, szentüzet láttak és rajta halat meg kenyeret. 10 „Hozzatok a halakból, melyeket most fogtatok !” – mondta nekik Jézus. 11 Simon Péter is kiért, s kivonta a partra a százötvenhárom nagy hallal telt hálót. S noha ennyi volt, nem szakadt el a háló. 12 „Jertek, reggelizzetek meg !” – szólott Jézus. A tanítványok közül senki sem merte őt megkérdezni: „Ki vagy?” Tudták, hogy az Úr az. 13 Jött Jézus, fogta a kenyeret és adott nekik, a halakból is hasonlóképpen. 14 Ezzel már harmadszor tette magát Jézus láthatóvá tanítványai számára azután, hogy a halottak közül feltámadt.

Jézus kérdése Péterhez

15 Mikor megreggeliztek, Jézus megszólította Simon Pétert: „Simon, Jónás fia,** jobban szeretsz-e engem náluknál?” „Úgy van, Uram ! – felelte, te tudod, milyen kedves vagy nekem.” „Legeltesd bárányaimat !” – mondta neki. 16 Aztán másodszor is megkérdezte: „Simon, Jónás fia, szeretsz engem ?” „Úgy van Uram ! Te tudod, hogy kedves vagy nekem !” Ő pedig ismét mondta neki: „Terelgesd juhaimat !” 17 Harmadszor is szólt hozzá: „Simon, Jónás fia, kedves vagyok neked?” Megszomorodott Péter, hogy harmadszor is megkérdezte ezt, és azt felelte neki: „Uram, te mindent tudsz. Te tudod, hogy kedves vagy nekem.” Jézus ezt mondta neki: „Legeltesd a juhaimat !***

* Az evangélium szerzője nincs tisztában ennek a kifejezésnek a jelentésével, de a mondat így is értelmes: Ha hisztek Jézus státusában, s ti is megszerzitek azt, akkor Életetek lesz.

** Már nem Kéfás vagy Petrosz, azaz kőszikla ! (vö. Lk 22,31a)

*** Jézus a háromszori kérdéssel a háromszoros megtagadásra utalt, hogy a kinevezett vezetőben így tartsa ébren az alázatot.

18 Bizony, bizony azt mondom neked; mikor fiatal voltál, te övezted fel magadat, és odamentél, ahová akartál. 19 De *ha megöregszel*, kinyújtod majd kezedet, más övez fel téged, és oda mégy, ahová nem akarsz.”* 19 Ezt pedig azért mondta, hogy szimbolikusan jelezze, milyen halállal fogja az Istent megdicsőíteni. Ezután így szólt hozzá: „Kövess engem !” **

20 Péter ekkor megfordult, és meglátta mögöttük azt a tanítványt, akit Jézus szeretett. Azt, aki az estebéden az Úr keblére dőlt, s azt kérdezte: „Ki az, aki elárul téged?” 21 Mikor Péter megpillantotta őt, azt kérdezte Jézustól: „Uram, vele mi lesz?” 22 Ő ezt felelte neki: „Ha azt akarnám, hogy megmaradjon addig, amíg én megjövök,*** mit tartozik ez rád? Te engem kövess !” 23 Szétment a beszéd a testvérek közé, hogy az a tanítvány nem hal meg, pedig Jézus nem azt mondta Péternek, hogy az nem hal meg, hanem: Ha azt akarnám, hogy megmaradjon addig, amíg megjövök, mit tartozik ez rád ?” ****

Az evangélium írója

24 Ez a tanítvány az, aki tanúságot tett e dolgokról, és megírta ezeket. És tudjuk, hogy tanúságtétele igaz. 25 Van sok más dolog is, amiket Jézus tett, amiket, ha egyenként megírnánk, úgy gondolom, hogy maga a világ se tudná befogadni a megírt könyveket.

+++

* Jézus a toporgástól óvja Pétert, a királlyá válást tudniillik időre játsszák. A nagy Lehetőség (vö. Tm 71.) ugyanis nem áll fenn élethossziglan (vö. Mt 10,28; 25,1–13; Tm 59., Isz 91/29). A 19a vers csak az evangélista találgatása, valójában sokkal többről van szó: az igazi, országbeli halálról ! A 19b felszólítása ezt egyértelművé teszi.

** A Fiúságban !

*** Az Emberfi második eljövetele nem kollektív történet, azt minden Fiú-aspiráns egyénileg éli meg akkor, amikor életre nemzi a Pneumáját. Az újjászületett emberben fognak „fölgöngyölni az egek”, ha eljut a helyes isten- és világképhez, melyben már a homo sapienst, mint olyat is el tudja helyezni (vö. Tm 112.) Ez az időpont azonban egyénileg változó, s Jézus szerint sem datálható (vö. Mt 24,36). A 22. vers tehát nem illik a kinyilatkoztatást tartalmazó néhány száz logion közé. János – az őskeresztényekkel együtt – a legközelebbi időkben várta az Emberfi globális és *világ előtti* dicsőséges megérkezését. Ilyen tudatállapotban (vö. ApCsel 1,6) könnyen félreérthette a Tanítót.

**** A 20–23. vers a Lk 13,23–4 alapján értelmezhető leginkább. A közös mondanivaló szerint a saját megmenekülésünkkel kell foglalkozni, nem mással. A királlyá válás és az uralkodás (vö. Mt 6,33; Tm 1., 82.) az első, a többi ráér...

Jézus-szótár

A

- a Féreg fölfalta* – megölte a Sátán, hullává tette, kiirtotta belőle a Pneumát
- a Forrás* – az Élet vize, mely a lelkünkben tör föl
- aggodalmaskodás* – a félelem és remény közti lebegés
- a gödör* – a sír
- a gyehenna* – evilág
- a ház* – maga az ember, az a belső építmény, ami tartást ad neki, a személyisége
- a Ház vagy Templom* – az Építmény, azaz a hagyományos (világ-) Rend, vagyis a hamis világkép, mely geocentrikus és emberközpontú, s ezért materialista
- a házigazda* – a lélek (psziché) birtokosa, az ember
- a hely, ahol Jézus van* – a királyi tudatállapot, az Atyával való lelki egység
- a hit* – a Jézus által kinyilatkoztatott dolgok igaznak tartása
- a kehely, a pohár, a tál* – maga az ember, a homo sapiens pszichoszomatikus egysége
- a keresztfelvétele* – felkészülés az erőszakos halálra, mely teljesen bizonyos
- akinek füle van, hallja meg !* – ezt csak az engem követni akaró keresők érthetik meg
- a kor befejeződése* – az egyes emberben végbemenő megvilágosodási folyamat
- a kövek* – az egész környezet, minden
- a kút* – Jézus, aki a kinyilatkoztatás forrása
- a külső sötétség* – a világ
- a lakodalmas ház fiai* – Jézus tanítványai, a Tizenkettő
- áldott* – szerencsés
- a menyegző helye* – az ember megdicsőült lelke, a lakodalmas ház, a királyi lelki- vagy tudatállapot
- a Mennyei Atya akarata* – az istengyermekeké válás
- a mennyek királysága köztetek van* – itt és most, én bennem, aki az embergyűrű közepén állok
- amink van* – az eszünk (ha használjuk)
- amink nincs* – az eszünk (ha nem használjuk)
- angyal* – a megértés segítője, az egyéni és személyre szabott kinyilatkoztatás hordozója
- a saját nevében jön* – önhibájából kifolyólag fogalma sincs az igazságról, de azt állítja, hogy amit ő mond („legjobb tudása szerint”), az igaz
- a sarokkő vagy szegletkő* – a logikus gondolkodás, a józan ész használata
- a szelíd uralom* – a belátás kényszere, a logika előtti főhajtás
- a szent Szellem* – Pneuma, Lélek, Értelem, Ész
- a szent Szellem káromlása* – a nem logikus módon való gondolkodás, rossz következtetések levonása

asszonytól született – nem született újjá (vízből és Szellemből)
a szűk kapu és szoros út – az egyéni megvilágosodás lehetősége
átkozott – nagyon rossz helyzetben van
a vádló – a Sátán, Isten Ördöggé lett tékozló fia, a Hazugság Atyja
„a” vétek – a szent Szellem káromlása, a nem-gondolkodás, a logikátlanság
a vető – a Pneuma-magok szórója, azaz Jézus
a világ – mindaz, amit nyújt, minden, ami abban van
a világ fiai – az ördög szántóvetői, evilág fenntartói
a Völegény – az Úr, Izráel Istene, a választott nép jegyese
a zsidók – a hivatalos és hivatásos mértékadók, a formális tekintélyek

Az

az Ajtó – Jézus, aki a mennyekbe tárul
az arató (aki learatta azt, amit lehet) – az Isten Fiává lett ember
az arató vagy munkás bére – az örök élet
az aratás napja – a megvilágosodás időszaka
az Atya áldottai – a Fiú-aspiránsok
az Atya fénye – Jézus, az Első és mindmáig Egyetlen emberi Fiú
az Atyától távolra – az (egyes) emberen kívülre, az egyén „feje fölé”
az Ég felé – a szent Szellem irányába, befelé, a bennünk lévő isteni szférában
az ég, ill. az égben levő dolgok – a hivatalos vallási felfogás, a hittételek
az ég madarai – az angyalok (nem tévesztendő össze a sima madarakkal !)
az egy szükséges, ill. a szükséges, amit vártok – a királyság, a királlyá levés
az Élet helye – a gondolkodó emberi agy, ahol az aktivizálható Pneuma található
az ellenség, az Ellenfél – Evilág Ura, a Sátán
az emberek – a mértékadók által vezetett nyáj
az emberek fiai – a Pneumát nélkülözők, a csak asszonytól születettek
az Emberfi – Jézus, Isten emberi Fia
az én nevemért – státusomért
az erős harcos – Evilág Fejedelme
az erős háza – a Sátán által megszállt ember
az enyhe iga – a logika előtti főhajítás
az építők – mindazok, akik látható és körülhatárolható módon akarják építeni a királyságot; hivatásos (hivatalos vagy eretnek) de önjelölt mértékadók, akik a saját nevükben jönnek, így nem hajlandók szóba állni Jézussal, akinek az országa nem innen való, „szent” kísérleteket végző „igaz” és „nagy” emberek, társadalmi reformerek
az Ige – Jézus, a kinyilatkoztatás forrása
az ismeret kulcsai – a gondolkodáshoz szükséges feltételek
az Isten igazságossága – a csak-jóságból fakadó irgalmas cselekedet, a homogén lelkület birtokában véghez vitt munka
az Orvos – Jézus
az Úr napja – az egyén teljes megvilágosodása
az utolsó napon – akkor, amikor valaki teljesen megvilágosodik

B

béke – a földi (evilági) nyugalom és bebiztosítotttság hamis érzete, a látszólagos harmónia, a felszíni csend

bennetek és kívületek van – ha belétek kerül, akkor meg is látszik rajtatok

bér – az örök élet

betelt – eljött

betöltsem – megvalósítsam

biztonság – a tudás nyújtotta belső tartás, a sziklára épült ház

boldog – jó annak, igazából jó neki, annak igazán jó

bölcs, okos – helyesen gondolkodó, ill. cselekvő személy

CS

csodálkozás, zavar – a tudás okozta megmámorosodás

E

egészséges – magát tisztának és feddhetetlennek tartó személy, aki az életszentségén munkálkodik, de nem a Lényeget tekintve, hanem csak erkölcsi-etikai síkon, azaz a kehely külsejét fényesítve; áldozathozatalait és teljesítményeit számon tartó egyén, aki a cselekedeti megigazulásban bizik, s ezért nem kell neki az Orvos, nem áll szóba Jézussal

egyedül, egyedüliek – az osztatlan, homogén lelkülettel rendelkezők

egyedül lesz – homogén lelkületűvé válik

egy-es-egyedül lesz – az utolsók közé kerül, magányos sereghajtóvá válik

egyszerű – homogén

éjszaka – a sötétség (butaság) állapota

elkárhozik – kárba megy az itteni léte, értelmetlenül él és hal

élő (személy) – Pneumával rendelkező

élő (dolog) – örök, valóban létező

ember (emberek) – a sátáni program alapján tevékenykedő személy, aki nincs tudatában cselekedetei okával és súlyával

erődített város – Isten emberi Fia vagy Leánya

erőszakoskodás – szellemi erőfeszítéssel egybekötött önmegtagadás, belső küzdelem

F

fáradozás – szellemi erőfeszítés, gondolkodás

felebarát – minden elénk kerülő ember

felismerés – helyes következtetésre jutás

felszántott föld – megművelt, igénybe vett emberi agy, szellemi munkára fogott kobak

fény – megvilágosodás, értelem

G, Gy

- gazdagság* – a Pneumában való bővelkedés
gyermek – újszülött kereső, aki már elindult a királlyá válás útján
gyom – jó gyümölcsöt nem termő gondolat, vágy, cselekedet

H

- hamis mammon* – a homo sapiens veleszületett értelmi képessége
hamis próféta – az, aki önhibájából valótlan Jézus-képet fest
hallgattok rám – szavaim értelmében cselekedtek
halottak – olyan élő vagy holt emberek, akik országbeli értelemben hullák, nem Élők, mert nem hozták létre a Pneumájukat
hétnapos – még körülméletlen, tehát a Törvény szerint nem zsidó, aki még nincs a kollektív szövetség hatálya alatt, átvitt értelemben: pogány
hiányt szenved önmagában – nincs közvetlen, élő istenkapcsolata
holt – Pneumával nem rendelkező, értéktelen
hullák – Pneumával nem rendelkező személyek
hús és vér – Pneumát nélkülöző test (sarx)

I

- igaz, igazságos* – a Törvény szellemében élő, törvényeskedő, jogalkotó–bíráskodó; erkölcsi–etikai síkon mozgó; az osztó igazságosság nevében munkálkodó személy; farizeusi lelkiületű ember; többnyire hivatalos és hivatásos mértékadó; bírói istenképpel rendelkező pap; hiú, önhitt, képmutató egyén; vakbuzgó, nem–gondolkodó, a vallási felsőbbiséget feltétlenül tisztelő egyházi; aki mindezek miatt alkalmatlan a tanítvánnyá válásra
igazságban – valójában, igazán
ige – kinyilatkoztatást tartalmazó mondás
Isten ajándéka – a Pneuma
istenfélelem – az örök élet elvesztése miatti aggodalom
ítélet – tudatlanná–hazuggá való minősítés
ítélet alatt van – tudatlanságban–hazugságban él

J

- jaj neki* – semmi esélye sincs, rajta nem lehet segíteni
Jézus Napja (mint égitest) – az Atya
Jézus békéje – a királyi lelki– vagy tudatállapot
Jézus nevében – státusában, Fiúi mivoltában (Emberfinek nevezte magát !)
jócselekedet – irgalomból és tudásból fakadó Istennek tetsző dolog
jó föld – megművelt, igénybe vett emberi agy, szellemi munkára fogott kobak
(jó) gyümölcs – a létre hozott Pneuma, a megérett, leartható, betakarítható örök termés
jutalom – az örök élet

K

- kegyelem* – lelkület, irgalom
kehely – az ember lelke, mely felfoghatja a Dolgokat
kell – elkerülhetetlen
kép – elgondolás, felfogás, nézet, szemlélet, fogalmakkal körülírható dolog
képmás – a valóság tükörképe, az, ami személyesen fogható fel a valóságból
keresés – a gondolkodási folyamat
kereső – a végső kérdéseken gondolkodó ember, aki élete értelmét kutatja
kereszt – a kivégzés eszköze
keresztthordozás – megbarátkozás az erőszakos halállal
kétszer született – a szelleme is életre kelt, létre hozta a Pneumáját
kicsi, kisgyermek – újjászületett személy
kicsiny lesz – újjászületik
kígyó (és skorpió) – maró, mérgező, halálos szellemi táplálék
kijelentetnek – szellemi erőfeszítés következtében nyilvánvalóvá válnak, angyali segítséggel
kiment vetni – megkezdte a nyilvános működést
királyság – a Pneuma generálta lelki- vagy tudatállapot
kiválasztott (ak) – lekezelt, kivetett, kiközösített, szellemi perifériára szorított személy, Törvény-en kívüli, eretnek
kövess engem – te is válj istengyermekeké
közel jött az Isten királysága – most, énbennem, fizikailag is

L

- lakodalmas ház* – Istennek egy emberi Fia vagy Leánya, aki Jézushoz hasonlóan megvilágosodott, s tudása birtokában nyilvánosan működik
lakodalmas ház fiai – Jézus tanítványai, a Fiú-aspiránsok
látni – megérteni, felfogni
legkisebb – más (világnézeti) felismerésre tért, újjászületett ember
legyetek tökéletesek – mindig a lelkiismeretetekkel összhangban viselkedjetelek
lehetetlen – abszolút kivitelezhetetlen–megvalósíthatatlan, teljes képtelenség

M

- magok* – pneumatikus kezdemények, Élet-csírák
mammon – a világ javainak összessége, azok megszerezhetőségének ígérete
más felismerésre térés – szemléletváltozás, új világnézeti alapállás felvétele
megeszi – bekebelezi, magáévá teszi, asszimilálja
megismerés – gondolkodás általi tudatba szerzés, birtoklás
meg fognak állni – kivetettségük ellenére is talpon maradnak
megmenekülés – az utolsó pillanatban való jó útra térés
megőrzi beszédemet – annak értelmében cselekszik, viselkedik
megőrizték azt igazságban – értelem vezérelte jócselekedetekre váltották, gyakorlattá tették, megvalósították

méltó – megkapja az őt illető státust
mindenben hiányt szenved – tulajdonképpen semmije sincs, talmi értékeket birtokol
mindenség – a Kozmosz, a Világegyetem
mozgás – cselekvő, magabiztos tanúságtevés a nyilvánosság előtt
munka – irgalomból és tudásból fakadó Istennek tetsző cselekedet
munkálkodás – a saját, egyszemélyes üdvtörténetünk építgetése

N, Ny

nagy ágat (kalászt) hoz – könnyen és gyorsan felfogja a Dolgokat
napjai (valakinek a) – tündöklésének időszaka
nemes dolog – Istennek tetsző cselekedet, munka
nem ízleli meg a halált – nem lesz halálfélelme
nem lát – értetlen
nem lát halált – megérti, hogy igazi halál nincs és nem is lehet
nem méltó – nem éri el a neki szánt státust
neve – státusa
nyilvánvaló – letagadhatatlan igazság, tény, evidencia
nyilvánvalóan jó szív – életre nemzett Pneuma
nyomorult – szánnivaló, Pneumát nélkülöző személy
nyugalom, nyughely – Jézus békéje, a tudáson alapuló királyi lelkiállapot, mely bensőnkben honol

O, Ö

őskép – ódon elgondolás, régi téveszme, emberi okoskodás által keletkezett fogalom

P, R

pecsétet üt rá – igazolja, bizonyítja
puha ruhába öltözött emberek (királyok) – nagypolgárok, akik „palotákban” laknak
puszta hely – olyan terület, ahol zavartalanul tartózkodhat az ember
rabszolga – olyasvalaki, aki csak azért van, hogy ura kedvében járjon
rejtett – megfejtésre váró, könnyen megoldható dolog

S, Sz

sokakért – nem mindenkiért
szegénység – a Pneuma hiánya
szellemben és igazságban – értelem vezérelte jócselekedetekkel
széltől ingatott nád – olyasvalaki, aki mindig arrafelé hajlik, amerre a szél fúj
szem (szív, fül) – az ember lelke, az értő-érző szerve, mely belül működik
sziklás, kemény, felszántatlan,
parlagon hagyott föld, útfél – kihasználatlanul hagyott szellemi kapacitás
sziklára épült ház – logikus következtetésekkel megrajzolt isten- és világkép
szívében üldözött vagy szétfúzott szívű – lelki szegény, kivetett gondolkodó
szőlőtő – gyümölcsözésre (Pneuma létrehozására) képes dugvány

T, U

találás – megvilágosodás

tanítvány – Fiú-aspiráns, aki Jézushoz hasonlóan istengyermekké akar válni

testben – az emberek nyelvén

testvér – a hozzánk hasonló kereső ember

tiszta – homogén, keveretlen, egy-szerű, egynemű

tövis – jó gyümölcsöt nem termő gondolat, vágy, cselekedet

törbe ejt – meggátol a szellemi haladásban

törbe esik – valamilyen okból nem képes felfogni a lényegét

tüzes kemencébe vet – egyéni döntés alapján történő totális megsemmisítése valaminek

tűz, kard, háborúság – vita, szenvedélyes eszmecsere

uralkodás – a királyi lelki- vagy tudatállapot szerinti cselekvés, nyilvános működés

V

vádoló – a Sátán, Evilág Ura, a Sötétség Fejedelme, az Ördög

vagytok – azok lesztek, ha...

vak – olyasvalaki, aki a nyilvánvalót se veszi észre

valakinek a napjai – az az időszak, amikor egy személy ráérez az Igazságra, s annak megfelelően cselekszik (személyes üdvtörténet)

város – Isten megvilágosodott emberi Fia vagy Leánya

vén – kora, származása és vagyoni helyzete alapján mértékadónak számító személy, aki formális tekintéllyel rendelkezik

veszedelem – az elkárkozás fenyegető réme

veszedelem fia – az elkárkozás útján haladó személy

vesződni – szellemi erőfeszítéseket tenni

vétkesek – azok, akik nem gondolják azt magukról, hogy tiszták és egészségesek

vétkezők – a vámszedőkhöz csapódott haszonleső prostituáltak

világ – az ördög szántóföldje

viperák (fajzata) – olyan egyének (farizeusok, hamis próféták), akik halálos mérget (veszedelmes tévtanokat, hibás teológiát) marnak bele az emberekbe

Zs

zsidók – hivatalos mértékadók, formális tekintélyek, ill. ezek (következetlen) hívei